

DÖNEM: II

YASAMA YILI 1992/3

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

18'inci Birleşim
18 Aralık 1992, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	3985
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A- ONAYA SUNULANLAR	
1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, 1993 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:215/3/92) üçüncü görüşmesinin kısa isimle okunmasına ilişkin Tezkeresi.	3986-3987
2. Cumhuriyet Meclisinin Başkanlık Divanının, Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunun Gelecek Birleşimine ilişkin Kararı (D.K.No:22/3/92)	3987-3988
III. ÖZEL GÜNDEM	
- 1993 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No: 215/3/92) Görüşülmesi.	3988-4287
1. Program 05: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesinin Görüşülmesi.	
2. Gelirler Bütçesinin Görüşülmesi.	
3. Tasarının madde madde görüşülmesi ve bütününün oylanması.	

I. GELEN EVRAK

DANIŞMA KURULU KARARLARI

1. Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının, Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunun Gelecek Birleşimine İlişkin Kararı (D.K.No:22/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 18.12.1992)

TEZKERELER

2. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, 1993 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin kısa isimle okunmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 18.12.1992)

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Vehbi Z. Serter

KATİP : Kutlu Evren

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, II'nci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, 18'inci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Gündemimizin birinci kısmında, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları vardır.

Okutulup Ohaya Sunulacaklar Bölümünde bir, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığınının 1993 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin kısa isimle okunmasına ilişkin Tezkeresi vardır.

Okuyun efendim lütfen.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: 1993 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesi hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin, Tasarının kısa adı ile okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını, İçtüzüğü'nün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Erbilen
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plân Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

III. ÖZEL GÜNDEM

Sayın milletvekilleri; Birinci Kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi İkinci Kısım, Özel Gündemde yer alan 1993 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmesine geçiyoruz.

Saptanan program gereğince, ilk önce Program 05: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesini...

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar.)

BAŞKAN - Arkadaşlar; işitilmiyor konuşmam efendim benim. Bir dakika efendim. Arkadaşlar, bir dakika. Sayın milletvekilleri konuşmayın efendim.

- 3988

BAŞKAN - Arkadaşlar izin verir misiniz efendim konuşalım.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden)-
Kimden izin istiyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN - İşte onu söylüyorum size. Artık anlayan anlar ne demek istediğimi.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Biz verdik çoktan.

BAŞKAN - Ne demek istediğimi anlayan anlar.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Nedir istediğiniz Sayın Başkan?

III. ÖZEL GÜNDEM

BAŞKAN - Sulhve sukun istiyorum efendim, sukun. Rica ediyorum efendim, rica ediyorum lütfen. Evet arkadaşlar saptanan program gereğince ilk önce program 0.5 Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyunuz efendim.

KATİP -

Program: 05: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı.
Alt Program ; 01:Yönetim Hizmetleri: Personel Giderleri;
1,410,845,000, Cari Giderler; 203,000,000, Yatırımlar;
108,400,000, Transferler yok, Alt Program Toplamı; 110,013,845,000

Alt Program 02: Bütçe Dairesi; Personel Giderleri;
2,305,051,000, Cari Giderler; 120,000,000, Yatırımlar
yok, Transferler yok. Alt Program Toplamı; 2,425,051,000.

Alt Program:03: Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı
İşleri Dairesi; Personel Giderleri; 1,133,195,000, Cari
Giderler; 41,000,000, Yatırımlar yok, Transferler yok,
Alt Program Toplamı; 1,174,195,000

Alt Program 04: Maliye Teftiş ve İnceleme Kurulu;
Personel Giderleri; 1,049,158,000, Cari Giderler; 96,000,000,
Yatırımlar yok, Transferler yok, Alt Program Toplamı;
1,145,158,000.

Alt Program 05: Hazine ve Muhasebe Dairesi. Personel Giderleri:
6,525,155,000, Cari Giderler: 245,000,000, Yatırımlar: Yok. Transferler: Yok.
Alt Program Toplamı: 6,770,155,000.

Alt Program 06-07: Gelir ve Vergi Dairesi. Personel Giderleri:
10,174,837,000, Cari Giderler: 919,000,000. Yatırımlar yok. Transferler:
20,000,000. Alt Program Toplamı: 11,113,837,000.

Alt Program 08: Devlet Emlak ve Malzeme Dairesi,
Personel Giderleri; 5,687,506,000, Cari Giderler; 382,500,000
Yatırımlar yok, Transferler yok, Alt Program Toplamı;6,070,006,000

Alt Program 09: Gümrük ve Rüsumat Dairesi,
Personel Giderleri; 17,204,327,000, Cari Giderler; 434,000,000,
Yatırımlar yok, Transferler ; 70,000,000, Alt Program
Toplamı; 17,708,327,000,

Alt Program 10-37: Genel Giderler ve Sübvansiyonlar;
Personel Giderleri; 231,032,400,000, Cari Giderler; 22,142,880,000,
Yatırımlar; 83,450,000,000, Transferler; 629,514,900,000,
Alt Program Toplamı: 966,140,188,000.

Program Toplamı: 1,122,560,754,000.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Ekonomi ve
Maliye Bakanlığı Bütçesi üzerinde söz almak isteyen? Sayın
Bakan. Arkadaşlar; başka söz almak isteyen var mı bu konuda?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sıra
ile başlayacağız Sayın Başkan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sırayla
efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Bütçenin açılışında bir takdim yaptık. 1992 performansımızı Yüce Meclise arz ettik. Bu arada parti temsilcilerimiz konuşmalarında....

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kondisyon nasıl, kondisyon tamam mı?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kondisyonumuz daima tamamdır, sağol Adaoğlu. Seni gördüğümde böyle yüzüm güler, daha da iyi olurum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağı yakalarsın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çağı doğru okuduğumuzu bu kürsüden söyledik. Doğru okuduğumuzu söyledik.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Burada açıklan, mamış birşey kalmasın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi muhterem parti temsilcilerimizin ...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Maaş durumları ne olacak, ne kaldı Yılbaşına. Onu da açıklayın , bir tek o kaldı açıklanmayan.

- 3991 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii efendim, tabii. Bazı sorularınız vardı, bazı endişeleriniz vardı. Onları çok kısa cevaplamak istiyorum. Endişelerinizi giderelim. Yeni yıla daha rahat, daha huzur içinde girilsin diye çok kısa bir bilgi arz etmek istiyorum, takdimden ziyade.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan; sonuda tekrar konuşacaksınız herhalde.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gerekirse, gerekirse. Biz, biliyorsunuz, daima kısa konuşuruz ve de çok ayrıntıya girme merakımız yok.

Efendim, on günden beridir veya ikinci haftanın sonuna geliyoruz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkının iradesini büyük ve güçlü bir biçimde temsil eden bir partinin, bir siyasi iktidarın bütçesini görüşüyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hangi partidir bu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Halkın iradesini temsil eden ve güçlü bir şekilde temsil eden bir iktidarın bütçesini görüşüyoruz. Bu çok önemlidir. Çünkü çok spekülasyon var. Biz de diyoruz ki bizim arkamızda %55'lik bir irade var. %55'lik irade, şimdi bir kısım arkadaşlarımız farklı görüşte olabilir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Düştünüz %40'a.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Demek ki düştünüz %40'a.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii daima seçimlere göredir bu iş. Yüzde kaç düştük? Belli değil. Belli değil o, milletvekilinin ayrılmasıyla olmuyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Demirel de %68 derdi.

- 3992 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Neyse. Gene de oranlar...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - CTP de hâlâ %45 rüyası görüyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim, oranlara göre de konuşursak, bir parti %40'lara yanaştı mı, çok güçlü bir parti demektir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yok, hiç 36'yı aşmadınız son zamanlarda.

SALİH COŞAR (Devamla) - Peki efendim, 36 da olsa, gene güçlü parti sayılır.

Ve bu kürsüden bir hususu vurgulamak isterim muhterem arkadaşlar; bütçe, milli egemenlik unsurudur. Biz, bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Yüce Meclisimizde 2.5 trilyonluk bir bütçeyi görüşebiliyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İlkokulda yazmasını bile bilmezdik.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - İstanbul Bütçesi de 9 milyardır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olabilir. Eğer bu ülkede 2.5 trilyonluk bütçeyi rahatça görüşebiliyorsak ve bunu gerçekleştirebileceğimizi söyleyebiliyorsak, bu, bu ülkedeki milli egemenliğimizin unsuru olan bir bütçedir, bunun göstergesidir, bunun sembolüdür.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; iktidarımız, demokrat, lâyıık, çağdaş, herkesin mutlu olacağı, herkesin huzur içinde yaşayacağı, her alanda kalkınmaya girişmiş, gönençli bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yaratmaya kararlıdır. Aslında...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Gönenç değil, gömeç bile yiyemiyor artık.

SALİH COŞAR (Devamla) - O sizin görüşünüz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - 10,000 lira bağıdır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Aslında, onbeş yılda katedilen mesafe, hiç küçümsenemez. Kim ne derse desin. İste Sabah Gazetesi yazsın, ister başka gazete yazsın. Bu kürsüden muhalefet parti başkanları da ifade ettiler. Aynen katılıyorum ve kutluyorum. Bu ülkede bir devlet yaratılmıştır. Ve bu devlet bütün kurumları ile yaratılmıştır. Ve bu Devletin Anayasasında ve tatbikatında insan hak ve özgürlükleri, çalışanın hakları, çalışanın güvencesi sağlanmıştır. Mevzuat olarak ortaya konmuştur. Yargı organı açıktır. Yargı kapısı açıktır ve bu ülkede yaşayan insan, hür insan, hür sendika, hür birlik, hür çalışma ortamı, hür politika...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hür Demokrat Parti.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hür Demokrat Parti, hür partiler, hepsi vardır arkadaşlar. Ve biz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Slogan olarak.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, rica ederim. Slogan dersiniz üzülürüm.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sayın Coşar; sizi itham eden sizin eski kardeşinizdir. Biz değiliz. Sizin büyük kardeşiniz köşke oturdu, itham eder.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Adaoğlu; öyle söylerseniz üzülürüm, bu tatbikat bu ülkede vardır, bu mevzuat bu ülkede vardır

Ve bunu kimse söylerse aynen kendilerine iade ederiz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Vardır da eksiktir diyoruz Sayın Bakan

SALİH COŞAR (Devamla) - İade ederiz. Siz söylemediniz, başkası söyledi. Aynen iade ederiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O da katılıyor demektir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok muhalefet de bu kürsüde aynı sitemde bulundu, biz de aynı sitemde bulunuyoruz. Daha geniş olarak bulunuyoruz. Bunu söyleyenler diyor bu ülkeye haksızlık yapıyor, haksızlık yapıyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Her şey güllük gülistanlık yani?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, güllük gülistanlıktan bahsetmedim. Lütfen, her iktidarın icraatında mükemmelere ulaşma hedefi vardır. Mükemmelere ulaştı diye bir iddiada bulunmadık, öyle bir iddiamız da olamaz. Bizim mükemmelere ulaşma iddiamız var, gayretimiz vardır, kararlılığımız var, onu söylüyoruz.

Özel olarak, özgün olarak bütçe konusuna dönersem, 1993 yılı bütçesini Sayın Kotak bir ismi yoktur şeklinde bir ifadede bulundular. Belki spesifik olarak bir görüntü, bir takdim yapmadık ama, ben şunu bu kürsüden vurgulamak isterim, 1993 yılı bir büyüme, bir istikrar, bir onarım bütçesi olacaktır. Niçin olacaktır, nasıl olacaktır? Kısaca rakamlarla arz etmek isterim, rakamlar zaten yalan söylemez. Bir kere evvelâ bütçe kaynakları içerisinde biz bir takım projeler öngördük. Bir de bütçe kaynakları dışından bir takım projeler öngördük. Bunlar isim olarak da saymaya kalkarsak, bir silo yapımı ve 93'te. Bir Et Kombinasyonu

- 3995 -

yapımı var. Büyükleri sayıyorum, bir telekominikasyon projesi var, onbir milyon Dolar mesafesinde otoyollar var gündemimizde, çeşitli işletmeler var gündemimizde. Bunların hepsi 93'te süratle başlayacaktır ve tamamlanmaya çalışılacaktır.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Otoyol yoktur Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - var efendim, var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bu yaptığımız yollara otoyol diyorsunuz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kıbrıs otoyolu, çift yol, çift yol. Girne'yi koyduk bütçeye, okumadınız galiba.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Hayır, otoyol diyorsunuz da.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - E, otoyol işte, çift yol olunca otoyolu oluyor.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - O ekspres yol başkadır Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz Kıbrıs'a göre otoyol diyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Onu istiyoruz işte.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kıbrıs büyüklüğünde, Kıbrıs'ın büyüklüğü 3400 km²'se, sen burda herhalde 100 m genişliğinde yol yapamazsın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Araba sayısına göre.

SALİH COŞAR (Devamla) - Araba da mümkündür. Kesafeti hesaplanacak.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Otoyollar kesintisiz yollardır Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, Girne yolunda da kesinti vermemeye çalışacağız. Şimdi bunları nasıl yapacağız? Biz diyoruz ki istikrar gelecek, istikrarı yakalamak kolay değil, zor iştir, onu söyleyeceğim, zorlu bir giriştir istikrara girmek. İstikrar için ne lâzım? Kamu maliyesinin sağlıklı olması lâzım. Bizim teşhisimiz budur. Doğru veya yanlış biz diyoruz ki evvelâ kamu maliyesi sağlıklı olacak. Teşhisimiz ortadadır. Tedaviye de başladık. Nasıl başladık tedaviye? Diyoruz ki eğer devletin kamu maliyesi sağlıklı hale gelmezse hiç bir şey olmaz. O zaman kamunun finansman ekonominin politikalarının önüne geçer. Öne geçerse ekonomi politikasını tartışamazsınız. Ekonomi politikasını tartışacaksın, evvelâ kamu maliyesini istikrara sokacaksın, sağlıklı hale getireceksin. Yine de bu kürsüden ifade etmek isterim ve çok şükür diyerek ifade etmek isterim, devletin bugün kimseye bir yükümlülüğü yoktur. Ne müteahhite yükümlülüğü var, ne üreticiye yükümlülüğü var, ne birisi bugün kapısında beklemektedir. Alımlarını da ödemiştir, yapılan işlemleri de ödemiştir, memurunu da ödemiştir, işçisini de ödemiştir. Hiç kimseyi kapısında, çarşıda, şurda burda bekletmemiştir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Patatesçiler ne oldu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu, patatesçilerden ben aldığımı ödedim.

- 3997 -

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Neyi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Şirketim satın aldıysa ödedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Nasıl ekonomi politikasından bahsediyorsun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben devletin itibarından bahsediyorum. Serbest piyasa...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Cypfruvex'in...

SALİH COŞAR (Devamla) - Geleceğim ona.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Zeytinyağını ne zaman alacaksın?

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlet memlekette her üretileni satın alma mükellefiyetinde mi? İşte sizin politikanız ve dar borunuz odur. O borudan bakarsan o kadar görürsün sen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Her sektör özel sektör olup tavan atar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz Devletin mükellefiyetinden bahsediyoruz.

BAŞKAN - Arkadaşlar bir dakika efendim izin verin konuşsun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Devlete güven konusudur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geliriz efendim, o politikaya da geliriz. Onu da açıklarız. Devletin evvela itibarı ve güveni olduğunu karşılamaştır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Hani nerde?

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlet ne almışsa karşılamıştır, kuruşuna kadar ödemiştir, kimseyi de kapısında bekletmemiştir sıkıntısı olmasına rağmen. Ama Devletlerde bu sıkıntı olmaz mı? Olur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen pembe bir tablo çiziyorsun dışardaki içteki tabloyu...

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben pembe tablo çizmedim. Aldığımı ödediğimi söylüyorum, sen bana başka birşey söylüyorsun. Ben bayram haftası diyorum, sen mangal tahtası diyorsun. E bilmen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Patatescinin alacağı bayram tahtası.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - O Devlet değil o. Vatandaş perişandır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geliriz onu da konuşuruz. Sizin politikanızın ne olduğunu programınızda okudum. Programınızda totaritere gidiş gelişinizi yazmadınız, her şeyi satın alacağınızı da yazmadınız. O politikayı getireceksiniz onu söylüyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hayır orda satın alan bir özel sektör var. Anlatabildim mi? Devlet korkuluk değildir. Ya da bostan bekçisi.

BAŞKAN - Arkadaşlar rica ederim efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Totarite yollarına açıktır. Yargı organıdır açık. Senin Devlet anlayışın o kadardır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyle, öyle.

SALİH COŞAR (Devamla) - E o kadar aklın keser, daha fazla kesmez ekonomik olarak. Efendim biz Devletin itibarına bakıyoruz ve aldıklarımızı ödüyoruz. Ben bu kürsüden konuşurken, geçmişte şuydu, buydu onu da söylemek niyetim yok. Bizim için önemli olan bugündür ve yarındır. Yarın ne olacağız onu söylemeye çalışıyorum. Geçmişin muhasebesini de gündeme getirmiyoruz. Şimdi dedim ki, 1993 bu ülkede büyüme olacak. Bu büyüme nasıl olacak? Büyüme teşvik ile olur, büyüme yatırım ile olur, Yani büyüebilme olarak değil, afaki konuşmak istemiyoruz. Şimdi teşvik uygulamasına başladık mı? Bunu arzedelim. Ve yatırım uygulamasına başlayacak mıyız, onu arzedelim. Ve rakamlarla konuşalım. 1991'de bizim Hükümetimiz 44 Milyar teşvik uyguladı. 91'de uyguladığımız teşvik 44 Milyar. Biz de politikamızı değiştiriyoruz teşvikleri artırıyoruz. Ne yaptık 92'de? Kasıma kadar 124 Milyar

- 4000 -

teşvik verdik. Nereye verdik bu teşvikleri? Turizme verdik, tarıma verdik, sanayiye verdik. Ne verdik? Turizme toplam 27 Milyar teşvik verdik. Tarıma 54 Milyar teşvik verdik. Sanayiye 33.9, 34 Milyar teşvik verdik.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - 16'ydı 33'e çıktı? 16 Milyardı bize verilen döküm.

SALİH COŞAR -(Devamla) - 16 Milyar bir kaynağın dökümüdür.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Vermediniz ki bize o dökümü.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bakın siz işte o kadar dar bakıyorsunuz olaylara söylüyorum.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Vermediniz ki bize o dökümü.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Açıklık politikası yok ki.

SALİH COŞAR (Devamla) - Veriyorum işte. Dinlerseniz vereceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla)- E.lütfen.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar. Arkadaşlar izin verin konuşsun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Dinliyoruz.

- 4001 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben size bilgi vedrmek için çıktım siz dinlemek istemiyorsunuz. Dinlerseniz öğrenirsiniz. Dinleyin öğrenin.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Evvelki gün neden eksik verildi bize bu döküm.

SALİH COŞAR (Devamla) - Eksik verilmedi efendim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Herkese dağıtıldı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Size 50 Milyar bu yıl Türkiye'den alıp da dağıttığımızın dökümünü verdik. Çünkü siz onu sordunuz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Hayır efendim. Biz sanayiye ne kadar teşvik verildiğini, ne kadar para dağıtıldığını sorduk. Bize verilen 16 Milyar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim. Siz 50 Milyarın dökümünü istediniz, biz de size 50 Milyarın dökümünü verdik. 50 Milyarın dışındaki bütün teşvikleri arzu ediyorsanız, bu Devletin teşvikleri şimdiden başlamadı onun için.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İstiyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devledtin teşvikleri Sanayi Teşvik Yasası çıktığı günden beri yürürlüktedir. Kaynak yarattığı oranda vermektedir.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Biz 91'i istedik Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yeni birşey keşfetmedik yani onu da söyleyim. Ama dinlemiyorsunuz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Eksik verildi. Demek ki bizden gizleniyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim. Niye gizleyelim?

BAŞKAN - Neyse efendim. Efendim dinleyin izah etsin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - İki defa istedik.

SALİH COŞAR (Devamla) - 50 Milyar istendi, 50 Milyarı verdik.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Biz bilmiyorduk, 50 milyarı dahi bilmiyorduk.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne isterseniz veririz kardeşim. Gizli bir şeyimiz yok bizim.

BAŞKAN - Arkadaşlar sormak istediğiniz bir şey varsa lütfen not alın ve daha sonra...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Devlette gizli olmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devlette gizli mi olur? Benim söylediklerim bu yıla aittir. Yani kredilerdir.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bu yılı efendim, biz de bu yılı sorduk.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yani kredilerdir benim söylediklerim, eski değil.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bu yıl işte sanayiye ne dağıttı dedim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam efendim, verelim efendim, hepsini verelim, ne varsa alın. Gizlenen bir şey mi var?

BAŞKAN - Evet Sayın Bakan konuşun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gizlemeye ne hakkın var?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, ne gizledik, neyi gizledik?

BAŞKAN - Evet arkadaşlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bizden ne istendiyse verdik yani, o konuda şikayetiniz varsa onu da söyleyeyim...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sizden aldık da İskân Bakanlığı'ndan daha bir satır almadık yalnız, onu söyleyeyim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam efendim, o da verilir, o da çıkar.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İnşallah verir.

SALİH COŞAR (Devamla) - O da verir.

Şimdi bu büyüme diyoruz ki teşvikle olacak, biz bu teşvike başladığımızı rakamlarla kanıtlıyoruz. Diyoruz ki kırk dört milyar olan teşvikimizi yüz yirmi dört milyara çıkardık Kasım itibarıyla devam ediyor. Yani 91 teşvikini ben üç kata katladım. Demek ki teşvik ediyor, şırınga veriyor. Bu bir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İşte liste görülmünce anlayacak nelerin şırınga edildi. Yani odur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Açıktır efendim. Şimdiye kadar verdiğimiz yüz yirmi dört milyardır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Veriş amacına göre büyüyor mu o şırıngaya verdiklerin, kontrolsüz ne?

SALİH COŞAR (Devamla) - Dinlerseniz söyleyelim be birader. Dinlemezseniz tarihe mi söyleyelim, ben tarihe konuşmak istemem.

BAŞKAN - Böyle sık sık araya girerseniz olmaz efendim, lütfen.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç tarihe konuşmaya da razı değilim.

- 4005 -

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan söyledi aklımız kıt diye. Biz de...

BAŞKAN - Yok efendim, öyle bir şey yok.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben o konuda söylemedim, özür dilerim. Bu konuyu dinlerseniz boruya bir kat daha geniş açıdan bakarsan göreceksin.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - O borudan bakan Durduran'dı.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bakan gitti, o boru tutan adam gidiyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Borucular gitti.

SALİH COŞAR (Devamla) - Siz devam ediyorsunuz ama o borudan bakmaya, ne yapalım?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Biz cam borudan bakmaya çalışırız.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Borunun üstelik geniş tarafından bakıyor.

BAŞKAN - Evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir taraftan bakıyorsunuz herhalde ki ille o kanaldan, o vizyondan görmek istersiniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Başkasının kaynağıyla kontrolü yapmak kolaydır Sayın Coşar.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - O borudan baka baka...

- 4006 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Olabilir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen kendi boyunu posunu söyle bize.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam, mühim olan bunları tahakkuk ettirmektir.

BAŞKAN- Evet, devam edin Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi bütçede altı yüz dört milyar yatırım ödeneği var. ve bu kürsüden şunu söylüyorum, diyorum ki biz sadece bütçede öngördüğümüz yatırımla %7'ye ulaşacak değiliz. Özünde öngördüğü yatırımları var, programına uygun olarak, ilaveten biz çeşitli kaynakları, çeşitli fonları zorlayarak, sağlayarak yatırımlara devam edeceğiz. Örneğini de verdim, telekomünikasyon örneği, uçak alımı örneği, roro alımı örneği. Örnekler ortada. Bunlar bütçeden yapılan yatırımlar değildir. Demek ki biz bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklardan yatırım yaparak artı teşvik kapasitemizi artırarak öngördüğümüz büyüme hedefine ulaşacağız ve 1993 rakamları tutacaktır.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bütçe dışı kaynağı özel sektör...

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim o zaten vardır. Ona teşvik veririm.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Demek kaçırılıyor bizden birtakım şeyler?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç bir şey kaçırılmıyor.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bütçe dışı fon mu olur, anlamadım?

- 4007 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, borçlanıyorum işte.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - O borçlanma da bütçede var. Onu da söyle...

SALİH COŞAR (Devamla) - Daha da borçlanacağız, daha da borçlanacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Biz var olan bütçeyi düşünüyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bono da çıkaracağım gerekirse, tahvil de çıkaracağım, sadece kaynak yaratmanın yolları bütçeye konan rakam değil ki.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İlk defa duyuyorum ben bütçe içi ve bütçe dışı değerlendirme.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, lütfen efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, tahvil çıkarırsan ne olur?

BAŞKAN - Lütfen efendim, lütfen konuşmayın efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tahvil çıkaracağım.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Yasaktır, yasalara aykırıdır bütçe dışı fon.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi, Sayın Adaoğlu...

SALİH COŞAR (Devamla) - Tahvil çıkarmayı bekleyeceğim ondan sonra, bekleyeceğim hiç merak etme.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O kelimeyi kullanma lütfen, bütçe içi, bütçe dışı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir dakika efendim...

ERGÜN VEHBİ (Yerindden) (Devamla) - 0 kelimeleri kullanınca, bütçe içi, bütçe dışı, gizli birtakım şeyler gelir aklımıza.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, dinlemiyorsunuz işte. Veya yine borudan bakınız, borudan. Devlet kaynak yarattığı zaman döner bütçesine koyar onu, gösterir. Göstereceğiz. Ben her yazdığımı dönüp göstereceğim ve bu Meclise de bilgi vereceğim, hiç merak etmeyin. Meclisin bilgisinden kaçmaya niyetimiz yok.

Biz ne yapmışız? Birşey daha ilave edeyim bu kaynaklar üzerinde ondan sonra devam edeyim. Biraz dinlerseniz öğreneceksiniz. Bugün kaynaklarda Ekim itibarı ile, Ekim ayı itibarı ile 2.6 Trilyon mevduat var.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bu son sermayeler, transferler de geldi mi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, hayır. İ ve Döviz mevduatından bahsediyorum. Mevduat kapsamına giren. 2.6 Trilyon. Sene sonunda bu 3 Trilyonu geçecek. Bu 3 Trilyonluk mevduattan Devlet borçlanmaya gitti, Devlet bunun şu kadarını aldı, mesela basında izliyoruz, televizyonda izliyoruz. Anavatanda bunun %40'lara varan oranda iç borçlanma var. Özel sektör diyor ki, sen Devlet olarak borçlanıyorsun bana imkan bıraktın mı? Bizim bu 3 Trilyon mevduattan borçlandığımız bir kuruş yok.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tamam işte, bu sene yapacağım onu diyorsun, atımı nalladım diyorsun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tabii bir oranda, bir oranda yapacağım. Özel sektörün imkanlarına hiç ne yaptık? Dokunmadık.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Daha para verdiniz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Özel sektöre verin banka ortaklarına.

SALİH COŞAR (Devamla) - Daha neyi yaptık? Teşvik verdik.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Para verdiniz daha kendine 60 kişiye.

SALİH COŞAR (Devamla) - Benim şurda söylemek istediğim şu. Bu ülkede...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mutlu bir azınlık yaratıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kalkınmak için imkan vardır. Ona getiriyorum konuyu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İç borçlanmada çok dikkatli ol Coşar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Merak etme.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gayri safi milli hasılanın %19'u borç olan bu memlekete tekrar iç borçlanma getirirsen...

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç merak etme. Bizim öyle bir yaklaşımımız yok. Borçlanıp da maaş ödemek, bilmem borçlanıp da lüks yatırım yapmak yok. Hayır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Üretime yatırım yaparsa ona bir sözümüz yok.

SALİH COŞAR (Devamla) - Fizibil, dönebilen, geriye dönebilen, ekonomiye katkısı olan, ekonomiyi canlandıran, ekonomiyi kalkanıran bir politika izleyeceğiz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yalnız bu politikayı, izleyeceğiz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Ve diyorum ki, bu ülkede bu kaynak var. Kaynağı söylüyorum.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yani telefonda olduğu gibi bir telefonun şimdi bir 100 Dolara çıkarsa yandık yani.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim gerek yok çıkmasına.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hala bindirirler çünkü. Yıl başı tebrik kartı da yollayamıyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başbakanın Devleti küçülteceğiz şeyi vardır. Erdal bey da öyle dedi. Siz büyülteceğinizden bahsediyorsunuz. Ekonomide büyüteceğiz diyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim, lütfen efendim. Ekonomiyi büyüteceğiz efendim. Devlet fabrikatör olmayacak, lütfen böyle birşey söylemedim. Devlet işletmeci olacak diye bir iddia benim ağızımdan çıkmadı. Ben takdim konuşmamı da yaptım.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Var orda. Roro alıyorum diyorsunuz. Uçak alıyorum diyorsunuz.

BAŞKAN - Arkadaşlar lütfen karşılıklı konuşmayın efendim. Rica ederim efendim. Sayın muhalefet partisi lütfen efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Roroyla çağırdık şeyini, çağırdık, işletmeciyi çağırdık. Lütfen yani lütfen. Ve yine saptırıyorsunuz. Ne lüzum var saptırmaya.

BAŞKAN - Çok rica ederim milletvekilleri. Oturum olmaz efendim. Hakikaten böyle olmaz. Lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Anlamaya çalışıyoruz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Demek ki Devlette var. Devlette döviz var mı?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hoca bizi idadi veyahutta sübyan okulundaki öğrenci olarak gördüğü sürece... Hem de cahil...

SALİH COŞAR (Devamla) - Estahfrullah. Özür dilerim, özür dilerim Sayın Adaoğlu. Yanlış anladın özür dilerim.

BAŞKAN - Alın efendim notlarınızı, biraz sonra cevap verirsiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bilgi isteme benden vermem, yani ha onu da söyleyim.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan dövize geldik diyor. Evet öyle dediniz.

BAŞKAN - Dinleyin efendim bir dakika.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Adaoğlu, bırak not alalım birkaç tane.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Tamam yahu. Bırakayım sizi rahat edesiniz.

- 4013 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Otur, otur. Hiç merak etme.

BAŞKAN - Çık, çık gez biraz hade. Evet buyrun.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Niçin burda oturursanız rahatsız mı oluruz? Gel buraya.

BAŞKAN - Evet buyrun Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ekim itibarı ile ülkede 236 Milyon Dolar döviz var.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Devletin azınlığı mı Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Devamla) - Devletin kurumunda az vardır. Bak burda da görüş açımız farklıdır. Devletteki dövizdir bizim için önemli ve politikamız da odur. Devlet Döviz İstikrar Fonu kuracak, orda döviz biriktirecek, döviz artıracak bu döviz kullanmayacak, nakit sıkıntısı olacak Devletin Türk parası olarak. O soru var bir. İkincisi; bu da tartışma kaldırır. Açıklayım bu kürsüden onu da. Benim Türk parası olarak mı bunu tutmam daha kârlıdır, Sterlin olarak tutmam mı daha kârlıdır, Dolar olarak tutmam mı daha kârlıdır? Bu da bir hesap meselesidir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - O beceri meselesidir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Beceri meselesidir. Ama biz dar bir açıdan bakarsak, ki şimdiye kadar bazı hallerde baktık, biz de baktık. Biz de yıllarca o dar açıdan baktık. Kendimden bahsediyorum, yıllarca o dar açıdan baktık, ama döviz fonunda para yükselsin ki, hazine üç kuruş alsın.

Hazine mi üç kuruş alsın, Merkez Bankası mı on üç kuruş alsın? Hangisi alsın?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hâlâ öyledir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Değişti o konu.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Dışarı yolladığınız üç kuruştan hisse alırsınız

SALİH COŞAR (Devamla) - Politikamız değişti.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - İngiltere'de tuttuğunuz dövizleri biz mi yatırdık? İngiltere'ye dövizleri senin...

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz bir döviz poligonumuza mı üç kuruş alalım, yoksa Merkez Bankası bu beceriyi göstererek on üç mü olsun? Ben diyorum Merkez Bankası o beceriyi göstererek on üç alsın. Çünkü devlet bir bütündür.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - İşte onlar da yolları...

SALİH COŞAR (Devamla) - Ekonomi bir bütündür. Değerlendiriyor, hiç merak etme değerlendiriyor, onun için devletin dövizlerinin miktarı önemlidir. Devletin pozisyonunda bana yetecek kadar döviz olması bile kafi. Nerde kaldı ki benim dövize ihtiyacım varsa döviz alımı da yaparım, döviz alımı yapmam bir engel değil ki. girersin piyasaya döviz alımı yaparsın.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Ucuz satar, pahalı alırsınız sizde...

- 4015 -

SALİH COŞAR (Devamla) - Onun gelmesi de yakında gelecek. Bizim de tutuculuğumuz, eski alışkanlıklarımız kolay kolay üstümüzden fırlamaz. O itirafta da bulunalım. O tutuculuğumuz hâlâ daha bizi de böyle birazcık...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Titretti.

SALİH COŞAR (Devamla) - Titretti mi diyelim, ne diyelim. Yani bırakacağız ama tam bırakmıyoruz. Tutuculuğumuz devam ediyor.

Evet özetle bizim 1993 yılı ekonomide büyüme olacaktır, bu teşvikle olacaktır. Bu kaynakları kullanma ile olacaktır. Kaynak vardır. Kaynak sağlanabilir, iddiasındayız. Rakamları da takdim ettik.

Diğer bir konu, devlet bunu yaparken, ekonomiyi büyütürken, eğer büyütemezse, veya bu çabanın içinde giderken, kamu harcamalarını da artırırsa, frenlemezse, hiç bir şey yapmamış olur. O konuyu da söylüyeyim. O konudaki tenkitler de gerçektir. Biz bu kürsüden diyoruz ki 1992 performansımız içerisinde o kadroyu da dikkate aldık. Nasıl dikkate aldık? 91 kadro sayımıza göre, 92 kadro sayımız, yani dolu kadro sayımız artmamıştır. Artırmadık. Azalttık mı? Tensikata gittik mi? Gidemedik. Ama artırmadık. Tamam. Azaltmadık, tensikata gidemedik ama, artırmadık. Bunları da rakamlarla verdik.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İşçi çıkardık, memur aldık yerine.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok, hayır. Vereceğim efendim, rakam vereceğim, hiç merak etmeyin, rakam vereceğim.

- 4016 -

Memur sayımız Kasım ayı itibarıyla 4280'dir. Ek kadro 1089'dur, öğretmen 2244'dür, polis 1558'dir. Bunlar geçen sene de bu rakamların üstünde değildi. Bunlar aynen durmaktadır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Birinci rakam neydi eferdim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Memur 4280, öğretmen 2244, ek kadro 1089, polis 1558.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ek kadro dediğiniz, o da memurdur Sayın Bakan değil mi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet. Memurdur, 1984'te çıkar-
dığımız karar altında tayin alanlardır bunlar.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 81 seçiminden kaldı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet. 2007 işçi. 2007 işçi var. İşte bu söylediklerim Kasım ayı itibarıyla. Sayın Adaoğlu bir düzeltme yapacağım, az önce bir rakam söyledim, orda bir yanlış anlama olmasın diye onu düzeltiyorum, müsaadenizle düzeltiyorum. Onbir bin demiştim, onbir bin bu saydığım kadrolulardır.

Yani 11 Bin rakamı bu söylediğim fiilen çalışan...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - İşçi statüsünde.

SALİH COŞAR (Devamla) - Onlar da kadrolu. Ha bunun dışında projelerde çalışan ve kadrolu olmayan 1614 kişi var Sayın Adaoğlu. Bunu eksik bıraktım dün tamamlayım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çok teşekkürler Sayın Bakan.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Esas istismar onlardadır

SALİH COŞAR (Devamla) - Projeler vardır. Bir kısmı da proje parasından ödenir. Devlet parasından da ödenme şeklini biliyorsunuz yetkiyledir. Bunun dışında arkadaşlarımda gördüğüm bir tereddüt var, o tereddüt de gelirlerimizdir. Yani bize yaptığınız konuşmalarda gösterdiğiniz bir tereddüt var. Efendim gelirler toplanamaz, gelirler 300 Milyara kadar hatta bir arkadaşımız öyle söyledi, 300 Milyara kadar eksik toplanabilir, sizin harcamalarınız artar. Dolayısıyla gösterdiğiniz açık reel bir rakam değildir. Bu açık daha büyük olacaktır. Bu açığı niçin gizliyorsunuz, veya nedir bir açıklamak istediğiniz bizden? Bunu niçin böyle yaptık onu açıklayım. Arkadaşlar; evvela gayri safi milli hasıladan ele alayım. 91'de milli hasıla 3.8 Trilyon. Ne öngördük biz? 700.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - 700 Milyar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Oran ne? Dünya ülkelerine göre oranları söyleyin bize.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır Dünyayı bırakalım.
Bizim memlekette söylüyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyledir stand-
darlat onu söyle bize.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geleceğim efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağı okuduğuna
göre çağın vergisini de biliyorsun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geleceğim efendim. Hiç
heyecanlanma geleceğim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Kaçmış para,
yüzdellik kaç?

SALİH COŞAR (Devamla) - Öngörülen %20'nin altında.
2x38=76 yapar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağı böyle
mi okun?

SALİH COŞAR (Devamla) - Demek ki, 760 Milyar da
öngörülebilirdi %20'den alsak. Biz 700 Milyar öngördük.

İÇİŞLERİ VE KÖYİŞLERİ BAKANI GÜNAY CAYMAZ (Yerinden)
Dünyanın neresinden alacağız?

SALİH COŞAR (Devamla) - Alacağız, hepsini alacağız
merak etme.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağdaş neyse. Çağı okuyon den bana.

SALİH COŞAR (Devamla) - Okuyacağız Sayın Adaoğlu. Bizi dinlerseniz okuyacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bana söylesin kurumlar vergisinin oranı nedir? İndirek vergileri söylesin.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim bir dakika. Lütfen dinlerseniz söyleyeceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Tamam dinliyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - 91 'de 700 kusur Milyar gelir öngördük biz bütçemizde.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - 92 için. Bu yıl için.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir dakika. Onda bir yorum yaptık. Bunun 100 Milyarı katma değer vergisi için öngörüldü. Geciktik başlayamadık. Demek ki, benim öngördüğüm ödenek 600 milyar. Tamam mı?

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ha. 16 Ekim itibarı ile bizim gerçekleştirdiğimiz gelir tahsilatı 803 Milyar. Kesin rakam veriyorum ve tarih veriyorum. Bu %74 artış demektir. Geçen gece Sayın Başbakanı dinlediyseniz, ben hep Anavatani örnek veririm, vereceğim. %5 tahsilatta artış var şeklinde Sayın Demirel...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gerdan kirdı.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, kirdı kirmadı, güzel bir takdim yaptı. Biz tahsilatımızı ortalama konuşayım, %70-75 performansımızı artırdık 92'de.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Demek ki isabetsiz. Yani %8.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir dakika.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani performans oranında uygununu söylüyorsunuz bize.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir dakika. Ben tahmini performansını söylüyorum. Dinleyin lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Değer bakımından performans söyle.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Artış ne noktadadır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Yeni yasa da çıkmadı daha.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Reel artış ne enflasyon çıktıktan sonra?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir dakika. Yani 91'e göre mukayese yapıyorum ve 92'den konuşurum. Benim daha 92'dir konuştuğum. Tamam mı?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi diyorum ki, ben 92'de yıl sonuna kadar tahakkuk edecek gelir asgari söyleyim ben, asgari 820-830 daha fazla gelir tahakkuk edecek. Peki ben bu 800'ün üstündeki geliri 1.337 söylersem, bir sene sonra %60 enflasyon içerisinde ve getirdiğim yeni yasalarla...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Size göre %60.

SALİH COŞAR (Devamla) - E asgarisini söylüyorum. O zaman benim söylediğim 1.337 rakamı nasıl gerçekçi olmaz. Benim arzım bu. Kendimi kanıtlamaya çalışıyorum. Ve diyorum ki, 1.337 toplamı mümkündür ve bunun aşılması

Eğer rakamlar doğru söylese. Başka bir açıdan bakalım. Başka bir açıdan bakalım. 1993 Gayri Safi Milli Hasılası 6.5 trilyon olarak programa konmuştur. Peki %20 vergiden bahsediyorum ben. 6.5'un %20'sini alsam sonra vergi geliri olarak söylemiyorum bunu, gelir olarak. Toplam gelirdir bütçeye koyduğumuz. %20 toplam gelir bu ülkede yüksek bir rakam değildir sayın arkadaşlar. %20 yüksek bir rakam değildir. Ben %20 aldığında 6.5 trilyondan, aha bu da etti 1.3 trilyon. Peki 1.3 trilyon tahmin yaptık diye aman siz bu parayı toplayamazsınız, sizin 300-400 milyar açığınız olacak şeklinde bir yargı ve bir müdafaa geçerli olamaz. Benim burada söylemek istediğim şudur:...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yani bu 1 trilyon 300 milyarın içerisinde bu yıl uygulanacak katma değer de dahildir?...

SALİH COŞAR (Devamla)- Tabii, tabii.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- peki istikrarın katma değerini nasıl hesaplayacaksınız?

SALİH COŞAR (Devamla)- Geleceği, geleceğim, geleceğim, geleceğim. Sırayla. Yani benim burdan vurgulamak istediğim özetle şu: Bu ülkede öngördüğümüz gelir tahminleri afaki değildir. Hayali değildir. İster gayri safi milli hasıladan gidin, ister 92'deki tahsilattan gidin bu oran %60 enflasyonu da dikkate alırsanız bu gelirlerin gerçekleşmemesinin izahı nasıl olacak?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Yani bu borçlanmalar kalemiyle istikrarı izah edin bize Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla)- Hayır geleceğim efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bu olması gereken değildir.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bir dakika. Siz burada bu kütüden bize soru sordunuz....

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Olması gereken değildir.

SALİH COŞAR (Devamla)- Dediniz ki.... O başka. Ha sen diyorsun alamayacağım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- olması gereken değildir.

SALİH COŞAR (Devamla)- E güzel...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- %20...

SALİH COŞAR (Devamla)- E biz aksini iddia etmedik. Siz bize diyorsunuz ki bu bütçede öngördüğünüz 1.3'ü toplayamazsınız. Ben de size diyorum ki öngördüğüm 1.3'ü ben hayali koymadım. Nasıl koydum? Milli hasılanın %20'sini aldım koydum, bu seneki de tahsilatı aldım koydum. Tahmini değil.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- Biz toplayamazsınız demedik...

SALİH COŞAR (Devamla)- Bir dakika...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Gerekli tedbiri alırsanız iki misline çıkabilirsiniz. Şimdi ancak...

(Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Vehbi Z. Serter, kürsüyü en yaşlı üye sıfatıyla Sayın Ali Süha'ya devreder.)

BAŞKAN- Sayın Bakan; Meclise hitap edin efendim.
Meclise hitap edin.

SALİH COŞAR (Devamla)- 1.3 efendim ben 1.3'ü toplarsam o zaman demek ki benimburda öngördüğüm tahminler harcamalarımı da aşmazsam ki orda da ne getireceğimi söyledim, ödeneklerim ortada. Demek ki benim 1993 bütçem hayalidir iddiası geçerli olamaz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- 893 milyar net açık var Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Şimdi aç parantez...

SALİH COŞAR (Devamla)- E var, onu söyledik.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- İşte o nasıl olacak? Onu nasıl bulacaksınız?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kime yükletiyorsunuz bu geliri?...

SALİH COŞAR (Devamla)- Yahu o başka bir sorudur. Bize bu kürsüden yapılan ve sorulan, siz bu parayı toplamamazsınız. Ben ona cevap veriyorum, o soruya cevap veriyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kime yükletiyorsunuz bu toplayacağınızı, kime?...

SALİH COŞAR (Devamla)- Siz sorduğunuz soruları unutuyorsanız bilmem...

BAŞKAN- Efendim sayın konuşmacıyı rahat bırakın efendim. Bırakın konuşsun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kime yükletiyorsunuz bunu? Kime yükletiyorsunuz 1.3 trilyon geliri?

SALİH COŞAR (Devamla)- Kamu maliyesi...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kime yükletiyorsunuz yani? Sektörler bakımından adil bir vergidir?

SALİH COŞAR (Devamla)- Adil vergi, adil vergi. Yaygın vergi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yazıyorum bunu...

SALİH COŞAR (Devamla)- Yaz. Makul, ölçülü vergi. Söylüyorum onu, söylüyorum onu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Adil vergi yani?...

SALİH COŞAR (Devamla)- Bir konuda daha bilgi vererek konuşmamı bağlayacağım. Çünkü aynı yayınları Hazirandan beri dinliyoruz. Hazirandan beri dinliyoruz. Efendim kanun yaptınız fonlara el attınız. E bu devletin açığı olduğunu inkâr eden mi var? Bu devletin açığı, bütçe açığı 1977'den beri, 74'den beri devam ediyor. 63'ten beri devam ediyor bu ülkede açık. Ada ekonomisi, açık ne zaman olmadı. Açık her zaman. Peki bu devlet açığını tepsi dolaştırarak mı kapatacak? Kendi kaynaklarından kullanarak açığını kapatacak tabii.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- Kanunu var, başka amaçlarla kullanılmaması lâzım.

SALİH COŞAR (Devamla)- E biz işte onun için kanun getirdik bu Meclise.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Onların amaçlarının dışında...

SALİH COŞAR (Devamla) - Ha biz kabahatli olduk şimdi kanun yaptığımız için ve Yüce Meclise bilgi verdiğimiz için, Ben soruyorum bu memlekette şimdiye kadar bu hükümetler, bu devletler açıklarını nasıl kapatır?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mevcut kanuna karşı hile yaptınız.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Demokrat Parti biliyor bu işleri.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz geldik kanun geçirdik açık memleket dedik, şeffaf memleket dedik, parlamento dedik ve geldik buraya dedik ki arkadaşlar bu Devletin açığı vardır, bu Devlet açığını kapatmak gayreti içindedir, bu Devlet Anavatanından zaman zaman borçlanmaktadır, sıkıntıya girmektedir, bu Devlete el açtırmayalım. Ne yapalım, Devlet Merkez Bankasını kurduk. Niye kurduk Ne için kurduk bu Merkez Bankasını orda süs dursun diye? Bakın biz daha Merkez Bankasına getirdik ama kullanmadık.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kalmadı ki.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kullanmadık. Hayır var, kullanmadık. Biz getirdik buraya dedik ki fonlardan açık kalblilikle yüzde şu kadar kullanacağız hesaplarımıza geçireceğiz. Hesaplara geçirmek demek Meclisin bilgisine sunmak demektir. Meclisin bilgisine sunmak demektir. Denetimi içe almak demektir. Bizim denetimi içine alıyoruz Meclisin diyoruz e niye bunu yapıyorsunuz siz de bunu soruyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Amacını saptırdınız Fon Yasasının da onun için.

SALİH COŞAR (Devamla) - Devletin artığını getirir artığını. Devlet bugün istikrar fonu arıyorsa nerde kullanıyor, Devlet sübvansiyon veriyor, süt ihracatına sübvansiyon veriyor, mazota sübvansiyon veriyor, elektrik idaresine sübvansiyon veriyor. Bunları durduttu mu, durdutmadı. Devam ediyor ama benim burdan doğan bir artığımı ben nakit sıkıntısı içerisinde kullanacağım. Hayır kullanmayacaksın. Kanun ne yaptık. Kanun yaptık, kanunla kullanıyoruz gene bize soru soruyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyleyse kaldırın eski kanunu.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kanunu getirdik kardeşim kanun yaptık şimdi biz kanunla kullanacağız ne yapacağız, sokakta tepsi açacağız. Devletlerde kamu açığı gereği daima vardır. Amerika'da vardır. Avrupa'da vardır. Bir Maastricht Anlaşmasını size bu kürsüden okudum. Maastricht Anlaşması dedi ki kamu açığının %60 Milli Hasılanızın %60'ının üstüne çıkarmayın. %60'ı geçenler var bugün bir İtalya %100'ün üstünde kamu açığı geliri. İtalya %100'ün üstündedir. Biz bu Devlette kamu açığı için...

ERGÜN VEHBİ (Lefkşa) (Yerinden)-Hangi oran bu Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Milli hasılanın, milli hasılanın %60'ını geçmesin diyor Maastricht Anlaşması. Avrupa Topluluğuna kalkınmış ülkelere söylüyor bunu. Ben daha kalkınmaya başladım daha yeni 15 yıllık Devlet benim kamu açığım gelirim olmayacak.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Geri kalmış deyin utanmayın çünkü geri kalmış efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Gelişmekte olan Devlet, gelişmekte ama kurumları çok, ileri. Kurumları çok ileri. Ben bu kürsüden kivançla şunu vurgulamak isterim ve bu şeref yalnız bana ait değil bu parlamentoya aittir. Bu Devlet kurumlarını kurmuştur ve kurumların da getirdiği özgürlükler getirdiği hususlar getirdiği kurallar, getirdiği güvenceler çok ileridir. Çok ileridir. 21'inci asra uyan haklardır. Kise de bunu undersmate yapmasın. Küçültmesin, kendi kendimize toplum olarak Devlet olarak, millet olarak haksızlık yaparız. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Efendim Demokrat Parti Mağusa Milletvekili Taşkent Atasayan. Buyurun efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; uzun zamandan beri bu Mecliste mesai harcamaktayız bizler Komisyon Üyeleri olarak aşağı yukarı bir ayı geçmiştir. Diğer arkadaşlar da bugün ikinci haftayı tamamlamak üzereyiz ve kısmet olursa 1993 Mali Yılı Bütçe Yasası bugün bizim muhalefetimize rağmen herhalde bu Meclisten onaylanacaktır.

Sayın Coşar'ı biraz evvel ilgiyle izledik, öğretmenlikten gelme ders, iyi bir hocaydı aynı şekilde sınıfa hakim olarak ders vermeye çalıştı, yalnız aynı sınıfta kendisiyle aynı seviyede afacan birkaç arkadaşına da laf yetiştirmeye başladı.

Başta Sayın Adaoğlu, Sayın Ergün Vehbi ve Sayın Kotak...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Onlar afacan çocuk mu yani?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Hepsi afacan, hepsi afacan.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hade yahu...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sayın Coşar, yeni bu dönem 1993 yılında, yeni bakan, yeni bu son Maliye Bakanlığı devrinde birkaç defadır tekrarladığı güzel bir lâf var ve bunun kopyası da diyor kendisi Özal'a aittir. Biz diyor, çağı okumasını bilmek lâzım diyor Sayın Özal. Sayın Coşar da bu lâfı çok beğenmiş ve alıntı yaptı ve çağı okuduğunu iddia etti biraz önce. Bir politikacı için, bir Hükümet için, bir idareci için, önemli olan çağı okumak değildir Sayın Coşar, çağı yaşatmaktır önemli olan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Halkına, insanına...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Halkına, insanına, öğrencisine, belediyecisine, KİT çalışanına, çiftçisine, çobanına, memuruna, sanayicisine, turizmcisine, saymakla bitmez. Önemli olan bu çağı yaşatmaktır.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Okumadan nasıl yaşatacaksın?...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Okumak kâfi değil, çok okuyanlar var...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Evvela okuyacan da ondan sonra...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Çok okuyanlar var ama mühim olan bu çağı yaşatmaktır. Okuma, herkes okuyabilir. Çoğu vardır okuyan. Ama mühim olan tatbikatta bunu yaşatmaktır. İşte...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ama okuma derken...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Mağusa'da yılbaşı arifesinde belediye çalışanları grevde. Mağusa'da. Belediye Reisi de koridorlarda Sayın Coşar'ın peşinde koşturmakta, bilmiyorum inşallah işini halletmiştir ve bu yılbaşı arifesinde, o da bir kurumdur. Belediye de kurumdur ve iyi saatte olsun Ziya Rızkî'nın tabiriyle o da bir kurumdur. Yani Devletin, Hükümetin, Maliyenin Belediyeden bir farkı yoktur ki. Aynıdır. Yalnız fark nedir? Belediyedeki külâhlar az, Ali'ler çok, Veli'ler çok, bazı külâhları yerleştiriyoruz, siz şimdilik halâ daha bu külâhları Ali'den Veli'ye, Veli'den Ali'ye naklederek işi idare ediyorsunuz. Ama işin sonuna geliyoruz, görüntü odur. Yani bazı külâhlar açıkta kalmaya mahkûmdur ve görüntü odur. Yani külâhı giydirecek Ali'ler ve Veli'ler azalma yolundadır. Bunu gözlerimizle görüyoruz. Yani burda pembe tablo, gönül arzu eder memleketin ahvali sizin izah ettiğiniz gibi olsun. Mali yönden, ekonomik yönden ama maalesef ve maalesef böyle bir manzara göremiyoruz. Yani muhalefette olduğumuz için değil, bu memlekette yaşıyoruz hepimiz de. İktidarda olan da, muhalefaette olan da, milletvekili de, bakan da çarşıya çıkın burdan bandabuliyaya kadar, gidin Arasta'ya kadar, gidin Mağusa'da olanlara söylüyorum, gidin kasaba, gidin manava, gidin esnafa, gidin sanatkâra, onları da dinleyin. Dinliyorsunuz ama

Ve sizin yaptığınız icraatın yazıları Merkez Bankası müdürü, biçare adam yazıyor, efendim bu kanuni değil, bu kanuni değil, dosya dolmuş vaziyettedir. Bize de geliyor bu bilgiler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Özerk değil çünkü özerk değil.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Özerk değil. Demoklesin kılıcı başında duruyor.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Öyle bir şey yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Öyle bir şey olmaz olur mu Sayın Coşar. Yalan söylüyor o halde bu adamlar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yok öyle bir şey.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yalan söylüyor bu adam o halde.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Biz verdik işte nerden kullandığımızı söyledik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Coşar bu bütçenin sen diyorsun ki bu Bütçe 1993'ü onarım yılı olacak diyorsunuz. Nerde yazıyor bu? Biraz önce öyle bir şey söylediniz. Bir Bütçenin bir vasfı olur. Bu Bütçe bir kalkınma bütçesi dersiniz, bu Bütçe bir yatırım bütçesidir dersiniz, bu Bütçe bir enflasyonla mücadele bütçesidir dersiniz ki bu Bütçe

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Çok heyecanlandı Atasayan.

en nihayet bunları müdafaa ederseniz çok var daha söyle-
yecekler ama bütçeye girişe başlarsak huzurunuzda Kotak
söyledi aynı şeyleri, diğer arkadaşlar da söyledi. Vasfı
olmayan bir bütçe var. Programda, 1993 Programından önce
buraya gelmiş olan bir bütçedir ve kalkınmadna bahsediyoruz.
1993-1997 Kalkınma Plânı, 1993 Üçüncü Beş Yıllık
Kalkınma Plânının birinci devresi ve Kalkınma Programı
milletvekilinin elinde yoktur. Beş-on tane dağıttılar
Komisyon üyelerine, gerisi yok. Yani biz atı arabanın
önüne değil de arabayı atın önüne koymuş vaziyetteyiz.
İnkâr edebilir misiniz bunu? Bir programla mı yapılmıştır
bu bütçe? Kalkınmadan rakamlar vererek Sayın Coşar bundan
bu kadar, bundan bu kadar, bundan bu kadar kaynak kullan-
madık diyor. Merkez Bankasında kaynak mı kaldı?
Merkez Bankasının sizin yaptığınız kanunsuzlukları

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Hiç merak etme Sayın Hasipoğlu rahat ol, gayet rahatım ben çok rahatım.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hani öyle değilsin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Çok rahatım, çok rahatım.

BAŞKAN - Müsaade buyurun efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Allah göstermesin bir şey olursak hep arkadaşlarımız doktor yani çok şükür imdadımıza en evvel onlar gelir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hiç olmazsa onu söyleyin, doktor bulunur memlekette.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Mecliste dedim Mecliste. Doktor memlekette var. Sayın Coşar memlekette doktor çok içerde de dışarda da. 174 tane doktor vardır İstanbul'da Kıbrıslı. 174 tane.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Eğitim yok dersiniz ondan sonra.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Eğitim seviyesi ama burda kıvrım kıvrım kıvrır. Sayın Hasipoğlu lütfen.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Eğitim yok dersiniz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Memlekette doktor var dersiniz, kaç lira harcadın dış tedavilere? O tedavilere kaç lira harcadın onu söyle bana. Ve bu doktorlardan çok vardır o paralarla bu memlekette bu işi yapacak çok doktor vardır. Ama sayenizde okuyan ve bir şey öğrenen terki diyar ediyor memleketi. Terki diyar ediyor çünkü ne yapsın? Aha Coşar'ın oğluda gitti, Borman'ın oğluda gitti, senin oğlun da gitti. Gelecek mi buraya? Onlar da gelmeyecek. Onlar da gelmeyecek.

Bütçe konusunda söyleyecek bir husus varsa o da şudur. Bu 1993 Yılı Bütçesi Yasal gerekleri yerine getirmek için yapılmış ne idüğü belirsiz bir bütçedir.

MALİYE, EKONOMİ, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ BAŞKANI MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) - Anlamadım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yasal gerekleri yerine getirmek için yapılmış ne idüğü belirsiz bir Bütçedir.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Bu birazcık edebiyat şeyine de girmedi.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Anası belliysa babası belli değil, babası belliysa anası belli değildir o demektir bu isten biraz daha konuşalım? Ne idüğü belirsizin manası odur.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yine bu önümüze getirilen Bütçede, ekonomik yönden herhangi bir atak mı var onu göremiyorum. Ne diyor Sayın Coşar? Bizim de payımız var inkar etmiyoruz. 5 milyar lira Et Kombinasına yardım yapılacaktı ve bu Et Kombinasi yok beş milyarla, 25 milyarla da bitmez. 5 milyarla değil, 25 milyarla da bitmez. Ama eğer bir oda vardır bir tarafında içi çukurlu mukurlu eğer orada bir salhane yapacaksak, şey yapacaksak kasaphane o zaman olabilir zaten o şekle dönmüştür o Kombina ki asıl kombinaya dönmüştür. Yok beş milyar, 25 milar harcasanız ancak ve ancak tamir edip bugünkü haline zor getirebilirsiniz. Efendim, bizim Bütçe dışı diyor yardımlarımız da vardır neymiş Bütçe dışı yatırımlar işte on bin tonluk bir silo ambarı yapılıyor Mağusa Serbest Limanında, Mağusa Serbest Liman depo oldu.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANİ SALİH COŞAR (Yerinden) - O değil, o değil o bitiyor.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bir tane daha vardı eğer tabii fırsat düşerse şeyden Mağusa Lefkoşa ekibinden, Girne ekibinden ki oraya gidiyor Sayın Coşar müsaadenle yani.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ondan tarımcılar anlar...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yani tarımcılar anlar.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Teknik kadro nereye giderse oraya yapılır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Teknik kadrolarınız o kadar güzel yerleştirilmiştir ve o kadar güzel yetiştirilmiştir Sayın Erbilen ki bütün gün gazetelerde sövmektedirler, sağa sola. O Üçlü Kararname ile yerleştirdikleriniz bütün gün gazetenizde, yönetmeni, baş yönetmeni olduğunuz gazetelerde sövmedikleri bir anamız ve avradımız kalıyor. Onun gerisinde bize yakıştırmadıkları sıfat yoktur, bütün sıfatları bize yakıştıyorlar, bunu da madem ki istedin söyleyim. Ama günün birinde herhalde bunların hesabı da sorulacaktır Sayın Erbilen. Yapanlara ve yaptıranlara...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- İktidardan gittin artık, kolay kolay iktidara gelmen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sen anandan muhalefet doğdun, iktidar oldun ondan sonra. İktidarlar kalıcı mı? Kime kalıcıdır? Bu dünya Sultan Süleyman'a bile kalmadı yok sana kalacak. Sultan Süleyman'a kalmadı. Viyana

kapılarına dayanmış, Afrika'dan bilmem Doğudan nerelere... Sana mı kalacak? Sen zaten muhalefettin iktidar oldun. E demek ki bunlar değişkendir.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Sen de iktidardın muhalif oldun.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ben de iktidardım muhalefet oldum. Bu defa gene iktidar olacağım. Bu sıra meselesi.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Yani iktidara gelmeycen...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Halkın tercihi meselesi. Biraz önce Sayın Coşar %55'lerden bahsettik ve bunların %55'i bugün meselâ Özker Hoca'nın, Akıncı'nın, Durduran da Kanal 6'ya gittiğinde %45'lerden bahseder. Onların %45'i ne kadar doğruysa, sizin %55'iniz de o kadar doğrudur.

HÜSEYİN ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne)(Yerinden)- %10 sizin payınızdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bizim payımız %10'dur %20'dir % hiçtir. Böyle bir iddiamız yoktur Sayın Hüseyin Serdaroğlu. Serdarzade Hüseyin Bey.

BAŞKAN- Efendim, efendim lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bizim herhangi bir iddiamız yoktur.

BAŞKAN- Meclise hitap edelim efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- %5-%10 hepsi sizin olsun Sayın Hüseyin Bey. Hepsi sizin olsun.

BAŞKAN- Sayın Atasayan Meclise hitap edin.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Bugün edebiyat parçalıyor yahu.

TAŞKENT ATASAYAN- Bunun kararını verecek olan siz değilsiniz. Halktır, ve halk en iyi kararı verir. Her daim ve her zaman en iyi kararı veren halk böyle yükseklerden uçmayalım, ayaklarımız yere bassın hepimizin de. Onun kararını, her şeyin en iyisini...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Büyüklerimiz bilir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devmla)- Büyüklerimiz bilir, sen de büyüklerden sayılırsın. Her şeyin en iyisini...

BAŞKAN- Lütfen Sayın Atasayan, Meclise hitap edin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bildiğine göre onun da herhalde... O bana hitap ediyor Sayın Başkan ben de ona hitap ediyorum.

BAŞKAN- Etmeyin efendim. Lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Milli gelirin artacağına ve refahın yükseleceğine dair bu bütçede hiçbir emare göremiyoruz. Üç-beş tane yatırımcık, bir Türkiye'nin

kontrol altında verdiği elektriak santrali gibi ve saire ve saire, onun haricinde üretime dönük herhangi bir yatırım yoktur. Araç gereç alması yine yol vardır. Sayın Coşar biraz önce diyor ki, biz diyor, cari harcamalarında, hiçbir cari harcamanızda Sayın Coşar, şimdi ben bunu söylediğimde sen bana diyeceksin ki bu rakamların toplasan toplasan ne edecek? Ne edeceği önemli değil. Mühim olan görüştür, düşünüşdür. Bütün cari harcamalarınızda maaş ödemeleri dışında, hepsinde, yatırımlardan da fazla, diğer transferlerden de, bilmem memur ödemelerinden de fazla bair artış vardır. Ama rakamlar düşüktür, 15 milyon-30 milyon oldu. Ne olacak diyebilirsiniz ona. Ama mühim olan görüştür, mühim olan niyettir. Şimdi siz bu niyeti burda göstermediğinizde kamu yönetimini nasıl düşürtecektiniz bütün felsefeniz ve bütün deyişleriniz bunu Maliye Bakanı olmadan önce de, daha önce de her konuştuğumuzda bu memlekette bütün hastalık nedir? Sizin söylediğiniz, kamu yönetiminin küçülmesi lâzım diyorsunuz.

SALİH COŞAR(Yerinden)(Devamla)- Gene söylerim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Gene söylediniz ama icraat yoktur. Yani çağı okudunuz ama çağı yaşamıyorsunuz Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Artırmadık.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Artırmadınız niye azaltmadın, azaltma fırsatı düştü sana, 92 yılında emekli olanların, işten ayrılanların yerine niye aldın yenilerini?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Almadım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Almadın, hiç kimse emekli olmadı, işten ayrılmadı 92 yılında?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Şimdi başladı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Bakan, 5 Yıllık Kalkınma Plânında olsun, Bütçesinde olsun, konuşmalarında olsun ihracatın artacağından bahsetmektedir. Ben soruyorum Sayın Bakana sayın milletvekilleri ne ihraç edeceğiz onu söyleyin. Ne üretiyoruz, ne üreteceğiz ve neyi ihraç edeceğiz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Üretilenleri nasıl değerlendirdik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ürettiklerimizi ihraç edemiyoruz sayın arkadaşlar. Ürettiklerimizi ihraç edemiyoruz. Biraz önce konuşmasının bir yerinde Sayın Coşar dedi ki Sayın Adaoğlu'nun aklı kesmez dedi ama bunun yanında başka bir şey daha dedi Sayın Coşar aklı bu kadar keser dedi ama bunun yanında başka bir şey dedi. İftiharla söylüyorum ki bu Devletin kimseye bir kuruluş borcu yoktur. Kime yoktur borcu? Biraz kereste aldıysa bilmem Ahmet Raşit'lerden yahut da 5-10 tane çivi aldıysan. Üreticileri ödedin mi sen gününde, saatinde, vaktinde. Yoksa Cypfruvex benim değil, ben Cypfruvex'in ödemelerine karışmıyorum dersiniz açık açık söyleyin. Burda ben Cypfruvex'in ödemelerine karışmam arkadaşlar. Cypfruvex bir Kit'tir Fasıl 113'e göre kurulmuş bir şirkettir beni ilgilendirmez dersiniz...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hayır bizimdir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Cypfruvex'e teslim edilen bundan bir hafta öncesine kadar daha patateslerin paralarından alacağı vardır Sayın Coşar. 500-600 milyon ödendi mi? Ödenmedi mi bilmiyorum. İşte size Poleşel'in hesabını da siz ödeyeceksiniz Sayın Bakan. Poleşel'in alıp da ödemediği 3.9 milyar lira paranın hesabını da vermek mecburiyetidesiniz. Mühür bendedir Süleyman benim diyorsunuz bu kürsüye çıktığında. Bu memleketi yöneten sizsiniz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hiç sorumlu değilim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sorumlu değilsin, kimdir sorumlu? Kimdir sorumlu? Kimdir sorumlu?

MUSTAFA ADAOĞLU (GaziMağusa) (Yerinden) - Aldı gitti, herkes gelsin alsın gitsin.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Mahkeme var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Dingonun hanı mı burası?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yargı karar versin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yargı karar verir. Memleketin sahibi Devlettir. Devlet de Hükümet vasıtasıyla bütün görevlerini icra eder Sayın Coşar. Onun sorumlusu da sizsiniz. Buna imkân vermeyecektiniz. Zavalı gariban köylünün.

Serbest piyasa ekonomisi, Adaoğlu'nun tabiriyle kır şişeyi dön köşeyi demek değildir. Serbest piyasa ekonomisinde de bir kontrol vardır. Bir denetleme vardır. Bir hesap sorma vardır. Bu hesap sormayı Devlet yapar mahkemeler kanalıyla yapar. Hükümet yapar bakanlıkları kanalıyla yapar. Elinizde müeyyideler vardır. Bu olacağını bilmeniz lazımdı. Bilmemek mazaret değildir. Alacak birisi 6-7 milyarlık patates götürcek ondan sonra ben karışmam. Özel sektördü vermeseydi. Vermeseydi. Olmaz öyle şey Sayın Coşar.

Yeşilköy'de Sayın Coşar, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sular bastı patatesleri, bu işte çıkacak olan patatesler sular altında kaldı. Müracaat edildi ne arayan var ne soran. Ne gelen var ne giden. Ama velakin Balalan'ın sısamlarını ekipler günde üç defa gitti zarar ziyan tesbiti yaptı. Bu mu eşitlik? Bu mu adalet? Bu mu Devlet Yönetimi?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bravo. yalnız Sayın Coşar'a beş, on dakika fırsat verin de belediye başkanı bekliyor dışarda. Mağusa Belediye Başkanı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yarın da Girne gelecek Sayın Adaoğlu. Yarın da Girne gelecek.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI SALİH MİROĞLU (Yerinden)- Sanki da yeni gelmeye başladı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Girne telgrafla da hallederdi Rahmetli Çağatay zamanında.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hicap duyun Sayın bakan ve sayın milletvekilleri. Hepimiz şeref duyalım iktidarımızla, muhalefetimizle. Belediye başkanlarımızı çaresiz bıraktık devlet kapılarında dilenme durumuna soktuk. Şeref duyalım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Rahmetli Çağatay zamanında Girne Belediye Başkanı Ziya Rızkı Bey, telefonla hallederdi. Şimdi artık Meclis koridorlarında, şimdi Mağusa başladı. Yarın zannederseniz Lefkoşa'ya sıra gelir. Artık....

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sayın Coşar, parayı çıkarın da grev bitsin Mağusa'da efendim. Belediye hizmetleri çok ivedi hizmetler, yaşamsal hizmetlerdir. Ölüsü var, dirisi var.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Çıkardık biz bankayla da konuştuk.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bu bütçeden BRT Kurumuna da ödenek vardır.

Onun için her ne kadar BRT Bütçesi geldiğinde çok konuşulacaktır ama birkaç söz de söylemek lâzım. BRT Kurumu bugün Meclisle, muhalefette, toplumla arasında...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Duvar koydu.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Mağusa duvarlarından daha kalın duvarlarla örtmüştür.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kaleler.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bu kale yıkılması lâzım ve günü geldiğinde bu kale de yıkılacaktır. BRT Kurumu özerk olmalıdır. Yansız yayın yapmalıdır. Yönetim Kurulu, oluşumu gözden geçirmelidir. Maalesef ve maatessüf şunu söylemek gerekirse, müdür yanında aynı derecede suçlu, yönetim kurulu da aynı derecede suçludur bu yanlış yayınlardan. Borazanlık yapmaktadır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ve çağdan bahseder bize Coşar ve demokrasiden bahseder. Demokrasinin göstergeleri var somutta.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Program kalitesine bakıyoruz. Mecbur kalmayan veyahut da herhangi bir şeyin takip merakı olmayan birisi bugün BRT Televizyonunu açmamaktadır. Ben, Sayın Bakana öneri yapıyorum. Kamuoyu araştırması yapsın. BRT'nin Televizyonunun kaç tane seyircisi vardır? Kaç tane seyircisi vardır bu memlekette.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yahut kaç yerel program hazırlıyor bu kadro.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ondan vazgeçtik. Yerel bir program da olsa, kaç kişi görür bu televizyonu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bir açarsın Show TV'den alıntı, bir açarsın Star'dan, bir açarsın TRT 3'ten.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Onu da doğru dürüst yapmaz. Aralarda bol bol CTP'nin piyangolarını, CTP Piyangosu diyor, on kilo altın, bilmem bu, bilmem bu, bilmem bu. Geçen gün bütün arkadaşlar, yarıbuçuk terketti salonu maç seyredelerdi. Galiba, biri yirmi defa saydı galiba. Araya şeyde, bilmem dakikası galiba 20 bin, saniyesi ...

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Her out'ta bir reklâm.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Her out'ta birşey, CTP Piyangosu. Her faul'de iki tane. Evet, yarıda kaldık şeyde, lâf attı arkadaşlar.

Sayın arkadaşlar; önümüzdeki yıl üretim olmadığı için ihracatta düşme olacaktır. Bunu açıklıkla ve kehanet değildir bu. Üretimde büyük bir düşüş vardır ve bu düşüş dolayısıyla zaten üretilenler de alınmamaktadır. Şunu ben söyleyeyim. Bugün ayın, eğer yanılmıyorsam, 18 Aralık ve 18 Aralık olması- na rağmen her sene bu mevsimde greypfrut satışlarının İngiltere piyasasına en hızlı yapıldığı meyveydi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Çünkü Christmas öncesidir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Burada, bununla iştigal eden arkadaşlar en azından şey ...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Evet, bu sene?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bu sene hiç gitmemiştir daha Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Evet, fiyat düşüktür de onun için...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Hiç gitmemiştir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Konsantre yapılıyor.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ne olacak? Nasıl, tamam Sayın Coşar, siz diyorsunuz ki ben ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Aldık, konsantre yapıyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ben diyorsun üretimi, ihracatı artıracam.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ne yapalım kardeşim fiyat düşükse? Bedava mı satalım?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 60 kişiye ver bunu memlekette...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Mazaret bulma değil göreviniz Sayın Coşar. Sayın Coşar göreviniz çare bulmaktır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Aldık, konsantre yaptık. Çare bulduk.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ben size başka bir misal söyleyeyim. Greyppfrut bu memlekette çok seneler....

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İncelemiyorsunuz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- İnceliyoruz. Çok seneler, greyppfrut ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Nasıl beş kuruşa satayım yani?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bu memlekette çok seneler 8 Ekim tarihinde kesildiği kesimin başladığı çok seneler olmuştur. Bu sene greyppfrut kesimi 19 Kasım'da başladı.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Biraz geç başladı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Biraz mı Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Piyasa yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yani, beş hafta gecikme, altı hafta gecikme biraz mı? Eğer bir dakikadan bahsederseniz...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Piyasa yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Piyasa araştırması yapan kim?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ne ise cevap veririz, devam edin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yafanın durumu nedir Sayın Coşar? Yafada da mı talep yoktur?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bilmiyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Nasıl bilmiyorsun? Yafayı düşünmek de şey etmiştir, yafanın kesimi de başladı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Zeytinyağı ne olacak küplerde, Ali Babanın küplerinde?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Borcun yoktur bilmem ne diyorsun, işte almıyorsun. İşte zeytinyağı. Döksen şeyden...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Dün grypfrut aldı, nasıl almadık?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Lefkoşa'ya döksen Kanlı Dereden Salamis Bay'a gidecek zeytinyağı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Mesarya'ya.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Mesarya'yı geçecek gitsin zeytinyağı. Yoktur. Orada da kimse yoktur, muhatap yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ne fiyat belli, ne alıcı belli nasıl?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne alıcı belli, ne satıcı belli, yiyecek olan da belli değil.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ama Komilinin zeytinyağları piyasayı aldı götürdü.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Kim diyebilir bu memlekette tarımda ilerleme vardır? Çıksın bir Allahın kulu şey etsin. Bütün arkadaşlar, bunları siz de biliyorsunuz, bu memlekette tarımda gerileme mevcuttur ve olmaması gereken gerileme. Şehirleşme diyebilirsiniz, sosyal hayat seviyesinin yükselmesi diyebilir misiniz? Ama bunlar bir sebep değildir. Çünkü bu memlekette potansiyel vardır. Üretici ümidini kesmiştir. Narenciyeci aynı durumda, patatesçi aynı durumda.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Karpuzcu?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Karpuzcu aynı durumda, zeytinci artık kömür yapmaya başladı, harupçu desen aynı hikâye. Nesi kalır bu memleketin? Nesi kaldı onu söyleyin? Çocukluğumuzdan beri biz köylü çocuğuyuz. Neler yapıldığını, neler yapılabileceğini biliyoruz.

AHMET KÂŞIF (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Galatya'da üzüm bağları söküldü.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Herhalde çağı okuyorlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Böyle diyorlar. Çağı okumak bu mu sayın Coşar?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Şehirleşmedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Çağı okumak bu mu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Çağı okuyanlar diyor ki; tarımın ekonomideki sektörel baz ne kadar düşerse o memleket kalkınmıştır diyorlar. Herhalde onu hatırlatmak istiyorlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Her senê birşey vardır. Narenciyeyi alalım ele. Avans hikâyesi. Avans ne demektir? Üreticiye...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Dur bir dakika da Girne Belediye Başkanı da gelmiş.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Üreticiye...

AHMET KÂŞİF (Yerinden)(Devamla) - Yıl sonu dolayısıyla maaş ister.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Üreticiye bakımını yapabilmesi için satış zamanına kadar Cypfruvex'in o da ki devletten alarak kendi parası ile bir miktar para verirdi ve bir bakım onarım yapardı bahçesine, bağına her ne ise. Bu faizsizdi. Ben şunu söyleyeyim, ben şahsen buna karşıyım. Normal değildir. Normali nedir? İşte bugün ihtiyacı olan gelsin alsın %59 faiz, baksın. İhtiyacı yoksa ve faiz ödemek istemezse almasın. Ama bu üreticiye siz madem ki devletsiniz, madem ki Cypfruvex'iniz vardır, madem ki Toprak Ürünleri Kurumunuz vardır bu insanlar alsın güzel, faizini de ödesin ama malını teslim ettiği gün faizi duracak mı? Faizi duracak mı?

AHMET KÂŞİF (Yerinden)(Devamla) - Öyle birşey yok..

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Faizi duracak mı? Önemli olan odur.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Niçin dursun?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Niçin durmasın?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ne yapacak?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Niçin durmasın?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ha, sübvansiyeye
edecek devlet!

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne sübvansiyesi?
Ben malımı sattım sana, bitti.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Satmadığı malı
nasıl alacak? Ne yapacak devlet?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Al diyor bunu, düş
borcumdan.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ne yapacak dev-
let satamazsa?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Almasın.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Almasın tamam.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Tamam ne yapacak?
Almasın.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Biraz önce alsın
den, şimdi almasın den. Nasıl?

HÜSEYİN Ş. SERDAROĞLU (Girne)(Yerinden) - Ödemeler
erken yapılacak da o sorunlar ortadan kalkacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Senin soruna öyle cevap verir Sayın Coşar ne yapsın?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - İyi işte bildiğin şeyleri saptırın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Nasıl bilin Sayın Coşar? Biraz önce siz söylediniz herşeyin en iyisini siz bilirsiniz. Biz nasıl biliriz?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Öyle bir iddia yok. Ben sana birşey söylemedim. Ben arkadaşşıma söyledim, o da onu istediği için söyledi.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Patates tohumu halâ daha gelmedi memlekete. Aralığın 18'i, 25'inde gelecekmiş. Yağmur yağmazsa bu gönen gelirse de şu olursa, bu olursa artık en erken Ocakın 15'inde ekecek, bilmem kaç gün kalacak, çıkaracak ve satacak. Bu artık 1992'de yaşanan felâketin üç dört misli bir felâket önümüzdeki yıl da patatete bizi beklemektedir. Yani ekonomik yönden bu icraatla bu memleket zannedersem hiç patates ekmezse ve patatesi ithal eder, zannedersem daha kârlı olacak, o duruma geldi memleket.

ihracatın yanında, ithalâtın artmasından da şey ediyor. Yani, ihracat artacak, muayyen bir oranda ithalât da artacak. İşte dış ticaret şu bu derken, ihracat, ithalât da derken, yani, bizim ithalâtımız nedir. Ne kadar ithalâtımız vardır ve bunun ne kadarı yerel tüketim içindir? Yani, ithalât derken bu Mersin'e bağlıdır. Yani, Mersin ...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Kötü birşey mi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Eğer kapıyı kapatırsa, yahut da Ankara, yahut da Atatürk Hava Alanı, bu iş bitti demektir. Geriye kalan zaten, onun haricinde geriye kalan devede kulak. nedir onun haricinde?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 157 bin insanın yoğaltımı ne olacak turist gelmezsa?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Tamam işte, yani bu da havada olan birşeydir Sayın Coşar. Yani, böyle pek güvenilecek birşey değil. Ne ithalâtımıza, ne ihracatımıza. Özellikle ihracatta maalesef katla diyorsunuz şeyi, memleketi bu son birkaç senedeki politikalarla. Üretim plânlaması yok. Adam domates eker, bir sene domates gider bu kadara, ertesi sene düşer bu kadara. Herhangi bir üretim plânlaması olmadığı için ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Öyledir. Ön izin mekanizması devam eder.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Arz talep dengesiyle şey eder, bakarsınız adama domates mal olur 1000 liraya, domates fiyatı 100 lira, yahut da 500 lira, yahut da 200 lira, her neyse. Bunlar sizin görevlerinizdir Sayın Bakan. Devlet Plânlama Örgütü ne iş yapar bu memlekette?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İşte ön izin mekanizması onun içindir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Devlet Plânlama Örgütünün yaptıklarını, yine o konuyu açmıyorum. Rakam üstüne rakam, geçen sene siz de söylediniz yani. Pek güvenilecek bir rakamları da yoktur DPÖ'nün.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Daha bilmezsin?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ne oldu Ertuğrul Bey, İlkay Beyi alıp geldin. Biraz tarım bahsedelim dedik İlkay Beyin yokluğunda. Hemen ...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- İşte getirdim sana kendini.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Polislik yaptın. yani, değnekçiliğini yerine getirdin.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Senin için, senin için.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- İstersen sağlığa gelelim. Bekle istersen. Neyse sağlığa da geliriz biraz sonra.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Görüşlerine kıymet veriyor, o demektir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ne bileyim ben da.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Evet Sayın Coşar.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yalnız endişeye sevkedeceksin beni. Üzersin da. Heyecanlanın çok da yüzün kızarır.

BAŞKAN- Efendim, lâf atmayın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sen bu olduktan sonra hiç üzülmem. Nasıl olsa birinci sen geleceksin.

BAŞKAN- Lâf atmayın efendim, lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; kit'lerden ne konuşalım?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sanayi Holding'i konuşalım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ne konuşalım? Sanayi Holding'den konuşursak, kimdir, bir sanayi bakanı kızar.

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KÂMİL (Yerinden)- Çağıralım onu da gelsin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Hava yollarından konuşursak Sayın Mehmet Bayram kızar.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hani, nerde Mehmet Bayram?

H. ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne)(Yerinden)- Kızma yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Kızır, kızır. Bir senede diyor 4.5 milyar lira kâr yaptı diyor şey Sayın Erdal Onurhan, Sanayi Holding. Tabii işçiyi çalarak yaptı. İşçiyi çalarak yaptı eğer yaptıysa ki ben inanmam yaptığına. İnanmam, 4.5 milyar. Fabrikalarını satsa o kadar etmez.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Beşi geçer.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ergün de birşey söyledi, Mehmet Bayram, sen dedi Erdal Onurhan, bilanço okumayı bilmiyorsun. Yazıklar olsun sana dedi, Açık Öğretimi bitirdin, git bir kere daha oku.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ergün Açık Öğretimi mi bitirdi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bitirdi tabii. Ekonomi bölümünden mezundur arkadaş. Hem de makine mühendisidir. Yani, sayı okumasını o da bilir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Demek ki hep hayatı okuma.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- KİT'lerdeki israf, verimsizlik ve başarısızlıklar ortadadır arkadaşlar. Bu, kit'ler zaman be zaman iş bulma yeri, işsizliği çözmek için bir araç olarak kullanılmaktadır. Bazılarının çiftliği olarak kullanılmaktadır. Bunun en bariz misali, esas bu sahada bir kit olan ve ETİ'nin 200 küsur milyarlık devlet ihalesinden ancak 30'uncu ihaleyi alabilmiştir. Onun çoğu da herhalde Renault vesairesidir. yani, KİT'lerin çalışması ortada. Bir şeker, Kooperatif'le ve ETİ'yle müşterek ithal izni verilmekte, ondan birşeyler çıkarmaktadır. Burada KİT'lerin, bilanço dediği Sayın Onurhan'ın muhasebe kayıtları nizam türü, işte, bilanço dediği, o kadar KİT'in bilançosu budur.

Biz tabii bilânço görmedik. Bu bilânço içerisinde de baş rolü, en önemli kuruluşu, üreticiye en yakın olan kuruluşu Cypfruvex'in 11 milyar 931 milyon lira zararı görülmektedir. Bunlar içerisinde zarar gösteren meşhur çiftliklerden birisi, Turizm İşletmeleridir. Diğerlerinde kâr göstermektedir ama işlevlerini en dereceye kadar yapmaktadırlar onu da biz bildiğimiz gibi bütün halk da gayet iyi bilmektedir. Burası, gelmişken şunu da söylemekte yarar vardır. Bu KİT'lerde Sayın Çalışma ve Sosyal ve Güvenlik Bakanının bilgisine getirmekte yarar vardır. Bu kamu kuruluşlarında ve KİT'lerde çalışanların da sosyal güvenlik meselesine el atmak lâzım.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - Nedir o elindeki? İç bir soğuk su hade.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Çünkü bu arkadaşların da buldukları mevkilere göre bir sosyal güvence en tabii haklarıdır.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kimin ama?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - KİT'lerde çalışan arkadaşlarımızın da.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Doğrudur.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Hepsi sigortalıdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yalnız bunu da böyle biraz dikkatli yapın. Sağlık meselesi gibi olmasın.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sağlık gayet güzel. Ne var?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Uuu, tıklarında. Geçen gün beyaz önlüklüler burdaydı.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kaç kişiydi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Kaç kişi... Ooo... Ooo...
Kaç kişi deme.

AHMET KÂŞIF (Gazi Mağusa)(Yerinden) - 5 kişi de
olsa 5 kişidir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 5 kişi de olsa 5
kişi.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Biz hak
aramak için itiraz etmiyoruz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Hepsi sigortalıdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sen düşürdün a Hasipoğlu
kendilerini yollara, sen düşürdün yollara.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yok efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Hava basmak için
ben onu yapacağım, ben bunu yapacağım, inandırdın adamları...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ben
hiçbir şeyi unutmam.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Barem 19 + %70 dedin,
yok yasa hazırlığı yok şu, yok bu olamayacak şeyler,
yapılamayacak şeyler, yapamayacağın şeyler. Politikanın
ilk günlük acemiliği ile patlattın patlattın beyanatı,
arkasından adamlar...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yasa
çalışmazdı, benden evveldi.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne Maliye ile konuştun,
ne bilmem öbürü ile konuştun, ne bu birisi ile konuştun,
döktün adamları yollara. Be birader; doktoru var, hemşiresi
var, veterineri var, mühendisi var...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Herkesin değil.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Öğretmeni var, osu var, herkesin ayrı bir özelliği vardır ama ve lâkin bu memleketin de bir şartları vardır.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - O şartlar hiç delinmez.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Milletvekili var, bakanı var, eski bakanı var.

TOKAY KEREM (Lefkoşa)(Yerinden) - Hakimi var, hekimi var.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Var oğlu var. Hakimi var, hekimi var. Sen kalkar da bombalarsan bombalarsan ben onu yapacağım, ben bunu yapacağım, dur be kardeş der sana birisi, çıkar der sana Maliye Bakanı COLA varmış der sana.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Maliyeyi de zor duruma sokmaz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - COLA varmış der sana. Nereye gidiyoruz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Gideceğimiz yolu biliriz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ondan sonra da millet soluğu burada alır. İstedin sağlıktan, sağlıktan da söyledik sana Sayın Hasipoğlu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ne güzel. Bir de senin zamanından bahset bakalım bana. O kitlerden bugün kitlerden bahset. Ticaret Bakanlığı yaptın. Yavaş heyecanlanma.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Şimdi Ertuğrul Bey bak sana söyleyeyim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - O kitlerden biraz da kendi döneminden bahset.

BAŞKAN - Lütfen efendim, konuşmayın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bahsedersem acı bahsederim. Ben politikaya 14 sene evvel girdim, bu 14 senenin her dakikasının hesabını veririm. Lütfen.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Herkes verecektir.

AHMET KÂŞİF (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Dürtmeyin kendisini.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Lütfen kırmamak için seni burada kes, lütfen. Ondan sonra kırıcı oluruz birbirimize.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yok ben seni kırmak için söylemedim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Devam et.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Kırıcı oluruz birbirimize.

BAŞKAN - Lütfen Meclise hitap edin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Başkan; o bana hitap ediyor, ben de ona hitap edeceğim.

BAŞKAN - İkinize de söylüyorum efendim. İkinize de söylüyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Vergilerde adaletsizlikler olduğunu Sayın Coşar kabul ediyor. Yeterli tahsilât da yoktur.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Aştık.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yeterli tahsilât da yoktur.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Aştık diyoruz nasıl.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bizim görüşümüz Sayın Coşar; özellikle kurumlar vergisinde alabileceğiniz seviyeye düşürün, alabileceğiniz seviyeye düşürün ve bütün istisnaları da kaldırın. Yeni bir modeldir bu. Tavsiye ederim.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Tamam. Biliyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Kurumlar vergisi alabilecek, ama, %5'tir, %10'dur, %15'tir, %20'dir. Ondan sonra bütün istisnaları kaldırın.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Düşürdük.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yok arabasını istisna, yok izaz ikramını istisna, yok şurasını, yok burasını. Onları da tamamen kaldırın.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Düşürmedi mi devlet yahu?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Düşürün.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 25'e düşürmedik mi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- İstisnaları kaldırın. Modern üreticilik budur. Alabileceğini, herkesin verebileceğini alman lâzım.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Şimdi buna başladı ders versin.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Güzel bir teklif.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Teklif tamam değil mi Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Düşüneceğiz onu.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sayın başkan, muhterem milletvekilleri; bir soru sorduk. Maalesef böyle bir çalışmamız yoktur dendi. Ama, Maliye Bakanı, bu sorunun cevabını bugün değilse, yarın, bir ay sonra veya üç ay sonra vermesi lâzım.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla), Nedir o?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bugün, Gayri Safi Millî Hasılanın nüfusun yüzde kaçını almaktadır?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Gelir dağılımı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Gelir dağılımını soruyorum Sayın Coşar. Böyle bir çalışmamız yoktur dedi Devlet Plânlama Örgütü...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Yoktur, yapılacaktır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Başkanı, ama geç kalıyoruz bu konuda.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Yaptıralım efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yani, bu sorunun cevabını bir milletvekilinin, bir politikacının, bir Vergi Dairesi memurunun dışı karşı verememesi ayıp birşeydir. Ayıptır. Bu ayıbımızı örtmemiz lâzım. Bu da çalışmayla olur.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bütçeye 676 milyar Türk Lirası, yani %26.8'i açıktır. Açık bütçe. Olabilir. Ona birşeyimiz yoktur. Ama, biz şu iddiadayız ki bu açık daha da artacaktır.

AHMET KÂŞİF (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Büyüyecektir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yani bu açık bu kadar kalmayacaktır. Bu açık büyüyecektir. Gidiş o gidiştir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bu sene büyümedi de seneye ne olacak?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bu sene büyüyecek.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 1992'de büyümedi de odur söylediğim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- 1993'te büyüyecek.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Arkadaşımın ....

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yatırımlara bakıyor, karar veriyor ortağım. O da yok diyor. Nasıl olacak bilmem. Şaşırdı Taşkent de.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Hem yatırım yatırım diyoruz ama yatırım da görünmüyor bütçede. yani, ismi yatırımdır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 600 milyar. Daha ne olacak?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yatırım ismi Sayın Coşar. Akşan çalışırken dedim, fazla uzamasın diye o rakamları da ayrı bir hesap yaptım getirmedi.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 600 milyar daha ne olsun?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Araç gereç alımı diyor, bilmem onu diyor, bilmem, nedir? Yani, bundan ne gelecek? Onu söyle bana.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İş aracıdır bunlar. Salon değildir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ee, iş aracı Sayın Coşar. Mercedesleri değiştireceksiniz yine herhalde.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İş aracıdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Beş on tane Renault alacaksınız. İşte nedir olacağı yani. Yani, ben karşı değilim. Değiştirsin. Hakikaten geç kaldık, o Mercedesleri değiştirmeye geç kaldınız Sayın Hocam.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Tamam yahu, sağol da, biz dril alacağız, bilmem ne makinesi alacağız. Bunlar üretimi artıran makinelerdir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden7- Sayın Coşar değiştirin de belki biz geliriz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İş aracıdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Sayın Coşar bu üretim; geçen gün kınadın beni. Aldın bu yazıyı yine okudun dedi. yani, asıl böyle, söylediklerinden ne farkı vardır yani?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ben birşey söylemedim. Aşağıda okudum.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Tamam işte, orda...

BAŞKAN- Beyler lütfen efendim, lütfen. Karşılıklı şey etmeyin.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Belgesi yok.

BAŞKAN- Meclise hitabedin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Halâ daha geçeceğiz. Zaten başkan yoktur Sayın Bakan.

BAŞKAN- Tamam ama siz Meclise hitabedin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ama bakan muhatap oluyor, doğrudur Sayın Başkan ama, tartışma şeklinde olmasın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yani, siz yalan söylediniz demiyorum. Yani o söyledikleriniz halâ daha geçerlidir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Evet, biliyoruz, Ruma yetiştik demedik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Değişen birşey yoktur. Yani istediğiniz bir konuda, işte konfeksiyon, durdurtturdum, durdurtturdum dediniz. Ne var bu konfeksiyonda dediniz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Hedef, hedef.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ne var dediniz bu konfeksiyon.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Sen hedefle açığı karşıtırıyorsun.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Biçen, diken, koyan kamyona yollarsın diyor. Ne bir katma değeri var üzerinde, ne şusu var ne busu.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Hedefle açığı karıştırıyorsun sayın milletvekili.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Neyi?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Biz hedefini söyleriz, sen şeyi karıştırıyorsun. Hedeften bahsederiz biz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Biz de deriz bu hedef gerçekleşmeyecek Sayın Coşar.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Demek ki 1993'ün sonuna kadar bekleyeceğiz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İstikbale bakacaksın daima.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Hep istikbale bakarız Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ha, biz hep istikbale bakarız.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- İnsan hayal ettiği müddetçe yaşar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Koşacaksın daima. Durmayacaksın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Ee, fazla koşarsan da bu yaştan sonra birşey de olabilirsin yalnız onu söyleyeyim.

- 4067 ,

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Koşacak, durmayacaksın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Dolaysız vergilerde %140 bir artış oluyor Sayın Coşar. Dolaysız vergilerde %140 artış görülüyor. yani ne diyorsunuz, para elimde geliyorum hazırlanın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Yok öyle birşey.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Para da elimde geliyorum hazırlan.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Demek biraz evvel bizi dinlemedin sen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Nasıl dinlemedim? Ben bütçeye bakıyorum, dolaysız vergiler %140 artış görünüyor.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ben de izah ettim biraz evvel.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)- Bu demektir ki Sayın Salih Coşar, Maliye Bakanı Salih Coşar, KKTC'nin, ey esnaf, ey tüccar.....

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Boşuna zahmet ettin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ey ithalâtçı, para elimde gelir olan açılın.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Boşuna zahmet ettin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Önümde bulduğumu bir kere gidecek, bu o demektir %140.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ben biraz evvel sana gerçekleşen rakamı verdim. Sen demek beni dinlemedin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dolaysız vergilerdir bunlar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Tamam, verdim biraz evvel rakamları.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dolaylı vergilere biraz sonra geleceğim.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) Hayır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Dolay da kalmadı dolaşacak dolayda. Ne bulacağız da...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Boşuna nefes tükettik orada.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Yani demek iyi öğrenci değilsin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Cezalarda da %141. %141.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Nefesi boşuna tükettik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bu da mühim, cezalarda %141.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Öğretmenliğimiz zayıf gitti. Halbuki sen bizi övdün iyi öğretmendik diye. Söyledik söyledik, anlatamadık. Demek dersi veremedik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Biz de iyi talebeydik Sayın Coşar müsaadenle yani. Biz de iyi talebeydik. Sen iyi öğretmendin ama Ali Bey bilir, hocam, yani biz de fena talebe değildik yani.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Sen de parlak çocuktun.

BAŞKAN - Evet Meclise hitap edelim. Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Şahit de arar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Erbilen de bilir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Parlak çocuktun.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Halâ daha parlaktır, bak artist.

BAŞKAN - Lütfen, lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Coşar, Fiyat İstikrar Fonunu devamlı olarak maaş ödemeleri için kemirmektesiniz. Kullanmak da değil, kemirmektesiniz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Olabilir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani Yasasının amaçlarına uygun olarak kullanılmamaktadır. Fiyat istikrar Fonu Yasasının amaçlarına uygun olarak kullanılmamaktadır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Mahkemeye gidecek o da.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yasa geçirdi, nasıl?

TAŞKENT ATASAYAN(Devamla) - KİT'lerin özelleştirileceğinden bahsediyorsunuz. Kitler diyor özelleştirilecek. Ve KİT'lerin boşluğu özel sektör tarafından...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Yasaya yardımcı olalım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Doldurulacaktır.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Varsa yardımcı olalım.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Birceğiz bankaya yönetim kuruluna koyarsan bizi fena olmaz Sayın Erbilen. Başkan siz...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Neden olmasın?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bankada bir yönetim kurulluğu düşünebilirim yani ve bu boşluğu özel sektör vasıtasıyla fakat özel sektöre bu boşlukları doldurmak için ne gibi bir teşvikler vereceğiniz, hangi kaynaklarla biraz önce dediğiniz kaynakları artık ben kullanmaya başlayacağım? Kendim kullanmaya başlayacağım diyorsun. Yani...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Yasaların tahtında.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Özel sektör hangi kaynaklarla, hangi teşviklerle sahaya girecektir?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Teşvik yasaları tahtında.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Girenler zaten batırılıyor. Girenler. Kapatmadan girerseniz giren de batar. Yani devretmeden girerseniz o giren de batacak ve memleketten de kaçacak.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Talep var çok. Başvuru çok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; siz 1994, 1993 yılında bütçede borçlanmalardan bahsettiniz. Borçlanmalardan bahsettiniz. Türkiye Cumhuriyetinden de borçlanmalar yerel kaynaklanmalardan da borçlanmalar olmuştur. Bu borç taksitleri ve bunların faiz baskısı 1993 yılında hissedilmeye başlanacaktır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - 1993'te faiz mükellefiyetimiz yoktur.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 1994'de vardır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - İki yıl ödemesiz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Eh, yani 1993'te bu baskı hissedilmeye başlanca diyorum ben. Yani bu 1994 ödenmesi gereken taksit ve borçlar baskısını 1993 yılı bütçesi üzerine koyacaktır.

TOKAY KEREM (Lefkoşa)(Yerinden) - O zaman siz geleceksiniz iktidara. Siz çekin gaillesini.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Cevap?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Biz hallederiz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Değer mi Sayın Beşeşler?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Gelemeyeceğini bildiği için...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Biz şu iddiadayız ki 1993 yılı enflasyonu %75, 80'lere dayanacaktır. Sayın Coşar'ın yaptığı %60 kesinlikle tutmayacaktır. Gidiş o yoldadır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Enflasyon konusunda bizim bir fazla iddiada bulunmadık.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Demirel'e bağlı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani diğer bir sözle bu halk, bu çağı... Sayın Coşar okudu ama yaşatmayacak. ve 1993, 92'den çok çok sıkıntılı olacak ve bu halk 1992 yılını 1993 yılında çok arayacak.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - Nokta.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Daha gelmedik, dur bakalım sağlığa gelmedik daha.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (yerinden) (Devamla) - E, bitirmediniz mi daha?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın milletvekilleri; bu memlekette hayvan yemlerinde ve tarımda kaç fersah geri olduğumuzu her halde siz zatıalınız benden çok daha iyi bilirler. Yalan mı? Birşey daha söyleyim size arkadaşlar. Son zamnalarda memeketimizde bir moda çıktı. Bol bol banka kurulur. Kurulsun. İtirazımız yok. Daha da kurulsun ve ne mutlu bize ki bu Meclisten bir Banka Yönetim Kurulu Başkanı da çıkardık.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Hem de Bütçe Plan Komisyonundan.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Hem de Bütçe Plan Komiteinden çıktı. Yani bu şeref de bize aittir. Bizim komisyona aittir bu şeref de.

AHMET SEVİNÇ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şeref duyarız değil mi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Şeref duyarız. Yalnız Sayın Bakan bunu samimi olarak söylüyorum.

Samimi olarak söylüyorum. Bugün toplumda ben şahsen bir kooperatif olarak da bu bankaların kurulmasında yasaklayarak, kısıtlayarak onu yapalım, bunu yapalım demiyorum.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
25'e çıkardık.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 25'e çıkarır... Bir nevi caydırmakta olmayabilir de olabilir de. Önemli değil o. Yalnız toplumda büyük bir tereddüt vardır. Yani bu bankaların nefesiniz enselerinde olması lazım. Bu toplumun bir kastelli olayı yaşamaya tahammülü yoktur. Çökeriz gideriz. O konuda çok dikkatli davranmak lazım. Ve banka faizlerine baktığımızda muhtelif bankaların verdiği faizlere bakıldığında bir bankanın verdiği faiz, mevduat verdiği faizle, diğer bankanın verdiği faiz arasında faiz yönünden astronomik rakamlar vardır. Yani bir milyar belki trilyon astronomik rakamdır. Ama %65'le 79 veyahutta 67 ile 79 faiz da astronomik bir rakamdır. 69, e, galiba televizyon seyretmezsiz Sayın Coşar. Ben görürüm yani. Ben görürüm televizyonda.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kooperatif çalışma yapar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bizim başka bir pazarlık yapan bazı bankalarla, bazı özel bankalarla adam gönderin faiz yapsın, yani bugün bir bankanın, diğer bir banka ile arasındaki fark eğer öyle %3'den %5'ten fazla ise ben bunu astronomik derim. Hayra alamet değildir bu. Kötüye bir gidiştir, bir felaketin göstergesidir, bir felaketin habercisidir. Onun için bu konuda dikkatli olmamız gerekir. Bir mukayese daha yapıldı mı Sayın Bakan? Şunu eskiden beri söyleriz. Aynı şekilde devam ediyor. Plasmanların yönlendirilmesi konusu takip edilmemektedir. Yani ticaretle, sanayiye bile o şuraya buraya verilecek krediler takip edilmemektedir. Ama bu kadar mevzuat var diyorsunuz. 2.6 trilyon mevzuat dediniz ve 3 trilyona çıkması bekleniyor. Umardım ki bankaların plasmanlarının rakamının ne olduğunu da versin.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Vereceğiz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ve aradaki fark nerde?

Yani biz paramızı başka bir yere mi plasa ediyoruz. Başka ülkeleri ne şekilde finanse ediyoruz? Bir taraftan kaynaklıktan bahsediyoruz, kaynak kıtlığından bahsediyoruz, en büyük sorun kaynak kıtlığıdır diyoruz, ama bu hesaplar, bu incelemeler, bu araştırmalar ve bu takipler yapıldı mı? Yapılması lazım.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Vardır, hepsini verebiliriz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Tatmin edici mi? Vermeniz mesele değil Sayın Coşar.

SALİH COŞAR(Yerinden)(Devamla) - Tatmin edicidir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Vermeniz mesele değil. Yani çağı okuma meselesidir, çağı yaşatmaktır önemli. Yani rakamı, bana vermeniz önemli değil. Tatmin oluyor musunuz siz? Tamamdır der misiniz, doğrudur der misiniz, haklıdır der misiniz?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Sen ayda mı yaşıyorsun?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Bakanın da tereddütleri var.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Kimi?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Yani Gali raporundan sonra sen beklersin ki Güzelyurtlu adam yatırım yapsın?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne beklen Sayın Coşar yani söyleyim bu kürsüden? Onu söyle lütfen.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Onu söyle bana sen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne beklen söyleyeyim? Bravo, çok güzel, senden iyi, güzel bütçe yapan yoktur. Senden daha kahraman yoktur, senden daha cesur yoktur. Bunları mı söyleyeyim?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Soru sordun, ona cevap verdik. Senin soruna cevap verdik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani ben sana söylüyorum bu rakamları bana vermen kafi değil. Tatmin eder mi seni? Tatmin eder arkadaşlar, o cevabı istiyorum yani.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ben de sana cevap verdim işte.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Cevabını açmak için soruyorum bu soruyu.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Yatırımlar hali ile yavaşlayacak. Ben senden bana övgü yağdırmanı istemedim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani şimdi de Gali Haritası çıktı Sayın Coşar. Körfez Krizini kapattık, yani şimdi başladı Gali. Bugün 18 Aralık, bugün atıldı ortaya daha. Yalan değil ama, bugün atıldı ortaya.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Görüşlerini pek tabii ki verecek ama gerçekleri de kabul edecek. Gerçekleri de sıvayamayız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Girne'ye yapsın Sayın Bakan. O da yok yani.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Yavaşlama var.

TAŞKANET ATASAYAN (Devamla) - Sayın Coşar kusura bakmazsanız rakamlar verildiği için bütçedeki bir kalem konusunda da bu Meclise bilgi vermeniz gerekir. En azından kalıcı hatları ile. Bugün bu toplumun 6 milyar, eğer bunun adı örtülü ödenek değilse ve beklenmedik giderler ve diğer ödemelerse bu kalemin bu bütçede olması lazımdır, gereklidir, şarttır. Onu kabul ediyorum. Ama en azından sene sonu böyle sıkışık durumlarda kullanılmak için böyle bir kalem konduğuna göre bu kalemin dökümünün de sene sonu Meclise kaba hatları ile olsa bile verilmesi gerekir, en azından denetim bakımından.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Her kalemin hattı verilir. Hiç eksik birşey yok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yok, bu makul bir kalemdir. Beklenmedik ödemeler, bir sel baskını olur, bir felaket olur, şu olur, bu olur. Akılda olmayan birşey olur.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - İşte her kalemi görebilirsin. Her kalemin bilgisini alabilir Meclis. Bunun gizlisi, saklısı olur mu?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Her iki ayda bir istiyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TAK'ın durumu; 200 milyon. 200 milyon bu konuda arkadaşlarım genel görüşme esnasında gerekli şeyi verdiği için ben söylemeyeceğim birşeyler, ama o da ihmal edilmiş bir kuruluş. Bütçeye baktığımızda pek birşey görmüyoruz. Ben şunu söylemek istiyorum. Bu memleketin başağrısı haline gelen iktidar ve muhalefetin devamlı söz ettiği bir RHA meselesi var memlekette. Hâlâ daha bu problem devam ediyor. Israf olarak devam ediyor, görüntü olarak devam ediyor. Buna artık kesin bir çözümün bu bütçe yılı içerisinde bulunması lazım Sayın bakan. En azından devlet prestiji bakımından bunu düzeltmek durumundasınız. Yalnız RHA'lardan daha pahalı ve RHA'lardan daha büyük bir problem bugün Bütçe Komisyonunda söyledim. Tekrarlamakta yarar görüyorum. Ufukta görülmektedir. Kompüter meselesi.

Kompüter meselesidir. Kompüter meselesi Sayın Coşar bu konuyu genel kurulda da hatırlatıp zabıtlara geçirmek durumundayız. Eğer bu görevi ben şahsen sizde görüyorum. Eğer bunun tedbirini almazsanız bu memlekette birkaç seneye kadar bu bakanlıklar birer kompütör mezarlığı haline gelecektir. Yetiştiren yetiştirene markayı... bunu da icap ederse bütün bakanlıkların altındaki ödenekleri kendi bakanlığınız altına alacaksınız Sayın Coşar. İta amirliğini de siz alacaksınız. Markasını da siz seçeceksiniz... ve ona göre Sağlık Bakanlığı kompüter isterse vereceksiniz. Ticaret Bakanlığı isterse vereceksiniz, Tarım Bakanlığı isterse vereceksiniz. Aksi takdirde bu memleket kompüter mezarlığına dönecektir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çok doğru.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla)-Şimdi arkadaşlar Veri Dairesi... Artık Dairelere kısaca... Vergi Dairesi. Vergi toplamak zor bir iştir. Vergi vermek tatlı bir iş değil. Zevkli bir iş değil. Kim ne derse desin vergi vermek... verenler vardır vermeyenler vardır

Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; Vergi Dairesinde büyük bir eğitime ihtiyaç vardır. Bu eğitim nerden vergi almak için, yarından nasıl alacak bu vergiyi. O da çok önemlidir. Yani gidip de bir taraftan adamı çağırırsın kendisinden para istersin. Bir taraftan da bir surat 5 karış aşağıda bir de hakaret edersen o adama, o adamdan bir kere daha vergi alamazsın. Yani hoş olmamakla beraber Vergi Daireleri vatandaşın en güler yüzle, en rahat şekilde oturabileceği, en iyi hoş beş edeceği arkadaşlarla dolu olması lazım. Yani Vergi Dairesine insan giderken Vergi Dairesindeki memurun hal ve hareketi o arkadaşı o hale getirmelidir ki utandırıp da vergisini ödettirsin kendisine nazikliğinden,

güler yüzlülüğünden, iyi muamelesinden ve saire ve saire. Maalesef va maatesüf bunlar olmamaktadır. Biraz daha eğitim Sayın Bakan. Yani ne tür vergiler vardır, ay gelişme may gelişme şu, bunun yanında esas Vergi Dairesini galiba sevdirmek diğer kelimelerle ifade ediyorum. Vergi memurlarını halka sevdirmek, kolay sevilmez ya başka mesele

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ben bütçeye göz attığımda kamu kamu yönetimini küçültmek gerekir derken Sayın Coşar ben size diyorum ki bu ise siz kendi dairelerinizden , Devlet Emlak ve Malzeme Dairesinden başlatabilirsiniz. Baktım bütçesine göz attım. Yaptığı işleri az çok inceledim. İhalelerin dışında bir de bu tarla icarları kalkarsa, ki çoğu Sayın Baknın iddiasına göre 92 Austosunda bitecekti. Ama ben bitiriyorum diyor bu eşdeğeri. Ve bu Daire de biraz küçülebilir. Ve bu da diğer dairelerimize örnek olabilir görüşümdedir yanılmıyorsam.

Gelelim Gümrük ve Rüsumat Dairesine. Gümrük Dairesinde ben diyorum ki mal kurtarmalar daha da süratlendirilebilir. Sayın müdürle bu konuda anlaşamayız. Yeteri kadar süratlidir diyor. Ben de diyorum ki daha da süratlendirilmelidir.

Çünkü bu da Vergi Dairesi gibi gümrüğe giden adam para vermeye gider. İtibar edeceksin para verene. Çünkü ihtiyacın vardır bu paraya. İtibar edeceksin. Komisyoncuların durumları, nerde oturacak, nerde kalkacak, memur amir ilişkileri, komisyoncu, onlar iyi insana iyi muamele ederler, kötü insana kötü muamele ederler. Onlar şahsi şeylerdir, onlara pek fazla inmem. Ama ben diyorum ki gümrük muameleleri daha da süratli olabilir, personel daha da rahat edebilir, ambalar da daha kolay boşanabilir. Daha erken boşalabilir. Ve şunu söylüyorum, bugün eğer Sayın Coşar çağı okuyorsa, bunun artık düzelmesi lazım. Bir malın ithalatında kaç çeşit vergi alınabilir arkadaşlar? Bunu aşağıda da söyledim. Bir malın ithalatında kaç çeşit vergi alınabilir. Şimdi söyleyeceğim, adam bir televizyon ithal edecek. Televizyon ithal ederken ödediği vergiler; bir, rihtım harcı, alınmasın demiyorum, istihsale gelene kadar, iki, gümrük harcı, üç, stopaj. Stopaj vergi değil. Ama maalesef araştırın bugün dairelerimiz bugün stopajı da maliyetten sayar. Bazı dairelerimiz maliyetten sayar ve bunu bilmem hâlâ devam ettirirler mi? Kavga çıkardık bir zaman Bakanla da...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Tüketickiye yükler.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yok. İhalede Devlet Emlak Malzeme Dairesi stopajı da maliyetten saydı. Olurdu, olmazdı kavga çıkardık, ben kabul etmem dedim ve olamaz dedim o zamanki bakana telefon ettik dedik ayıptır duyulursa stopaj maliyetten sayılmaması lazım. Üç...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Beşe geçtin nasıl?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Rihtım bir, gümrük iki, stopaj üç, istihsal dört, istihsalden sonra istikrar fonu beş.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Güvenlik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Güvenlik altı. Bandrol yedi, BSM vergisi eğer banka ile işlerse sekiz, eğer kredi ile çalışırsa bankadan kredi almıştır. %3'tü %2'ye düşmüş galiba. Bir de ona verdik, dokuz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Pul.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - E, bir de pul yapıştır, etti 10. E, bu nasıl iştir. Yani bir malda on tür vergi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Bu çağda.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bu çağda, bu okunmuş çağda on tür vergi. Bunları birleştirin Sayın Coşar da bir tane veya iki tane olsun. Bir de Kotak bahsetti, biraz da ben bahsedeyim ve zabıtlara geçsin.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bahset, bahset.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Devlet Emlak Malzeme Dairesi tarafından ekseriya bu iş yönetilmektedir. Sayın Coşar'dan aldığımızı göre bu kağıt onlarda da vardır. Onun için hepsini okumak gerekmez. Gazetelere yapılan ilan ödemeleri burda...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Evet, evet.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Sordunuz verdik.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bu yüz karamızdır arkadaşlar. Adaletsizliğin örneğidir, partizanlığın örneğidir, adam kayırmanın örneğidir, herşeyin örneğidir. Bunu da Sayın bakanın bilgisine getiririm.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;
gelirlerle ilgili de bazı şeyler... dolaysız vergilerde %133'lük artış öngörülmektedir. Kurumlar Vergisinde ise %180'lik artış öngörülmektedir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Anlaşamayız.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - E, anlaşamayız tabii. 50'yi 180 nasıl yapacaksınız.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 50 değil o işte. 50 tabandır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 100 olsun, 80 olsun. Yani bu 50,100 oldu.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Olacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Nasıl olacak?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 89'dur şimdi. Okuyayım sana ne olduğunu onların da.

TAŞKENT ATASAYAN - Sayın arkadaşlar size bir müjde daha vermek istiyorum. Bütün milletvekillerine de, halka da ahaliye da. Motorlu ruhsat paralarına %100 bir artış geliyor haberiniz olsun.

SALİH COŞAR - %55'tir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - E, tamam Sayın Coşar. 52'den 40'a %81...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E, ne av tüfeklerini mi artıracaklar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tatbikat da başlamıştı, herkes çıkarmaya başlamıştır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Coşar %250 artış damga resmi rakamlar küçüldü artık. 6 milyardan, 21 milyara nasıl çıkar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Arabaları artırdık işte %55.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Damga resmi Pul Yasası 19/63 diyor 29/70, 12/72 yeni bir 16 kuruşluk damga pulu kanunu mu geliyor bu memlekete nedir? 6 milyardan, 21 milyara. Pul paraları herhalde şey edecek. Bir kalem daha var bunu anlayamadım. %340 artış, alkollü içkilerin satış ruhsatları, 250 milyondan, bir milyar 100 milyona. Nasıl olur? İthalattan alınan gümrük vergisi 170 milyar, 295 milyar. E, siz gümrükleri düşüreceğim diyorsunuz. Katma Değer Vergisi geliyor. Katma Değer Vergisi geldiğinde gümrükler düşecek, ihtihsal vergisi düşecek. Biraz sonra ihtihsal vergisinde de galiba astronomik bir fark vardır..

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Mart gelirse kalkacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Evet. 66 milyar 90 milyon ihtihsal vergisi 1992'de 70 milyar ön görülüyor. Obür taraftan da 100 milyar lira katma değer için vardır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - O da, ikisi de aynıdır. Biri gelirse obürü kalkar.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Onlar ufak iştir, pullarla uğraşma.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ne ile uğraşayım.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Onlar azap içindir. Forsunu artırsın memurların diye.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - İthalat ve ihracat belge harcının da 350 milyondan 800 milyona artık bu milyonlarla konuşmak zaten o hale geldi ki pek önemli değil yani.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; KDV ile ilgili durumun da ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Geçen sene bütçeye kondu. Yasası geçti 1 Ocak'ta görüşülecek dendi... yürürlüğe girecek dendi. Herhalde KDV'nin yürürlüğe gireceğine dair bir işaret göremiyoruz. Yalnız ne zaman girer ne zaman girmez ona pek şey demem.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bütün Vergi Dairemiz Ankara'dadır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Zaten yolumuz Ankara.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - ... tutuyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - İnşallah Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Memnun olduk yani onu söylediğine, doğru söylediğin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; daha çok şeyler eksik bıraktık. Çok konuşmamız gerekir. Bu memlekette...

bu memleketin en büyük kesimi tarımla çalışan kesim %26.5'e düştü galiba. Fazla sanayileştirdiğimiz için.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ekmiyorlar da onun için.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - %29'larda.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - E, ne demek istediğimi anlarsınız. Fazla sanayileştirdiğimiz için, fazla kalkındırdığımız için...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Devlet dairelerine hademe oldu hepsi.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Tarımdan vazgeçti ahali ve şeye döndü. Bunun yanında küçümsenemeyecek bir kısım vardır ki bu da esnaf ve zanaatkarlardır. Bunlar için ne yaptınız Sayın Bakan? Bütçenizde ne vardır bunlar için? Bu memleketi ayakta tutan kesim tarım kesimi ve de esnaf ve zanaatkar kesimidir. Fakat bunlar için hiçbir şey yapılmadı ve bu memleketin en perişan insanları esnaf ve zanaatkarlardır. Bu memlekette en en mağdur olanlar esnaf ve zanaatkarlardır. Turizme verdiniz, sanayiye verdiniz, vermeye, verdiğinizde dair bir itirazımız yoktur, ama adil vermediniz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Esnafa vermiyor muyuz? Ona da veriyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Esnafa nedir verdiğiniz Sayın Coşar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - 14 milyon en çok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 14 milyon verdiniz en çok. Araba ister arsa ister, apartman ister.

- 4087 -

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - 14 en çok.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Onlara 14 milyondur maksimum, o da gayri menkul ipotek ister. Masrafı, aracı da bundan sonra biraz zor olabilir, arka bulmazsa. Aksi takdirde tabii malı satılır, o da Ergün Vehbi gibi eğer politikacı ise gazeteyle ilan verilir, borcu da devam eder.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Esnaflara yapmazlar onu.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Esnaf bu memleketin en mağdur kesimidir. Bu konuda tedbir alınması lazım. Tarımı gözden çıkardık, tarımı sildik. Esnaf ve zanaatkarı da silerseniz, bu memleketi terketmekten başka çaremiz kalmaz. Ne verdi? Turizme verdi, nasıl verdi turizme? Bir bakı grubu oluşturduk 5-6 tane turizmciden çok değil yani. Çok değil.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - İlçe Başkanları

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ben o kelimeyi kullanmıyorum.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Niçin?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ahmet Sevinç'in de birşeyi olsun, oteli, ondan sonra onu da kullanacağım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Önce ilçe başkanı olacaktı da ondan sonra turizmci, tatil köyü olacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Seneye kısmetse Ahmet Sevinç Bey'in de olabilir yani.

Şimdi arkadaşlar; bu turizmciler bir baskı grubu oluşturdu. Biraz elleri uzundu, akılları fazla keserdi.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Elbette.

- 4088 -

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bazı şeylerin etrafını sardılar kredi çıkardılar, kapişarı, taksim ettiler.

AHMET KAŞIF (Gazi mağusa)(Yerinden) - Muhakkak.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sanayiciler de aynı. Biri burdan söyledi Vedat Çelik de kızdı. Erdal Onurhan'la Vedat Çelik yaptı listeyi. Öyle dediler. Günahı söyleyenlerin boynuna.

BAŞKAN - Nasıl derler?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Listeyi Vedat Çelik'le Erdal Onurhan yapmış. Öyle derler. Tamam, onlar da sanayici iseler alsınlar ama, listeye baktığımızda sanayici olan da aldı, birazcık sanayici olan da aldı. Biraz daha fazla sanayici olan da aldı. Çok sanayici olan da aldı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Taşocağı aldılar.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Çok sanayici olan da aldı. Bunun yanında olmayanlar da var, ama sanayici olup da olmayanlar da var. Ama esnaflara hiçbir şey yapılmadı. Esas korunması gereken...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Erdal gider çanta elinde yine birşey dağıtacak galiba.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Para dağıtacak herhalde.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Erbilen de yanında, çıkacak işleri var.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Onun için bir yasası bile esnaf ve zanaatkarların henüz daha geçmemiştir. Kıtısapçıların yasası geçmiştir, Ticaret Odasının yasası var.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Sanayinin var.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sanayinin var. En büyük kesim olan, memleketi canlı tutan, dinamik bir kesim olan esnaf ve zanaatkarın hiçbir şeyi yoktur.

Huzura dahî kabul edilemez kolay kolay ama, bir eylem kepenk indirme tehdidi yaparsa, kepenk indirme tehdidinden önce huzura kabul edilir, birkaç vaadler, bilmem şunlar bunlar. Biz bunları mahsus yani söylememizin bir de nedeni? Biz söylediğimizde işte inada yapıyoruz derler, belki bu iş de olur diye söyleriz. Çünkü çok şeyler biz muhalefet olduktan sonra aylarca, günlerce, senelerce yapılamayan çok şeyler yapılmaya başladı ve inşalla bizim inadımıza bu Hasan Yumuk da bu iskânı bitirir, bizim inadımıza Sayın Hasan Yumuk da inşallah bu iskânı bitirir ve millet bu beladan, bu azaptan, bu işkenceden kurtulur, bu benim temennim.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Teşekkür ederim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yaparsa da bizim inadımıza.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI SALİH MİROĞLU (Yerinden) Tahmini verdi 38,000 taneden 1000'ini bitirmiş.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Grupta emlak vergisi konuşulurken meşhur bir münakasa vardı. Tahsisten alınsın mı alınmasın mı?

ALİ ONAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Becerememişsiniz o becermiş.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Alınsın mı alınmasın mı ve Ağustos 92 de iskân bitecek, onun için mesele değil, siz zaten Ağustos'a kadar Yasayı geçeremezsiniz dedi.

Geçti hala daha iskân gider. Ömrümüz bitecek, inşallah bu iskanın bittiğini de hayatta iken görebiliriz. Know how der İngiliz de.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Geli kapıya dayanınca , siz halletmezseniz o halledecek.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) , Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; esnaflar için de bunu söyledikten sonra ben şunu söyleyerek sözlerime son vermek istiyorum. İcraata baktığımızda , bütçeye baktığımızda, rakamlara baktığımızda 1992 yılını bir göz önüne aldığımızda 1993 yılına umutla bakmamız gerekirken, bu halkın, bu toplumun ekonomik yönden, istikrar yönünden, ekonomik istikrar yönünden 92'yi çok aracağını söylemek isterim. Bu zaten, bu iş ancak bu kadar olur. Temennimiz bizim yanılmamızdır ama zaten 1993 Bütçesinin başlayış şekli ve Meclise geliş şekli sakat olmuştur. Başkangıcı o şekilde olan plansız ve programsız bir bütçe ile Meclise gelindiğinde bu bütçeden ne hayır geleceğini de düşünmek ve bu hayırın da iyi olmayacağını söylemek zannedersen bir kehanette bulunmak değildir. Ben sözlerime şimdilik bu kadarla son verirken, beni sabırla dinleyen arkadaşlara özellikle teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Evet biz de teşekkür ederiz efendim.

Sayın milletvekilleri; saat bire çeyrek var, bir konuşmacıya fırsat verip tekrar bölmeye gerek yok, onun için oturumu saat 14.30'a tehir ediyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:13.45

- 4091 ,

İKİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 14.35

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, II'nci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, 18'inci Birleşiminin, 2'inci Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi buyurun efendim. Devam ediyoruz görüşmelerimize. Buyurun Sayın Ergün Vehbi

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalabalıkken Meclis süratle başlayalım ki hiç olmazsa konuşmamın bir kısmını dinleyicilere aktarmış olalım, sonra Sayın Bakanla karşılıklı kalabiliriz, kader öyle. Efendim?

HÜSEYİN ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne) (Yerinden)- Ölçüye göre dikkatle dinleyeceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah, inşallah.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Sayın Vehbi bir saniye fendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Buyurun Sayın Hacıahmetoğlu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden) (Devamla) Çok ayıptır milletvekilinin konuşmasını dinlememek....

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Dinliyorlar efendim, dinliyorlar , zaten biz...

BAŞKAN - Evet buyurun Sayın Vehbi. Evet arkadaşlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Muhalefet bile kalabalıklaştı.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Biz dinliyoruz efendim, hiç merak etmeyin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben sözlerime...

BAŞKAN - Bir dakika arkadaşlar. İzin verin başlasın efendim konuşmasına. Buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün konuşurken, Sayın Bakanla da biraz böyle karşılıklı diyalog yaptık, bir konuyu gündeme getirdim. Bu ülkede, işte Polis Bütçesi konuşulurken, bu ülkede etkin tedbirleri alalım, Polis Örgütünü, Yargıyı geliştirelim. Terör belli olmaz. Yani terör baskısı altında bir toplum dediğimde, Sayın Bakan dedi ki, en güvenli memleket bizim memleket. En güvenli...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bugünkü manşetlerden mi bahsedersin?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, ondan bahsedeceğim. Çünkü giriş yapıyorum. Casinolar da Sayın Bakanın denetimindedir. Onun için bu casino yanması da herhalde onu da ilgilendirir. Tabii polis, polisiye tarafı değil, bu casino savaşı Sayın Bakanı ilgilendirir. Çünkü bir süre önce bu gazinolar konusunda basına yansıyan olayları ve o basına yansıyan olaylarla ilişkili birtakım kişileri de bu kürsüden deşifre etmeye çalıştım. Polisi göreve çağırdım. Dedim ki, Türkiye'nin çek-senet mafiyası buraya el atmıştır. Yasal yolsan yapılamayan tahsilâtı, gayri kanuni, silâhın ucu ile yapmaktadır.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Fazla konuşma, başın belâya girer.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Başım belâye mi girecek, anlamadım. Bizim casinomuz yok ya. Biz işletmeyiz ya casinoları da korkacağız, çekineceğiz.

TAŞKENT ATASAYAN(Yerinden) (Devamla) - Borcun vardır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Casinoculara mı benim borcum?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bankaya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Benim borcum bankalaradır. Bankalara olan borcumuzdan korkmayız. O bakımdan kaçmadık da, inşallah ödeyeceğiz. Maliye Bakanlığı bize verirse, biz de onlara vereceğiz, borçlarımızı kapatacağız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bakarsın piyango çıkar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bu memlekette her sene eğer %70'lerde bir enflasyon olursa, yani para değer düşümü, enflasyonun da biraz üstünde oluyor genellikle. %75'lerde bir değer düşümü olursa parada, bizim maaşlar, memur maaşları da sadece %50 civarında bir zam alırsa, tabii sürekli, yıl geçtikçe alım gücü düşer, bu sebeple de milletvekili olsanız bile, borçlarınızı ödeyemeyecek bir duruma gelirsiniz? Yani biz borcumuzu ödemeyecek duruma, casinolarda, rulette para kaybettiğimiz için gelmedik ki. Öyle birşeyimiz yok. Kimse onu söyleyemez. Ne bileyim, başka birtakım meziyetlerimiz de yok. Ama ne yapalım ki işte kamu görevinden gayrı, meselâ bir banka yönetim kurulu üyesi, müdürlüğü, başkanlığı veya ortaklığı falan bulamadık, olmadı, uymadı. İstemedik. Başka iş yapmadığımız için. Niye yani utanalım borcumuzdan da efendim başımız derde girecek. Kaldı ki, ben casinocularardan bahsediyorum. Yani Sayın Bakan dedim ki dün tedbir almazsanız, tehdit altındayız. Niye tehdit altındayız? E, Türkiye'de

bir terör var, inkâr edemeyiz. Türkiye'de çek-senet mafiyası da var, Türkiye'de casino mafiyası da var. Efendim Lübnan'da var, bin türlü olay var, hadise var. Çevremiz sarılmış. Lübnan'da olaylar olur, efendim Güney Kıbrıs'a gelirler. İşte Yahudi, Musevi, Arap çatışması olur, Güney Kıbrıs gene karışır. Yani oradan da gelen bir baskı var. Kaldı ki, ülkenin siyasal konumu itibarıyla Amerika'nın her örgütü ile artık memleketimizi parmaklamaya başladığı da bir gerçektir. Onun için dikkatli davranmak lâzım dedim. O teröre daha başlangıçta karşı çıkmak gerektiğini anlatmaya çalıştım. Tabii şimdi korkunç olaylarla haşır neşir bir toplum değiliz doğal olarak. Ama işte her, belli periyotlarda, belli olaylar da artık günlük gazetelere, basına, haberlerimize yansımaya başlamıştır. Bir süre önce ben bu kürsüden bu casino mafiyasına dikkat çekmiştim.

Basına yansıdı. Neydi basında çıkan? Bazı cekedini böyle omuzuna atan, ayakabıların arkasına basan, ayakabıların arkasına basmasına rağmen göğsüne gülü de koymayı ihmal etmeyen, pırıl pırıl elbiselerle 5,6 gangster casinoları basmıştı. Gitmiş casinolarda kumar oynamış ve kaybettikleri paraları da geri alarak, silah zoruyla ve oradan yine güle oynaya, bağıra, çağıra ayrılmışlardı. Bu gazetede çıktı olduğu gibi. Böyle ben bunun filimlerden, seyrettiğimiz filimlerden özenerek anlatmıyorum, senaryo çizmiyorum. Basında olduğu gibi çıktı, bu kürsüden de ben bunu söyledim, tekzip edilmedi çünkü tekzip edilmesi mümkün değildir. Çünkü gerçek bir olaydı, olan bir olaydı. Onun, o olayın sonucunda ben gündeme benim bildiklerimi bu kürsüden getirdim ve açıkladık ve dedim ki gerçekten bu casinolar artık İstanbul kabadayılarının bir kesiminin eline geçmiş bulunmaktadır. Artık casinoları onlar idare etmektedir, yönlendirmektedir. Burada da da yuvalandılar, hatta onların bir kısmına vatandaşlık da verildi demiştim. Efendim?

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Alkapon'un filmini seyrettin galiba.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) Yok, yok bu Alkapon filmini git de sen Jasmine Cort'ta seyret. Kumarhanede kumar makineleri nasıl yakılır, nasıl yanar, nasıl kundaklanır diye o Alkapon filmlerini burada seyretmeye başladık biz. Bir gün o oluyor, başka bir gün borcunu ödemeyen bir adamın damadı ayağından dangadan vuruluyor, mahkemelere giriliyor, hapselere giriliyor. O Alkapon filimleri yollar-da, sokaklarda, kumarhanelerde oynuyoruz. Onun için biz artık onu videodan, ya da televizyondan izlememize de gerek yok. Ben bunu anlatmaya çalışıyorum ve bu da casinoda, bu kumar makinelerinin, kumar mahkinelerinin yanması da bu mafiyanın hesaplaşmasıdır bu kesindir. Hiç yani bunu yatsımak, gizlemek, inkâr etmek mümkün değildir değerli arkadaşlar.

Ben isimleri verdimdi, 'X', 'Y', 'Z' bunlar şimdi bir kısmı en azılıları bunlara vatandaşlık görevi verdik ve bu memlekette yuvalandı diye polise sorulsun diye Başbakana da bunları açıklamadan önce mektuplar yazmadım ve aldığım bilgileri de yazılı, el yazısı ile, imzalı Başbakana havale etmişim

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Vatandaşlık görevini yaptın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Başbakandan bana bir cevap geldi yarım sayfa. Ben 15 sayfalık bir mektup havale ettim, Başbakana, ondan da bana bir yarım sayfalık mektup geldi. Polise diyor senin bana bir verdiğin bilgileri havale ettim aktardım, araştırmışlar böyle bir şey yokmuş, bunlar basit alacak verecekli arasında olan olaylarmış. Aynen Sayın Başbakan'dan polisten aldığı bilgi ve polisten aracı olup da bana aktardığı bilgi budur. İşte diyorum yani diyor vurma olayları ilinde bu alacak, verecek olaylarından-
dır dedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Adi suçlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Niye Dünder Kılıç'ları telefon açıp tehdit etmeleri, ne kasetler, ne polis bu işlerle ilgilenmemesi hiçbir şeyle alakadar değil ve polis diyor ki Başbakana yazılı, o Ergün Beye ihbar yapan, yazılı veren adamı diyor, biz diyor bunları bize de söylesin diye iki defa çağırdık, ifadesini alacağız, gelmedi diyor. Yani bak, kabahata bak yahu. Adamın yaptığı kabahata bak, ya gelmemiş yani bunun şeyini kendi kendine sor a polis komutanı. Eğer bu adam sana gelip bu ifadeyi vermemişse,

ama bana yazılı verdi. Yani yazılıdır, sana gelip ifade vermesine bile gerek yok. Sorun artık bu Meclis yansımıştır, basına yansımıştır, reesen hareket edip de kimdir bu insanlar, nerden geldiler, nasıl geldiler, hangi casinolarda ortaklık kurdular, hangi casinoların denetim altına aldılar. Bunları araştırmak ve bunların bilgisini bize getirmen lâzım. Eğer bu memlekette gerçekten bu şimdiki kısmen terörden arınmış ortamın devamını istiyorsak, yapabileceğimiz budur. Bunlar yapılmadığı için ne oldu biliyor musunuz? O benim burada bahsettiğim kabadayılar, o ceketlerini yine tek omuzlarına atarak, o benim söylediklerimi yazan gazetelere gidip, gazeteleri tehdit etmişlerdir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yapma

yahu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, yeni olan olaylar bunlar. İsterseniz bunların da isimlerini vereceğim size hep. İçişleri Bakanlığına ileticeğim. Bu noktaya geliyoruz değerli arkadaşlar bu memlekette. Ben buradan çıkıyorum konuşuyorum ve omuzuna, iri kıyım, çiçek bozması birtakım şahıslar, omuzlarına attıkları caketlerle, gazetecilere, siz kim oluyorsunuz da Ergün Vehbi gibi yalancının, sahtekârın Mecliste söylediklerini gazetelere yazıyorsunuz diye, aynı lâflarla, yazıyorsunuz diye gazeteçiye tehdit etmeye başladılar. 6 kişi bir arada giderek.

ALİ ONAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kimdir bunlar yahu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Dikkatlerinizi bir kez daha çekerim. Bir kez daha Hükümeti, Maliye Bakanlığını bu ahlâksızlık yuvası olmaya namzet yerlere müdahale etmeye, denetim getirmeye çağırırım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Memlekete sahip çıkmaya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Memlekete kumarhane cenneti yaptık yahu. Güneyde yok. 1,350,000 turist geldi bu sene. Gelecek sene de 1,750,000 geleceği plânlanıyor Kumarhane olduğu için mi geliyor 1,750,000 turist Güneye? Onun için kimse mazeret aramasın. Türkiye'nin üç tane, beş tane zengini tayyareye binip de gelip burada casinolarda kumar oynayacak diye bu memlekette ahlâk çöküntüsü yaratma hak ve yetkisine sahip değilsiniz. Habire ona izin, buna izin, Ünal Beye izin, o da satsın bilmem hangi bey kardeşimize. Alsın aradan...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ünal Bey kim?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, büyük turizmci arkadaşımızı, bilmiyor musunuz?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - İlçe Başkanımız.

ALİ ONAY (Yerinden) (Devamla) - Hakikaten de büyük turizmci.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, tabii. Ama işte kumarhaneyi de kimlerin işlettiğini sormak lâzım. Biz bunu sorduk da, hayır, devretmedi diyor. Peki, inşallah devretmedi. Biz devrettiğini de biliyoruz.

H. ŞÜKRÜ SERDAROĞLU (Girne) (Yerinden) - Kiraladıydı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha, kiralama, devretme değil yani. Şimdi lâfa bak. Biz sorduk, bize resmi yanıt verildi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Daha korurlar yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; Hükümet olarak denetimden kaçmayın. Yani biz devretti mi diye sorduk ve bize devretmedi diye cevap geldi. Ha demek kiralama devretme değil. Sen izin vereceksin kendisine, o da hava parası ile milyarlar alıp başkalarına orayı devredecek, işletecek ve birtakım gangsterler de bu memleketin içine gelecek, bu kumarhanelerde yuvarlanacak. Olur mu böyle şye? Mazeret mi bu yani?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Avantadan da para kapılacak.

ALİ ONAY (Yerinden) (Devamla) - Herhalde izinli olarak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Denetimden... Tabii izin alacak. İzinli de denetimli olması lâzım diyorum ben. Silâh göstererek, silâh tehdidi ile kaybettiklerini eğer geri alıp da kahkaha, kihkihi kaçıyorlarda, üstelik üstüne birer de duble viski de içiyorlarsa ve bu memleketin polisi de bunu takip etmiyorsa, bir meclis kürsüsünden bir milletvekili isimleri ile birtakım adamların bu memlekette bu biçimde at koşturduğunu söylüyorsa ve o Polis Müdürü eli ile Başbakan aracılığı ile bize yarım sayfalık yanıt geliyorsa, size bunu söyleyeni iki defa çağırdık da bize ifade vermedi deniyorsa, bu memlekette tehlike çanları çalıyor demektir. Tehlike çanlarının çaldığı açık ortada. Milletvekilinin söylediklerini yazan gazetecileri tehdit etmeye başlamışlardır. Yeni gelişmeyi de bu biçimi ile kürsüden sizlere duyurmuş olayım. Bizim pakımız yok. Ölüden korksak, mezarlıktan geçmeyiz. Bize yapacak birşeyleri yok. Yapamazlar da. Elleri yanar. Ama yapabildikleri bir kesim var bu memlekette. Güçlerini gösterdikleri, korkutmaya başladıkları, terör estirdikleri bir halk kesimi var, bir esnaf kesimi var. Yarın öbür gün o esnaftan haraç da almaya başlayacaklar. Açık. Bunların geçimi böyledir. Yöntemleri böyledir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Oyunun kuralı budur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ellerin birtakım borç senetleri, gazetecilere bunları, bakın işte alacaklarımız var. Yani senin alacağının olması, senin silâhlarla etrafı tehdit etmek için sana mazeret olmaz. Alacağın varsa, mahkeme var, gidersin mahkemededen tahsil edersin. Bizim söylediğimiz budur. Ve biz ne verecekliyi, ne de alacaklıyı eleştirmiyoruz burda. Biz, kanunsuz hareketleri, o teröre odak hazırlamaya başlamış olan yuvaları eleştiriyoruz. Dinamik olarak üstüne gidilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; girişi yaptıktan sonra..

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Peşrev bitti. Güzel senaryolar çizdin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Senaryo değil, gerçek. Yani olanların fotoğrafını söylüyorum.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Polislik olay

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani kaşino yangını... Tabii polislik. İnşallah polis, şimdi biz polis içişlerine bağlansın dediğimiz zaman, işte bunun için söylüyoruz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hayır efendim, iktidar sorumludur. Lütfen onu...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır Sayın Bakan. Onun için ben havale ettim. Yani ben ne yapayım...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İçişlerine bağlı olması güzel de...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bağlanmasa da...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İçişlerine bağlı değil diye, iktidara bağlı değil demek değildir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kaşinoların denetimi bakımından size...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Direk de, indirek de polis bize bağlıdır, sorumlu da biziz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Suçlar yönünden içişleri Bakanına...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sorumluluktan kaçmak olur mu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onun için benim aktarmam da bunları normaldir. Aktarmam, duyurmam da normaldir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Normaldir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sakın size film göstermeye çalışıyorum sanmayın. Gerçekleri söylüyorum.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kundaklama olayı var işte, aksini söylemedim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdi tabii böyle bir sorumluluktan Hükümet kaçamayacağı için, sorulara yanıt vermek sorumluluğundan da Hükümet kaçamaz. Şimdi bunu da bir giriş olarak söyleyeyim. Ve ondan sonra sözlerime geçeyim. Şimdi, hayır, soru soracak değilim. Yani sorduğum sorulara yöntem olarak verilen cevabı gündeme getireceğim. Şimdi bu böyle olacaksa bu tüzük, bu maddesini artık kaldıralım. Yani bu içtüzüğün efendim meclislerin görevi iktidar-muhalefet bir arada yürümek ve bu demokrasiyi yaşatmaktır. Demokrasinin yaşayabilmesi için de iktidara karşı muhalefetin denetim görevini yapabilmesi için de birtakım yollar vardır. İşte Meclis kürsüsü vardır, işte soru önergeleri vardır, yazılı sözlü, gensorular vardır, genel görüşme, soruşturma, araştırma istemleri vardır. Şimdi soru önergeleri de özellikle yazılı soru önergeleri de tüzükte yer almıştır. Biz şimdiye kadar soruyorduk. Eh, tatmin olsak da olmasak da birtakım yanıtlar alıyorduk. Ona göre de işte şeffaflığın bir yüzü halka belli ölçülerde yansımış oluyordu. Şimdi tabii arkadaşlarımız ana muhalefet olduktan sonra belki ilk günlerin heyecanıyla bazı hakikaten belki o şekilde sorulmaması lâzım gelen, yani çok kolaylıkla öğrenilebilecek olan birtakım soruları sormuş olabilirler. Yani onları da burda fazla da aklamak istemiyorum. Bunu bir nevi de öz eleştiri kabul etsinler. Ben de çünkü bunca yıllık bir muhalefetteyim ama en azından biz böyle bir yönteme tevesül etmedik, etmemeye çalıştık. Onlar da zaten vazgeçti, vazgeçecektir. O bir furyaydı, bir modaydı. Hatta modadan öteye o çok daha süratli gelip geçen o çılgınlık modasıydı. Efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Heyecan kasırgasıydı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, heyecan kasırgası. Gelip geçer. Şimdi normale avdet olacak ama eğer normal düzeyine çoktan inmiş olan bize de bu Hükümet bu yanıtı vermeye kalkarsa, ben bu Meclisin de aynen gazinolardaki kuşku- larım Meclis üzerinde de dolaşır, bu Meclisin geleceğinden de, bu parlamenter düzenin geleceğinden de kuşku du- yarım. Çünkü biz de muhalefet olarak denetim yapmazsa başka yolları bulma ve o doğrultuda hizmet etmek mecbu- riyetindeyiz. bakın sorduk. Ne sordum ben?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İhtilâl mi yapacan?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok canım.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Başka yol dedin, başka yolu odur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani Mecliste çalışmaktan, bu tür çalışmaktan vazgeçiniz, yani alamazsan. eğer ne yapalım yani uğraşmaya değmez. Bakın şimdi ben ne sordum? Ben sordum, sonradan zaten bu sorunun yanıtını bize Sayın Maliye Bakanı Komitede verdi kendisi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ama sen yöntem üzerinde duruyorsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O zaman da vermeyebilirdi. O zaman bize diyebilirdi ki, hayır isteyemezsiniz. Ne sordum ben? Son bakın 1990 seçimleri sonrası verilen banka kurma izinlerini sordum ben. Kimlere verildi? Bunun liste- sini istedim. Sorum bu.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Vermedik mi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - ... numaralı yazılı soru önerisi. Konu 47.3.92, epey oldu yani soralı ben bunu, çok oldu. Bana Sayın Başbakan eliyle verilen yanıtı bakın, yeni, yanıt iki gün önce geldi. Yani onun için gündeme getiriyorum. 15.12.92. "Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin 1990 seçimleri sonrası verilen banka kurma izinleri ile ilgili 47/3/92 numaralı yazılı soru önergesi tarafımızdan incelenmiş ve Meclis içtüzüğünün 109'uncu maddesi kapsamında başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konulardan olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede hazırlanan yanıtımız ilişikte sunulmakta olup Cumhuriyet Meclisinin içtüzüğünün 110 (1) maddesi uyarınca gereğini saygılarımla istirham ederim". Ve bana gelen cevabın da kimden geldiğini bilmiyorum, belki Maliye Bakanlığında. Ama Başbakanın yazısına ek cevap şu. "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde banka kurmak için yapılan müracaatlara verilen isimlerle ilgili Bakanlar Kurulu kararları Resmi Gazetenin Ek 4. Bölüm 2'sinde yayımlanmaktadır". Yani Marco Paşaya git derdini Resmi Gazetelere anlat.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Yok onun manası başka bir şeydir. Kovcala demektir o.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tescilli yapılan bankaların ortakları hakkında bilgi istersen, bu sefer de istiyorsak resmi kabız, kabız olmak için uğraş didin...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kabız bürokratin kabız cevabı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Git resmi kabız memuruna ve Mukayyitlik Dairesine müracaat edilmek suretiyle tebliğ edilmektedir. Meclis üyelerinin bilgisine saygı ile arz olunur.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bunun manası nedir bilirmin? Kovcala demektir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kovcala demektir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Biz Komisyonunda cevap verdik değil mi? Her şeyi verdik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet tabii. Yani sonradan bu soruya...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bürokrasi yiyor bizi diyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdi ben bunu maksatlı olarak sormuş değilim. Meclisin faaliyetlerini önlemeye yönelik bir girişim de yok. Heyecanla birini itham etmek için bir soru da yok. Ne vardır? Gördünüz basına yansımış bir banka furyası var. Öyle gördük.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyledir demek ki.

AHMET KAŞIF (Yerinden) (Devamla) - Hala daha da gider.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Müracaatlar var. Bu memleketin mümtaz gazetelerinde iki günde bir işte bank enflasyonu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Açılışlar var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Her şeyde enflasyon. Tabii ki bankada da enflasyon bu memlekette falan. Sonra da açılışlar davet edildi. Yahu nerden çıktı? Yani nedir? Kim kimdir?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Milletvekillerinin Yönetim Kurulu Başkanlıkları.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Gizliliği mi var? Ya ayıp mı banka kurmak? Eğer bir yolsuzluğunuz yoksa, eğer bir partizanlığınız yoksa, eğer bir haksız tercihiniz yoksa, eğer bu bankalar kurala, kanuna aykırı yapmıyorsa bu iş yasaldır. O zaman bizim de bilmek hakkımızdır, ki deretim görevini yapalım. Şimdi ben soruyorum ve verilen yanıtı bak. Git Marco Paşaya.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Ergün, başka türlüdür onun manası.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 90'dan beri... Şimdi kolayca bulunur. Tabii bulunur, tabii ki bulurum ben. Ben de ilirim o yolu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hepimiz çocuk yerine konduk. Hocahanım aç kitabı...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Aç kitabı falan sayfada var. Niçin okumuyorsun da kulağımızı çekiyor. Yani Sayın Başbakan bizim kulağımızı çekiyor. Olmaz Ha şimdi Devlet bunun için var, Meclis bunun için var, birbirimize hizmet, arşiv bu işler için var. Sizin arşiviniz olması lazım. Sizziniz sorumlu Hükümet. Maliye Bakanlığının Hükümetin resmi kabız memurluğunun...

AHMET KÂŞIF (Yerinden) (Devamla) - O kabız nerden çıktı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öyle.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Adı öyle.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Adı öyle. Yani arşivi var, her şeyi var. Arşiv varken, verir imzalar şeyler belli iken beni niye buluyorsunuz? 90'dan başka yani Resmi Gazeteleri incele.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Hükümete cevapları yazan, Onurhan yazabilir ha.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet. isimlerini al, isimlerini al önce sonra koş git Ticaret Bakanlığına. Orda Ticaret Bakanlığından memur sana desin, Ergün bey 1000 liralık şimdi arttı galiba, şimdi çoktandır gitmediğim için bilmiyorum. Pul da lazım. Sonra koş postahaneye git, Devletin pulunu al, gel yaz, sonra sana gün be gün çıkarsın. Çıkar 90'dan itibaren listeleri ve bankaların ortakları da diyor. İşte bak ne güzel, ne kolay yahu. İşin değil mi kardeşim maaş alıyorsunuz. Bu mu yani çalışma? Öyle mi? Gerçekten tabii ki biz de biliyoruz bunu. Ama bu Devlet yükümlüdür, bu Maliye Bakanlığı yükümlüdür, bu Ticaret ve Sanayi Bakanlığı yükümlüdür. Neyle yükümlüdür? Banka kurmak iznini Maliye Bakanlığının, Merkez Bankasının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu verir. Öyle değil mi Sayın Bakan? Bakanlar Kurulu verir bir. İkincisi; o banka izinlerini alan şirketlerine yerine o kabız memurları kaydeder, yazar. Ticaret bakanlığının işidir. O da ona kayıt alır, harcını alır, denetimini yapar, sermaye transferini ister geldi mi gelmedi mi? Peki soruyorum. Benim sorum bu kadar değildi ki. Burda sahtekarlık var. Çıkarın beni sorumu. Ben öteki sermayeleri ne kadardır onu sordum. Söyleyin bakalım nerden öğreneceğim onu? Onu da gidip Türk Bankasından öğrenelim? Nerden öğreneceğim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kooperatif Merkez Bankasından öğreneceğiz onu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Durumu da tahkik ettiniz. Böyle mi denetleyeceğiz biz Mecliste Hükümeti? Bu şekilde mi denetleyeceğiz? Bu şekilde nasıl çalışacağız biz? Orda sorum, bu kadar değildi benim. Sorumda, bu banka kurma izni alanların sermayeleri ne kadardır? Ödenli sermayeleri ne kadardır transferi? Yani hangisi kısmını ödediler, hangi kısmını tahakkuk ettiler? Onları nerden öğreneceğim. Hade söyleyin onu da? O yok.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sayın Vehbi, özür dileriz o konuda.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Geçiyorum, bu konuyu geçiyorum. Ben ikaz yaptım. Çünkü böyle olmaz, böyle çalışamayız rica ederim.

TAKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bu soruya verilen cevabın manası ne demektir bilirmin? Kovcala demektir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben Sayın Bakanın sözünü kabul ettim, bu konuda.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Biz nitekim komisyonda cevap verdik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Böyle çalışamayız arkadaşlar. Ben sayın Bakandan teşekkür ederim, inşallah bundan sonra, sormayacaksak tamam, ama biz devam edelim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Soracaksınız. Siz soracaksınız biz de cevap vereceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öğreneceğiz, açılacak, şeffaflık bunu gerektirir. Gizli bir şey yok ki. Ayıp bir şey de yok, yasak olan hiç bir şey yok. Yani varsa zaten...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Efendim siz soracaksınız, biz de cevap vereceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şeffaflık o boyuta girdi ki elbiseler bile şeffaf olmaya başladı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, o zaman geçiyorum. Şimdi...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Trasparan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biraz günlerdir...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Lale Devri...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Lale Devri de geçti, kaldı mı? Hani Lale Devri?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hükümet transparanlığına devam edecek.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biz Sayın Maliye Bakanının bu sözüne de güvenerek bu konuyu geçiyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bizde teşekkür ederiz Sayın Ergün Vehbi, verilen o soruyu ben de okudum. Ama bu bürokrasi...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Dinledik beyefendi, teşekkür ederiz, transparanlığa devam edeceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Devam edecek diyor. Tabii yani Sayın bakan dedi ki gayet güzel anlattınız diyor. Yani en azından Meclis Başkanlığı da benim...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bir şey söyleyeyim, sorumlu biziz, lütfen sorumlu politikacı biziz, bürokratları karıştırmayın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Benim sorumun kimsenin eksik yanıtlama, tahrip etme hakkı da yoktur, ben ne sordumsa, kelime kelime onun cevabı verilecek. Bunun şeyi yoktur.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tamam efendim. Bir sorumlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani siyasiler sorumludur haklı olarak burda.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Pek tabii.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir daha sor Ergün Bey.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani hayır, şimdi bir takım...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bir de soran bize muhalefet diyorsun ciddiye, ciddi soru sorsun. İşte ciddi soru sordu sana...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii canım, ben estağfurullah yani rica ederim, sizi de gayri ciddilikle itham etmedim ben, katiyen. Biraz heyecanlı diyorum, heyecanlı olmak başka, şimdi bakın bir müesseselerin...Efendim?

NAZİF BORMAN (Lefkoşa) (Yerinden) - (Anlaşılmayan Sözcükler)

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Güzel, çok güzel, getirsin de müesseseleri ne iktidarın yozlaştırma hakkı vardır, ne de muhalefetin. Yani öz eleştiri yaptık dedim. Ben de şey içindeyim, bizim de o müesseselere sahip çıkma görevimizdir, iktidarla beraber. Ben eleştiriye iktidara getirdim. Ben ona aldım şeyi. Ama bu sorumluluğu bizde duyduğumuz müddetçe bu demokrasiyi birlikte, elbirliğiyle yaşatacağız, yürüteceğiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Tek kale oynamaz bu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Oynamaz, mümkün değildir. Peki geçiyorum Sayın Başkan, şimdi yine sözlerimi bağlamadan önce bir konuya deyinirim. Sayın Bakan bu kez söylemedi ama, her zaman...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Peşrev yapmadan tuşa getirdin iktidarı. On beşinci dakikası olacak maçın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Estağfurullah, maksat hasıl olsun, amaç tuş falan değil, amaç gerçeklerin ortaya çıkması ve bilmemiz.

Şimdi maliye işlerine geliyorum, yani Ekonomi ve Maliye Bakanlığı bütçesi. Zaten bizim on gündür her bakanlıkta, her dairede söylediklerimiz, Komisyonda söylediklerimiz genellikle zaten Maliye'yi ilgilendirir. Yani doğrudan ilgilendirir. Neden doğrudan ilgilendirir? Bütçenin...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ekonomi ne oldu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ona geleceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Önce ekonomi, sonra maliye.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte ona geleceğim, izin verirsiniz ona geleceğim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Çok heyecanlı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hükümet, bütçenin sahibi her ne kadar da diyorum, her ne kadar da Hükümet görünüyorsa da aslında hazırlayıcısı ve uygulayıcısı Maliye Bakanlığıdır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Maliye nazırı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Maliye nazırı. Neden? O dediğiniz ekonomik politikalar, makro düzeyde Bakanlar Kurulunda Hükümetin tercihlerine göre saptanır, belirlenir o belirlenen makro politikalara göre, ekonomi politikalara göre bunu maliye politikaları haline getirmek, uygulamak, plâna derj etmek, programa indirgemek ve onu bütçeye rakamsal olarak getirmek Maliye'ye aittir. Yani Bütçe Dairesi

Maliye'dedir, temaslari, yazismlari o yapar, verileri o toplar, derler, toparlar ve Hükümetin karşısında işte al sana ekonomi politikalarımıza uygun, stratejimize uygun, hedeflerimize uygun bir bütçe hazırladım der, getirir. Bu nedenle asıl muhatap olarak, zaten kendisi burda, eksik olmasın, Komiteden itibaren oturur, dinler, asıl muhatap Maliye Bakanlığı. Bu nedenle geçmişte söylediklerimizin büyük bir kısmı zaten yerini bulmuştur. Zaten adrese gitmiştir. Bu nedenle ben daha kısa, öz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bizim temennimiz Maliye Bakanıyla beraber bütün Bakanlar Kurulu burda olsun. Maliye Bakanı yalnız başına ekonomi politikası çizmez.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O da başka bir eleştirimizdir. Giderek bu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Umut patatesci arkadaşlarımızda.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bir Türk Dünyaya bedeldir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu bu konuda haklıdır tabii, gayet haklı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Teraziden geçirsem sizi, elekte kaç kişi zaten kalır elediğimizde.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Eleğin deliklerine bağlı ve büyüklüğüne. Delik büyüklüğünü bakalım kime göre ayarlayacak artık ona göre, size standartına göre.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağdaş standartlara göre.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bırak sen king-size'sın. Kenan da king size'dır. Yukarda kalacak. Biz geçeriz altına en azından.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok öyle biz objektif size'a bakmayız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben ana hatları ile Sayın Bakanın, mesela bir kaynak yetersizliği var da her zaman bize kaynak göster kardeşim. Yani eksik bu memlekette. Ben bu sefer değişiklik yapar. Onlar bilmek istiyorum. Ve bunlar var mı, yapılıyor mu demek istiyorum Maliye Bakanlığına? Yani bu bütçede bulamadığım için ben.

Kaynaklar ne olabilir? Yani tabii ki vergi birinci kaynak. Yani vergiyi toplayacaksınız, alacaksınız. Ancak vergide gelirler kısmında kısa, öz değinecem. Geçerli değil zaten o miktarı almış olmanıza rağmen. Kuşku duymamızın nedeni, bu bütçe bu Vergi Dairesi ile, bu Vergi Usul Yasası ile, bu sistemle ulaşamayabilirsiniz dedik. Ama söylediğimiz tedbirler alındığı takdirde, ki ben her zaman bunu öneririm. Bugün için kaynak vardır. Gayri safi milli hasıladan yerel gelirler olarak aldığınız pay hala yarı yarıyadır, hala eksiktir, azdır. Bu oran daha en az %15 mertebesinde yükseltilebilir. Bilimsel tabii geniş düşüncelere göre.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağdaş.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Çağdaş ülkelere göre diyor. Demek ki orda da gayri safi milli hasıla eğer 6, 6.5 Milyar Trilyon bir gayri safi milli hasıla varsa,...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - %30'unu koy yap hesabını.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - %30-35 koysanız zaten şimdi almayı tasarladığınız vergiyi en azından genel geliri %50 oranında artırmanız lazım.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Babamız sınır çizdi. 28 diyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öyle mi?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Geçen akşam izledik televizyonda.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii o da. Yani doğrudur. Türkiye'de doğrudur. Ben kendimizi Türkiye'ye göre kıyaslamadım dikkat ederseniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Batı vergisini koy o zaman da.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ben örnek olsun diye verdim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İsveç'i kıyaslayım, bir Fransa'yı kıyaslayım, bir hatta ve hatta AET'nin en geri kalmış ülkelerini İspanya'yı ve Portekiz'i bile alırsanız yine de bizim oranımız payımız çok düşük. Demek ki orda bir kaynak var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Biz %40-45'lerden.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha 45'lerde. %45 karı olur. Neden yüksek düzeyde? Ve %45'lerini alın, ama %35'den yukarıya çıkacak bir performansı da inşallah elbirliği ile gösteririz. Biz desteklemeye hazırız. Şimdi o bir kaynak, bir kaynak 0 ikinci kaynak; benim hep başından beri savunduğum, ki siz de kabul ediyorsunuz herhalde KKTC parasıdır. Türk parası ile bu memlekette oynadığınız müddetçe Türk parasının değer düşümü kadar gayri safi milli hasıla koymaz sana. Sonunda alıp Türkiye'ye gönderiyoruz. Gönderin. Tamam yani Gaba finansman, köprü, finansmanı, tüp geçiti finansmanı. Doğrudur. Anavatana verlim, ama işte ordan da kaynak yetersizliği geliyor. Başlı başına bir olgudur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Merak etme. Sayın Bakan ferende alıyor bu Türk parası konusunda. Zannedersam müjdeyi yakında verecek bize.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sessiz ve derinden mi gidiyor?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sessiz ve derinden.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hani bir sefer bir açıklama yaptı altüst oldu ortalık. Bankalar harekete geçti. Kıbrıs paraları çağrıştırıldı, derhal Kıbrıs paraları konusu gündeme geldi. Son dövizler için bankalar önünde kuyruk olan halk gözleri önüne geldi. Ve tabii en önemlisi Ulusal Birlik Partisine olan güvensizlik gündeme geldi. Yani halk güvenmediği için, aman mahvedecek bizi, bozacak parayı bu para pul olacak. Türk parasının gerisinde paçavra bir parayı biz ne yapalım diye bir panik başladı.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Anayasaya koyacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha Anayasaya koyacağız elbirliği ile. Mali Anayasa bölümü yapacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çağdaş.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Emisyon hacmini elletmeyecek bir düzeye getireceğiz, Merkez Bankasını özerk yapacağız. Ve işte bu bir kaynak. Ben bunu diyorum. Bunu görmedik tabii, yok. Ama bir kaynak.

İkincisi; fonlar büyük bir kaynak. Sayın Bakan diyor ki, kendisi söyledi, Devletin birikimi değil mi bu? İşte tasarruftan bahsediyoruz, kaynaktan bahsediyoruz. İşte fonlar ben kullanayım dedim siz bozuluyorsunuz.

Şimdi Sayın bakan kullanın da amaç dışı kullanıyor-
sun. Yani bugün bir Fiyat İstikrar Fonu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Fon Yasasına
karşı hile yapıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yasası hâlâ yürürlükteyse
siz onun %50'sini cari harcamalar için alırsanız o Fon
Yasası amacından sapar. Bir de...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Nasıl, yasa
getirdik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yasa getirdiniz tabii ama
yasa onun yerine ikame olmadı, kalkmadı.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hangi şeyde kulla-
nacağımızı da söyledik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir ikincisi...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yasaya karşı
hileli bir yasa geçirdiniz.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O ne?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hileli bir
yasa.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani öteki yasa gündemden
kalkmadı. O yasalar hâlâ var.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Para basmayınca
ne yapacan?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Para basmadınız olacak, yalnız şunun ikazını yapmaya çalışıyorum, sadece Fiyat İstikrar Fonunun, Döviz İstikrar Fonunun paralarına el atmak da yetmiyor. Tabii bu biçimde el atmaya biz şiddetle karşıyız da, eğer yatırımlara yönlenecek biçimde bu fonları kullanmaya gitseniz, çok daha büyük kaynaklar olduğu inancındayız biz. En azından bir İhtiyat Sandığı paraları bugün maalesef faize verilmiş vaziyettedir. Yani olacak iş mi? Yüz elli milyar faizdedir. Olur mu canım, yüz elli milyar demek ki bu memleketin fazladan bir kaynağı var, parası var ve bu para faizde duruyor. Üstelik son derece de düşük bir faizde. yani bu para hiç olmazsa diyorum ben bu yüksek faiz politikasını uygulayın mesela Türkiye'de en üst düzeyde sağlamcı, faiz veren sağlamcı bir bankaya yatırıldı falan gibi bir savunma yapılırsa, hade derim ki eh yahu, yüksek faiz alıyorsunuz ama yine yanlıştır yaptığınız, çünkü üretime kanalize edilmesi lâzım bu paranın deriz yine. Fakat bizde öyle de değil. Yani bizim şu anda mesela yüz elli milyarlık bir İhtiyat Sandığı fonumuz özel ticari bankalarda ve Tuncer Arif ile Beton'un Bankasında...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani Kooperatifte değil, kooperatifçilik...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kaldı mı kooperatif, kooperatifçilikten çıktı, hani kooperatif kaldı mı?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kullandı o parayı. O parayı Sanayi Holding'e de verdi, sosyal konuta da verdi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onlar fazladan diğerleri...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Nereye verir?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yüz yirmi iki milyar işte var, bakın listede de yüz yirmi iki milyar...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yüz elli dedim biraz evvel.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Toplamı ama şimdi Sanayi Holding, şimdi bakın gariplik burdan, bakın...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yani yatırıma da veriyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir yıl vadeli %64 faiz, üç ay vadeli 56 faiz, 52 faiz, 56 faiz. Böyle faizlerle yüz yirmi iki milyar Kooperatif Merkez Bankasında, az bir miktar Ziraat Bankasında, yedi milyara yakın Türk Bankasında ve böyle devam eder bu paralar ve bu toplam dedim ben, işte otuz altı milyar da burdan gelince, yüz elli milyara yakın bir para bugün böyle bir faizle, yani %55 ortalama bir faizle vadeli olarak, istediğinizde de çekemezsiniz, çekerseniz de düşer faizler, vadeli olarak durmaktadır. Bu bir kaynaktır. Yani en azından bu parayı bu devlet Türkiye'nin İş Bankasına, Ziraat Bankasına top yekün yatırırca, orda İmar Bankası demiyorum, hani risk, özel sektör bankasıdır, risk var, riskli bir bankaya değil, devletin denetimindeki bir Ziraat Bankasına yatırca, en azından %75 bir faiz alacak. Orda da bir %20'li zaten otomatik bir fark var. Kaldı ki ben faizciliği kesinlikle önermiyorum, bakın bunu kendimi tenzih ederim. Böyle bir parayı yazık değil mi kaynağa ihtiyacı olan bir memleket faizde tutsun, yazık değil mi? Çok yazıktır. Peki ne yapalım? Alalım işte, bakın Türkiye'den gelmediği için hâlâ Kalkınma Bankasını devreye sokamadık. Kurduk, yasasını geçirdik Türkiye'den yüz milyar para gelirse Kalkınma Bankası devreye girecek. Gelmiyor. Gelmediği için Banka da devreye girmiyor. İşte bizim kaynaklarımız var, kendi fonlarımız var, ortak yapın o Kalkınma Bankasına bu fonları.

Bu zaten bundan daha düşük bir kâr sağlamayacak ki ortak olursa İhtiyat Sandığı. Bu şimdi bu piyasadan aldığı faizden daha düşük değil. Hem ekonomiye enjekte etmiş olacağız. Edelim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Edeceğiz hem daha güzel...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Peki Sayın Bakan, başka...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Açılış konuşmamda bahsettim...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Zaten en önemli olan konu...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tahvil olayından bahsettim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii ona da geleceğim. Onu da öneriyorum ben. Yani...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bunları alacağız ve kullanacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ama ödeyerek kullanacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii ödeyecek, devlet ödeyecek tabii. Devlet bedelini ödeyecek. Ben size aktardım, sigorta sektörünü yeniden gündeme getiriyorum, sigortalar aracılığıyla dışardan gelen piyangolar aracılığıyla. Bunlar hep...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sigorta Yasası geliyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Net para aktarımıdır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Senin söylediğin o Vergi Usul Yasası, Sigorta Yasası Ofshoor Banking Yasası tekrar Ofshoor Company, hepsi Ocak'ta Komisyonumuz Sayın Erbilen başkanlığında devam edecek.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Erbilen kalacak mı Komitede acaba?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bilmem.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Niçin?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Biz onun bakan olacağını duyduk.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bakan olacağını duyduk onun biz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öyle mi?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Türkiye'yi ziyaret ettikten sonra her Komitede bir bakan olur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biz on senedir görüyoruz. Bizim bu Komite ekip önce Başkan olursa sonra bakan oluyor. Sonra da bakanlıktan artık düz milletvekilliğine bir daha.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yok artık üyeler de bakan oluyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Üyeler de mi?

ISMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tabii. Geçen sene verimliydi. İki kişi girdi Hükümete.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Bakanlıktan bazıları milletvekilliğine aday giriyorlar diyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sigortalar da aynıdır. O da bir kaynak aksamıdır. Hatta ve hatta ben daha da ileri gideyim, Türkiye'nin milli piyangoculuğunu da gündeme getiriyorum. Değerlendiremiyor bizim şey. Yani bizim Spor Bakanlığı kendine verilen bu yetkiyi olumlu biçimde değerlendiremiyor. Varsın başka kaynaktan burdan sağladığı zaten senede toplam taş çatlarsa loto, spor - toto bilmem ne hepsi beraber milli piyango. Bize verdiği listelerden baktık, işte beş, altı Milyar civarında bir paradır, Yani beş, altı Milyar bir kâr sağlayacak da, spor tesisleri yapacak da bunu maliye kendisine versin. Çünkü o beş, altı Milyar bile yoktur. Onun bile onu sağlayacağı için aktardığı para çok büyüktür. Yani o parayı topluyor ve aktarıyor. Yani elli Milyar, altmış, yüz Milyar piyango ve spor-toto, loto paraları memleket dışına aktarılıyor. Bir kaynak da bizim Spor Bakanlığı da oradan bir para alıyor, işte dört, beş Milyar bir pay...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Komisyonculuk.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Komisyon alıyor. Bu da bana göre son derece yanlıştır. Yani sosyal amaçlı bir olay da değildir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Biz Anavatanı çok düşündük de...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Anavatan, Yavruvatan...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yani o kadar lütüfettasın ki, cebinde su tutar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O getirsin efendim ben kızmam. Ordan getirsin, ama biz resmen Milyarlarca liralık her yıl aktarma mecburiyetimiz yok. Ya da diyorum, bizim kendi piyanomuzu çok daha cazip hale getirebilirsiniz. İkramesi ile, sistemi ile, satışı ile ve dolayısıyla doğal bir rekabet yaparak Türkiye'nin...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İbrahim Tatlıses'in konserinden alırlar yahu ne gereği var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İbrahim Tatlıses'in konserinden almazlar mı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kim alıyor?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Maliye Bakanlığı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kavga dövüş etmişler geçen sene, evvelsi sene geldiğinde. İbrahim vermek istememiş. Olur muymuş vergi yasaları kim öğrettiyse, avukatlar hemen derhal yanına yanaştı, burda öyle. Siz orda vergi ödüyorsanız burda ödemek mecburiyetiniz yok. Vergi dublikasyonu olur. Burda var. Bizde Anavatan, Yavruvatan çerçevesinde vergi işini ayarladık siz orda ödeyeceksiniz. O da vergi memurlarını kovdu attı dışarıya. İbrahim açık göz tabii, kurnaz tabii. Evet bunu da geçiyorum.

Sayın Bakan yine kaynak konusunda vurguladığı bir konu var. Bankalarda 6.5 Trilyon mevduat birikecek diyor bu sene. Büyük bir para. Yani bankalarda birikecek olan bu 6.5 Trilyondan bu sene...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 3 Trilyon.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 3 Trilyon bu sene dediğiniz biriken.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yıl başında 3 Trilyon. 2.6.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 3 Trilyon işte şeyde, yani 92'de 3 Trilyon. Peki 93'de?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 6'ya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Enflasyonu da koyduğumuz zaman 6 değilse bile, hiç olmazsa 4.5 Trilyon bir mevduat birikimi var. İşte bu para ne yazık ki bizim memleketimizde hep söylüyorum. Büyük bir kaynak olmasına rağmen verimli, rasyonel ülke üretimine katkı sağlayacak boyutta kullanılmıyor. Kim kullanıyor? Birincisi; son derece sağlıklı bir biçimde o bankaların sınırlı ortakları. Sayısı üçü, beşi geçmeyen bazı hallerde, hatta yalnızca bir aileyi ilgilendiren bankaların ortakları kullanmaktadır. E yazık değil mi? Üretime katkısı nedir? Ona baktım, bu sanayiye plasmanlardan sanayi payı %5. %15'e kadar sizin daha artırma yetkiniz var. Hatta daha fazla. sıkıştırırsanız, denetleseniz, bankaları zorlarsanız üretime şu plasman şu kadar koyacak diye. Düşünün ki üretime ne büyük oranda bir plasman sağlamış olacaksınız.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Plasman var talep yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Müsait, tabii onun teşvikini müsait hale getirmeniz gerekir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bizim vereceğimiz teşvik de makul.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Faiz farkları ile kapatmanız lazım. Yani bugün Sayın Bakan, ben konuşmamda da söyledim.

Üretim eğer uzun vadeli, düşük faizli kredi olmazsa, üretime dönük yatırım olmaz. Mümkün değil. Olmaz. Niye insanlar gitsin...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bunu kim sübvansiyeye edecek? Ne kadar edecek?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)-Ne yapacağız?... Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti parasını basarsanız bu sorunlar ortadan kalkar.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Onun görüşüne katılıyorum.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Peki...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ama olmadığı süre ben sabahleyin rakam getirdim, üç katına çıkardık biz teşviki ve nefes bile almadı bu hükümet...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Zaten konuşmamın başına hep onu koyuyorum. O sorun çözümlenmediği müddetçe biz bu vergiyi enflasyon vergisini her gün ödeyeceğiz, sırtımızdan havale edeceğiz, nakledeceğiz ve kalkınmamız da daha yavaş olacak, ve tabii hakaret dolu da bize yönelik birtakım yazılar çiziler, ithamlar da gelecek. Biz tabii mutlaka Sayın Bakanın da beyanatında yazdığı gibi Türkiye'nin yaptığı altyapı yatırımlarını tabii ki şükranla karşılıyoruz. Tabii ki başka kimden alacaktık? Yani kim yapacaktı? Ama bizim Türkiye'de direkt üretime dönük ekonomiyi canlandıracak öyle bazı yetkili ağızların söylediği gibi 200 milyon dolar yılda falan aldığımız da yok. Yani kim nerden çıkarıyor bunları? Nasıl bir hesaptır bu? Nasıl bir mantıktır, nasıl bir ölçüdür? Biz bu kadar

senedir, bu bütçelerle haşır neşiriz, böyle birşey görmedik. Onun için ben diyorum, hep başa bunu koyuyorum, bu vergiden biz vazgeçersek, kalkınmamız için kullanacağımız son derece büyük bir kaynak elde etmiş olacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Başka film, başka sahne.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Geçelim başka film...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ekonomi ve Maliye Bakanlığı dedik bütçenin sahibi. O zaman çizilen strateji hedefinde bir bütçenin hazırlanmış olması lâzım. Konuştuk, tartıştık, açıklamalar yapıldı, Başbakan da bütçenin açılışında demeçler verdi. Bize gösterilen hedef nedir? Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında da yine hedefler var. Bir, hızlı kalkınma. Başka çare yok. Hızlı kalkınmak mecburiyetindeyiz arayış kapatalım, çünkü gelişmek istiyoruz.

İkincisi, dengeli kalkınma. Sayın Bakan kendisi de bizzat söyledi.

Üçüncüsü, sosyal devlet anlayışından uzaklaşmadan kalkınma. Yani herşeyi düzeltmeden sosyal güvenlikten vazgeçmeden, sağlık, eğitimden vazgeçmeden tam tersine paylarını artırarak Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Çok iyi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Biliyorsun bu çok. hedefler bunlar, strateji bu. Bu çerçevede araştırdım ben. Yani hakikaten hızlı kalkınma engeli, kalkınma ve sosyal devlet anlayışına uygun bir kalkınma arayışı içinde miyiz? Yani ona baktım. Onu aradım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bizde sosyal adalet fakirin hakkını alıp zengini de bulaştırmaya döndü memlekette.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Önce bir defa...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- İşte size söyledik, mercedes sahiplerine burs verirsiniz, 75 dönüm narenciyesi olana burs verirsiniz, 6000 tane sosyal yardım, ona da 400 bin. 400 bin lira bugün bir sosyal yardım yapılır, o gerçekten ihtiyacı olanlara 1 milyon 400 bin ver de 400 bin lira alıp da torununa Cadbaury çikolata alana da kes.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Şimdi benim araştırmalarım, saptadığım şu anda belirlemeye yönelik. Yani biz önce eğer bu söylediğimiz stratejiyi koyarsak önümüze, pozisyonumuzu, konumumuzu doğru saptamamız lâzım. Sayın Bakan demeç verirken veya burdan Meclise hitap ederken, gerçeği söylemekaten kaçındı. Ben onu gündeme getirmeye çalışıyorum. Maalesef bu memlekette Üçüncü Beş Yıllık Plânının ilk dilimini gündeme getirdiğimiz günümüzde, yani iki kalkınma plânı uygulandı, on sene. İki dönem on sene. Şimdi birincisini, o birinci dilimini getirdik, onbir sene. Bir de plânsız dönem vardır, ondan önce...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 77'yi al.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- 77'den öncesi dönem, iki-üç sene de o dönem vardır. Ama onları söylemesek, 11-12 yıllık bir dönemden sonra geldiğimiz noktada

telafuz etmeye utanıyoruz ama ne yazık ki memleketimiz araba boluğu olmasına rağmen, apartman yapılmasına rağmen, inşaat sektöründe belli bir canlanma olmasına rağmen tipik bir geri kalmış ülke görüntüsündedir. Yani açlık yok, tamam kabul ediyorum. Zaten geri kalmış ülke tarifinde ille ki o ülke halkı açtır diye bir tarif, tanım yoktur. Öyle bir tanım yok. Peki nedir geri kalmış ülke tarifine? Şeyden, bir kitaptan okuyacağım bakalım bize benziyor mu?

NAZİF BORMAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Çağdaş olmayan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Çağdaş olmayan yani kalkınmamış belli düzeyde.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bir ara okudun...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hangi ölçüye göre idi.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Birleşmiş Milletlere göre.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Doç. Dr. Osman Zillioğlu'nun İktisadi Kalkınma Kitabı

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bak lacivert BMW parlar senin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Oh ne güzel 30 yıl sonra dua edelim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Adaoğlu bu kadar senenin öğretmeni, Başöğrtemeni, sonra Belediye Başkanı, sonra milletvekili....

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Üstelik İskan Bakanı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İskan Bakanı, borç harç altında, borçla bir araba almış.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Taksitle.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii aynı safhalardan geçmişiz biz onu da alamamışız. Tuncer Arifoğlu'na borcumuzu ödeyelim diye daha borcunu ödemediğimiz arabamızı satmaya çalışıyoruz, uğraşıyoruz satalım da gelsin elimize bir para da ödeyelim o borçlarımızı. Yani bizi ölçü alırsanız çok işiniz haraptır çünkü gerçekten ben bakıyorum birkaç bilye anadan, babadan, atadan bulan haricinde yeni kostüm diktiren bile yok. Eskiden giderdik Türkiye'ye Türk Milletvekillerinin yanına gittiğimizde biraz böyle utanırdık caka satardık da utanırdık, Anavatan-Yavruvatan yahu kumaşlar sizde çok kardeşim güzel şimdi gittiğimizde Türkiye Milletvekillerinin yanına utanıyoruz doğrusu ya giydiğimiz elbiselerden utanıyoruz çünkü hepsi Laci'den aşağı giyinmiyor, Laciler son model son model ipek kravatlar hepsi böyle kılık kıyafetleri böyle tabii ölçü olarak eğer iktisadi ölçümüz, kalkınmışlık ölçümüz olarak Meclisleri alıyorsak, Türkiye'nin Meclisinden de çok çok geri kaldığımızı ortaya çıkmış olacağız. Onun için ölçü bunu almayalım. Lüks arabaları da almayalım. Yani yüz tane, iki yüz tane, beş yüz tane BMW filan değil orta sınıfın kullandığı araba, orta sınıf bugün arabasını tamir ettiremiyor, orta sınıf bugün lastiğini değiştiremiyor, orta sınıf bugün 4 sene, 5 sene kullanıp ezdiği arabayı yenileyemiyor. Kalkınmak yenilenmek demektir. Tüketim demektir. Tüketim oranının yani lükse doğru kayan tüketimin artması demektir kalkınma.

Yoksa ekmek yemek zorunlu bir ihtiyaçtır zaten yetmiyor, Kalkınmışlık ölçüsü tabii ki yeni elbise giyme, tabii ki yeni araba almak, tabii ki tatile çıkabilmek, ailesiyle çıkabilmek, hatta yurt içi tatile çıkmaktan öteye yurt dışı tatili de finanse edebilmektir. Vallahi ne bileyim ama biz eskiden giderdik uçakla Londra'ya da giderdik, Avrupa'da otellerde de kalırdık, şimdi Türkiye'deki otellerde bile eğer Meclis yollamazsa bizi kalamıyoruz. Yani gidiyoruz yok Sigorta evini buluyoruz, yok öğretmen evini buluyoruz, yok hekim evini buluyoruz oralarda kalıyoruz. Bunu ben üst düzey tartışma...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Bunlar olmadı mı bu memlekette?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Oldu bir zaman oldu, geçti, Lale Devri geçti. Şimdi tabii bu söylediklerim mübalağalı değil yalan da değil en üst düzey için tartıştık utanıyoruz zaten çok çünkü gazeteciler bazı zaman dinlediğinde bak yahu hem kaparlar parayı gazeteciler değil tabii gazetecilerin ağzından öğrenen bazı yurttaşlar bak yahu hem kaparlar parayı hem de kendi kendilerini tartışıyorlar, beğenmezler de yaşıyorlar. Demelerine rağmen bazı kesimlerin biz çekinmeden bunu tartışıyoruz, tartışmak lazım niçin tartışıyoruz eğer bizim halimiz buysa onların bah haline yani o orta sınıf en üst düzeydeki insanlar bu durumdaysa o bir milyona talim edenler, bir milyon 300 bin lira asgari ücrete talim edenler bu memlekette ne hale gelmiştir. Şimdi bunu görebilmek için bu kıyaslamayı gerçekten yapmak lazım. Şimdi bakın okuyorum aha tarif Doç. Dr. Osman Zillioğlu'nun İktisadi Kalkınma Kitabından az gelişmiş ülkenin tarifi, yönetsel bakımdan yani ekonomik bakımdan zaten biz söylüyoruz, rakamsal olarak da söylüyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Memleketi ve Devleti Çökertme Sanatını da okuyayım bir kere daha burda.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Alpay'ın o gelenek haline getirip de her kürsüye çıktığında okuduğu kitaptı. Bir daha okumak lâzım. Şimdi bakın zaten var bunda da. Var bunda da, var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Onu getireceğim okuyayım, çünkü verdim eskiden arkadaşlara da hiçbiri ders almadı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Diyor ki; az gelişmiş ülke tarihi kitaptan. "Göze çarpan başlıca aksaklıklar: Plânlamanın etkin olmaması." Geçmeden sorayım. Bizde etkin bir plânlama var mı? İşte Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânına Plânlama Müdürü başka şey söyler, Maliye Bakanı veya Başbakan başka şey söyler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Maliye Bakanının söylediğine bak sen, diğerlerini geç.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii gerçekçi olan bizim yaşantımızdır tabii. Ben o Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânının dibace kısmında da hayal gördüm. Pembe, nurlu ufuklar gördüm. İstatistik verileri yokmuş ellerinde, şikâyet etti. Zaten orda susması lâzım. Bir plânlama müdürü eğer istatistik veri yokluğundan şikâyet ediyorsa susup bize plan takdiminden fiilen vazgeçmesi gerekir. Çünkü plân bizzat plân yapmak istatistik verilere dayanır. Plânda istatistik veriler yoksa envanter yoksa, böyle bir hazırlığın yoksa nasıl plân yapıyorsan, nasıl program

yapıyorsun, bunu bize nasıl satıyorsun, onu anlamak mümkün değildir. İşte satıyorsan sonuçta da işte geliyoruz bu noktaya dayanıyoruz. Şimdi geçiyorum ikinci "Geniş anlamıyla altyapının yaratılmaması". Şimdi al buyur, seyrüsefer ulaştırma bir doğru dürüst hava, doğru dürüst deniz ulaşımı, doğru dürüst... Buraya Sayın Bakan geldi de işte bir roro işini ellemeye çalışıyor. İşte. Yani doğru dürüst bir altyapı yok. Elektriği daha yeni, 18 senedir daha yeni yeni, binbir tartışmadan sonra mühendisin lâfını dinlemeyip askerın lâfını dinleyip işi bu çıkmaza sokanlar şimdi hesap vermiyor. Aha yapıyoruz yahu. Yapıyorsun ama kaç sene sonra. Yirmi sene sonra yapıyorsun. Yirmi sene bu memlekette elektrik sıkıntısı bas şaltlere beş saat. Beş saat elektrik kesilen bir ülkede sanayiden, üretimden bahsedilebilir mi? Mümkün mü? Bir jeneratör furyasıdır gitti, şimdi jeneratör de hepsi Japon harikaları jeneratör şimdi yedek parçasız, bozuk dururlar bir köşede atılı ve cereyan bizim halâ daha keşilir. İşte tipik bir örnek daha. Devam...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Suları koli başılıyla dolu çoğu kez içme suları.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Evet. "Vergi sistemiyle bütçe uygulamasının başarısızlığı". Yani bir tipik gösterge olarak da bunu veriyor. İnşallah bundan sonra Sayın Bakanın söyledikleri olurda bir vergi sistemi oturturuz bu memlekette, yoksa şimdiye kadar tahsilâtlarımız ortadadır. Yeterli düzeyde olamamıştır. Vergi bazan iki dudak arasında gidip gelmiştir. Bir bilgisayar sistemi doğru dürüst herkesi vergilendirecek vergi karnesini hazırlayacak bir bilgisayar sistemi geliştirememişizdir. Dolayısıyla

chartered-accountant sistemi yenilenememiştir. Yani Vergi Usul Yasaları, vergi toplama hep bu memlekette hep ağır aksak gitmiştir. İşte bu da yine bizim bir görüntümüz. Şimdi tabii elimizin altında ne var onu konuşacağız. Efendim stok affı ve enflasyona göre sermayedarlar kapitallerini nasıl ayarlayacaklar. Geçmişteki akladığımız, imal ettiğimiz vergileri bağışlayalım mı, düzenleyelim mi, birkısından vazgeçerek yarısını hiç olmazsa birkısını ellerinden alalım mı almamayalım mı noktasına geldik. Oysa bu sistem...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani tartışmaya değer bir noktaya en azından gelinen nokta tartışılabilir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- İnşallah bundan sonra daha... Şimdi geliyorum esas geri kalmışlığın tipik göstergesi. Yine devam ediyor, yazıyor. "Kamu yönetiminin çok ağır işleme."

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hantal devlet yani...

ERGÜN VEHBİ (.Devamla)- "Tarafgil davranılması ve bürokrasiye boğulması." İşte aylardır, haftalardır bizim söylediğimiz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Tipik aynamız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tipik. tipik geri kalmış bir ülke. Partizanlık, yani bizdeki partizanlık bir defa Türkiye ile kıyasladığımız zaman Türkiye'yi geçtik.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Nasıl geçtik?...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Fersah fersah geçtik. E burda da artık hiç olmazsa uzmandan gelen bazı bürokrasilerde belli yerlere ulaşabilmektedir, gelebilmektedir.

Hiç olmazsa yani su işlerinde, Devlet Su İşlerinde, İller Bankasında yani baraj yapacak olanlar, kanal açacak olanlar sulamayabilir idrak edecek olanlar, proje yapacak olalar Bayındırlığın bürokratlarıdır. Hala orda var yani bizde maşallah ne hale getirdik Üçlü Kararnamelerle bu kamu yönetimini, yerel yönetimler var onu da okuyacağım. Ve yerel yönetimler bunu artık mazur gösterecek hiçbir yanımız yok. Bizim kıyaslanabilecek bize göre yerler artık Afrika'dır. Kamerun'dur, Mozambik'tir, Somali'dir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Sen gittin mi Senegal'e?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kamerun'a gittim ben. Kamerun'a gittim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - O mukayeseyi yapabilmen lazımdı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biraz daha yani uçak alanındaki formaliteler orda biraz daha fazladır. Yani orda biraz daha zorlukla karşılaşıyorsun Kamerun'da ama ben burda da gündeme getirdim Sayın Bakan siz eğer inşallah ele alırsanız biz artık istemiyoruz, emin olun ki orda o polis arkadaşların kaldırmışlar son gittiydik kaldırdılar bir tane forumcuk ille senelerdir affedersin körün değneğini bellediği al doldur yahu neyi doldurup da ne yaptınız yani. Forumcuğa bakarak kaçakçı mı yakaladınız, esrarcı mı yakaladınız, afyoncu mu yakaladınız? Neyi yakaladınız yani. Zaten kaçacak olan elini kolunu sallayarak kaçıracağız, çağırdık söyledik en nihayet işte araplar yakalandı yani yalan mıydı işte söylediklerim zeytin nayloncukları da bulunmuş galiba üstlerinde.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Arap balıkçılar yakalandı canım biz burda söyledik söyledik en nihayet işte malum olur gibi Arap balıkçılar yakalandı demek ki doğru, bazısı naylonlar dolusu da zeytin yanoi balık 15-20 kilo balıkla beraber zeytin torbalarını, zeytin...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kontrol var demek.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Başlıyor inşallah söyleye söyleye.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yalnız seni dinlesinler bir çok problemler çözülür yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah, inşallah bu casino işine de Sayın Bakan el atacaktır bu...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Casinoları otellere verdik.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ona Erbilin bakar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öyle mi ne alakası var Erbilin'in?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bütçe, Plân Komisyonu Başkanı değil mi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bürokrasi, Sayın Atasayan'ın da söylediği ben de söyledim, bütün Devlet dairelerinde yani usulsüzlüğü, adam kayırmayı hatta ve hatta tabii bütün bürokratlarımızı itham etmiyorum ama içlerinde çürükler olduğu da kesindir. Rüşvetin artırıldığı bir yönetimdir. Ne kadar insanları zorlarsanız, ne kadar sıkıntıya sokarsanız, o kadar dayı arama yolları, torpil arama yolları ve rüşvet verme

yolları gelişir bu memleketteki ölçü budur. Kaldırın efendim kaldırın ama sistemli yapın. Bugün artık düğmelere basarak tık tık tık dorumlar doldurmaya hiç gerek yok. Bankalardaki hesaplarda bellidir, gümrüklerdeki formaliteler de bellidir depolardaki, ambarlardaki malların miktarı da bellidir bu sistemleri getirin ve bu bürokrasiyi de işte bizi geri kalmış bir ülke görüntüsüyle takdim eden bu bürokrasiyi de ortadan kaldıralım.

"Olayların arkasında kaldığı ve yöneticilerin yetkilerini kötüye kullandıkları gibi, genel yönetimle ilgili bir çok aksaklıktan da söz edilebilir." Yani tipik bir geri kalmış ülke. Nedir bizdeki oldu? Yine aynı kitaptan diyor ki geri kalmışlığın kısır döngüsü içerisinde bu memlekette düşük gelir vardır bizde gelirler ne durumdadır, Türkiye'den geri kaldı maaşlar ücretler en azından işte alın asgari ücreti Sayın Bakan, bakın sorun üç senede verilen döküme göre öğreniyoruz asgari ücretin artma oranı %50. Peki enflasyon? Peki paranın değer düşümü kaç? %70 her sene, her yıl için. Demek ki her yıl satın alma gücünden bu kadar eksiltmişsiniz insanların maaşından. Asgari ücreti bu sene kaç tespit ettiniz? 1 milyon 300 kusur. Türkiye'de 1 milyon 400 kusur bin 500 bin. Vergi falan varmış orda o düştüğü zaman...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - 974 bin olur orda.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bizde de öyledir. Bizimkinde de öyledir. Ama Türkiye'ye göre de bizim daha pahalı olduğumuz kesin açık.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ahmet Zeki Bulunç'a göre daha ucuz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O veri yok herhalde elinde kendisi dedi ki istek veri yok elimizde istatistikleri bulamıyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - DPÖ'nün adamları toptancıdan alış verişi yapar. DPÖ'nün adamları piyasadan alış verişi etmezler.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Herhalde elimde zaten itiraf etti kabul etti kendi itiraf etti. Elimizde diyor veri yoktur diyor. Ya da veriler yanlışdır.

(Meclis Başkan Vekili Sayın Vehbi Zeki Serter, Başkanlık Kürsüsünü en yaşlı üye sıfatıyla Sayın Ali Süha'ya devreder.)

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Saptamada veriler bellidir. Servetleri ona göre ayarladılar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- O veriler Erda Onurhan'ın geçen dönemki bakanlığından kalma...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Kurnazlığından...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Formülü değiştirdiydi de hepsi öyle o günden beri söylerim. Formülü değiştirdi, değerlendirmeye giren malların ağırlıklarını değiştirdi ve gerçek enflasyon oranını, gerçek pahalılık endekslerinin altında bir rakam çıkarabilir, o akşam da bir güzel Fuar Gazinosunda, Erbilen'le karşılıklı kadeh tokuşturdu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Garavolli yiyerek...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ne güzel yaptık yahu dedi, yaptı ve beş senede işte memurun, kamu görevlisinin ve ücretlinin geldiği nokta.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Eşel mobil sistemiyle enflasyonu yıllarca ezdirmedin, 82'lerden itibaren eşel mobili...

BAŞKAN- Efendim biraz da zaman mevhumunu şey edelim Sayın Ergün Vehbi...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii, tabii, yemeğe ayarlıyoruz.

BAŞKAN- Bir saat bir çeyrek kaldı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Şimdi çok şükür Erdal Önerhan ve Ahmet Zekî Bulunç önerdiler, sepetini de onardılar.

BAŞKAN- Efendim, efendim lütfen konuşmacıya fırsat verelim. Daha epeyce var konuşacak olan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Öyle mi?...

BAŞKAN- Tabii...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Binleri ilgilendirir efendim bu konu...

BAŞKAN- Kimleri?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- 12 bin personeli ilgilendirir bugün bu konu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sayın Bakana...

Evet şimdi geçiyorum efendim biraz süratlendiriyorum konuşmamı, arkadaşlar fırsat verirse.

BAŞKAN- Lütfen efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Diyalogtan fırsat bulursak biz de konuşacağız.

BAŞKAN- Lütfen efendim, lütfen efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Söylediğiniz hedeflere gidebilmenin yolu, yani gelir dağılımını düzeltmenin, hızlı kalkınmanın sosyal adalet içinde kalkınmanın ve tam istihdam hedeflerine yürüebilmenin, gidebilmenin etkin eğitim ve sağlık hizmeti verebilmenin yolları

açıktır, bellidir. Nerden geçer bu yollar?

(Mustafa Adaoğlu, Salih Coşar ile kendi aralarında konuşurlar.)

Sayın Adaoğlu, zaten birkaç kişi dinliyor bizi, onlarla da sen konuşursan biz hiç..

Peki. Şimdi diyorum ki gelir dağılımını, hızlı kalkınmayı sağlamak tam istihdamı hedef alabilmek, gerçekleştirebilmek, yüksek ücret sağlayabilmek, etkin eğitim ve sağlık hizmeti verebilmek için ki, stratejik bu yazılan. Tasarruf, yatırım ve sağlam kaynak bulmak gerekir. Sosyal düzen içinde sosyal güvenliği geliştirerek yürümek gerekir ki dengeli kalkınma olsun. Sanayi turizm üretici sektörlerde engeli gelişme olması lâzım. Ciddi teşvik ve sübvansiyon verilmesi lâzım. Bizde nedir, Sayın Bakan bize, size işte verdim diyor Maastricht anlaşmasında, neler içeriyor diyor. Konuşmamda bunları diyor, izah etmeye çalıştım. Ne veriyor Maastricht anlaşması bakın ne diyor, bir daha hatırlayalım. "Ortalama enflasyon %4'ü aşmayacak" diyor. Yani bize bunu niye verdiniz Sayın Bakan? Siz halen %60 enflasyon oranı saptadınız.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Ben şey için verdim. Onlar ideal şeydir tabii de kamu açığı için...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Kamu açıklarına da bakacağız. Kamu açıklarına da geleceğiz. Yani %4 enflasyona bizim ulaşmamız hayal imkânsız birşey, %60. "Uzun vadeli faiz haddi belirli bir seviyede tutulacak", bu kendi aralarında gelişmiş ülkelerin bir şeyi. "Kamu kesimi açıklarınınin

milli gelire oranı %3'ü aşmayacak. Siz tabii şeyi alıyorsunuz. Toplam kamu borçlarının milli gelire oranı %60'ı aşmayacak diyorsunuz ama asıl kamu kesimi açıklarının milli gelire oranı diyor %3'ü aşmamalıdır."

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Benim borçlanma imkânım olsaydı bu ülkede, kalkınma daha hızlı olurdu.

BAŞKAN- Efendim lütfen müsaade buyurun konuşmacı bitirsin konuşmasını, çünkü bir buçuk saate yaklaşıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Efendim olamıyor tabii, çünkü bizde çok büyüktür. Yani burda kamu kesimi açıklarının milli gelire oranı %3'ü aşacak diyor. Diğer ihaleye yönelik konu. toplam borçlar kamu borçları.

BAŞKAN- Efendim cevap...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Onlar Avrupa'da...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Hayır Avrupalının borçlanma oranı olanağı fazladır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Yumurta tavuk, tavuk yumurta meselesi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Avrupalının borçlanma olanağı bizde yoktur. Onlar da artık finans aşamasına ulaştılar.

Ülkeler arasında en ufak faizlerde %1'ler, %2'lerle oynadığı zaman büyük miktarda finans kaynakları bir ülkeden bir ülkeye kaydırılmaktadır. Kredi sistemleri ona göre oturmuştur. Dolaşısıyla Avrupa ekonomisinin bir Fransa, bir Almanya, Hatta Amerika İngiltere'nin ki, İngiltere en zayıfıdır, en önemli avantajı büyük oranda borçlanabilmektir. Yani para bulabilmek ve açıkları da bu şekliyle sağlam ayajlara dayandırabilmek. Bizim gibi değil, biz ne yapıyoruz? Kamu harcamalarından efendim cari harcamalarımızın yüksekliğinden dolayı ne yapıyoruz? Borçlanma kalemi koyuyoruz. İşte bizde de %26 net bir açıklar. Açık görüyoruz ama o açığı bulamıyoruz biz. Yani bizde belki hata bunlara göre daha düşük görünebilir sizin koyduğunuz, getirdiğiniz kamu borçlanma ihtiyacı. Ama o borçlanma ihtiyaçtır ve biz bulamadığımız için hedefi zaten düşük tutuyoruz. Avrupalı için bu çok önemlidir. Kamu borçlarının milli gelire oranı %60'ı aşmayacak diyor. Ama asıl bizdeki büyüklük kamu kesimi açıklarından gelmektedir. Bizde sizin bu sene topladığınız yerel gelirin hemen hemen tümü en azından %90'ı cari harcamalara, maaş ödemelerine gitmektedir ve gelecek sene içinde yani 93 bütçesine koyduğunuzda aşağı yukarı aynıdır. Toplamayı hedeflediğiniz, Yerel gelirlerin %90 boyutu cari harcamalara gider.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Ekonomi büyümeden gelir nasıl artacak?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte biz de bunları eleştiriyoruz Sayın Bakan. Kalkınma hızı %7 olarak hedeflediniz bunu defaatle ben söyledim. Yatırımların en az şu anda ölçü olarak yani yatırım oranlarını gayri safi milli hasılaya oranladığımız takdirde veya bütçe payı olarak oranladığımız takdirde %7 kalkınma hızlarına ulaşabilmenin yolu en azından

bugünkü yatırımların bir defa tam gerçekleşeceğini düşünsek bile %50 oranında artırılması gerekir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Özelden de yatırım olacak hep bizden olacak değil.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah bizde %16'lardadır sizin Gayri Safi Milli Hasılaya oranı oldukça düşüktür. Bizde nüfusun %30'u ben kabaca alabildiğim bilgileri birleştirerek elde ettiğim bu rakamı, bu kesinlikle tesbit edilmesi lazım gelen, yayınlanması lazım gelen, bize de açıklanması lazım gelen bilgidir. Yani bizim milli gelirimizin dağılışı biçimi perspektifi nedir, nasıl dağılıyor. Yine tipik bir geri kalmış ülke görüntüsündeyiz. Nüfusun %30 kadarı gelirin %70'ini tüketmektedir. Yani %30 nüfus %70 almaktadır. Geri kalan %70 nüfusu da %30 gelir kalmaktadır. Bu son derece dengesiz bir görüntüdür. Tabii bu rakam tam değildir, sağlıklı değildir çünkü böyle bir Devletin çıkardığı bir istatistik veri yoktur. Ama ben değişik kaynaklardan aldığım bilgiye göre size söylüyorum bu görüntü de son derece üzücüdür ve tipik bir geri kalmış ülke görüntüsüdür tabii tasarruf yatırım düşük bizde sermaye birikimi zayıf yerel kaynaklar kıtlığı aynı zamanda.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yine kalkırma için öngörülen kaynaklardan birisi de pek tabii ki bütçedeki yapılabilecek tasarruf, kamu, madem büyük kamu açıkları var acaba Sayın Bakan bizim önümüze tasarrufa dayalı bir bütçe getirdi mi? Biz görüyoruz en çok artırılan kısımlar seçime, partizanlığa en müsait kısımlar olmaktadır bu bütçede. Ve eğer yatırımları biraz daha artırmak isteseydi bize göre bu bütçede hakikaten daha çok kısıntıara gitmek mümkündür. Yani ne yapmak lazım? Tasarruf babında..

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bunu izah eder misiniz? 3 milyar Başbakanlık kalemine.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Beklenmedik giderler. Tabii Başbakanlıkta.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) Ne ilgisi var onunla?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sadece Başbakanlıkta değil. Sayın Bakanın kendi bütçesinde de vardır ayrıca. Beklenmedik giderler faslı ve 6 milyar da orda var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Nedir bu beklenmedik giderler? Yuvarlak sadece altına dayanarak ulufe dağıtımının nedir şeyi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Toplam aşağı yukarı 10 milyara yakındır o beklenmeyen giderler. Maliyenin altında ve...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Deprem mi olacak, darbe mi olacak?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim bu beklenmedik giderler dökümü bize verildi.

BAŞKAN - Olabilir efendim. Müsaade buyurun konuşsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 10 milyar beklenmedik giderler. Sayın Başbakanlığın Bütçesinde aşağı yukarı 300 milyondan 3 milyara çıkarıldı. Yani 10 misli. Her şey %50-60 oranında artırılırken beklenmedik giderler. Başbakanlık Bütçesinde 10 misli boyutunda artırıldı. 300 milyondan 3 milyara çıkarıldı. 3 misli artırıldı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - En azından %300. Ne olacakmış yani bu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, bize dökümünü verdi Sayın Adaoğlu Başbakan. Biz hiç de öyle sarfettik paraları, beklenmedik giderler olduğunu görmedik. Yani onlar hepsi beklenen ve bütçedeki başka kalemlerden de ödenmesi mümkün olan kalemlerdir. Kaldı ki bu fasıldan beklenmedik giderler kaleminden Maliye Bakanlığının altında işte 6 kusur milyar var. 3 kusur milyar da Başbakanlığın altında var. 10 milyara yakın bir para bu beklenmedik giderler. Her an için işte kulüplara yatırım, bazı müesseselere yardım.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Dökümünü verdik. Biz kimseye birşey vermiş değiliz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Siz vermemiş olabilirsiniz. Maliye Bakanlığı yani şimdi...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bir nevi örtülü ödenek mi bu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Evet örtülü ödenek. Kesinlikle örtülü ödenek. Ben zaten onları söylüyorum. Yazdım. Herşey Sayın Adaoğlu bu bütçede %60 oranında

normal büyüklük olarak artırılıyor. Ama mesela temsili ağırlama giderleri %100 artırılmış. Yani nerden birden bire tasarruf ihtiyacı olan, yatırım ihtiyacı olan, yani tasarrufu ne için yapacaksınız. Yatırım için yapacaksınız. Temsil ve ağırlama giderleri %100 artırıldı işte bir tasarruf kalemi. Miktar az oy çok. Ama bu sayacaklarımı birleştirdiğiniz takdirde bütçede büyük oranda yatırıma yönelebilecek tasarruf sağlayacak. İşte beklenmedik giderler bir kalemde 10 milyar. O çiçekçilik sektörü, tabii temsili ve ağırlama. Bakın diğer tüketim malları ve malzeme alımları. Bazı kalemlerde, bazı hallerde bazı bakanlıklarda bu da %100 boyutunda arttı. Yani azalan birşey yok. Cari harcamaların hiçbir kaleminde azalma yok. Kaldı ki %60 büyüklükte %100'lere çekilmiş birçok halde. Akaryakıt %60'ın üzerinde. Tasarruf yapın efendim. RHA'lardan tasarruf yapın. Araçtan tasarruf yapın. Yani bu akaryakıt ve yağ, milyonlar, 10 milyonlara mal oluyor bu devlet bütçesine. %60'ın üzerinde bazı bakanlıklarda %80'lere varan bir akaryakıt yağ. Bu da tasarrufa dahil olabilecek bir kalem. Diğer hizmet alımları yine %60'lardan daha fazla bir artış. Yani hep fasıl fasıl geliyor. İşte bunlar hep tasarruf kalemleri. Eğer Bakanlıklar kamu hizmetini, kamu yönetimini etkili biçimde denetim altına alırsa yapılabilecek tasarruflar..... hala kiralara milyonları aşan boyuta para ödüyor bu devlet.

Yani, bu kadar mal kaldı, bu kadar bina kaldı. Bu kadar da bina yaptık. Çoğu binalar içinde hoş seda gelir. Boş, o kadar boş ki koridorlar...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Dışişleri Bakanlığına gittiniz mi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Konuştuğunuz zaman öyle yansır, yankı yapar. Şarkı söylemeniz kendinizi İbrahim Tatlıses zannedeceksiniz. O kadar yankı yapar güzel.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Ekosu güzel

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Boş, ekosu güzel. Çünkü, boş, boş binalar var. Devletin binaları ama biz halâ milyarlarca kira ödüyoruz ve Dışişleri Bakanlığı binası, söylüyoruz, yani bir Dışişleri Bakanlığı binasının en az üçte ikisini alabilirsiniz Sayın Başkan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Sayın Vehbi cari giderler, 1992'de 137'ye çıktı. 44 arttı. Yani %50'nin altındayız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Yok canım.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Yap hesabı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Nasıl yüzde? Ben, maaşlar, maaşları kaç artıracak size.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Yap hesabı, maaşlar dışındadır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Onları koymadı cari giderler, tabii.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Maaşları hep dışında tuttuk.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Yani, geçen gün Sayın Kotak da gittiydi Sayın Atakol'un binasına. Şimdi Ergün.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bakın, neyin. Atakol'un binasına..

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Anlamadın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yok, ben de aynısını, ben getirdim dün. Sayın Kotak da getirdiydi.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ben tasarruf yaptırıyorum size. Bomboş bina. Başka binayı ne yapacaksınız?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yani bina, Ulaştırma Bakanlığı da boştur Sayın Bakan. Ulaştırma Bakanlığı da boştur. Orda da sığışabilirsiniz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Cari giderleri kestik biz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Maliye Bakanlığı, bu Merkez Bankasının yarısını kesersen, Maliye Bakanlığının bu ünitelerini rahatlıkla verebilirsiniz. Yani, istesek....

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Kıralardan inşaallah kurtulacağız yavaş yavaş.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- İnşallah. Ha, şimdi...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Amin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Benim anlatmak istediğim şudur; yani, çok fazla arttı demiyorum bu kalemler. Ama ben sayıyorum ve bu kalemlerin hepsinden bu devletin milyarlarca yatırıma yönlendirebileceği fazlalıklar olduğunu söylemeye çalışıyorum. Bazı kalemlerde de olağanüstü artış vardır. İşte beklenmedik giderler, partizan ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Beklenmedik gider örtülü ödenek mi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Hayır, davetli zevatın yolluk ve ağprlama giderleri.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ne yapalım, gelen giden çok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tamam, tasarruf ihtiyacında olan bir devlet ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bu sene devlet başkanımızın onuncu yılını kutlayacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Kısıtlayın diyorum. Yani ben...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- O da lâzım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Onuncu yılını, tabii onuncu yıl için ayrı birşey görmedik yalnız.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Vehbi, yurt dışı görev yolluklarında dünyada birinciyiz. Vergi, har-
cırak ...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Evet, iş, yurt içi ve yurt dışı görev yollukları. Hepsi, Yani ...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Dünyada birinci.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bir kalem da, yani bu memlekette, bakın. Bu kadar kadrolar var. Şikâyet ediyoruz. Kamu yö-
netimi etkin değil, verimli değil. Sözleşmeli personel kadro-
ları her geçen gün artıyor be birader. Nerden ihtiyaç duyulur?
Ben onu anlamadım. Nerden ihtiyaç duyuluyor? Partizanlıktan
ihtiyaç duyulur. Yani, normal kadrolar, kadrolu şekilde Kamu
Hizmeti yoluyla alamadıklarını, habire sözleşmeli olarak alı-
yorlar. Dışişleri Bakanlığı 252 milyon normal kadrolu memur
ödemesi var. 246 milyon da sözleşmeli personel ödemesi var.
Hepsi sözleşmeli. Olacak iş değil.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Milyar mı
milyon mu ?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- 252...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Milyon.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Milyon, memur kadrosu. Tabii.
246 milyon da sözleşmeli personel.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- 3 tane kadro çok değil.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Hayır, niye memur kadrosu bu kadar da sözleşmeliden, 3 taneyse sözleşmeli kadrosu, bütün memurların işleri denk. Aldığım rakam bunu gösteriyor. Yani, bir yerden almadım, aynıdır. Bir Cumhurbaşkanlığını da arındırmıyoruz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Dıştadır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Cumhurbaşkanlığında da aynı. Normal şeyden de fazladır orda. Yani, memur maaşından da fazladır sözleşmeli personel parası. Yani, bu devlet on binlerce memur istihdam ederken, o memurlar içinde ehliyetli yetişemiyor, gelişemiyor, eğitemiyor da dıştan alıyor. Şimdi tabii, 3 tane, 5 tane, belli uzmanlık isteyen konularda sözleşmeli personel tabii ki devlet alacaktır. Ona itiraz etmiyorum.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Devlette 45 tane sözleşmeli persoel var Sayın Vehbi.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Geçici personel var Sayın Bakan. Onlar kaç tanedir? Geçici personel.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Söyledi ya sana. 2007.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Geçici projelerde onu da söyledim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Geçici Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- 1600.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Geçici projelerden verdim sabahleyin, 1614.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Onları tek tip söylüyor. Projeleri tutmuyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Projelerde ayırıcıdır tabii. Çift projelerde.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Sözleşmeli 45 kişi. Öğretmenler dahil 45.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sayın Bakanın bir sözüne daha değineyim ve gelirler kısmına da böylece geçmiş olayım konuşmamın. Bir milyar işte 337, bir trilyon 337 milyar yerel gelir koyduk. Bunu yakalarız diyor. Hesaplar yaptı . Hesaplar makul tabii. Gayri Safi Milli Hasıla da işte yükseltecek, Gayri Safi Milli Hasılanın oranı olarak ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- %20'si.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Makul. %20. Tabii biz üstünü öneriyoruz ama bu dönemde onun çıkmasına olanak yok.

Buna bir itirazımız yok. Hatta işte konuşmamın başında katmerli yani çift misli olabilir diyorum. Gayri safi milli hasılayı bildiğinize göre rakamın hangi oranda olabileceği de açıktır. Bellidir. Ancak önemli kısmı bu sistemle ve bu bütçe ile bu yerel gelirlerin kimin sırtına yükleneceğidir. Sağlıksız kısmı işin budur. Bakıyoruz biz. Nerden alacaksınız? Gümrüklerden alacaksınız. Gümrükler doğrudan doğruya malları gümrüklerden alacaksınız. Doğrudan doğruya gümrükler malları pahalandırıyor. Siz hatta Türkiye'ye görülecek olan kaçak veya normal yoldan götürülecek olan malların gümrüklerini düşüreceğinizi ileri sürüyorsunuz, düşürdünüz de bir kısmını. Demek ki hangi emtiyalardan bu gümrük gelirleri toplayacaksınız? Halkın sırtına gelecek olan tüketim mallarından. Zorunlu ihtiyaç mallarından gelecek bu kaynak. Ki o zaman halkın sırtına binecektir. Katma Değer Vergisi aynı şekilde. Katma Değer Vergisi bu memlekette bir katma Değer yaratan bir üretim vergisi değil. Doğrudan tüketim vergisi şeklinde gelecek. İşte diyorsunuz şu şu vergiyi kaldırma niyetiniz var. Bir ihtimal. Ama 1993 yılı içinde bunlar kalkmayacak. Ve hepsi gelirler faslında yazılmıştır alta alta. Ve artırılmıştır. Demek ki bedeli yani bu bir trilyon 337 milyarlık yerel gelirlerdeki artışın bedelini halk ödeyecektir. Servetlere yönelen bir durumumuz yok. Yeni taşınmaz maldan sağlanan para son derece sınırlıdır. Yeterli değildir Sayın Bakan. Yani benim anlatmak istediğim yarı yarıya aşağı yukarı yarı yarıya denge biraz şey. Dolaylı vergilerin büyük bir kısmı da halkımıza direk olarak bindirilecek vergilerdir. Bu açıdan da tasarrufu da ortadan kaldıracak yine enflasyonda devam edeceği için gelirlerin yine bir avuç kişinin elinde toplanmasına daha büyük olanak sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Maliye Bakanlığı sübvansiyon politikalarına devam edeceğini, teşvik politikalarında devam edeceğini söylemiştir.

Bu tabii olumu bir gelişmedir. Çünkü 1986 itibarı ile siz ne yapacaksınız üretimi, siz ne yapacaksınız turizmi, siz ne yapacaksınız tarımı, ağaç ekip sera yapmayı. Ticaret yapın, bankacılık yapın diye bir zihniyetin etkisi sonucu sübvansiyonlar, teşvikler büyük oranda azaltılmış, sonra da kaldırılmıştır.

İSMET KOTASK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Özal'dı söyleyen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Özal'dı söyleyen. Geldi buraya bunu söyledi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Kendi kardeşleri.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Eski göz ağrıları. Şimdi o göz ağrısı veryansın ediyor bunlara karşı. Memleketi diyor elindeki bazı yayın organları ile memleketi yangın yerine çevirdiniz diyor. Kaçakçı cenneti oldu diyor Sayın Özal'ın etkisinde olan bir televizyon ve birtakım gazetelerin ve yazarların söyledikleri bunlar. Önce gel yönlendir, önce gel ona göre ekonomiyi basamaklandır sonra da şimdi de bu şekilde saldırıya yönel.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - E, UBP düşünsün. O zaman kandırdıydı kendilerini.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bavul ticareti 1987 itibarı ile 1990'lara kada pompalanmıştır, desteklenmiştir, teşvik edildi, protokola yazılmıştır. Sonra politik nedenlerle 15 sene teşvik edilen, tırmandırılan bir bavul ticareti bir müddet kapatılmış ve ekonomide büyük darbe yemiştir. Aslında Körfez Krizinden, Asil Nadir krizinden de daha büyük boyutta darbeyi vuran o bavul ticaretini 11 sene teşvik edip de bir günde kapattıranlardır. Ve bunu tabii söyleyemiyorsunuz siz. Niye söyleyemiyorsunuz? Bunu etkisi büyük olmuştur. Niye büyük olmuştur? E, yerel gelirler düşmüştür. Sağlıklı kaynak bulamamışızdır. Ticaret durmuştur, banka borçları ödenmez olmuştur, esnaf batmıştır, dükkanlar kapanmıştır, istihdam azalmıştır. Herşey baştan sona etkilenmiştir.

Şimdi Sayın Bakan diyor ki, teşvik politikalarına devam edeceğiz. Şimdi orada nokta koyalım. Bize verilen döküm, 40 milyarlık bir dökümün görüntüsüydü. siz şimdi 130 küsur milyar dağıttık diyorsunuz ve dağıtacağız da. Biz dağıtılmasını, teşvik verilmesini destekleriz. Ancak bugüne kadar yapmaya çalıştığınız sistemle gidekseniz bizi karşınızda bulacaksınız. Çünkü bu sistem, ekonomiye katkı sağlamaz. Bu sistem olsa olsa bir avuç, işte şimdi dağıtım sistemi. Yani, Sayın Erdal Onurhan'ın birkaç sanayiciyle, birkaç dernekçiyle birlikte hazırladığı listeler. Ben sorduğum Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Teşvik Yasaları ortadadır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Çoğu, Teşvik Yasaları ortada ama, siz vereceğiniz teşvikleri halka duyurmazsanız, eğer gerçek muhtaç olanları bulmazsanız, eğer gerçekten yatırım yapacak olanları bulmazsanız ve fason işçiliğe gidecek, ya da partizan amaçlara yönelecek birtakım kredileri, faiz farklarını piyasaya dağıtırsanız, yine bundan üretimde istifade edemeyiz. Bizim anlatmaya çalıştığımız budur. 16 milyar hesapsız kitapsız dağıtıldı.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Şimdi biz, ihracat kredisi verdik. Eksik fazla anlaştık. 50 milyar üç defa dönecek. Kim ihracat yaparsa alabilir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii. ihracat kredisi güzel bir teşviktir. Çoktan yapılması lâzımdı.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Alabilir. Kim bağlarsa.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Kredi, tabii, ihracat kredisi öyle. ihracat kredisi. Eğer tabii orda da torpil işlemezse alacak, tamam.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Torpili var mı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- ihracat kredisi öyledir. Ama ihracata gelinceye kadar ihraç edeceğiniz ürünü bulmanız lâzım. Yani, eğer, ben diyorum ki ihraç etmek için üretmek lâzım. Sınayi üretim payını artırmamız lâzım.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İniyoruz şimdi aşağıya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tarımsal oran düşmüştür. Yani, siz de biliyorsunuz, narenciye ihracatı azalmış, patates ihracatı azalmıştır, kuzu ihracatı azalmıştır ve ihracatta, 1991 yılında genel, büyük bir düşme olmuştur. Üretim ise, yani, sınayi üretimin payı yani genel toplam üretim içinde düşmüştür. 1992'de de düşmüştür. Yüzde zannedirim 15, 17'lerden 15'lere düşmüştür. Şimdi bu sistemle zaten ihraç edecek birşey bulamayacaksınız. Onun için ihracat kredisi değil önemli olan. Önemli olan öncelikle üretime vereceğiniz teşviklerdir. Üretimi teşvik edip verimli çalışmasını, tam kapasiteyle tesislerin çalışmasını, yerel kaynaklara dayalı üretimin gelişmesini sağlayacaksınız ki tarımı geliştireceksiniz, hayvancılığı geliştireceksiniz ki ihraç edecek mal bulabileceğiniz. Şimdiki sistemle, bu dağıttığınız %50 milyarın, 25 milyarını turizme, onları çok konuştuk. Bir daha tekrar etmek istemiyorum. On tane adam aldı bunu ve turizmde de bir patlama yapamadık yani. Belki de, belki değil, gerçektir. Gereksiz, lüzumsuz bir büyüme, bir şişirme, yani enflasyonda bir şişme olduğu gibi, bu tesis yapanların, kendi tesislerinde de yatak kapasitesi

bakımından bir şişirme yaratılmıştır. Fakat o tesislerdeki, yaratılan bu büyük kapasite doldurulamadığı için ödeme sıkıntısı içine düşmüşlerdir. Buna yardım olsun diye 25 milyar parayı dağıtmışınızdır. Üretimi artıracak etkisi olmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çerçevede diğer arkadaşlarıma da konuşma olanağı tanımak için sözlerimi bitirmek istiyorum. Tabii bizim daha konuşacak çok şeyimiz var ama, başında da söylediğim gibi, bunlar o anlattığımız konular. Zaten doğrudan doğruya Ekonomi ve Maliye Bakanlığını ilgilendiren hususlardır. Bugün de bir özet yapmış oluyoruz. Bu çerçevede, bu şimdiki yürütmekte olduğumuz sistemle, stok affıyla, ya da motorlu araçlarla av ruhsatlarını artırmayla atılım yapamayız. Bazen %7'leri de çok aşan daha büyük boyutta bir kalkınmaya ihtiyacımız vardır. Bu nedenle sağlıklı kaynakları Türkiye'den borçlanma ihtimaline karşı açık bütçe yapacak yerde, sağlıklı kaynakları misliyle artırmanın yollarını bulmak zorundayız. Bu çerçeveden bakıldığı zaman bu bütçenin Ekonomi Maliye kısmını da, genel kısmını da, gelirler kısmını da olumlu dememize olanak yoktur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Şimdi sıra YDP Mağusa Milletvekili Kenan Akın'da idi, kendisi yok. Onun için sözü Sayın İsmet Kotak'a veriyorum Hür Demokrat Parti Milletvekili. Buyurun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimden geldiğince özetleyerek konuya yaklaşmaya çaba harcayacağım. Sayın Bakanın bütçeyi takdimi sırasında ve yine Bütçe Raporunda eksik bırakılan bir tanımı bugün yaptığı konuşma ile tamamlamış olduk. Dolayısıyla bu Bütçenin adı yok demiştim. Bu bütçeye ad kondu. Sayın Bakan diyor ki Bu bütçe 1993 yılını hedef alarak istikrar, onarım ve büyüme yılı olacaktır. Yani demek ki bu bütçeden güdülen amaç istikrar getirecektir. Onarım yapacak. Yani daha önce bir yıkım vardı ve bir de büyüme getirilecektir. Hür Demokrat Partisi açısından en büyük yıkım bizce demokrasiye gelmiştir. Yani yıkım oradadır. Ve eğer istikrar isteniyorsa sadece mali ve ekonomik açıdan bir istikrar sağlama olası değildir. Önemli olan bunun bütünü ele almaktır. Biz aslında 1992 yılı kapanmadan önce Meclisteki partiler arasında başlamış olan görüşmelerin bir noktaya getirilmesi ve Seçim Yasası, Siyasal Partiler Yasası hatta Anayasada yapılacak değişiklikleri saptamak sureti ile en azından beklenti içerisinde olan ve Kıbrıs sorunun giderek etrafı kasıp kavurduğu bir ortamda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde demokrasinin nasıl raya oturtulacağına taplonun ortaya konmasını bekliyorduk. Bu yapılmadı ve 1992'yi kapatırken gelecekte 1993' yılında demokratik yapı açısından bir istikrarın gelebileceğine ait inanç yerine kuşkuya terketmektedir. Oysa Kıbrıs konusunun

geldiği bu noktada bir referandum sözlerinin söylediği ve Hür Demokrat Parti açısından da Ocak ayını geçirmeden yapılması gereken bir referandumdan önce siyasal geleceğin nasıl olacağını belirlenmesi son derece önemli ve yararlı idi. Bugün bilinmezlik içerisinde bulunmaktadır. Ve UBP kanadından buna dönük bir çekimser yaklaşım veya bu konularda biraz uzak durmak sezilmektedir. Çünkü istikrarı sadece blançolarda, parada, pulda, ekonomide aranması gerekmektedir. Demokraside atılması gereken adımlar atılmazsa istikrar hayal olur. Bunu önce vurgulamayı görev bildik. İkinci adım acaba onarımdan kastedilen nedir? Demek ki geçmişte 1992 yılında 1991 yılında 1990 yılında UBP'nin yaptığı uygulamalardan ötürü bir yıkım gelmişti ki mali ve ekonomik alanda bir onarım sözkonusu oldu. Biz o bütçeler de bu Mecliste görüşülürken iddia ile ileri sürdük ve alınan önlemlerle bir yere varamayız ve yasalar uygulanmadığı sürece, partizanlık öne çıkarıldığı sürece gösterilen hedeflere ulaşmak her zaman hayal olur demiştik. 1991 yılı bizi teyit etti. 1992'de de görülen bir gelişmeden söz etmek olası değildir. 1992'de bükümetteki bazı değişiklikler ve parti içindeki bazı çalkantılardan sonra Ankara'nın büyük bir iyiniyetle buraya süratle transfer ettiği önemli miktarda paranın bir bölümü turizmciye, bir bölümü sanayiciye hesabı kitabı bence doğru dürüst yapılmaksızın dağıtılmasından ibarettir.

Yani, iyiniyetle yapılan mali ve ekonomik girişim denilenler sadece Ankara'nın rüzgârından hafif hafif böyle gelen 16 milyarın turizme, sanayiye ve geriye kalan kısmının da turizme yine bir partililer çerçevesinde ihsan edilmesinden ibarettir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yani Eroğlu bizi bunu bildiği için attı bu partiden bu yardımlar gelsin diye?

İSMET KOTAK (Devamla)- Yok, siz atıldıktan sonra partiden bir hava vermek istendi ve o havada bu esen, bu rüzgâr, bir meltem esti ve meltemin durduğu da meydandadır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani, bir katkımız oldu bu topluma demek istersin?

İSMET KOTAK (Devamla)- O ayrı bir olay. Sen kendin ölç onu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; katkınıza mağlup olmayacağınız Sayın Adaoğlu 1993 yılında göreceğiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- En azından Kilercioğlu nezdinde.

İSMET KOTAK (Devamla)- Demokrasi için söylediklerimiz salonda bulunmadığınız için izleyemediniz zannediyorum. Tekrarlayayım sizin için.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Umudumuzu piyangoya bağladık. Gittik piyango bileti aldık efendim. Buyurun.

BAŞKAN- Efendim lütfen, müsaade buyurun.

İSMET KOTAK (Devamla)- Peki efendim. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle önem verdiğim için, Sayın Adaoğlu'ndan ötürü bunu tekrarlayacağım eğer dinleme lutfunda bulunursa.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bekle de geldim, dinleyeceğim İsmet Beyi.

İSMET KOTAK (Devamla)- Bir defa sen de oturaksız oldun. Sayın Coşar dediler ki, "1993 yılı ütçesine isim koydular ve dediler ki, bu bir istikrar, onarım ve büyüme bütçesidir."

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Zorla konulan bir isim.

İSMET KOTAK (Devamla)- Ben de demokrasi konusunda konuştum ve diyorum ki istikrar olabilmesinin koşulu evvelâ demokrasinin yerleştirilmesiyle mümkündür. Bu kadar size. Özet verdim daha önceki konuşmamdan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Katılıyorum yürekten size. Teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Devamla)- Eğer demokraside adım atılmazsa geriye kalan atılacak adımların etkinliğinden söz edilemez. Öyleyse Seçim Yasasının ne olacağı, yani, insanlar kuşku içindedir. Acaba Ulusal Birlik Partisi 1990'ı tekrarlar mı? yani, almadığı sandalyeleri ...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden)- Tekrarlasa da o havayı bulamaz.

İSMET KOTAK (Devamla)- Almadığı oyları, na bu defa Türkiye yoktur arkasında, o doğru.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Havayı bulamaz.

İSMET KOTAK (Devamla)- Bulamaz. Özal da yok yanlarında.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Cumhurbaşkanı da yok.

İSMET KOTAK (Devamla)- Cumhurbaşkanı da yok. Hangi Cumhurbaşkanı?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Denktaş.
ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Asil'i de benzettiler.

İSMET KOTAK (Devamla)- Asil'i de benzettiler, peki, tamam.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI SALİH MİROĞLU (Yerinden)- Seçen halk da bekler.

İSMET KOTAK (Devamla)- Vallahi, sen ara seçimde, seçenin özellikle Girne'deki Güçsüzler Yurdunda kim olduğuna biz tanık olduk Sayın bakan. Kimin olduğunu da biliriz. Hülya Koçyiğit'lerden Türkân Şoray'lara kadar oy kullandırdınız sandıkta ve hastalar da yatırdı içerdi. Onlar namına birileri sandığı taşıdı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o halde kısa vadede bir istikrar umudumuz olmadığını söylemiş olduk. Onarım olayına gelince, yıkım nerden geldi ki onarım beklemekte-siniz? Evvelâ onu görmek gerekmektedir. Çünkü, zaman kısa olduğu için herhalde bolca sayılara girme imkânım olmayacaktır. Birkaç tanesini okuyacağım. Burada gerek gider, yani, Maliye ve Ekonominin, Bakanlığının altında, gerekirse gelir-lere baktığımızda halkın sırtına yeni yükler gelmektedir. Yani, durduğunuz yerde bu bütçe büyüyemez. Çünkü, Sayın Bakan yüzde şu kadar gelirlerim artacak dedik. Normal hesapla yaptım dedi. Bu tereddütlüdür. Peki, nasıl artacaktır? Yani, gelirler bahsini incelediğinizde göreceksiniz ki, halkın sırtına bin-mektedir bu. Halkın sırtına nasıl biner? Bordro mahkûmları yine en ön sırada yer almaktadır. Neden? Yaptığınız artışa eğer vergi bağışıklıklarını, en azından merdivenleri açmaz-sanız ve bu kamu görevlisine, memura, öğretmene, polise, iş-çiye, alınteriyle bu parayı kazanmakta olan tarım alanında faaliyet gösterenlere gelen bağışıklıkları vermezseniz, elbet-teki böyle iki nokta bilmem kimlik trilyonlara bağlanan ve yeni bir ek yatırım yapmadan gelirin arttığını söyleyebilir-siniz. Çünkü, önemli olan bir yatırım yoluyla o gelirin artı-rılması idi. Halbuki böyle bir olay yaşanmıyor. Nerden gelir artacak? O zaman gelirler olayını beraber gözlemleyelim. Birkaç kalemle yapalım. Sayın Bakanın bütçesine göre gelir vergisine konduğu kadar, 200 milyarlık bir artıştan bahsediyorsunuz.

Yani belirli rakamları gösteriyorsunuz. Benim, hakikaten Sayın Taşkent Atasayan söylediğinde hayret ettim. Geldik bir pul olayına. Orada bile bir artış öngörüldü. Ansızın bir astronomik artış öngörüldü. Bunlar gösteriyor ki hatta Sayın Hasipoğlu becerdi bunu da 2.5 milyar ilaç ve tıbbi bakımından artış gelmektedir. Yani biz bir yerde gelirler artsın, gelirler artsın derken doğrudan doğruya meselâ elektrik gelirleri 2.2 milyar artış göstermektedir. Telefon rehberini bile satmayı düşünüp 1 milyar gelir toplayacağınızı söylüyorsunuz. Dolayısıyla bunlar ekonominin çarkını ben çevireceğim, bu memlekette üretim artacak, üretimden gelen gelirler iddiası bu verilen tablo içerisinde sözkonusu değildir. Meselâ radyo ve televizyondan 1 milyar artı alıyoruz. Diğer ruhsatlardan diyor 2.5 milyar. Gene aynı noktaya geliyoruz. Gene gümrük hani gümrük inecekti, gümrük inecekti 125 milyar artış getirmeniz. Bankalarda, bankalarda oturursunuz, işte yurt dışındaki çocuğumuzdan ötürü bizim de başımıza geldi. Gider üç kuruşluk döviz alırsınız güya devlet size öğrenci olduğu için burs ayırır, siz de inanırsınız buna, gider ödersiniz, ondan sonra döner banka size der ki ne kadar gönderdiniz? 500 Dolar mı? 10 Dolar da Maliyeye vereceksiniz. Türk Lirası da değil, Dolar. Devlet makbuzunu kesti, ben parada alacak verecek 3-4 kâğıt. Bir girdi, bir çıktı 10 Dolar da Maliye kapar bizim paradan. Ve bu para için 23 milyar koyuyor Maliye bu defa. 23 milyar. Hani biz dışardan dövizin gelmesini dürbünle bakıyorduk, döviz gelsin, para gelsin, pul gelsin. Hayır. Her muameleden para alacaksınız. Yatırdınız para, çektiniz para, dışa gönderdiniz para, dıştan geldi para. Dolayısıyla dövizin neden kaybolduğuna bir neden de budur ama bu yıl da artacağından bahsediyorlar ve...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - ihracatta yaptıkları zarar İsmet Bey. Patateste 30 milyar, 80 milyar Cypfruvex'in.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Efendim işte o devlet, devletin zaten en mühim olayı o. Yani bu taraftan onun bunun sırtından alacak, sonra da beceriksiz bir Cypfruvex'e, beceriksiz bir Toprak Ürünleri Kurumuna

veya üç kâğıt atan, üreticiye üç kâğıt atan ve kendini ihracatçı sananlara sahayı tarlayı bol bırakacaktır. Meselâ bir Pollsel'i konuştuk, bu hükümetten henüz o konuda bir yanıt almadık. Türkmenköylü cevap bekliyor, Beyarmudu cevap bekliyor...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yeşilköy.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yeşilköy cevap bekliyor, geriye kalanlar cevap bekliyor. Ne olacak, bunu devlet koruyacak mı?...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Serbest piyasa ekonomisi Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim; Amerika'da bile yoktur bu. Amerika'da. Adamın elini keserler eğer ülkenin içinde malı toplayıp da biri ihraç ettiyse ve vatandaşların parasını vermediyse yanmıştır, yandı demektir. Kıbrıs'ta eğer bunun adı açıkgozlükse, serbest piyasa ekonomisi ise bence bu bir nevi yeraltı dünyasının vuruşmasına dönüyor ticaret demektir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Yağmur da yağdırmadılar ekin eksin herkes. Çok şükür yağmurlar da derelerle gider.

İSMET KOTAK (Devamla) - Maliye Bakanı yağmurcu değil ya.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Meteorojiciler de mi beyanat vermiş radyoda, televizyonda Sayın Kotak?

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet evet. Röportaj yapmışlar ve yağmur yağmayacağını söylemişler.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri;...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Toplasın ödesin onun zararlarını.

İSMET KOTAK (Devamla) - Değerli arkadaşlarım enine..

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Toplumun zararlarını.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Kaç ton verim beklersin yani Hacı?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sen toplayacaksın, onların zararlarını ödeyeceksin.

İSMET KOTAK (Devamla) - Arkadaşlarımız enine boyuna bütçeyi tartıştılar ve bugün Maliye ve Ekonomi Bakanlığının giderini gördükten sonra gelirleri de incelenip bağlanacak. Ama bu ana kadar bize söylenenleri biz yanıtlayamadık. Bizim burada kürsüden sorduklarımıza da hükümet sessiz kaldı. Bu memur, öğretmen, polis, işçi, emekli, sosyal yardım alan ne alacaktır? Ne alacaktır? Devlet Plânlama Örgütü tarafından indirilen, azaltılan endeks-lere göre uydurma bir artış mı alacaktır? Yoksa gerçekten bu ülkede yaşanmakta olan enflasyonu dikkate alan ve onun üzerinde bu insanları ayakta tutabilecek bir katkı sözkonusu olacak mıdır? Türkiye bunu iki kademede yaptı.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Aralığa kadar %63 dedik.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Bakan hangi planlama?
Bizim planlama mı?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Tabii.

İSMET KOTAK (Devamla) - O kendi kendine bile inanmaz o rakama, ben ne inanayım Sayın Bakan. Bana oturdu burda anlattı. Benim torbamın içindekiler bunlardır, yanlıştır dedi. Bu torbanın içindekiler, sepetin içindekileri değiştirmek lazım. Sepeti ben mi değiştireceğim kendisine? Değiştirsün adam gibi bulsun. Türkiye'de %70'leri vuran ve gerçektir Sayın Erbakan'ın hesabı %74.5 vuran Türkiye'de İstanbul Ticaret Odasının rakamlarını kullanarak %74.5 vuran bir enflasyon Kıbrıs'ta %63'tür deyince ona develer bile güler. Develer bile güler. Çünkü %75'de Türkiye'ye karşı ticaret açığınız. 165 milyon Dolar. Demek herşeyi Türkiye'den alıyoruz. Türkiye'den aldığımız bu mala mukabil, ki bu ticaretle ilgili olan kısmıdır. Bir de bunun ötesi var. Bunun ötesinde biz kalkıyoruz kendimizin enflasyonumuzun daha az olduğunu söylüyoruz. Kimdir bu kabadayı da böyle bir enflasyon rakamı çıkarır?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ahmet Zeki Bulunç'a kaldı.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Sayın Coşar inanır mı kendi söylediği rakamlara?

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Coşar bize Bütçe görüşmelerinde %60 enflasyon, yedi de büyüme, %67'dir rakamlarım dedi. Benim hatırladığım budur.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bu sene %63 bulundu.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Doğru mu rakamlar?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Rakamlar öyle söyler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Kotak ilginç bir soru sordu ve katılıyoruz. Yeni yıla girerken çalışanlara ne umut veriyoruz da sosyal devlet olmanın gerektirdiği öğrenci bursaları...

- 4169 -

İSMET KOTAK (Devamla) - Şehit aileleri, şehit çocukları...

BAŞKAN - Efendim bunu burdan sorarsınız Sayın Adaoğlu, lütfen.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yankılandı sayın başkan. Efendim bu konuya biz bu bütçe kapanmadan yanıt istiyoruz. Gerçekten bu yanıtın alınması gerekmektedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Ben de öyle isterim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Çünkü bir ülkede bir bütçe görüşülmektedir, geçmiş yılları yaşamayalım. Bütçe kapanırken bu yurttaş bilmelidir ne yapacağını. Kim ne olacağını, ne vereceğini bilmelidir ve ben Sayın Coşar'dan özellikle rica ediyorum bu Devlet Planlama Örgütünün artık gülünç olan bu enflasyon hesaplamalarında vazgeçiniz. Yeni yaklaşımlar içine giriniz. Çünkü 1982-1983'te o koalisyon hükümeti döneminde hayat pahalılığının endekslere göre ödenmesine büyük omuz verdik. Sizin çalışmalarınıza ve gerçekten önemli bir adımdı bu. Şimdi eğer endekse göre ödeme yapılacaksa, bir sonuçtur. Ama uydurma bir endeks olursa eskiye dönüş demektir. Devlet Planlama artık inanırlığını yitirmiştir. Yani yayınladığı rakamlara baktığımızda biz, bunların gülünç olduğunu kendimiz bilmekteyiz ve geriye kalan rakamlar hakkında da eğer zamanı müsait olanlar varsa otursunlar, incelesinler, bakanlıklar için verdikleri rakamların da bir çoğu birbirini tutmamaktadır. Birbirini tutmuyor. Tarım Bakanlığını alınız. Her verdikleri istatistikte hayvan sayısında artışında veya eksilişinde değişiklikler vardır ve birbirini tutmaz. Mümkün değildir. Yani böyle bir Devlet Planlama Örgütü, böyle bir istatistik şubesi. Aldığınızda 1993 programını, alınız bakınız, verdikleri rakamlar birbirini tutmaz. Uzun Vadeli Kalkınma Planını aldım, üç ayrı şema vardı bu konuda, hiçbiri de birbirini tutmuyor. Tamamen böyle afaki bir yaklaşımdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - KDV'nin ne zaman uygulanacağını bilmesin olur mu?

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim, bu yıl Sayın Bakan ne kadar ümitli olursa olsun, Ulusal Birlik Partisinin herhalde en kötü yılı olacaktır. Şu bakımdan diyorum yani ekonomik açısından. Bir defa vergi yağmuru sözkonusudur. Bir grup insanı korumak için operasyon başlatılmıştır. Yani bir aydır başladı bu operasyon. Bu benimkilere yağmur yağmasın, dolu altında kalmasın, bir şemsiye tutuldu, o teşvik meşvik şemsiyesi. Bu şemsiyenin altına giren işte 54 kişi girdi ve sanayide , 20-24 kişi de turizmde girdi. Yarısı iki şemsiyenin de altındadır. Bir ayağı onda, bir ayağı bunda.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Stok affı da geliyor şimdi.

İSMET KOTAK (Devamla) - Stok affı da geliyor aynı zümreye hitap etmektedir. Bunun ötesinde tarımcının, memurun, öğretmenin, işçinin, sosyal esnafın...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Esnafın.

İSMET KOTAK (Devamla) - Esnafın hiç yoktur onu söyleyecektim. Ben hayretler içerisinde kaldım. Her türlü teşvik kaleminin karşısında birkaç rakam vardır. Alınız bu bütçeyi bakınız, esnafı ilgili kalemin 1992'de de vardı, 1993'te çizgi çizilmiştir. Bir kuruş yoktur karşısında.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kan ağlıyor, kan.

İSMET KOTAK (Devamla) - Esnaflar halen toplantı yapmaktadırlar. Yani esnaflara en küçük bir kredi veya teşvik verileceği bu bütçede gösterilmemiştir.

- 4171 -

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Var efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yok kaleminde efendim.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bütçede yok da, esnaf kredisi vardır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Öbürlerinin var Sayın Coşar. Turizmin var, turizmde yine var.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Var.

İSMET KOTAK (Devamla) - Var oğlu var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Turizmde teşvik. İlçe Başkanlarınız olduğu için seçmek kolaydır. Esnafta çoktur diye seçmediniz.

İSMET KOTAK (Devamla) - Şimdi efendim...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu kredileri de kontrol ediniz Sayın Coşar.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Bakan devam ediyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Amacına uygun kullanılıyor mu?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Herşey kontrole açıktır. Transpara. Kıyametiniz transparan- dadır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bilgi isterseniz ; verimiz biz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bak Hacı ne diyor. Süt fabrikaları alınıyor, tarla alınır, bilmem şu alınır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Alınmasın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Birşeyler söylüyor. Havadan mı söylen Hacı?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Alınmadı.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Gitsin tetkik etsinler. Gidebilirler mi?

BAŞKAN - Efendim lütfen. Lütfen.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim benim elimde turizm...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Döviz istikrar Fonunu getirmeyenler vardır.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu; lütfen efendim lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - 1 milyar Türk Liralık açık, getirmeyenler vardır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Turizm gelirleri faiz farkı 3 milyar var bende, elimde.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Ekstradır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ekstradır işte. Ekstra. Ama bu ekstrada küçük esnafı ilgili buna faiz sıfırdır karşısında yani ben oranı söylüyorum.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Onlar devam ediyor.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ben ayrıca bir yerlerden gizli para varsa da verilecek bilmiyorum ben onu.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Hayır Merkez Bankasındadır.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Küçük esnaf mı kaldı memlekette?

İSMET KOTAK (Devamla) - Kaldıysa kaldıysa.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Kaldı mı, bıraktılar mı? Parayı ne yapacak? Esnaf kalmadı ki.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim bir de yine Maliye Bakanlığının Bütçesi altında bina yapımları ile ilgili ödenekler var. Yine bir bakanlık bir binadan bahsedildi. Konu büyük, yüklü bir para. Ben diyorum ki bu konu...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bütün bakanlıklara kondu.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bütün bakanlıkların, o halde buna asıl ihtiyacı olan Meclis'tir, Meclis binasıdır ve diyorum ki Lefkoşa'nın dışına Türk mimarisi içeren ve gerçekten kalıcı bir eser yaratılması gerekmektedir. Bu bina elbette ki milli kütüphane olur, bakanlık binası olur, devlet dairesi olur zamanla. Ama ciddi olarak bu konu ele alınmalıdır. Çünkü Kıbrıs Türk Toplumunun, Kıbrıs Türk Halkının her zaman bir devlet yapısı olacak ve her zaman da bir Meclisi bulunacaktır. Başından beri bu böyle gelmiştir ve eğer 1960'ta ciddi bir adım atılmış olsaydı, bugün o da hazır olarak bulunabilirdi. Onun için Lefkoşa Çevre Yolunun da ötesine görkemli ve Türk mimarisi içeren bir Meclis binasının her yıl bir miktar inşa edilmek suretiyle plânlanmasında büyük yarar olduğunu burada vurgulamak isterim. Bence bakanlıklar artık yayıla yayıl, bayıl bayıl vazgeçsinler. Biz her gittiğimizde bakanlık binasına Maliye hariç, geriye kalanın boş olduğunu görürüz. Onu da söylemiş olalım size. Örneğin bir arkadaşım lâf attı, evet Dışişleri Bakanlığına gitti. Gerçekten koridorlar bomboş. Öyle bir bina yapacağınıza o koridorları da doldurun da kullanalım tasarruflu olarak. Geriye kalan bakanlıklarda da benzer durumlar var ama bazı bakanlıklar sıkışık o başka konu. Dolayısıyla tasarruflu gitmek, gerekirse bir öbüründen yararlanmak durumdadır. Yani bir apartman dairesine sığan bakanlıklarımız varken, şimdi bakıyoruz ki birkaç katlı yere sığamayacak duruma gelmişlerdir ama giriyorsunuz içine bomboş.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Zaten Dışişlerinin icraatı da bomboş.

İSMET KOTAK (Devamla) - Kalkınma Bankası konusunda bu Mecliste Sayın Bakana olumlu oy verdik Yasada.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Hem binası, hem icraatı bomboş.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bizim umudumuz ve isteğimiz özel sektöre biz imkân tanıdık veya KİT'e imkân tanıdık, serbest piyasadır girişim yapsın gibi cümleler söylendiğinde bunu ben birkaç yere yüzü suyu dökerek yapma olanağını ortadan kaldırmak gerekmektedir. Yani bir devlet ciddiyetine artık gelmesi gerekir. Bir vatandaş girişim yapacaksa bir bakanın karşısında, gidip takla atmayacağını, veya bir müdüre ricası olmayacağını veya bir ilçe başkanına gidip rozet göstermeyeceğini bilmelidir. Bizim anlayışımız budur. Yani bugün ülkede genel ve yaygın konu ben eğer UBP'li görünürsem teşvik alırım, UBP'li görünürsem kredi alırım, UBP'li olursam yatırım yaparım şeklindedir. Bunu ortadan kaldırmak gerekmektedir. Devlet her vatandaşı eşit düzeye getirdiği sürece başarılı olabilir. Bu odur. Ve eğer bir hükümet başarı istiyorsa, başarı arıyorsa bunun yolu evvelâ bundan geçer ve zaten istikrar bence budur. Bugüne kadar bunun örneklerini belki bazen gördük. Hepsini de kınayamam ama çok kötü örnekleri de vardır. Bu iskânda böyledir, sanayi bölgelerinin dağıtımında böyledir, sanayi bölgelerinin dışında bazı girişimcilere öncelikli bina verilme konusunda bu böyledir. İhalelerde böyledir. O ihaleler yürekler acısıdır. Yürekler acısıdır ve ilgisi alâkası olmayan adamların hangi alanlarda ihale teklifleri verdiği tanık olmaktadır ve Maliye Bütçesini doğrudan doğruya, Maliyeyi doğrudan doğruya ilgilendiren konulardır.

(Meclis Başkan Yardımcısı Dr. Vehbi Zeki Serter, Başkanlık Kürsüsünü en yaşlı üye sıfatı ile tutan Ali Süha'dan devralır.)

Ben sözlerimi daha fazla uzatmak istemiyorum. Çünkü girişte zaten Bütçenin genelini konuşurken ana politikaları konuştuk. Maliye Bakanlığının harcamaları altına girenlere burda seslendik ve gelirleri konuştuk. İki kalem vardır ki söylemeden geçmek mümkün değildir. Biri TAK Ajansı, öbürü BRT. Öteden beri TAK Ajansının dünyadaki ajanslara denk bir duruma getirilmesini konuşmaktayız. Bir ajans varsa, o ajansın bir fonksiyonu olur. Bir kadrosu olur, araç gereci olur ve ajans olarak faaliyet gösterir. Bir basın bürosu gibi, bir gazete bürosu gibi kuruldu, rahmetli Sait Arif Terzioğlu, ondan sonra rahmetli Kemal Aşık omuz verdi, şimdi arkadaşlar çalışmaktadırlar. Ajans herşeyden önce bu devletindir. Ulusal davaya hizmet etmektedir. Bunun sadece Lefkoşa'da bir kaç masası, bir odası ile, bir kaç radyo, bir kaç daktilo ve teyple bunu ajans noktasına getiremezsiniz. Buna ayrılan parayı gördüm. Bu ayrılan para ile ancak memur maaşlarını ödeyecek durumdadır. Yapacak başka birşey yoktur. Oysa...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - BRT de aynı.

İSMET KOTAK (Devamla) - BRT'ye geleceğim efendim. Oysa ciddi olarak şunu düşünmek gerekmektedir. Ben eğer TAK Ajansını oluşturmuşsam; ya enformasyona, tanıtma birimine milyarlar verilmektedir, milyarlar. Kimlere para veriliyor, kitap bastırılıyor dünyanın haberi yok. O kitapları da göremezsiniz. Çünkü dağıtıldığına tanık olmazsınız. Yurt dışına giderken de istediğinizde size bir kaç Girne resmi, bir kaç Mağusa'nın otel resmini verirler, onu da otelciler basar, onları da teşvik ederler tabii. Yani onu da basarlar, onların da ceblerine para koyarlar. Zannetmeyin ki kendileri yaparlar. Ama TAK Ajansı orada sizin ajansınızdır. Bir Anadolu Ajansını düşününüz. Atatürk ilk etapta ajans kurdu, bugüne kadar dev boyutlara ulaştı. Yani iç ve dış basına resimler haberler göndermektedir. Şu anda en modern araç ve gerece sahiptir.

Eğer Anadolu Ajansı ile de işbirliği yapılırsa, bugün gerçekten TAK'ın bizim ses vermemiz gereken yerlerde muhabirleri, buroları olurdu. Birleşmiş Milletler'de görüşmeler devam eder ve TAK muhabiri ancak orda o kafile ile, o heyetle gidenlerden yararlanarak ancak haberini vermeye çaba harcar. Bu ciddi bir gazetecilik değildir. Bu kadrolara yüzlerce insan alınmak suretiyle Türkiye'de Kıbrıs'ta ve bizim için önemli olan merkezlerde temsilcilikler daha önce hiçbir engeli yoktur, çünkü ben ajansım açacağım büromu, izin isteme tabii değildir ve açar. Kendisinin tanıtım için tek çıkış yollarından bir tanesi de budur. TAK Ajansına da bu sene ciddi bir ödenek ayrılmış değildir.

BRT'ye gelince; Türkiye'de artık özel şirketlerin hem radyosu, hem televizyonu vardır. Bizim BRT'ye bir FM eklendi, Rum tarafı bunu görür görmez hemen on tane daha kurdu. On tane. Bandı açarsınız hep Rumca. Ayrıca da özel de vardır. Ama biz hâlâ BRT'nin sesini bile duyabilmek için büyük sorunlarla karşı karşıyayız. Lefkoşa'dan Girne'ye giderseniz, hemen Near East Üniversitesinin yanını geçtiniz mi FM ortadan kalkar. Bırakın orta dalgayı FM ortadan kalkar.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) -
Cumhurbaşkanına bile ambargo koydu.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ona da geleceğiz. Geleceğiz ona da.

Dolayısıyla BRT'nin araç ve gereç yönünden güçlendirilmesi gerekmektedir. Arkadaşlarımız burda hizmet verirken de tanık olduk. Başka bölgelerde de tanıktık. Kırık dökük kameralarla hizmet vermeye çalışmaktadırlar ve bazen de ulaşamamalarının nedeni ellerinde kamera olmamasıdır. Yahut da giden muhabirin sadece kendi notlarını almasıdır. Ben yalnız araç gereç üzerinde duruyorum

öncelikle. Önce, işte bir bina yapıldı, büyükçe bir bina yapıldı. Gidiyoruz. İçine girenler de şikayetçidirler. Yani dev gibi bir bina yapıldı, biz bunun içine koyacak araç gereç parasını bulamıyoruz. Böyle bir sıkıntı yaşıyoruz. Halbuki Türkiye'de, şimdi Kanal bir idi, kalktı özal altıya kadar oğluna kurdurdu. Ucundan Kıbrıs'ın aleyhine yayın yaptırır. Cevap verecek bizim antenimiz yok Türkiye'de.

doğdu, ondan sonra belki oraya doğru bir ayağını denk aldı. Ama geriye kalan konularımızda devamlı sansürlüüz. 789 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı çıktığı günden beri Hür Demokrat Parti o BRT'de açın televizyonları konuşalım, topluma bunu anlatalım, tartışalım dedik. Bir türlü açılmıyor, bir türlü bu izin sağlanamıyor. Meclis dışındaki muhalefet partileri 789'u savunmaktadır, gittiler Kanal 6'da ve ulusal davaya karşı çıktılar. Size söyledik defalarca. Açınız televizyonu onlara da. Çıkalım, onlarla beraber tartışalım. Fikir fikirden üstündür. Onlar bizi ikna etsinler ya da biz onları., Ama maalesef hep bir köşe dönülmektedir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Halk dinlesin, karar versin.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet Sayın Hacıahmetoğlu. Halk dinlesin, karar versin fakat biz o televizyona ulaşamadık ki halk dinlesin.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ulaşaman. Bunlar milliyetçi parti.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dolayısıyla bütçede BRT konusunda yeni önlemler almanız gerekmektedir. Yayınları etkinleştirebilmek, daha net daha uzağa götürmek, çeşitli dillerde yayınları sağlamak ve herşeyden önce tabii madem ki 1993'te bir istikrar isteniyor, demokratik istikrarı sağlayabilmek için yayıncılığın tekeline son verilmeli ve bu yayınlarda tarafsızlığı aynen uygulamalıdır. Bu çerçevede içerisinde Sayın Maliye Bakanının Bütçesini bu şekilde tanımlamış bulunuyorum. Gelirler açısından biz Hür Demokrat Parti olarak diyoruz ki bu bütçe önemli açık verecektir ve gösterilen %7 kalkınma hızı da bu bütçe ve diğer yan girişimlere rağmen sağlanamayacaktır. Saygılar sunarım.

Neçe kanallar kuruldu, flashlar. Bursa'ya giderseniz, Bursa'nın yalnız kendinin 4 tane televizyon istasyonu var. 4-5 tane de radyo istasyonu. Çünkü 100 kilovatlık şeye kadar dayanan hazır stüdyoları vardır, derhal parasını öder, aktarırsınız. Biz burada radyo ve televizyonun özel olarak kurulması için yasa önerisi yaptık. Bir zaman kıyıların korunması için de yasa önerisi yaptık Hür Demokrat Parti, o durur komisyonda. Gelen yasa önümüze geçer. İktüzük demezler o saat. Hemen önüne geçer İktüzüğü hatırlayan yoktur. Bizimkini görüşelim dediğimizde İktüzük gereğince hükümetten görüş bekleriz derler, hükümetten de görüş gelmez. Şimdi BRT veyahut da BRT'nin egemenliğine bir yerde son vermek için, açık söylüyorum, yani tekeline son vermek için yasa önerisi verdik. Radyo ve televizyon kurmak için. Ortadadır sistem. Türkiye'de var. Türkiye'de Anayasa engeldir diye yasa geçemiyor. Bizde Anayasa yapılırken biz bunu dikkate aldık, özel radyo ve televizyon kurulmasına hiçbir engel yok Anayasada. O madde bilinerek yazıldı, o yasa halen komitede bekletilmektedir. Temenni ederim bu devlete de gelir sağlayacaktır, hem istihdam, hem gelir sağlayacaktır. Hükümeti göreve çağırıyorum hemen yıl başından sonra bu yasayı geçirelim ve bu memleketteki tekeli ortadan kaldıralım. İşinize gelmeyebilir ama gün gele yararlı olduğunu sizler de göreceksiniz. İşte Türkiye. Hangi televizyonun ve radyonun sesinizi kısacağına bilemezsiniz. Ya da aynı anarşi buraya gelecektir ve geldi zaten, Türkiye bugün yasa dışı olarak yayın yapmakta olan kaç tane televizyon varsa, hepsinin burada anteni vardır, istedikleri gibi de yayın yapmaktadırlar. Hiçbir engel tanımıyorlar. Ve bu Meclisin, bu Hükümete, bu devlete saldırısalarda elimizde bir koz yoktur, o yayın kendiliğinden yapılıp gitmektedir. BRT'deki partizanlığa son vereceksiniz. Bunun başka yolu yoktur. Sayın Mustafa Hacıahmetoğlunun söylediği doğrudur. Gün gele geldi Cumhurbaşkanı'nı bile orada sansürlemişti. Nihayet büyük tepkiler

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak. Sayın Akın buyurun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Konuştun kaç defa?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kısa ve öz.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Mal kararındadır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun bir maratondan sonra bütçenin Ekonomi ve Maliye, aradan çıkarılarak sona bırakılan Maliye Bakanlığı Bütçesinde muhalefetin sırtladığı bütçe tartışmaları bugün nihayet sonunu bulacak. Tabii ki...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Demek ki finişe geldik.

KENAN AKIN (Devamla) - Finişe geldik. Genel anlamda devamlı tüm bakanlık birimlerinde...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Ne demek yani muhalefetin sırtladığı? Orasını anlayamadım.

KENAN AKIN (Devamla) - Peki geleceğim. Genel anlamda bütçenin tüm birimlerinde, hizmet birimlerinde bakanlıklarda olumsuz bütçe ile bu ülke ekonomisine bugünkü şartlarda, bugünkü rakamlarla hedeflenen hizmetlerin verilemeyeceğini, tüm birimlerdeki çalışan kesim olsun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Halkı arasındaki beklentilere cevap veremeyeceğini söyledik.

Ve bunu söylerken de maalesef Ulusal Birlik Partisinin genel politikası çerçevesinde ülkenin ekonomisine ve halkına ilgisizlik değil, olumsuz bir bütçe olduğundan dolayı Ulusal Birlik Partisi arkadaşlarımızın bile Bütçeye pek fazla önem göstermediğini, hiçbir şey olmayacağı duygularından dolayı Bütçe görüşmelerine rağbet etmedikleri sadece ve sadece kulislere bile kaybolan arkadaşlarımızın oylama zamanı meydana çıkması bu bütçeden hiçbir verim beklemedikleri anlamını çıkarmaktayız biz. Ama size göre tabii ki öyle değildir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Bize güvenleri var onun için.

KENAN AKIN (Devamla) - Tabii ki size mutlaka, görüş farklı size göre bakış farklı olacaktır mutlaka.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Yanlışsın. Dünyadaki parlamento çalışmaları böyledir.

KENAN AKIN (Devamla) - Ekonomi ve Maliye Bakanı bugüne kadar tüm hizmet birimleri olan bakanlıkların 1993 yılı bütçesinde ülkenin gereksinimlerine ve ihtiyaçlarına cevap veremeyecek durumda olduğunu söyledik her birimlerde. Fakat gerçekten de maalesef Sayın Maliye Bakanı, mutlaka diyecek ki şimdi biraz sonra çıkıp hayır, böyle değildir, birtakım rakamlarla bunu izah etmeye çalışacaktır. Dileriz biz 1993 yılı sonunda yine buraya Meclis kürsüsünde olabilirsek, Meclis çatısı altında bulunabilirsek, politikanın takvimlerinde ne olacağı belli değil.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Kısmet, kısmet.

KENAN AKIN (Devamla) - Bir erken genel seçim olabilir, bilmem ne olabilir. İnşallah bu söylediklerimizin ülkenin birlik ve beraberlik çerçevesinde ve ekonomisinin kalkınması için inşallah siz hedeflerinize ulaşırsınız. Bu ülkedeki ekonomik istikrar sağlanmış duruma gelecektir. Ama yıllardan beri gelen olaylara bakıyoruz Sayın Ergün Vehbi'nin, Sayın İsmet Kotak'ın, Sayın Taşkent Atasayan'ın söylediklerinden sonra pek fazla birşey kalmadı. Aynı şeyleri tekrarlamakta fayda yoktur. Onun için konuşmamı çok kısa birimlere sığdırmaya çalışacağım. Ülke ekonomisinde etkili yatırımları teşvik ve destekleyici kaynaklar mutlaka sağlanmalıdır. Şu andaki teşviklerin ekonomiye katkısını ortaya koyduğumuz zaman maalesef o teşviklerin pek verimli olacağı inancı içerisinde değiliz. Çok dar çerçevede yapılan teşvikler ülke ekonomisini genelleme olarak ortaya koyduğumuzda çok kısa birimde iş yapan yatırımcılara teşvik verilmesi, tarımda istenen ve arzulanan teşvikleri görmememiz, teşviklerdeki dağılımın adaletli olduğunu da söylememiz mümkün değildir. Bu ülkede yalnız fabrika yapan, yalnız turizm yapan kişilere teşvik vermek, sanayicilere teşvik verilmesin demiyoruz. Ama ülke ekonomisine katkı yapan sektörleri ortaya koyduğumuz zaman tarım sektöründeki teşviklerin pek olumlu olduğunu biz pek görmemekteyiz. Türk parasının devamlı değer kaybını ortaya koyacak olursak, geçen yıllarla bugünkü bütçe arasındaki farkı ortaya koyduğumuzda kamu çalışanları...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - 5000 liraya UHT süt içersen ne olacak?

KENAN AKIN (Devamla) - Devlette çalışan işçi. memur, polis, öğretmen yine hayat pahalılığı altında devletin vermiş olduğu, Hükümetin bugünkü öngörmüş olduğu maaş artışları kıfayetli olamayacağı gibi, devamlı sıkıntılar içerisinde bir 1993 yılı geçireceğini görmekteyiz.

Gelirleri artırıcı tedbirlerin sadece ve sadece Bütçede, bordro mahkumlarından alınacak gelirlerle sağlanacak olarak hedef sağlanmıştır. Oysa ülkede mantar gibi çoğalan binalara baktıkça devlete yatırılan gelirlere baktıkça bu ülkede vergi kaçırılan bir cennet haline gelmiş olduğunu görmekteyiz. Yalnız bunu emlak vergisi alacağız yaklaşımı ile değil, bu binaları yapan kişilerin kazançları karşısında devlete ne kadar vergi ödediklerini ortaya çıkarmadığınız süre içerisinde bu memleketteki vergi kaçakçıları devamlı gizlemekte, devamlı korumaktasın.

ve bu politikalarla da sadece ve sadece bodro mahkumu diye adlandırdığınız kamu görevlilerinden başka hiç kimseden vergi alma niyetiniz de olmadığını görmekteyiz. Geçenlerde yine genel görüşmede söyledim. Efendim işte gümrük vergisi alacağız diyor Sayın Bakan. Peki o mantar gibi apartmanları binaları kaldırırken birtakım da yazışmalar bir yaklaşma var. Efendim İngiltere'den gelenden, İngiltere'den para getirenden, ondan da mı para alalım yaklaşımı da yanlıştır.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Alacağız.

KENAN AKIN (Devamla) - Mutlaka alınması lâzım. Bu ülkede inşaat kaldıran kişilere daha önce inşaat yapabilecek parayı kazanırken, kaç kuruş vergi vermiştir bu devlete? Onu ortaya koyduğumuz zaman bu ülkedeki gelirleri artırıcı çok büyük mesafeler alınacağı inancı içerisindeyiz. O zaman siz hükümet olarak 1,370,000 lira gibi bir gülünç rakam değil, zannediyorum ki belkide 2 milyona varan bir asgari ücreti rahatlıkla aşabilecek, verebilecek ekonomik duruma gelmemiz gerekmektedir. Ama bu gelirler adaletli olmadığı için tam manası ile alınmadığı bu açık devam edecektir. Zaten bütçede de 600 milyar civarında bir açığı öngörerek 93' başlayacağız. Ama gelirler tam manası ile toplandığı zaman, tarafsız ve adaletli şekilde toplanmaya kalkılırsa zannedersen bu ülkedeki refah düzeyi çok daha fazla olacaktır. Hükümetin ekonomide daha cesaretle hareket edeceğini göreceksiniz. Ama maalesef bir milletvekili olarak benden kesilen verginin ne olduğu, Sayın Bakan kendisi de aynı rakamı ödemektedir. Ama bakıyorum beni 100 defa para ile dartaçacak kişilerin gazetede açıklanan rakamlarına baktığımız zaman 5 milyon bir vergi ödeyen kişiyi gördükçe, küçük memurun 6-8 milyon civarında yılda vergi ödediğini gördükçe bu ülkede adaletli vergi toplamanın iddiasını hiç kimse yapamaz. Bir devletin memurunun rüyasında görmeyeceği servete sahip olan bazı kişileri görüyoruz gazetelerde. Filan kişi bu ülkenin syalı zengin kişileri

beş milyon vergi ödemektedir. Bu nasıl adalet, nasıl vergi toplama sistemi? Bunu anlamamız mümkün değil. ama zavallı memurun, bir odacının bile vermiş olduğu vergi bugün 6 milyon civarındadır devletimize. Eğer herkese kazanıyorsa, bir lüks hayat yaşıyorsa bazıları, ezilen memur gibi zorunlu vergi ödeme koşulları getirilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunu tekrar, tekrar söylemeye gerek yok. Değerli arkadaşlarım değişik yönleriyle aktarmaya çalışacağım. Bu ülkedeki vergi sistemi böyle devam ettiği süre içerisinde, yani UBP yanında YDP'de gelse bu iddialarını yapar. Vergi reformu olmazsa aynı sıkıntıları memlekette tüm insanlarımız çekecektir. Yarın muhalefet ve iktidar, siz bugün muhalefet yerine gelseniz aynı şekilde siz söyleyeceksiniz. Bir vergi reformu olmazsa bu ülkedeki insanlarımız devamlı sıkıntıyla yaşamaya devam edecek. Sayın Sağlık Bakanı da burada, benim hayretlerle karşıladığım, devlet harcamalarının belirli bir kısmına, tüm devletin kadrosundan çıkan bir çok harcamalar, ihalelerle, ihaleler neticesi karşılanması gerekmektedir. Şimdi bakıyoruz güzel bir sistem midir, değil midir onu bile tartışacağız. Türkiye Cumhuriyetinden gelen tabiplerimiz vardır. Türkiye Cumhuriyeti kökenli tabipler, zaman, zaman gelip burada ortopedi alanında birtakım müdahaleler yapmaktadır ve bu doktorlarımız gelirken ortalama belki rakamlar yanlış olabilir ama oraya kadar ulaşan bir buçuk milyar kadar ulaşan tıbbi malzeme getirmektedirler yanlarında. Bize ulaşan, yaptığımız araştırmada aldığımız bilgiler.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - 800 milyon.

KENAN AKIN (Devamla) -800 milyon yahu bir milyara.
800 milyonluk milyara yaklaşmış bir rakamdan Sağlık Bakanlığı adına faturalanıp buraya gelmektedir. Yani 800 milyonluk bir rakamlar bu devletin kasasından buraya çıkmakta, ihalesiz yapılmaktadır. Biz bunun çok yanlışlıklar içerisinde olduğundan, ama niye getiriyorlar, getireceklerse bile daha önce o gelecek listede zaten sayın doktorlarımız gelirken niye getiriyorlar, niye hizmet veriyorlar diye lütfen saptırılmasın. geleceklerse gelecek, ihtiyacımız varsa gelecek ama hiç olmazsa daha önce gelmeden merkezi ihale komisyonu tarafından o gelecek olan malzemeler ihaleye girer, yine getireceksek o doktorlarımız getirir.

Ben inanıyorum ki bu ülkede Devletimizin %30 zararı vardır. Çünkü bu tip aletlerde %30 komisyon olduğundan dolayı, bu %30 komisyon Devletin kasasından haksız olarak çıkmaktadır, bize göre.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şey olarak beklersek, bir buçuk milyar...

KENAN AKIN (Devamla) - Şimdi onlar niye getiriyor, niye getirmiyor demiyorum. İhale edilse, belki de bazı özel şirketler, tıbbi alet satan belki de, 800 milyona söylediğiniz rakam, 800 milyon dediniz. 800 milyonun, üç 800 milyon, 240 milyon daha aşağısına siz kendiniz kapatacaksınız.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyle oluyor. Firmalar alıyor.

KENAN AKIN (Devamla) - Hayır Sayın Bakan, ben buna... İhale olmadığı süre içerisinde benim bu konuda kuşku vardır. İhalesiz alındığı için...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kotak başka türlü söyler, sen başka türlü söylersin. Kotak der, direk firmalar alsın, sen dersin ihale ile. Direk firma...

KENAN AKIN (Devamla) - Direk firma ihale yapsın. Hayır, doktor, firma değildir. İhale yolu ile alsın.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Firma araştırması yapılmadı mı? Yapıldı herhalde.

KENAN AKIN (Devamla) - Mümkün değil. İhale olmadığı süre içerisinde bizim bu kuşularımız ve bu iddialarımız devam edecek. Devlet bu konuda zarara uğramaktadır bize göre.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sana göre. Bilmiyorsun.

KENAN AKIN (Devamla) - Ama bunun yanında efendim bunu Türkiye'ye göndersek daha ucuza mal olur mu, olmaz mı? Eğer oluyorsa, daha ne kadar aşağı çekebilirsek, bunun yollarını araştırmak durumundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; böyle bir yaklaşım gerçekten bize göre çok yanlıştır ve Devlet devamlı bu konuda zarara uğramaktadır.

Bütçede yine bakıyoruz, devamlı Meclisin sesini, halk iradesi ile seçilmiş olan Meclisin sesini maalesef sadece ve sadece iktidar mensubu Bakanların icraatlarına yer vermekte, muhalefetin sesini devamlı kısmaktadır. Devamlı da bu eleştiri yapılmaktadır ve yapmaya devam edeceğiz. Ama, Bayrak Radyo Televizyon Kurumuna Sayın Kotak'ın da vurgulamış olduğu gibi, 19 milyarlık bir katkı, sadece ve sadece bugün elinde bulundurmuş olduğu personelin maaşını bile ödeyemeyecek kadar az duruma gelmektedir. Çünkü zor bir meslek olan yayıncılık, bugün ülke koşullarındaki enflasyonu da ortaya koyunca, 19 milyarlık bir katkının, Bayrak Radyo Televizyonunun büyük sıkıntılarla bir 1993 yılı geçireceği inancı içerisindeyiz. Baktık birtakım sıkıntılar, birtakım ekonomik gerileme olduğundan dolayı, Hükümetimiz karar aldı. Bugün öğrendiğim bir üzüntülü, belki de Sayın Bakan da duymuştur. Akşamleyin, bu ülkenin yetiştirmiş olduğu ender doktorlarımızdan bir tanesine saldırıda bulunuldu. Dr. Sait Kenan, akşam iki tane hırsızın saldırısına muhatap oldu. Arabasının camı kırılarak, arabanın içindeki çantanın alınması yönünde bir saldırıya uğradı. Demek ki turizmin kalkınması, yani ekonomiye canlılık olayındaki kimlik kartı olayının, kontrolsüz olayının burada rahatsızlıklar getirdiğini, artık doktorlarımız da nasibini almaya başlamıştır. Ki Sayın Doktoruma geçmiş olsun diye aradım ben, ki saygı duyduğumuz, bu ülkenin yetiştirmiş olduğu, gerçekten kendi kendine kendi çabası ile yetişmiş olan bir doktorumuz olduğu için sağolsun, bugün Sağlık Bakanlığı bünyesindeki hastanede hizmet vermeye çalışmaktadır. Düşünün bir doktorumuz bu saldırıya uğradıktan sonra, ki o bölgede hiç duyulmayan yüzlerce olaydan sonra Sayın Doktoruma yapılan saldırının bir tanesi. Demek ki kimlik kartı

ile bu ülkeye gelmenin bu ülke ekonomisine değil, sosyal yaşantısına çirkinliklerle dolu olaylar yaşattırmaktan başka hiçbir faydası olmamıştır. Artık Hükümet hiç olmazsa, bir saygıdeğer doktorumuza çakıyı sokup öldürebilirdi de. Kafasını da kesebilirdi, ki Sayın Sait Beyin fiziksel yapısını ortaya koyacak olursak, yani bir doktorumuzu kaybedecek kadar bir saldırı başladyısa bu ülkede, artık Hükümet kimlik kartı ile gelecek olan ekonomik kalkınmadan vazgeçsin, kendilerine göre. Tabii bu konuda İçişleri Bakanına da, Sayın İçişleri Bakanına bu konuda çok büyük görevler düşmektedir. Kimlik kartı rezaleti artık korkunç ve çirkefliliklerle kendini ortaya koymuştur. Lütfen sayın hükümet üyeleri artık bu konuda Allah aşkına hassasiyetle düşünün. Ben efendim, Türkiye'den gelen göçmenler Kenan Akın'ı seçti. Kenan Akın Türkiye'den gelenlere karşıyım. Sonuna kadar karşı geleceğim bu tip gelen insanlara. Sonuna kadar doktorlarıma saldıran insanlara karşı geleceğim. Sonuna kadar bu ülkede huzursuzluk yaratan insanlara, başıboş dolaşan, başı bağlanmayacak, belirli bir işi olmayan kişilere karşı geleceğim, Hükümet de inşallah bunu sağduyulu politik birşeymiş gibi, Kenan Akın söylediği için işte bu müdahaleyi yapıyorlar düşüncesinden vazgeçip bu ülkenin huzuru için bu giriş çıkışlar konusunda birtakım tedbirlerin alınacağı ortaya çıkmıştır artık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Sayın Doktorumuza, yarın inşallah herhangi bir Bakanımıza da gelmez. Kaldı ki ben, telefonla ben muhatap olmadım, ama eşimin telefonla tehdit edildiğini de burada açıklamak istiyorum. Ben bu konuşmalarımın dolayı, birkaç gün önce, Meclis şeyinden sonra,

kocana söyle bizimle fazla uğraşmasın yoksa biz yapacağımızı biliriz. Diye bir telefon tehdidi ve telefonu yüzüne kapatıldı. Resmen burada ben evimden, evimdeki telefon tarafından tabi hanımım muhatap olduğu için eve böyle, gittiğimde saat yarımdaya hüüngür, hüüngür ağlıyordu. Nedir böyle bu konu. Hükümet artık bunu düşünmesi lâzım. Eğer bir milletvekilleriyle burada konuştukları tarafından dolayı tehdit edilmeye başladıysa, bu ordaki insanlarımız iç huzuru çerçevesinde ne kadar mutlu olduklarını da vurgulamak isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gece hastayı muayeneye giderken, Sayın Caymaz. Bir hasta muayeneye giderken..

İŞİŞLERİ KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ
(Yerinden) - Nerde saldırdılar?

KENAN AKIN (Devamla) - Arabasından inerken, iki kişi saldırdılar. Arabasının camını kırıp, arabasından cantasını alacaklardı. Tabii boğuşma da suratına güzel, bir de yumruk, bayağı bir de yumruk yedi galiba, yüzü de darp yedi, Sayın Bakan da gördü.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Gördüm.

KENAN AKIN (Devamla) - Gerçekten Sayın Bakan bu üzücüdür. Ben de bu tehdidi aldım ama ben kesinlikle bu konuda yılmayacağım ve devam edeceğim. Ben bu rahatsızlık yaratan tablonun Türkiye'ye kadar nasıl olsa götürdük ama bu sefer daha başka boyutlarla götürmeye devam edeceğiz. İnşallah hükümet kimlik kartı ile kontrolsüz seyahatleri

ortadan kaldıracak birtakım tedbirlerin alınması gerektiği inancı içerisindeyim. Bunu artık bir politik malzeme olarak kullanmak, zaten bu güne kadar kesinlikle bir politik malzeme yapma niyetinde değildik. Bütün dava bu ülkedeki iç huzur nasıl sağlanabilir düşüncesinden başka hiçbir şey değildir. Ki biz bugüne kadar Sayın İçişleri Bakanının böyle bir suçlama da getirmediği ama bir rahatsızlık vardır, artık bu esastır. Çünkü polis gücümüz bellidir. Bu bütçe olanaklarıyla polis gücümüzü çok daha fazla artırılacağı da görülmektedir. 100 kişiyi mezun yaptık, 40 kişi emekli oldu. Yani bu tedbirleri alabilecek güce de sahip değiliz. Bu sıkıntılar vardır. Bunu yani tarafsız olarak düşün- düşünümüzde benden farksız sanmıyorum düşünmenizi. Yani Sayın Bakan benden farklı düşüneneğini sanmıyorum ama artık bir tedbir alması gerektiğine inancı içerisindeyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümrük Dairesine baktığımız zaman, son yıllarda özellikle yoğun talebe trafiğinden sonra birtakım suistimallere, araba kaybolması, gerek Kıbrıslılar içerisinde.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yoktur, araba kaybı yoktur. Bir de bunu çıkarma.

KENAN AKIN (Devamla) - Vardır. Sayın Bakan o zaman Gümrük Dairesi Müdürüne sorun. Şu anda ülkemizde kaybolan arabanın 200'ün üzerinde, 250-300'ün üzerinde kaybolan araba vardır. İhbar vereyim, Mehmet Petrolün arkasında iki tane mercedes parça, parça yapıldı, göz yumdunuz. İki araba, iki mercedes araba.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İhbar et.

KENAN AKIN (Devamla) - Geçen yıl ben bu kürsüden ihbar ettim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Geçen yılı ben bilmem.

KENAN AKIN (Devamla) - Doğru, Komisyon Başkanıydınız aynı benim söylediklerimin farklısını söylemiyordunuz. Geçen yıl söyledim ama bu yıl yine söylüyorum. Lefkoşa Mağusa yolu içerisinde, Kuruova'da Mehmet Petrol'un arkasında parçalanmış, açık, açık parçalanmış iki tane mercedes arabası vardır. Kimdir? Buraya yol tamirataı yapmaya gelen işçilerin kullanıp ama parçaları bu ülkede nasıl kaybolduğunu, yani bir arabanın parçalanması ne demektir Sayın Bakan? Gümrük Dairesi bu konuda çok büyük sıkıntılar çekmektedir. ZZ plakası konusunda geçen yıl beraber yaşadığımız bir olaydır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hepsi kontrolümüzdadır merak etme, kontroldadır.

KENAN AKIN (Devamla) - Kontrolde olduğunu görmekteyiz. Ancak birtakım artniyetli kişilere göz yumulurken, diğer tarafta bu ülkede hiç tanıdığı olmayan öğrencilerden kefalet, kefil alınması, önce başıadı, sonra kaldırıldı. Birtakım sıkıntıya yol açmaktadır. Bu parçalanan arabalardan benim devletimin zarar gördüğünü ben iddia etmekteyim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sen geleceğe bak.

KENAN AKIN (Devamla) - Böyle çirkinliklerle gelecek gelmesin.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Gelmez.

KENAN AKIN (Devamla) - Benim ülkemde araba parçalanacak, hem gözler önünde parçalanacak, Gümrük Dairesi seyirci kalacak.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Olur mu seyirci kalsın?

AHMET KAŞIF (Gazi Mağua) (Yerinden) - Görmedi.

KENAN AKIN (Devamla) - İki yıldır, üç yıldır o arabalar orda atıl duruyor. Her gün bir parçası defransiyelleri ile, camları, kapıları, sadece iskeleti kaldı, sadece iki araba, aşikâr yolun arkasında. Lütfen yarın bir adam gönderin görsünler bakalım.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bilgi vereceğim sana.

KENAN AKIN (Devamla) - Bu sadece görünen ya görünmeyen? Makinistler ile araba parçalanır, araba bu ülkenin gümrüklerinden çalışarak girerek, 5-6 ay sonra bir makinistin garajının yanında lastikleri yok, koltukları yok, makinenin yarısı yok, gümrüğe teslim edilir. Bunun hesabı niye sorulmamaktadır. Bir bakıyoruz o arabalar numaraları yok, kırmızı kalın fırçalarla numaralanıyor, açık artırma ile satışa sunuluyor. Bir de bakıyoruz o hiç alıcı bulamayan o arabalar, her ne hal ise korkunç rakamlarla, gümrükten altında yalnız korkunç rakamlarla alıcı bulmaktadır. Demek ki bu işte bir mafiya var diyeceğim. Çünkü arabayı önce parçalayacağım, gümrüğe teslim edeceğim, o parçaların kimedede ise o arabayı satın almaktadır.

Onbeş, yirmi gün sonra, bir ay sonra Allah Allah, parçalanmış araba bebek gibi kişinin altında, kullanılmaktadır. Bunların önüne geçecek tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Yine Devleti ve Maliyeyi bir yandan sıkıntı içerisine itiyoruz. Olanaklar kısıtlı, dar çerçevede. Ama hâlâ birkaç tane demeyeceğim sayısı da elle tutulacak adette 'T' izni ile bu ülkede taksicilik yapmayıp da Devlete ödemesi gereken gümrüğü çalan insanlara hâlâ göz yummaktasınız.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - İhbar et be kardeşim.

KENAN AKIN (Devamla) - İhbar et...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Polis var memlekette. Yani Maliye Bakanı mı uğraşacak bununla?

KENAN AKIN (Devamla) - Saygıdeğer, Sayın Bakanlar; bunlar, yani benim söylediğim, benim çekmiş olduğum sıkıntıların cevabı değil.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bakarız, merak etme.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) - Sen doğru söylüyorsun, gel bize söyle. Gel bize söyle bu var diye, memnun oluruz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Söyle. Polis var bu memlekette. İhbar et.

KENAN AKIN (Devamla) - İnşallah. Biz bu samimiyeti maalesef üzülere, Sayın Taşkent Atasayan'ın Bakanlığında tanık olduk. Adam kendisini milletvekili yapmak için büyük destek sağlayan Rahmetli Halil Hamza'nın oğlunun 'T'sini iptal etti. Taşkent yaptı bu cesaretliliği, bu yürekliliği Taşkent Atasayan yapmıştır.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Yok, yapmadı. Ondan sonra değişti tekerlerk de...

KENAN AKIN (Devamla) - Yok, o dediğiniz ölçüde değil. Yok. Dediğiniz ölçüde...

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Aman Allahım. 1990'da biliyorsunuz....

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kanlı bıçaklı oldular.

KENAN AKIN (Devamla) - Bunları, ama hiç olmazsa bu, sizin aksini iddia ettiğiniz gibi olsa bile, bu yürekliliği Taşkent Atasayan göstermiştir.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Aksini söylemiyoruz biz. Sen gel söyle bize, memnun oluruz.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi, artık misyonunu kısmen, ihalelerden fâlan demiyorum, kısmen bu icarlama konusunda, bilmem ne konusunda misyonunu yerine getirdi zannedersem. Maraş'ta biz neyi bekliyoruz? Bir ikincisi, Devlete korkunç rakamlara mal olan Maraş'ta biz neyi bekliyoruz? Benim anlamadığım, yani anlamıyorum ben. O Maraş'ta...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Statüyü.

KENAN AKIN (Devamla) - Sivil bekçiler. Yani geçe uyumaya giden, üç tane battaniye alarak giden o bekçiler neyi bekliyor Sayın Bakan? Yani rakamına kadar, yılda kaç mal oluyor bize o bekçiler? Gördünüz mü işte.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Statüyü beklerler, bozulmasın statü.

KENAN AKIN (Devamla) - Askerlerimiz görev yapamıyor mu? Askerlerimiz o işi çok çok iyi becerirler.

AHMET KÂŞIF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kadro beklerler alsın da emekli olsun.

KENAN AKIN (Devamla) - Hayır canım, orada şu anda Güvenlik Kuvvetleri görev yapıyor. Mücahit askerlerimiz yapıyor.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Güvenlik Kuvvetleri ister eksikleri koyalım yerine, ama koymadık ki,

KENAN AKIN (Devamla) - Bu, Devlete bir külfettir. Bir yandan her yeri kısıntılara sokuyoruz, her hizmet biriminde kısıntıya giderken, maaşlıların maaşlarının artması konusunda kısıntıya giderken, maalesef beklenmedik giderler adı altında üç milyar Sayın Başbakanın emri, altı milyar da Maliye Bakanlığının emrine verilmesi, bir yandan kısıntılı bütçe hazırlarken, böyle bir hovardaca verilmiş paranın da hiçbir anlamını bulamıyoruz. Sayın Başbakanın beklenmedik giderler adı altında. Nedir bu beklenmedik giderler? Bunun da açıklanmasını, üç milyar Sayın Başbakanlıkta, altı milyar da Maliye Bakanlığının bütçesinde...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hesabımızı biliyoruz, merak etme.

KENAN AKIN (Devamla) - Nedir? Yani bunları söylerken, düşünce nedir? Beklenmeyen giderlerden ana hedef nedir? Bunu biz öğrenmek istiyoruz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Belli bir örnek var. Geçen sene New-York görüşmelerinin iki ay devam edeceğini bilir miydin?

KENAN AKIN (Devamla) - Açıklanma yapılırsa buradan, ne olur yani?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sen ne bilgi istersen, ben verdim aşağıda. Daha istediğin varsa, iste verelim.

KENAN AKIN (Devamla) - Hayır, biraz önce Sayın Ergün Vehbi'nin sormuş olduğu soru, aynısını Ahmet Kâşif ve ben de yaptım. 1990 yılından sonra, milletvekili olarak bana bilgi verilmek mecburiyetindedir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ne sorduysan, cevap verdim. Sen sorudun da cevabını alamadın?

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Bakan; Ahmet Kâşif'le Kenan Akın imza atarak, 1990 yılından sonra, aynen Ergün Vehbi'nin sormuş olduğu sorunun aynısını biz de sorduk.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ne sordun?

KENAN AKIN (Devamla) - Aktarılan finansman nedir, ortaklar kimlerdir? Efendim, daha kolay...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Dağıtmadım mı bunu aşağıda?

KENAN AKIN (Devamla) - Hayır, dağıtılmadı.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sen neredeydin?

KENAN AKIN (Devamla) - Ben milletvekili olarak buraya...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Verdim kardeşim.

KENAN AKIN (Devamla)- Komisyona verdin Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sen Komisyon üyesi değil misin?

KENAN AKIN (Devamla) - Ben Meclisin içtüzük gereği bir soru sordum. O sorunun aynısını isteyeceğiz. Sayın Başbakan aynı listeyi, aynı şeyi koyup vermesi lâzımdı. Sizin yapmış olduğunuz yürekliliği göstermedi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Verelim efendim, verelim.

KENAN AKIN (Devamla) - Bu gerçekten Meclise yapılan en büyük hakarettir. Bir bürokratin eline, al bunu ilgilen dedi, ordaki biyokrav da efendim daha kolay uygulamalarla bu listenin alınacağını söylemiş. Böyle bir çirkinlik olmaması gerekmektedir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Veririz efendim merak etme.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dileğimiz 1993 yılı içerisinde, her bir birimde savunma yapmış olduğumuz gibi, gerek çalışan her kesimde olduğu gibi, Mecliste görev yapan milletvekillerinin özlük hakları konusunda Sayın Maliye Bakanının da atağını vurgulamaktayız. Bu açık yüreklilikle bunu buradan söylemek istiyoruz. Bugün Türkiye'deki milletvekillerinin çalışmalarını gördükçe, halka daha verimli olma yarışını gördükçe, mutlaka ekonomik koşullarının da iyi olduğu ortadadır. Eğer bu Meclisin daha verimli olması gerektiğine inanıyorsak ki hiç kuşumuz yok, sizin düşünceleriniz de milletvekillerinin özlük hakları ve mali durumlarını çok iyi şekilde düşünmeniz gerekmektedir. Yani basının yazacağı üç günlük yazıyla

milletvekilinin maaşları artırıyor bu Meclis diyecek lâflarla asla kulak asılmaması gerekmektedir. Eğer milletvekili bu memlekette Meclise tam anlamı ile milletvekilliği yapmak istiyorsa bu günkü maaşla değil, milletvekilliği, kesinlikle gidip gelmeden, başka bir şey yapmaz. Ali Süha Ağabeyimiz Mağusa'dan gelen milletvekillerinin günde 120 kilometre yol katettiğini de burada ortaya koyacak olursak, yolluk hakları, yolluk ödenekleri, tahsisatı hakkında bir Girne'den gelen, Güzelyurt'tan gelen arkadaşlarımız yolluklarıyla birlikte genel anlamda milletvekilliği maaşları, hem özlük hakları, hem de güvencesi açısından. Bugün sadece Meclis-deki milletvekillerinin emeklilik hakkı kamudan gelenlere vardır. Özelden gelen milletvekillerinin emeklilik konusu 25 yıla sayılmıştır ki Hacı Dayımdan başkası kimseye nasip olacağı da görülmektedir. Böyle bir politika çerçevesinde. Fakat ne olursa olsun, üç gün basının yazacağı yazılardan, çirkin saldırılardan korkulmaması gerekmektedir. Muhalefet partisi olarak biz tüm milletvekillerinin özlük haklarının en iyi esaslara getirileceği inancı içerisindeyiz. Bunu söylerken yalnız milletvekilleri değil, tüm çalışanlarla birlikte değerlendirilmesi gerektiği inancı içerisindeyim. 93 Mali Yılı Bütçesinin hayırlı olması dileği ile maalesef bu günkü eleştirdiğimiz yapısı ile Yeni Doğu Partisi olarak olumlu bakmamız mümkün değildir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan Akın.
Buyurun Sayın Ali Süha.

İÇİŞLERİ KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ-
(Yerinden) - Yaşa be Kenan.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - En azından
hayırlısı dedin sağol.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok ille
de bizim gördüğümüz sizin ölçünüzde hayırlı olsun.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - O kadar kibarlığı olsun gösterdin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Özümüzde vardır o.

ALİ SÜHA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçenin artık son oturumunu yaptığımız bu günde bir kere daha bütçenin ilk gelişinde bahsettiğim bir konuyu tekrar ele almak mecburiyetini hissediyorum. Bu bütçenin ...

BAŞKAN - Evet arkadaşlar, buyurun Sayın Süha.

ALİ SÜHA (Devamla) - Bu bütçenin ele alınış tarzını değiştirmek yeni bir yöntem geliştirmek durumundayız. Bütçe Komitesi Sayın Maliye Bakanının hazırladığı Bütçeyi evvela üyelere ve bütün milletvekillerine dağıtır, falan gün toplantı olacak der, oraya gittiğimiz zaman Sayın Maliye Bakanının esas olan ön konuşması ki fevkalade önemlidir, bütçeyi yorumlayan bir konuşmadır esasında.

Bu konuşma yapılır yapılmaz hemen Bütçeye giriyoruz. Aslında tekrar ediyorum, bir tam gün, Sayın Bakanın konuşmasını yaptıktan sonra bir tam gün aradan geçtikten sonra ve konuşmasının metni de üyelere ve milletvekillerine dağıtıldıktan sonra, tekrar oturuma başlamak lâzım. Yani milletvekili de Maliye Bakanını dinledikten sonra, elindeki Bütçeyi bir daha değişik açılardan yorumlamak durumunda kalır ve daha sağlıklı yorumlar.

Diğer taraftan Bütçe Komitesi üyeleri arkadaşlarımız da sadece Bütçe görüşüldüğü süre içerisinde, işte o de oniki oturum mu ne aldı, o oniki oturum içerisinde aktarılan bilgilerin ışığında birtakım yorumlar veya hükümlere varırlar. Bu da tamam birşey değildir. Evvela, Bütçe Komitesi herşeyden evvel devletin hakiki ihtiyaçlarını bilmesi ve bir öncelik listesi yapmak suretiyle, daha evvel de bir kısa misal verdim. Yani bir zaman Bütçe Komitesi Başkanlığını yaptığım devrede Girne yolu gündeme geldi. Halbuki Güzelyurt-Lefkoşa yolu çok daha ekonomiye katkısı olan, adeta hayat damarımız olan bir yoldu. O hiç bütçede ele alınmadı. Biz de o projeyi attık, o önceliği Güzelyurt projesine verdik. Kısaca, Maliye Bakanının kendi prensipleri içerisinde ayıracağı tahsisatlar içinde kalmak suretiyle önceliklerde bir değiştirme yapabilmelidir komite. Yoksa Hükümetten geldiği gibi elhak doğrudur, hemen bir mühür bas, geç. Bu, bütçe çalışması değildir. Bu bakımdan Bütçe Komitesi daha bütçe görüşmeleri başlamadan, Bakanlıklarla temas etmeli, Bakanlıkların Bütçe Müdürlüğüne veya Müsteşara sundukları ihtiyaç listeleri ne dereceye kadar karşılandığını, ne dereceye kadar karşılanmadığını daha önceden

tespit etmesi ve üyelerine bu bilgiyi aktarması, o zaman daha bilinçli bir şekilde bütçe müzakereleri yürütülür. Yoksa bugünkü şekli ile bir formaliteden ileri gitmediği kanısındayım.

Sayın arkadaşlar; deminden beri konuşan muhterem arkadaşlarımız, Bütçenin fiziki yapısı üzerinden ziyade, uygulamada çıkan birtakım sorunları dile getirmektedirler. Neden bütçenin fiziki şeyine fazla girilemiyor? Kim Maliye Bakanı olursa olsun, bugünkü imkânlar içerisinde yapabileceği fazla birşey yoktur. Neden yoktur? Ne iç borçlanma imkânınız var, ne dış borçlanma imkânınız var, ne beynelmilel kuruluştan krediniz var, ne para basabiliyorsunuz? Olas nedir? Belirli vergi dilimlerini veya kalemlerini aynen zeytinyağı çıkarır gibi, biraz daha sık, biraz daha zeytinyağı çıksın. Biraz daha sık, biraz... Ne kadar sıkarsan, o kadar daha fazla zeytinyağı. Yani bunun dışında yapılabilecek fazla birşey yoktur. Ben geleceğim, motorlu taşıtlar ruhsatları için bilmem ne kadar tahsil edeceğim, öteki gelecek daha fazla. Dolayısıyla sağlıklı, toplumun kalkınmasına yönelik bugünkü şartlar içerisinde, ki bu tamamen biraz da siyasi atmosfere bağlıdır. Dış etkiler büyük ölçüde rol oynamaktadır. Sağlıklı bir bütçe yapmanın imkânı yoktur. Buna rağmen, yine de, bir de buna küçük devlet olmanın verdiği sıkıntılar vardır. Çünkü insanız, toplumuz ve bu toplumun diğer toplumdaki bir farkı yoktur.

Bu toplumda hissedilen servisler, İngiltere'de de hissedilir, Almanya'da da hissedilir. Sen bunu yapmak mecburiyetindesin. Senin de birtakım dairelerini kurmak durumundasın. Bu kurduğun daireler bizim nüfusumuz beş yüz bin olsa da bu servisi verir. ama gelin görün ki iki yüz bin, iki yüz elli bin neyse ona da o servisi vermek durumundadır. Dolayısıyla Çinlilerin bir atasözü vardır, fare ufaktır ama beş duyusu da tamamdır. Yani toplum ufaktır ama bütün servisleri de gereklidir ve şarttır.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ
(Yerinden) - Nasıl Ali Bey?

ALİ SÜHA (Devamla) - Beş duyusu da tamamdır, insan gibi. Ama küçüktür.

HARUN DİMİLİLER (Lefkoşa) (Yerinden) - Altıncı duyusu da vardır.

ALİ SÜHA (Devamla) - Tabii. Dolayısıyla bu dar imkânlar içerisinde yapılabilecek, yani fiziki yapı açısından yapılabilecek fazla, önemli olan uygulamadır ve bu uygulamadaki özellik de vergi konusundaki adalet çok önemlidir.

Sayın arkadaşlarım, doğrudur, mutluyuz, bu ülkeye her gelen banka ekonomiye biraz daha hareketlilik katar. Katar ama, bizim de kendi vatandaşlarımızı bir noktada gözetmek durumundayız. Aksi halde bu yatırımları sadece pinpon maçı seyreder gibi böyle başımızı sağdan sola, soldan sağa, sağdan sola bu ekonomik hareketi sadece seyredip duracağız. Bunun şeyini gördük Bahama Adalarında. bütün sahiller, muazzam bizim taayül edemediğimiz büyüklükte otellerle kaplı. O otellerin bahçeleri askeri kamplar gibi tel örgülerle çevrili, yani normal tel örgü de değildir, sızılmayacak, girilmeyecek şekilde. Birtakım

uçaklar iner çıkar, turistler gelir gider falan. Diğer
garaftan bakarsınız orda yaşayan zenginın yaşantısını
gözlerimle gördüm, katiyen de unutmam. Her birinin birer
barakası var, her ailenin birer barakası var. Barakanın
içerisinde bir-iki tane plastik kapacak. Sonra da zaman-
la otellerde kullanılıp da artık miyadını dolduran eşya-
ları dışarı atarken, bazı plastik koltucuklar bilmem neler.
Barakası zenginliğe göre, eğer biraz varlıklıysa hep
lamarinadandır. Eğer daha az varlıklıysa yarısı lamarına
yarısı plastiktir. Daha da fakirse hiç şeyi yoktur, biraz
plastiktir, gerisi de torbadır. İşte bütün sahilleri beş
yıldızın üstünde otellerle kaplı bu adacıkta yaşantı bu. Kesin-
likle hiç bir Kıbrıslının tenezül edip de alamayacağı
patlıcanları, her biri tohuma kaçmış koskoca ve sararmış
patlıcanları zavalı zenci okşar da okşar. Acaba bir tane-
sini alabilir mi, iki tanesini alabilir mi, onun hesabı
içinde. İşte ortada. Ekonomik faaliyetler dolayısıyla
burada gelip şu veya bu kuruluşu aşma önemli olmakla bera-
ber kendi insanımızın hakkını ne dereceye kadar koruya-
biliyoruz? Önemli olan bu. Ve bunun tedbirlerini alabili-
yor muyuz? Gönül arzu ederdi ki bu banka, belki müdürünü
getirir, nerden getirirse, o onun bileceği iş. Belki bir-iki
kilit noktasındaki adamı da getirir. Ama en azından geri
kalan istafın belirli bir nispet içerisinde yerli istih-
damı mecbur etmek şeyhindeyiz. Aksi halde bunun bu ülkeye
faydası nedir? Küçük birtakım fazliyetlerden doğan kırın-
tılar bu ülkenin ekonomisine şey etmez. Bizim en büyük
sorunumuz istihdam sorunudur. şimdi arkadaşlarımız bütçe
açığından bahsederler. Bütçe açığı bir alternatiftir hükü-
metler için. Ya işsizliği çoğaltacaksınız, sıkacaksınız
bütçeyi, denk bütçe yapacaksınız veya biraz açık verecek-
siniz ve işsizliği önlemeye çalışacaksınız. Bunun başka
alternatifi yok. Ve genelde hükümetler açığı tercih etmek
suretiyle işsizliktir en büyük sorun. İşsizliği
önlemektir en büyük sorun.

Şimdi bu işsizliğe benim üç insanımı dahi istihdam etse gelecek olan kuruluş, benim sorunuma biraz katkıda bulunmuş olur. Ve bu mutlaka, aksi halde Şah'ın belki daha evvel de anlattım, Şah'ın hanımı öldü, mimarları çağırdı dedi ki, çok sevdiğim hanımına güzel bir türbe yapın dediler. Mimarlar yaptı bitirdi. Çağırdılar Şah görsün diye. Şah bir döndü türbenin etrafında, bir daha döndü. Dedi, kaldırın o türbeyi dedi burdan. Yani türbe çok sevdiği hanımının kabri üzerinde yapılacaktı. Fakat o kadar güzel yapıldı ki, türbe güzel oldu, alın dedi türbeyi. Yani birtakım kuruluşlar gelecek gidecek, şasalar falan. Benim insanım yani gün gele atın bunları dışarı demeye gelir. Aksi halde biz tedbirimizi, gerekli tedbirimizi almazsak.

Bankaların bu ülkedeki yapmış olduğu ekonomik tahribat çok büyüktür. Bugün verilen kredilerden alınan faiz %125'e dayanmıştır. Bunların vatandaşa verdiği %68'di, 60'dı efendim 70'di. Bunlar da hep kapı arkasında bir resmi bir ilanet hep de yok. Kapı arkasındaki pazarlıklardan %100'e kârla çalışır. E bunun her biri paradır. Ne kokar, ne çürür, ne atılır. O halde sordu mu beklerdi de bekleycekti onun bilmem şeylerini risklerini, Maliyeye yükletmeye gerek yok. Ha şimdi serbest piyasa ekonomisidir buyursunlar istedikleri faizi uygulasinlar. Uygulasın

isterse %200'e çıkarsın, ama ben Vergi Dairesi olarak onun yakasına yapışır o farkı söker söker bunlardan alırım. İşte denge unsuruböyle sağlanması lazım. Şimdi bunları görmemezlikten gelen Vergi Dairesi gözünü Merkez Bankasında çalışanların kıdem tazminatına dikti. Zaten kıdem tazminatı konusunu biz Devlet garantisi altına almamız gerekirdi. Alınmadı. Yıllarca kıdem tazminatınız vardır diyerek bu çalışanları oyalayan bazı firmalar gün geldi bir kalemde bu kıdem tazminatını da kaldırdın dedi. E biz bu insanların hakkını.

Şimdi bir, iki tane namuslu firma çıkmış, çalışanın hakkını korumak istiyor ve bir kıdem tazminatı. Nedir kıdem tazminatı? Belirli ölçüler içerisinde çalıştığı sürede biriken bir memura verdiğimiz ikramiyedir. E peki eğer vergi endişesi hakimse bu kadar bir memurun emekliliğinden vergi alınmazken, beş, on kişinin arkasına düşüp de illa kıdem tazminatından ben vergi alacağım demek büyük bir insafsızlıktır, hiçbir şeyle de ve Devlete de birşey kazandırmaz.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Hani tek güvenlik sistemi getireceklerdi?

ALİ SÜHA (Devamla) - Bu bakımdan Sayın Maliye Bakanı hakikaten takdir ettiğim bir arkadaşdır, geniş görüşlüdür riskleri alabilir. Bunun riski de yoktur. Bu kıdem tazminatlarının eğer BRT varsa, lütfen bunu olsun versin. Hep ezbere hiç söylemediğimiz şeyler verilir. Hiç olmazsa bu kıdem tazminatından Vergi Dairesinin elini çekmesi gerektiğini burada vurgulamak istiyorum. Bunun çeşitli formülleri de bulunur, bulunabilir de. Bu bankalar içerisinde ayrı bir sektör olması gerek ve o hüviyetini elinden geldiğince korumaya çalışan Kooperatiflerimiz vardır.

Bu kooperatif yasalarını kiminle temas ettimse herkes şu noktada hemfikirdir, bunlar artık yıpranmış, yaşlanmış yasalardır. Yeni bir kooperatif yasası getirmek suretiyle, kooperatiflere, tasarruf bankalarına, diğer bankalara tanıdığımız imkânlar gibi imkân tanımak ve bankacılık yapmaya zaten arzulu olanlar var, arzunun ötesinde bunları teşvik etmek mecburiyetindeyiz. Şimdi ne oldu? Bir banka %79 faiz verdi, tabii hemen ticari bankalar depreşti. Haksız. Ve inanın bir memleket hizmeti yapmıştır. %79 uygulanan faiz hem bu ülkenin vatandaşlarına bir kaç kuruş daha ferah getirecektir, hem de çok paranın bu ülkeden çıkmasına da mani olmuştur. O bakımdan kooperatiflerin yasalarının ele alınmak suretiyle tekrar ekonomiye kazandırılması gerektiği inancı içindeyim. Bugün ne denirse densin. Ortada bir gerekçe vardır. Ve rakamlar ortadadır. Bugün Merkez bankası en büyük mevduatı, dört yüz altmış dokuz milyar liralık mevduatı olan birinci bankadır. Bu bankanın bu faaliyetleriyle iftihar etmek lâzım. Ancak başından beri söylediğim gibi, bütün bu kitler, bütün Anayasal kuruluşlar, hatta devletin yapısının yeni baştan ele alınarak yapılandırılması gerekir ve bunu hafife almamak gerekir. İşte Kooperatif Merkez Bankasında daha evvelki konuşmamda da söylediğim gibi artık teftiş yapmak durumunda olan birimin bankanın üzerinde sekiz sene oturması fevkalade hatalı bir olaydır. Yasal tarafı iki sene kalır. Çok gerek görülürse bir iki sene daha kalır, dört senede iş düzeltir ve iade eder. Onun için Sayın Maliye Bakanının özellikle bu bütçeden sonra öyle zannediyorum ki kooperatif konusu onun gündeminde birinci maddede olması gerekir. Bunu mutlaka ele alması gerekir.

İkinci ve en önemli konulardan bir tanesi, yine BRT'ye sesleniyorum, küçük esnaftan kesilen İhtiyat Sandığı paraları ipotek yerine geçmelidir. Zavalı bir berber, bir çocuk, bir koltuk koymuş, bir ayna koymuş, berberlik yapmaya gayret eder. Hali ile biraz daha geliştirmek ister işini. Malum ülkemiz gayet sıcak, bir air condition almak ister. Evkaf Bankasına gidecek, evini ipotek verecek, bilmem nesini ipotek verecek. Bu ipoteklerde bir air condition parası da harcayacak. Ondan sonra bir air condition kredisi alacak. Yok olmaz böyle şey. Sen benim paramı işçi olarak, halk olarak İhtiyat Sandığı paralarını kesiyorsun ve biriktiriyorsun. Bu İhtiyat Sandığı paraları ticari bankalara yatırılacağına ve yine belirli kesimlere hizmetin verileceğine, en azından belirli bir yüzdesi bu kesilen İhtiyat paralarını ipotek kabul etmek suretiyle belirli, devlete bu devlete, bu servise hangi bankaysa o banka tarafından bu insanların ufak tefek çevirme kredilerini vermek gerekir. Bu da fevkalade önemli ve emin olun ki bu topluma daha da huzur, fakir fukaraya biraz daha huzur getirecek bir konudur.

Diğer taraftan yine yapmış olduğum temaslarda, vatandaşla yapmış olduğum temaslarda, Evkafın artık bir hedefi olması lâzım. Ona da birşekil düzen vermek lâzım. Bu Evkaf ne maksat için kurulmuştur? Her şeyden ziyade...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Dome'u yıkıyoruz.

ALİ SÜHA (Devamla) - Her şeyden ziyade onun bir hamiyet tarafı vardır.

Topluma hizmet vardır. Gördüğünüz bazı dükkanlar fakir fukara ve küçük esnafın istifadesi için öteden beri uygulanan politika düşük kiralarla halka verilmesi prensibi. Her şeye değil, ama belirli yerlerde. Yani düşünün Osmanlı zamanında dahi bu küçük esnaf korunmuş fakir fukara kesinlikle şunu söyleylim. Bir Amerikalının dediği gibi, Türklerin padişahlık zamanındaki demokrasi anlayışı ile sosyal yapısı bizim Rossevelt zamanında yoktur diyor. Ve doğrudur da. Adı padişahlık olabilir. Ama Türk milletinin damarında olan bir sosyal anlayış vardır, ki bu Lefke'nin suyunu dahi Cuma suyu diye haftanın bir gününü fakir fukaranın bahçesine ayırmıştır, ücretsiz dağıtmıştır. Evkaf bunları unutamaz. Dolayısıyla Samanbahçe'ya arkasını dönemez. Bu vatandaşlarımla konuşuyorum. Hatta dedim ki, size bir başka yerde biraz da Lefkoşa'nın uzağında sosyal konut yapsalar taşınır mısınız? Memnuniyetle diyor vatandaş. Çünkü Samanbahçe'yi artık tamir eden de yok. Kendi haline teredilmiş bu insanlar. Efendime söyleyim. Kendi çok mütevazi bütçeleri ile işte şurasına birazcık badana, burasına birazcık sıva idare edip gidiyorlar. E bu artık yüz karasıdır toplumun. Ve bu Lefkoşa'ya layık bir muamele de değildir. Evkaf mı yapar, belediye mi devreye girer, İskan Dairesi mi girer? Yüz bin defa söyledik, fakat sosyal konut anlayışını dahi anlatamadık. Nedir sosyal konut? Bugün yapılan konuttur. Bunlar yapılmasın mı? yapılsın, yapılması da gerekir. Ama bunlar yapıldığında iki, üç daire de bu fakir fukaraya düşük bir kira ile verilse bu sorun halledilecek. Lefkoşa'nın göbeğinde mezbeleli çamur, çirkef içerisinde yıkıldı yıkılacak evler içerisinde. Bunlar da bizim insanlarımızdır. Ben fakir fukara edebiyatı yapmıyorum, kesinlikle yapmıyorum. Ama bunlar bizim insanlarımızdır. Bunların elinden ne zaman ve kim tutacak? Barış hareketi gelir olmadık imkanlara kavuşulur. Ben şimdiki Hükümeti demiyorum. Başından beri bu sosyal anlayışı

Devlete aşılayamdık. Ve o zaman benim teklifimle dedik ki, insanlarımıza, bu Lefkoşa'nın insanlarımızımıza birer arsa gösterelim. En büyük tepkiyi o devrin Başbakanından gördük. Yahu diyor Devlet arsa mı verir? Dedim, Devlet arsa değil, ev de verir. Eğer gücü varsa çiftlik de verir. Devlet sosyal yapısını kaybedemez belirli bir kesimde en azından. Ve bugün Lefkoşa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin en geri kalmış bölgeleri hiçbir köyle de mukayese edilemeyecek en yıpranmış bölgeleri asıl Lefkoşa'nın surlar içi oldu. Bu muameleye layık değildir bu insanlar. Bu bakımdan Kooperatiflerimizi ve evkafımızı artık bu hakikatleri görmeye. Nasıl bir formül? Evet Devlet çare müessesesidir. Şu olur bu olur, ama mutlaka bir formül bulunur. Bu şeyleri düzeltmek, yoksa bu hepimizin ayıbıdır.

Üniversitelere gelince, Sayın arkadaşlar hiçbir seçim endişesi veya parti endişesi gütmeden bunu açıkca söylüyorum. Bu ülke bütün birimleri ile Devlete avuç açar hale geldi. Bu doğru birşey değildir. Hakikaten avuç açacak durumda mıdır? Onu tetkik etmek lazım. Yani bankaların dahi senden, Devletten yardım. Peki Üniversite kuruyoruz, çeşitli imkanlar mümkün merteye bu mütevazı bütçeden ayırıyoruz, bu defa daha da. Yani adeta Beyaz Fil haline gelmesin bu kuruluşlar. Kendi imkanlarını harekete geçirsin, kendileri biraz imkan bulsunlar.

Biz daha evvel söyledik. Fakat kırtasiye kafası bunu anlamaz. Senin hazırlık sınıfın var. Bu hazırlık sınıfına imtihan yaparak almanın manası var mı? eğer bir genç sana gelip derse ki ben bu üniversiteye girmek isterim. Siz de prensip olarak imtihan öngördünüz. Beni hazırlayın, ödeyeyim, ben hazırlanayım. Bana ille ki imtihan koymak suretiyle üniversitelerin orada sık boğaz yapmakta bir mana var mı? İşte en büyük gelir kaynakları. Denk geldi zaman geldi, dokuz bin, on bin müracaat üniversitelerin içinden artık neyse aldık dokuz yüzü, gerisini yolladık. E, bunun iki binini, üç binini daha alsak, imtahansız alacak, imtahansız alsak dediğim hazırlık sınıfına imtahansız alsak ve ondan sonra imtihanla üniversiteye al başarır başarır, başarmaz başarmaz. Mayır bu olmaz bu imkânlar harekete geçilmez. Düşülmez. Hepsî tekrar devletin ver ver, ver ver, e, ver ama yani öncülük hep bunlarda mı? Orta Doğu kurulduğu zaman 1956'larda, 55'te mi kuruldu bilmem ama 56'da Ankara'dayken, on-onbeş tane bir basit evin odasında on-onbeş öğrenci, biz de bunlarla gider gelirken üniversiteye karşılaşır ve acırdık bunlara. Gün geldi Orta Doğu, Orta Doğu oldu. Yani başlangıçta her şey dört köşe, hiç bir kuruş yoktur. dolayısıyla ufak tefek sıkıntılar, ha, asıl mühim olan nedir? iç düzendir. Üniversiteyle bir liseyi karıştırmamak lâzım. Üniversite talebesi artık hayatta kendi başına karar vererek yürümesini öğrenmesi lâzım, bilmesi lâzım gelen bir yaştır. Siz lise talebesi gibi bunu boyunduruk altına alamazsınız. Ama bunları da tamamen başı boş bırakmanın tehlikesi büyüktür. Dolayısıyla birtakım aktiviteleri spor faaliyetleri, kültür faaliyetleri, her türlü şeyi üniversitenin bünyesine sokmak ve bu çocukları meşgul etmek durumundayız ve diğer taraftan Eğitim Bakanından istediğim bir cevap vardı. Bu yıl Doğu Akdeniz Üniversitesine müracaat edenlerin sayısı ne, alınanların sayısı ne? Bu rakam neden

- 4212 -

verilmez rektör tarafından? Nedir çekincesi? Ve bütün ısrarlarıma rağmen bir türlü bu bilgiyi vermek istemez. Bunun sırla hiç bir alakası yok. Bu bakımdan, evet, sağ olsun Anavatan da bu üniversiteleri destekleyelim, ama yani her şeyiyle bu mütevazı bütçeye asılacak üniversiteler artık bizi de yeyip bitirecek bir duruma getirir. İngilizlerin dediği gibi müstemlekeler o para ister, bu para ister. İşte İngiltere bizim vatanımız, anamızdır. Nihayet İngilizler dedi ki yani bilin ki ananız da hasta oldu, ananız da size bakamaz. E, her şey, her sektör bu bütçeye asılırsa bilin ki anamız da hasta olacak, hiç birine bakamayacak. Onun için bu sektörleri kendi ayakları üstünde duracak seviyeye getirmek, hatta icap ederse mecbur etmek gerekir. Ha, yapamıyorlarsa halka açılırlar, hisse senedi çıkarırlar, satarlar, vatandaş güman ederse alır ortak olur. Bir yolları bulunur. ama bunun hal çaresi yalnız devlet bütçesinden ver verebildiğin kadar, bu doğru bir şey değildir. Geçen akşam televizyon haberlerinde petrolde iki yüz lira, üç yüz lira bir takım miktarlarda düşüş olmuştur.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi mağusa) (Yerinden) - Dokuz yüz lira galonunda Hocam.

ALİ SÜHA (Devamla) - Galonda dokuz yüz, işte litre dedir herhalde o, galonda dokuz yüz lira. Şimdi vatandaşa daima söylediğimiz konu nedir? Vatandaşa söylediğimiz şu, Dolar arttı, Sterlin arttı. Dolayısıyla petrol fiyatları da arttı. Peki ama öyle zamanlar gelir ki bu... Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Alımlarındaki düşüş dolayısıyla.

Dolayısıyla öyle zamanlar gelir ki, bu dövizlerde bir istikrar olur. Ama bir ay, ama iki ay ne olursa olsun. Eğer siz bu düşük maliyetlerde birazcık petrole vesair maliyetleri düşürmezseniz vatandaşa hakim olan kanaat, nasıl olsa bindirecekler fiyatları, çıkan fiyat bir daha inmez imajını vatandaşa vermemek lazım. Eğer imkanı varsa o 900, biz 400 olsun indiririz, 300 indiririz. Ama bu mesajı da vatandaşa veririz. Maliyetinin makûl karla hesaplanarak petrolü sattığımızı veya sair şeyleri emtiayı imajını vermek gerekir.

Dolayısıyla muhterem arkadaşlar; bugünkü siyasi atmosfer dış politikanın baskıları, Devletimizin dıştan borçlanma, efendime söyleyim iç istikrar yapamama, dış borçlanma yapamama bu bizi kısıtlı bütçe yapma yönüne sürüklemektedir ve öyle gösteriyor ki, bu uygulamalardaki ufak tefek yapılabilecek şeylerdir bahsettiklerimiz. Bunlar da birazcık rütürlenirse, en azından imkanlarımız içinde vatandaşa bir huzur sağlamış oluruz. Ama genelde daha bir müddet bu tarz bütçelerle gelip geçecektir. Yoksa gene de söyleyim, bütçenin en azından geniş daha büyük oluşu da ülkemiz için şimdiye kadar takdim edilen bütçelerin en büyüğüdür, bugüne kadar gördüğümüz en büyük bütçedir. Bu bakımdan hayırlı uğurlu olması temennisi ile sözlerime son veriyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Süha.
Sayın Borman buyrun efendim.

NAZIF BORMAN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli arkadaşlar iki hafta boyunca hakikaten kamu maliyesi ile ilgili pek çok görüşler ortaya koymuş olduk. Gerek iktidar olsun, gerekse muhalefet olsun, benim gördüğüm kadarı ile ülkede bir ekonomik ve mali istikrarın sağlanması hedefine değişik açılardan konuşmalarda ve değerlendirmelerde bulunuldu. Bildiğiniz gibi ben şahsen gerek beş yıllık kalkınma planı, gerekse 93 mali yılı bütçesinin genel eleştirmesinde olsun, hatta Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanlığı Bütçesinde dört, beş saate yakın görüşlerimi detaylı aktarmıştım. Tekrarı önlemek bakımından bu konuşmamda ve bu geçen saatte kamu maliyesi üzerindeki bazı görüşlerimi tamamlayıcı unsur olarak ortaya koymak ve ülkenin kamu maliye politikasında yapılanların veyahut devam eden politikaların yanında neler yapılması gerekir şeklinde bazı düşünceler ürettim yerimde otururken. Onları sadece kendime değil de, Meclisle paylaşmak kabilinden ortaya koymak istiyorum.

Bir kere bu geldiğimiz noktada gördüğüm kadarıyla gerek ekonomimizde gerekse mali sistemimizde bazı hastalıklar mevcuttur. Bunları yaşıyoruz. Bütün arkadaşların belki mutabık olduğu bu hastalıklar şöyle düşünülebilir: Gerek Devletin, gerekse kamu kuruluşlarının bütçe harcamalarında ve diğer harcamalarında israf olduğu, verimsiz uygulamalar olduğu şeklinde görüş genelleştiriyorum tabii. Bu her kurum her kuruluş için cari değil ama genelde herkes bu konuda hemfikir. Bütün arkadaşlar vergi sistemimizdeki adaletsiz uygulamalardan, yahut mevcut adaletsizliklerden bahsetmiştir. Dolayısıyla gerek vergi tahsilâtlarında olsun, gerekse vergilerin etkili ve adaletli uygulamasında veyahut başka bir ifade ile vatandaşlar arasında verginin adaletli bir yük şeklinde dağıtılmasında başarılı olmamamız, ikinci bir hastalık olarak ortaya çıktı. Bir üçüncü, ekonomi ve mali sistemimizde mevcut hastalık, yahut sistemi zorlayan unsur olarak bütçemizin devamlı açık vermesi, sürekli kronik bir yapıya kavuşması dolayısıyla büyük olumsuzluklar getirdiği, çünkü bütçe açıkları sadece istihdama veya başka işlere yönelmesine matuf açıklar değil. Kaldı ki ben şahsen değerli hocamın görüşüne iştirak etmiyorum. Çünkü bütçe açığı kanalıyla yaptığımız istihdam esasında ekonomiye zerkeceğimiz fiziki sermayenin azaltılması demektir. Devletin yaptığı bir istihdam belki özelde üç olur, dört olur, çünkü orda yatırımın getireceği bir kartopu konusu. Neyse bunlar ortaya çıkan konulardır. Bu da bir olumsuzluk, bir dördüncü konu daha ortaya atıldı bugün. Bu da ki bu da çok önemlidir ekonomide. Bankalar sisteminin sektörlere adaletli bir şekilde ve ekonomik verimlilik prensibine dayalı olarak zerkelememektedir. Yani tamam 6 trilyon, 3 trilyon halkın tasarrufu var ama eğer bu tasarruf ekonomik verimlilik prensiplerine göre belli sektörlere kanallize edilemezse, bunun hiçbir anlamı olmaz. Dolayısıyla bu dört sahadaki olumsuzluklar ekonomik ve mali politikalarımızda banka kaynaklarının verimlilik açısından burda belli çalışmalar var ama başarılı olunduğu söylenemiyor.

Yapılan tenkitlerin, yani ben bu dört ana noktada toplamış bulunuyorum Şimdi bu olumsuzluklar karşısında yine bütün arkadaşların ortaya koyduğu görüşe göre yeni bir anlayışa gidilmesi icap eder. Yani yeni bir politika üretilmesi lazım. Kamu maliyesini sevk ve idare edecek birtakım yeni hedeflerin yeni anlayışların düşünülmesi icap eder. Tabii ülkede mevcut olumsuzluklar iktidarı olduğu kadar bizi de üzer, muhalefeti de üzer ve ben bu aklıma gelen bazı düşünceleri yetkililer uygun görürse ve düzeltebilirse bu ülkeye yararı olur görüşü açısından irdeliyorum. Bir kere niçin yani kamu maliyesi anlayışı gerekir. Niçin yeni bir politika mevcuttur uygulayabilenin yanına bazı konularda yeni anlayışların da gelmesi gerekir. Bunun iki sebebi var düşünemediğim. Birisi istikrarı temin etmek.

Sayın Bakan da sabah söyledi Sayın Kotak üzerinde durdu değişik vecheleriyle ama ben diyorum ki bu ülkede hem siyasal hem ekonomik istikrar sağlanmalı ve mali sistem, maliye politikası da bir disiplin içine sokulmalıdır. Bu önemli. Bunun için bir yeni anlayışa gitmemiz herhalde iyi olur. Diğer bir sebebi bu yeni anlayışa gitmenin sebebi elbette ki bugüne kadar getirdiğimiz kamu gelir ve giderlerinin yahut bütçe gelir ve giderlerinin de ıslah edilmesi sebebidir. Bu konuda da ıslahat gerekir çünkü aldığımız neticeler öyle gösterir ki bir kısmımızı tatmin etmiş bir kısım iktidarı büyük ölçüde muhalefeti tatmin etmiş değil.

(Meclis Başkan Vekili Dr. Vehbi Zeki Serter, Başkanlık Kürsüsünü en yaşlı üye Sayın Ali Süha'da devralır.)

Özetle, ülkede siyasal ve ekonomik sahada bir istikrar anlayışı kesindir. Bunu getiremeye mecburuz ve bu meyanda da mali disiplin gerekir. Çünkü hedefimiz daha güzel bir ülke, halkımıza daha güzel bir refah temin etmek. O halde yeni bir maliye politikası nasyonunun değişmesi lazım. Mevcut uygulamalar madem hepimizi rahatsız ediyor, değişmesi lazım, bu da bir konsesyum ister ve mevcut Devlet gelir ve giderlerinin toplanmasının ve tevzihinin de bu düşünceler içerisinde çalışmalar yapmak lazım. Nereye kanalize edeceğiz topladığımız parayı? Yahut bu parayı nerelerden tahsil edeceğiz ve neticede bu ülkede hepimizin terennüm ettiği adaletli bir gelir dağılımını nasıl sağlayacağız? Bunlar hepimizin kafasında devamlı soru işareti olduğuna göre ve iki haftadır bütün arkadaşlar özellikle muhalefetteki arkadaşlar bu tenkitleri yaptığının göre bu sorulara cevap da bulmak zorundayız. Şimdi bunu yaparken elbette ki sadece kamu maliyesi veyahut politikası dar çerçevede alınırsa bizi çok büyük hatalara götürür. Bunlar söylendi ama ben daha formüle edecek şekilde bunu düşünüyorum.

Örneğin devlet teşkilatını da bu düşünce içinde ve o hedefe varmak için ele alabilecek miyiz? Ele almamız lâzım. Maliye ve hukuk sistemimizdeki boşlukları hep beraber düzeltebilecek miyiz? Denetim mekanizmaları konusunda saatlerle konuşuldu, bunlar bir baza oturtulacak mı? Yani bir müessir teşkilatlanma yapılabilecek mi, getirilebilecek mi? Personel rejimi bunun içinde. Personel rejimi için bu ülkeye en uygun politikalar saptanıp da uygulanabilecek mi? Bütün bu konular direk maliye ile ilgili olmasa da organik şekilde bağları var. Ve bu bütünlük içinde bu değişimi ancak yapabiliriz. Dolayısıyla sözünü ettiğim yani bir anlayışı getirebilmek için bütün bu politikaları hep birlikte ele almakta fayda var. Tabii böyle bir değişime giderken sıkıntılar yok mu, politikacılar olarak bizi frenleyici unsurlar yok mu? Elbette var. Muhalefette olsun, iktidarda olsun bütün parlamenterlerin aynı şekilde düşünmesi veya aynı reaksiyonu göstermesi beklenemez. Bir vergi koyacaksınız kimimiz evet diyecek, kimimiz hayır diyecek. Dolayısıyla böyle bir değişime giderken bunun faturasını da ödemek için hazır olmak lâzım. Benim düşündüğüm 2-3 sahada tabii bu saatte fazla detaya gitmek istemiyorum. Çünkü fazla açılırsa konular herhalde bir buçuk saati olduğu için Meclisin ileriki çalışmalarında zaman zaman bunları görüş olarak bu kürsüden aktarmak istiyorum. Sayın Bakanın sabahki takdiminde bahsettiği birinci konu elbette kaynak sorunu. Kaynak yaratmak lâzım. Bu kaynak nasıl yaratılacak? Biz diyoruz ki ve bütün tenkit eden muhalefette bulunan arkadaşların konuşmaları bir noktada toplanıyor. Bu kaynağı yaratmak için iktidar gerekli gayreti göstermiyor. Bunu göstermesi lâzım. Yani daha da biraz açmak lâzım satır başlarıyla. Yaptığımız tenkitlerin en önemlilerinden biri kamu harcamalarının denetim altına alınması konusu. Bunu samimi olarak yapmak lâzım. Çünkü böyle bir değişime giderken ve hakikaten yeni bir maliye politikası olarak belli konuları düzeltirken acısıyla tatlısıyla bütün tedbirlere tevessül etmekte yarar var. Ama önleyici etkileri de bizi baskı altına almadan bunu yapabilirsek belki bu ülkeye bir hizmet yapmış oluruz.

Borçlanma konusu belki bugün çok sıkıntı veren bir konu değildir devlet için, devlet maliyesi için ama bu iş nereye kadar varacak? Ne kadar devam edecek? Aklımızı kurcalayan bu. Bunu da iyi bir düşünce ile bir plânlama ile akılcı bir baza oturtmakta büyük yarar vardır.

Ama bunu yaparken, biz Devlet bütçesinde bu sıkıntılara girerken elbette ki Devletin kaynağını zaman zaman kemiren kuruluşlara da el atmak lazım. Bir örnek, bir patates konusu çıktı. Cypfruvex ne bileyim gazetelerde on milyar bir kaynak verilmiş maliyeden. Peki bu 10 milyarı hazine o kuruluşla bağışlayabilirdi elbette kredi olarak da verebilir bu Maliyenin yetki sahası içerisinde. Ama Merkez Bankasından borçlanıldı zannediyorum. Spesifik olarak onu bile düşünsek zaten zararda olan büyük mali problemleri olan bir kamu iktisadi kuruluşunun on milyar daha borçlandırılması ekonomik değil, tamamen ekonomik değil. Yani ha bütçeden çekmişsiniz yahut fiyat istikrar fonundan çekip bağışlamışsınız ha oradan kredi vermişsiniz. Yani bir kaynağı tüketiyor bu. Böyle. Peki ben Devlette israfa yahut tasarrufa israfa son veyahut tasarrufa giderken başka nasıl böyle bir uygulama içerisinde olabilir. Bir örnektir. Ama bunu bütün hedeflere ve kuruluşlara teşmil edebiliriz. Dolayısıyla ana fikir nedir burda? Kamuda tasarruf yaratmak. Kamuda tasarruf yaratacağın ki zaruri konularına para bulup harcayabilesin. Bunu yapmadıktan sonra kısır bir döngü içerisinde mali politika devam eder ve açığa çıkaramayız konularımızı. Yine bir konu daha var, bizim altyapımız olarak ekonomide ben de o Bakanlığı yaptığım için şu anda çok daha rahat görüyorum sorunu. Ekonomi ve maliye bir örgütte, bir Bakanlık altında. Ama Maliye ekonomide hakim değil yahut kelime belki şeydir Yüzde yüz o birimlere sevk ve idare bakımından hakim değil. Örnek, Devlet Plânlama Teşkilâtı Başbakanlığa bağlı bir örgüttür ama ekonomik problemlerin ve konuların irdelendiği yer Devlet Plânlama Teşkilatı. Maliye Bakanlığı ile içiçe bir bağlantısı yoktur ve zaman zaman da aksamalar var bunu ben de yaşadım bizzat. Bu konuda bir şey üretmek lazım. Yahut kooperatifçilik konuları. Başbakanlığa bağlıdır. Bunun böyle mi devam etmesi lazım. Değil. Yani Başbakanlığa bağlı olması demek bu Teşkilâtın büyük ölçüde üretim yapmaması demektir. Çünkü Başbakanlık yahut Başbakan öyle vakit tasarruf edip de o büyük problemlere eğilemez, mümkün değil, maddeten mümkün değil. Dolayısıyla bu konuların ekonomik birimleri altyapı olarak farklı bir düzenlemeye sokmak lazım. Bunları yaparsak bu bahsettiğim ana hedefe yani kamuda tasarruf yapmaya büyük ölçüde varabiliriz ve kaynak yaratılmışken ilanihayet kaynaktan bahsetmiyorum zaten kıt olan kaynaklarımıza biraz nefes aldirmek için bunu yapmak icap eder. Yine kaynak yaratmakta yapılabilecek ikinci bir konu daha var. Kamu gelirlerini artıracaksınız. Başka türlü kaynak artmaz. Kamu gelirleri de artırılacaksa ve bu halk bu gelirleri Devlete aktaracaksa elbette ki etkin olarak vergi ekseni olması icap eder. Vergilendirmeye dayalı olması icap eder. Bu da zor bir hadisedir ve politikacıların büyük ölçüde çekindiği

ve anlayamadığı frenleyici unsurlar taşımaktadır. Bu konuda bir kere büyük cesaret gerekir. Ve gerek az da olsa uyguladığımız son sistemlerin gerekse kamu gelirlerinin bir bütünlük içerisinde gözden geçirilmesi ve belki on sene evvel, beş sene evvel gerekli olan bazı fon ve gelirlerin bugün yeniden ele alınması ve ya düzenlenmesi, ya kaldırılması ihtiyacı da olabilir. Bir kere vergi ekseni olduğunda devletin gelir yaratması büyük bir mali disiplin de getirecek. Bölük pörçük kurum ve kuruluşların vergi mahiyetinde gelir toplaması bir disiplinsizliktir ve mali sahada zedeleyici bir unsurdur. Tabii bunu yaparken gene düşüncemi aktarmak bakımından vergilerde elbette dolaysız vergiler, dolaylı vergilerden çok daha önemli ve ağırlık kazanmalıdır. Çünkü vergi yükünün adaletli dağıtımı açısından dolaysız vergilere daha verimli bir şekilde yaklaşmak icap eder. Örnek olarak eğer yaptığım yüzdeler yanlış değilse bizde 350 milyar gelir vergisi öngörüyoruz 6.5 trilyonda gayri safi milli hasılaya oranladığımızda %5 gibi bir gelir vergisi tahsilatımız var. Tabii Türkiye'de de hatırladığım kadarıyla 90 yılında %4.5-%5 civarındaydı. Evet. Dolayısıyla ve bizim gibi ülkelerde de gelir vergisi gayri safi milli hasılaya oranı yahut ondan aldığı pay %5 civarında. Bu Fransa dışında hatırladığım kadarıyla Fransa dışında %10'un üzerindedir. Fransa dışında. Fransa'da çok değişik bir sistem var. Dolaylı vergilere onlar ağırlık veriyor. Onlarda %6'dır gelir vergisinin gayri safi milli hasıladan aldığı pay. Şimdi onu söylüyorum, gelir vergisinde kısa sürede fazla bir rezerv yok. Çünkü örneklerine baktığımızda bizim gibi ülkelerde %5-6 oranı mevcuttur. Biz zaten bu seviyedeyiz. O halde eğer daha fazla isterseniz toplayabilirsiniz, toplarsınız ama onun da sıkıntıları mevcut ve onu göğüslemeniz icap eder. Kurumlar Vergisini de aynı şekilde düşündüğümüzde o %2 civarında oluyor. Türkiye'de bu %1.2'dir. Gayri safi milli hasıladan kurumlar vergisinin aldığı pay %1.2'dir. Bu 1.2 de 90 yılının bir rakamıdır. Dolayısıyla Kurumlar Vergisinde bu payı zaten hükümet politikası olarak da artırmanın imkânı yok. Kaynak yaratmak bakımından bugünkü vergi mükellefleri açısından. O halde gene bir düşüncedir, zaten sözlerimin başında ortaya koydum. Yani bir maliye politikası anlayışı getirmede dolaylı vergilerde, ki birçok arkadaş bu konuya temas etti.

Basit ve belki bir tek tüketim vergisi yoluna gitmeyi düşünmeliyiz yani öyle 3-5-10...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Katma Değer.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Katma Değer ayrı. Katma Değer ayrı yani belki diğer alınan rıhtımlar, stopajlar falan bir onların yerine versin %1-2 bir hesaplayın gayri safi illi hasılaya göre %2 bile alsanız işlem vergisi bir tüketim vergisi olarak çok büyük rakamlara bali olur ve belki hepsini de kapsar, fazlasıyla kapsar ve kolay anlaşılır bir vergi düşünmek için. Yani ben otururken bu münakaşalardan sonra bu geldi aklıma. Bu Amerika'da şu anda düşünülen yahut tasarlanan bir konudur ben basından takip ettiğim kadarıyla yapılan bir çalışmadır ve belki KDV'yi de içine alacak şekilde düşük oranlı tek ama çok genel herşeyi de kapsayacak bir vergi türü olarak düşünülmektedir. O halde kamu finansmanı için kaynak aradığımızı göre bu tahlilde görüyoruz ki bugünkü uygulamalarla bir sonuca varmamız ve gerek ekonomik, gerekse mali sorunları çözmemiz imkan dahilinde değildir. O halde vergi sistemini etkin bir konuma getirmek için ve vergi yeni vergi alanları yaratmak için süratle bir düşünce, bir yeni yapı ortaya çıkarmak durumundayız. Eğer yeni sahalar ve etkin bir vergicilik ortaya konamazsa elbette kaynak yaratmanın da kolay olmayacağını rahatlıkla söylemek istiyorum. Tabii bu sahada yapılabilecekler çoktur. Bir kere vergi istisna ve muafiyetlerini ele almak lazım. Bir çok arkadaş sabahleyin bunu söyledi. Taşkent Bey zannedersen bu konuda bir görüş ortaya attı. Tabii onun ortaya attığı görüş düşük oranlı vergilemeye geçin ve muafiyetleri, istisnaları azaltan o da bir görüştür ama düşük orana geçsek de geçmesek de kaynak yaratmak istiyorsak bu konuları gözden geçirmek durumundayız ve yine vergi sistemimizde nisbi bir şekilde uygulanan müterakki yani artan oranlı bir sistemi hiç ihmal etmemek lazım. Bu adil gelir vergisi ödemesi açısından da önemlidir. Yani az kazananın belki çok az ama illede uyumlu bir şekilde aynı yüzdelerle vermeleri gerekmez. Vergicilikte de fazla yansıyan dilimleri daha ağır yüklenebilecek tabii tutmak vergi adaleti açısından da önemli. Bu konuda bilimsel çalışmalara gitmek icap eder. Yine aynı konu diğer harçlarda vesairede düşünülmesi icap eder. Efendim taşınır ve taşınmaz mallarda yeni düzenlemeler gerekebilir. Eğer ek kaynaklar yaratmak istiyorsak başka yolu yok bunun. Bu durumda kaynak yaratmanın sözlerimin başında da dediğim gibi özellikle parlamento içinde, milletvekilleri için çok zor bir yol olduğunu çünkü bahsettiğim frenleyici pek çok unsur içerdiğini ancak istikrar içinde büyümek istiyorsak

İstikrar içinde halkımızın refahtan payını almasını istiyorsak, acı da olsa bu gibi tedbirleri düşünmenin zamanı geldi ve geçti bile. Şimdi bu yeni düşüncede kaynakları yarattık diyelim. Kaynaklar için birşeyler yapıldı. Zaten, Maliye Bakanlığında daha çok bu nokta üzerinde kafa yorulmaktadır ve kısmen de biz tenkit etsek de, belli uygulamalar yapılmaktadır. Peki, bu kaynakları yine yarattık, aynı şekilde kullanmaya devam mı edeceğiz? İkinci soru bu. Yarattık, birşeyler çıkardık. Bu kaynakları nasıl kullanacağız? Aynı şekilde kullanacaksak hiç dokunmayalım. Yani, halkı da huzursuz etmeyelim. Bir kere Beş Yıllık Kalkınma Plânında gördüğümüz kadarıyla bu ülkede %9 civarında iç tasarruflarda bir artış öngörülmüyor plâncılar tarafında. %9 iç tasarruf hiçbir kaynak yaratmaz. Bir kere, hem %7 kalkınma hızı tesbit edeceksiniz, hem %9 tasarrufla bunu yapacaksınız demek mümkün değildir. Yani, hiçbir iktisatçı, hiçbir ekonomist %9 iç tasarrufla %7 kalkınma hızının sağlanacağını iddia edemez. Ne profesörler, ne kitaplar, hiçbir yerde böyle birşey yoktur. Bunun normal ölçüsü, birçok ülkenin deneyiminden çıkan ölçüsü iki katı. İç tasarrufunuzu iki katına çıkarmanız lâzım %7 kalkınma sağlayabilmek için. Tabii bu kaynakları kullanırken değiştirmek lâzımdı. Nasıl değiştireceksiniz? Bir kere, özel tüketime el atacaksınız. Başka türlü olmaz. Özel tüketimin harcamalarını veyahut artış hızını plânlayacaksınız.

Gerekirse frenleyeceksiniz. Yeni politikalar ister. Ben satır başlarıyla geçiyorum. Gerek Merkez Bankası, gerekse diğer bankaların desteğiyle tasarruflar, yahut para birikimleri artırılmalı ki fiziki sermayeleri ekonomide artırabilesiniz ve reel anlamda bunları artırabilmeli. Ama, bizim, sözlerimin başında bahsettiğim gibi, olumsuz bir konumuz, kamunun açıkları, KİT'ler olsun, devlet olsun, eğer bu tasarrufları kısma da olsa kamu emebiliyorsa, çekebiliyorsa, bu demektir ki ekonomiye zerkedeceğiniz kaynaklar azalıyor. Bir fasit daire yaratıyor bu konuda. Onun için kamu açıklarının nasıl yapılacağını da plânlama lâzım. Bütçe açığının hangi sahalarda yaratılacağını da bir disiplin altına sokmak lâzım ve milli gelir içinde tasarruf yapmayı sağlayamazsak, bunu başaramazsak, kalkınmadan bahsetmek yahut ekonomiyi arzulanan şekilde kaldırmak imkânı yoktur. Bu ekonomide önemli bir konudur ve bunu da yapabilmek için yine politikacılara ters gelen belli transferlerde kısıtlamalar getirmek icabeder.

ikisini birden yapmak zor bir hadisedir. Temel amaç; kamunun tasarruf edebilmesi, kaynak yaratabilmesi ve bunları yatırımlarda kullanma yeteneğine kavuşmasıdır. Temel amaç budur. Bunu sağlamak için çok konular konuşulabilir, tartışılabilir. Politikacıların ilgileneceği bir sahadır. Örnek; ana yatırımlar, alt yapı yatırımları, bir nisbette tamamlanıyor. Peki bu devam mı etmeli? Bir soru. Münakaşa edilmesi lâzım. Bunun her köye devamı sağlanmalı mı? Yoksa bu kaynakları alabilirsek üretime yönelik, teknolojiye yönelik sahalara mı aktarmalıyız? Temel politika ister. Araştırmak, tartışmak ve bir sonuca varmak lâzım. Bu düşüncenin de eğer ciddi bir ekonomik yapılanma ve refah artışı istiyorsak behemehal ele alınması lâzım. Tabii şimdi geldik üçüncü yapılacak şeye, maliye politikasında. Kaynakları bulduk. Kaynakların dağılımını değiştirdik. Yeni düşünceler içerisinde gelir dağılımı nasıl olacak, nasıl düzeltilecek? Hepimiz biliyoruz ama bunları hiçbirimiz hükümet olsun, muhalefet olsun ortaya koymuyor. Muhalefet koyuyor da bu yapılırken, yahut yapılırsa gerekli desteği verebilecek mi? Bu konuda hep sesli düşünüyorum yani. Bunlar benim şahsi değerlendirmelerimdir. Sözlerimin başında da onu söyledim. Ne partimi, ne diğer arkadaşları bağlamaz. Ama ben şahsen ona inanıyorum ki yeni bir maliye politikası anlayışına giderken eğer bunları yapamazsak, önümüzdeki yıllar

çok zor yıllar olmaya devam edecek. Bu gelir dağılımında yapılabilecek işleri gene satır başları ile tabii eksiklikleri çok ve ben süratle ve sesli bir düşünce kabilinde yerimden aldığım notlardır.

Dolaysız vergilerin bir kere ağırlıkta olduğu bir yapıya geçiş şart. Peki geçtik, dolaysız vergileri geçtik. Bu kelle kesen vergiler bunlar, sevimsiz vergiler. Düşük gelirliler ne olacak? Soru burada. Adaletli gelir dağılımı dediğimiz konu parası olan için değil zaten. Düşük gelirliler için. Memurlar, işçiler, emekliler, fakir fukara ne olacak? Onların geliri ne olacak? Bunu düzenlemek için. Burada da öbür tarafta vereceğimiz sıkıntılar, yapacağımız zorlamalar burada en çok baskıyı görecekteler farklı bir şekilde politika olarak yansıtılması lâzım. Yani ödeme gücünü esas alıp ödeme gücünü bu dar gelirlilerin muhafaza edeceği şekilde mali uygulamaları yapmak lâzım. Ödeme gücünü düşürmeyeceksiniz. Düşürmemesi lâzım. İşçinin, memurun, polis vesaire ve yine burada elbette istisnalar ve bağışıklıklar bütünü ile önümüze çıkıyor. Bunları ellemek ve gözden geçirmek lâzım ve buna hakikaten samimi olarak eğilmeli yoksa bunu gelir dağılımını dar gelirliler için iyileştiremezsiniz, öbür politikalara hiç gidemezsiniz.

Çünkü bu defa gerek sosyal, gerek politik, gerekse ekonomik istikrar ortadan kalkacak. Herkes hoşnut olmayacak. Dolayısıyla bu dengeleri kurmak önemlidir ve bunun detayında elbetteki belli mekanizmalar, belli özel indirimler bu kitleler için düşünülebilir. Ondan sonra eğitim gibi, sağlık gibi sosyal hizmet harcamalarında belli bir bonkörlüğe bu sistemde adil bir gelir dağılımını istiyorsak, belli bir bonkörlüğe de gitmek lâzım ve ücretleri reel artışlara göre düzenlemek lâzım. Yine, konu olan, yıllardır konu olan ama bir türlü somut bir şekilde gündeme gelmeyen Tek Sosyal Güvenlik Sistemi. Hep söyleniyor ama, bir türlü ortaya çıkmadığına göre, bu kitlenin adil bir gelir dağılımını muhafaza etmesi için behemehal ortaya çıkması icabeder ve bu sistemde gözetilecek bir tek prensip var, nokta var. Çalışana ek külfetler getirmemesi düşünülmelidir. Sosyal konut uygulamaları, ama sosyal konut kastediyorum, toplu konut değil. Bizim bugün yaptığımız nisbeten toplu konut uygulamasıdır. Hakikaten dar gelirliilere, sosyal anlamda konut verebilme politikası uygulanabilir. Devlete çok daha da ucuza mal olabilir. Bunu uygulamak suretiyle de bu zümreye, dar gelirli kesime yaratılan gelirin adil dağıtımı bu sahada yapılabilir. Yine, adaletli bir gelir dağılımı düzenlenmesi için, sözlerimin sonuna geliyorum, yalnız ben aşağı yukarı yirmi dakika, yahut yarım saat oldu.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
35 dakika oldu.

BAŞKAN- 35 dakika.

NAZIF BORMAN (Devamla)- 35, esasında bir buçuk iki saatlik bir açılım yapılabilirdi. Bunu kısaltarak verdim. Bir kere bu kamuda yaratılan gelirin gelir ve hizmet açısından yerel yönetimlerle bir denge içerisinde paylaşması ve verilen hizmetlerin dar gelirliilere büyük oranda yansıtılması çok önemlidir. Eğer kısır politik çekişmelere sahne olursa, bu konuda pek başarılı olunamaz. Örneğin, Emlâk Vergisi önemlidir. Bunu iktidarın değerlendirmesi gerekir. Eğer çevre korumada, ülkenin temizliğinde önemli görevler üstlenecekse, yerel yönetimler, bundan payını da alması iktiza eder. Özetle vermek istediğim mesaj şudur: Bugün sebepleri izah edilebilir olmasına rağmen, yaşadığımız pek çok siyasal, sosyal ve ekonomik olumsuzluklar mevcuttur. Bu olumsuzluklara bugünkü tatbikatla somut tedaviler uygulamak mümkün değildir. Bunu gerek bütçenin genel eleştirisinde, gerekse Beş Yıllık Kalkınma Plânında, gerekse büyük ölçüde Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanlığındaki eleştirilerimde belirttim ve 1993 yılının bizi çok daha kötü karşılayacağını belirttim. Ben şahsen o kadar iyimser değilim. Bu ve diğer muhalefetteki arkadaşlarım da genel eleştirilerini dinledikten sonra yeni bir maliye nüansının oluşmasında acaba neler yapılabilir diye düşündüğümüzde, bu naçizane görüşlerimi Yüce Meclisin, parlamento-nun huzuruna getirmiş bulunuyorum.

Eğer bu görüşler hükümette yankı bulursa, muhalefet olarak katkımızı yaparız. Çünkü temel amacımız ülkemizin adançletli bir şekilde insanımıza yaratılacak refahın verilebilmesidir, ülkemiz insanının mutluluğudur. Bu görüşlerle hepinize saygılar sunarım.

MILLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Peki kabul ettik.

NAZİF BORMAN (Lefkoşa)(Yerinden) - İster et, ister etme.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın Maliye Bakanı buyurun efendim.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla) - Bu kadar kibarlığımıza verilecek cevap mıydı?

NAZİF BORMAN (Yerinden)(Devamla) - Kimse lâf atmadı, sen geldin horoz gibi atan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; egemenliğimizin, milli egemenliğimizin en büyük unsuru olan bütçe görüşmelerinin sonuna hemen hemen gelmiş bulunuyoruz. Günlerden beri bu kürsüden çeşitli siyasal görüşlere bağlı arkadaşlarımızın bütçe ile ilgili yaklaşımlarını, görüşlerini, tenkitlerini ve önerilerini dinlemekteyiz. Bütün bu serdedilen görüşlerin bir tek amacı var. O amaç da bu ülke insanına daha refah dolu, daha mutlu günleri yaşatmak için nasıl bir yol izlenmeli? Hedef, amaç budur. Bu yollar izlenecek yöntemlerde bazı farklılıklar olabilir ama aşağı yukarı ortaya çıkmıştır ki bu ülkede bir istikrara ihtiyaç vardır. Bu ülkede bir onarıma ihtiyaç vardır. Ben şunu vurgulamak isterim. Onarım derken şunlar şunlar yanlış yapılmıştır da bugün onarıma gideceğiz, böyle bir yaklaşımda olduğumuzdan bu kelimeyi kullanmıyoruz.

En azından biz böyle anlamıyoruz. Tekâmüle ihtiyaç vardır arkadaşlar ve istatistikten çıkmış, daha dinamik bir yapıya ihtiyacımız vardır. Ben zannederim ki bütün konuşmalar, bütün temenniler ve bütün çalışmaların istikameti budur, hedefi budur. Biz bu ülkede daha dinamik olmak mecburiyetindeyiz ve mutlaka müesseselerimizi geliştirmek, tekâmül ettirmek mecburiyetindeyiz. Çünkü 1974'ten sonra bu işlere başlarken hazır gelişmiş bir taban bulamadık toplum olarak. O itibarla yeni devleti oluştururken elbette ki birtakım eksikliklerimiz, birtakım sıkıntılarımız olacaktır ve olmuştur. Bunu tekâmül ettirmek durumundayız. Bunun için gayret sarfediyoruz ve bu tekâmüle mutlaka ulaşacağız. Yalnız bu ulaşmada gene konuşmalar içerisinde dikkatimi çeken bir husus var, bizim de hep söylediğimizdir. Ali Bey'e teşekkür etmek isterim, güzel bir de ifade kullandı. Beyaz Fil hikâyesini gündeme getirdi ve dedi ki; her sektör bu ülkede istisna istese, her sektör muafiyet istese, her sektör devlet denen anadan birşey isterse birşey vermeden, bir yere ulaşmamız mümkün değil.

Ekonominin kuralları bellidir. Sayın Borman bunları bu kürsüden rakamlarla da tekrarlamıştır. Bu kurallar bilinen kurallardır. Bu kurallara da uymak lâzım. Bu kurallara da uymadan bir yere varamayız. Demek ki istikrar ve onarım çalışması içerisinde giderken, bazı reçetelere ihtiyaç vardır. Bizim görevimiz iktidar olarak bu reçeteleri acı yapmamak, halkımızı fazla sıkıntıya uğratmamak, vatandaşımızı fazla üzmemek ve bu yöntemle ülkeyi kalkındırmak ve insanlarımızı mutlu etmektir. Bu parlamentoda ciddi olan reçete zannederseniz bu şekilde özetlenebilir. Hepinize sunduğunuz, serdettiğiniz önerilerden, görüşlerden dolayı teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederiz efendim.

Sayın milletvekilleri; Ekonomi ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu bütçeyi oylarınıza sunuyorum efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Hangisini?

BAŞKAN- Maliye Bakanlığını, evet. Kabul edenler efendim Maliye Bakanlığını. Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; böylece 2'nci maddeye bağlı gider cetvellerinin görüşülmesini tamamlamış oluyoruz. Şimdi Tasarının 2'nci maddesine bağlı cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum. Cetvellerle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler efendim?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; 1993 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının madde madde görüşülmesine devam ediyoruz. 3'üncü maddeyi ve bu maddeye bağlı Gelirler Cetvelini okuyunuz lütfen.

Bütçenin
Finansmanı

KATİP-

3. Bütçenin finansmanı için bu Yasa'ya ekli B (Gelirler) Cetvelinde saptanan kaynaklardan 1.337.000.000.000 Türk Lirası öz gelir, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetleri ile Sivil Savunma Teşkilâtı giderleri dahil olmak üzere 560.000.000.000 Türk Lirası T.C Yardımı ile 676.000.000.000 Türk Lirası borçlanmalar olmak üzere toplam 2.573.000.000.000 Türk Lirası gelir öngörülmüştür.

1993 Mali Yılı Bütçesinde Öngörülen Tahmini Gelirler
(Madde 3)

Program 01 Dolaysız Vergiler:

Alt Program 01: Dolaysız Vergiler

Alt Program Toplamı 559,000,000,000.-TL

Alt Program 02: Resim ve Ruhsatlar

Alt Program Toplamı 30,000,000,000.-TL

Program Toplamı 589,000,000,000.TL

Program 02 Dolaylı Vergiler:

Alt Program 01: Gümrük ve Rüsumat Vergileri.

Alt Program Toplamı 418,000,000,000.-TL

Alt Program 02: Diğer Dolaylı Vergiler.

Alt Program Toplamı 123,000,000,000.-TL

Program Toplamı 541,000,000,000.-TL

Program 03: Vergi Dışı Bütçe Gelirleri

Alt Program 01: Harçlar

Alt Program Toplamı 59,503,000,000.-TL

Alt Program 02: Hizmet Karşılığı Ücretler V.S Gelirler.

Alt Program Toplamı 108,320,000,000.-TL

Program Toplamı 167,823,000,000.-TL

Program 04: Cezalar ve Müsadereler.

Alt Program 01: Cezalar

Alt Program Toplamı 7,200,000,000.-TL

Alt Program 02: Müsadereler

Alt Program Toplamı 1,000,000,000.-TL

Program Toplamı 8,200,000,000.-TL

Program 05: Kamu Kuruluşları Gelirleri.

Alt Program 01: Güzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri.

Alt Program Toplamı 300,000,000.-TL

Alt Program 02: Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri.

Alt Program Toplamı 1,525,000,000.-TL

Alt Program 03: Elektrik Kurumu Gelirleri.

Alt Program Toplamı 2,202,000,000.-TL

Program Toplamı 4,027,000,000.-TL

Program 06: Hazine Malları Kira Gelirleri.

Alt Program 01-02-03: Konut; Dükkan, Tesis ve İşyeri; Tarla, Bahçe Kiraları.

Alt Program Toplamı 4,000,000,000.-TL

Alt Program 04: Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları ile Büfe Kiraları.

Alt Program Toplamı 1,600,000,000.-TL

Program Toplamı 5,600,000,000.-TL

Program 07: Muhtelif Gelirler.

Alt Program 01: Özel Emanet (Su) Hesabından İade.

Alt Program Toplamı 1,500,000,000.-TL

Alt Program 02: Emeklilik Yasası Gereğince Devlet Personelinin Katkısı.

Alt Program Toplamı 14,000,000,000.-TL

Alt Program 03: Müteferrik.

Alt Program Toplamı 2,000,000,000.-TL

Alt program 04: İhtiyat Sandığı İadeleri. Alt program toplamı 1,500,000,000.-TL.

Alt program 05: Devlet Basımevi gelirleri. Alt program toplamı 1,000,000,000.-TL.

Alt program 06: İmtihan Harçları Gelirleri. Alt program toplamı 250,000,000.-TL.

Alt program 08: OTEM Gelirleri. Alt program toplamı 100,000,000.-TL.

Alt program 09: Telefon Rehberi Satış Gelirleri. Alt program toplamı 1,000,000,000.-TL.

Program toplamı: 21,350,000,000.-TL.

Program: Mahalli Gelirler Toplamı: Alt Program toplamı 1,337,000,000,000.-TL. Program toplamı 1,337,000,000,000.-TL

Program 08: Türkiye Cumhuriyeti Yardımları. Alt program 01: Türkiye Cumhuriyeti Yardımları. Alt program toplamı 560,000,000,000.-TL. Program toplamı 560,000,000,000.-TL.

Program 09: Borçlanmalar. Alt program 01: Borçlanmalar. Alt program toplamı 576,000,000,000.-TL

Alt program 02: Türkiye Cumhuriyeti İkrazaı, Alt program toplamı 100,000,000,000.-TL. Program toplamı 676,000,000,000.-TL.

Toplam bütçe gelirleri: Alt program toplamı 2,573,000,000,000.-TL. Program toplamı: 2,573,000,000,000.-TL.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 3'üncü madde ve bağlı cetveli üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur. Efendim 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum bağlı cetveleri ile beraber. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.
(Gelirler Cetveli 3'üncü maddeye eklenmiştir.)

KÂTİP -

Uygulama
ve Denetim

4. Bütçede öngörülen gelirin tarh, tahakkuk ve tahsili ile harcamaların yapılması ve denetimi, Anayasa ve ona uygun olarak yürürlükte bulunan ilgili mevzuata, bu Yasa ile konan koşul ve kurallara ve bu koşul ve kurallar çerçevesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunun alacağı kararlara göre yürütülür.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Sayın milletvekilleri; 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP

Düzenleme ve
İndirim Yetkisi

5. (1) Bütçe harcamalarını, gelir tahsilâtı, nakit olanakları ve genel ekonomik koşullara göre üçer aylık devreler itibarıyla düzenlemeye, Maliye İşleriyle Görevli Bakan yetkilidir. Durum gerektirdiği takdirde, Maliye İşleriyle Görevli Bakanın önerisi üzerine, Bakanlar Kurulunca Bütçe ödeneklerinden %25'e kadar indirim yapılabilir.

(2) Bütçede öngörülen cari ve transfer ödeneklerinin aylık harcamaları, ilgili ödeneğin 1/12 oranını aşamaz. Ancak zorunlu ve gerekli olduğu durumlarda Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın onayı ile ilgili ödeneğin aylık 1/12 oranı üzerinde harcama yapılabilir.

BAŞKAN - Evet 5'inci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

İKİNCİ KISIM

Gelirler ve Cari Harcamalara İlişkin Uygulama
ve Denetim Kuralları

BİRİNCİ BÖLÜM

Gelirler

Bütçe
Gelirleri

6. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kaynaklarından elde edilecek bütün gelirler ile Türkiye Cumhuriyeti veya diğer ülkeler veya Uluslararası Kuruluşlar tarafından yapılan nakdî ve aynî yardımlar, bütçeye gelir olarak kaydedilir. Bunlardan nakdî ve aynî yardımların karşılığını, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, ilgili dairelere ödenek olarak kaydeder.

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KĀTĪP -

Yeni
Gelirler

7. Bütçede öngörülmediği halde cari yıl içinde ortaya çıkan gelirler, Maliye İşleriyle Görevli Bakan tarafından bütçeye yeni gelir kalemi olarak eklenir.

BAŞKAN - 7'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KĀTĪP -

Gelir Azaltıcı
Öneriler

8. Bütçenin yasalaşmasından sonra, 1993 Mali Yılı içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gelirlerini azaltıcı nitelikte Yasa Tasarısı ve Önerileri, telâfi edici (aynı veya daha fazla) önerilerle birlikte yapılır.

BAŞKAN - 8'inci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

İKİNCİ BÖLÜM
Giderler

Harcamalarda
Usûl

9. Bütçede gösterilen ödenek miktarları aşamaz. Harcamalar bu Yasanın koyduğu usûl, koşul ve kurallar ile bu Yasaya ekli Harcama Cetvellerinde yer alan kurallara göre yapılır.

BAŞKAN - 9'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Madde İçi
Döküm Yetkisi

10. Bütçede gösterilen maddelerle ilgili dökümler, zorunluluk halinde, ilgili madde kapsamına uygun olması ve öngörülen ödeneğin aşılmaması kaydıyla, İta Amirinin yazılı istemi ve Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın onayıyla değiştirilebilir. (Harcamalara ilişkin formül "F" Cetvelinde gösterilmiştir.)

**"F" CETVELİ
HARCAMALARA İLİŞKİN FORMUL**

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

12

"F" CETVELİ
HARCAMALARA İLİŞKİN FORMOL

1- CARİ HARCAMALAR

01 - 09 MAAS, ÜCRET VE DİĞER ÖZLÜK HAKLARI

Madde 01 - 02 : Kadrolu Memur Maaşları;

03 : Kadrolu İşçi Ücretleri;

04 : 22/84 Sayılı Geçici Personelin Kadrolanması (Özel Kurallar) Yasası Uyarınca Kadrolanan Memur Maaşlar

05 : Sözleşmeli personel Maaşları;

06 : Diğer Personel Giderleri ile Mevzuatlara Göre ödenecek Özlük Hakları;

bu kalemden karşılanır.

10 - 19 YOLLUKLAR

Madde 11 : YURT İÇİ YOLLUKLAR :

14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "1979 Yolluk ve İaşe İbâte Tüzüğü" ve halen yürürlükte olan "Devlet İşçileri Toplu İş Sözleşmesi" çerçevesinde Kamu Görevlilerine ve İşçilere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları dahilinde yapacakları görev seyahatleri dolayısıyla ödenecek yolluk, iaşe-ibâte giderleri ile bisiklet, motosiklet ve maktu yolluk tahsisatları bu kalemden karşılanır.

Madde 12 : YURT DIŞI GÖREV YOLLUKLARI :

Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında yapılacak dış görev ve müzakerelerle aydınlatma ziyaretlerinin gerektirdiği yolluk giderleri yürürlükteki mevzuat uyarınca gidiş-dönüş bilet bedelleri, iaşe-ibate, otel v.b. giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 15 : YURT İÇİ VE YURT DIŞI PERSONEL NAKİL GİDERLERİ :

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yasalarına uygun olarak Kamu Görevlilerinin görevleri gereği bulunduğu yerden başka bir görev yerine atanmaları halinde taşınmak zorunda olan Kamu Görevlisinin; 14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı resmi Gazete'de yayınlanan "1979 Taşınma Ödeneği Tüzüğü" çerçevesinde ailesini ve şahsi ev eşyalarını taşımak için yaptığı giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 16 : DAVETLİ ZEVATIN YOLEK VE AĞIRLAMA GİDERLERİ ;

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin davetlisi olarak Dış Ülkelere gelecek zevatın ülkemizde davetli olduğu süre zarfında yapacağı her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

20 - 29 HİZMET ALIMLARI

Madde 21 : POSTA - TELEFON - TELGRAF

- a) Telefon-Telex, telefaxların tesis, kullanım, nakli ve abone giderleri ile telex hat kiralama giderleri;
  - b) Posta-Telgraf giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 22 : KİRALAR

Hazine malı dışında kalan ve kamu yararına kullanılan her türlü gayrimenkuller ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dış Temsilciliklerinin kiraladıkları daire, ikametgâhlar için imzalanan Kira Sözleşmeleri ile ilgili kira giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 23 : GEÇİCİ HİZMETLİLER

Hizmetin gerektirdiği hallerde devrevi olarak ve belirli süreler için önceden Maliye ile ilgili Bakanlıktan gerekli yetkinin alınması koşulu ile ve tamamen geçici nitelikte mahallen yapılan hizmet alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 29 : DİĞER HİZMET ALIMLARI :

Taşıtlar, her türlü ilan ve reklam giderleri, kayıt ücretleri, sigorta giderleri ile her türlü alet, makine, taşıt, bina ve sair küçük onarımlar ile ilgili işçilik ve diğer hizmet alımı niteliğindeki tüm giderler bu kalemden karşılanır.

30 - 39 TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI

Madde 31 : KİRTASIYE-MATBUA-NEŞRİYAT-ABONMAN :

- Hizmetin gerektirdiği kırtasiye, basılı kâğıt, defter ve benzeri alım giderleri ile daire ihtiyaçlarına ilişkin her türlü tüketim malzemesi alımları, basılı kâğıt ve defterlerin alım ve yapımı ile bunlara ilişkin diğer giderler;
  - Hizmetin gerektirdiği her türlü baskı-yayın ve cilt giderleri;
  - Mesleki ve Teknikyerli veyabancı neşriyat ile gazete alımları;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 32 : AYDINLATMA-ISITMA-SU :

Aydınlatma ve havalandırmaya zorunlu ve yararlı her türlü malzeme alımları, elektrik ücretleri, ısıtma, içme suyu ile diğer amaçlar için kullanılan su bedelleri ve bunlara ilişkin her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 33 : TEKNİK MALZEME ALIMLARI :

Hizmetin gereği olarak demirbaş niteliği taşımayan ancak kullanılıp tüketilebilen malzeme alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 34 : AKARYAKIT-YAĞ :

Makine ve taşıtların işletilmesi ile ilgili akaryakıt-yağ alımları ile belli işletmelerde, hastanelerde, OTEM ve sair gibi hizmetin gerektirdiği yerlerde yemek pişirme ile ilgili yakıt alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 35 : İLÂÇ VE TIBBİ MALZEME :

Sağlıkla ilgili olarak kullanılacak her türlü ilâç ve tıbbi malzeme alımları ile bunlara ilişkin giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 36 : YİYECEK VE YEM ALIMLARI :

Besin ürünleri ve beslenme ile ilgili her türlü satın alımlar ile bunlara ilişkin her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 37 : GIYECEK ALIMLARI :

14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "1979 Özel Giysi Giyecek Kamu Görevlilerine Giyecek Yardımı Tüzüğü" Devlet İşçileri Toplu İş Sözleşmesi ve kendi özel yasa veya tüzükler çerçevesinde belirlenen personele tüzüklerde belirlenen giyecek alımları ve bunlara ilişkin diğer giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 38 : HAYVAN ALIMLARI :

- a) Hizmetin gerektirdiği her cins ve çeşit hayvan alımları ve bunlara ilişkin her türlü giderler;
  - b) Sağlık açısından tehlike arzeden hastalıklı hayvanların satın alınıp eridikasyonu ile ilgili ödemeler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 39 : DİĞER TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI :

- a) Her türlü temizlik malzemesi ve bunlarla ilgili giderler,

- b) Eşya ve bahçelerin bakımlarında kullanılan her türlü madde ve malzeme satın alımlarıyla ilgili giderler;
  - c) Yangınlardan korumanın gerektirdiği malzeme alımları ve buna ilişkin her türlü giderler;
  - d) Bütçelerinde ilaç ve malzeme alımı için bütçe bulunmayan Dairelerin ilaç alımları ile ilgili giderler;
  - e) Sabitleşmiş, hareketli veya taşınabilir her çeşit makine, alet, teçhizat, taşıt, bina ve saire ile ilgili küçük bakım ve onarımlarında alınacak her türlü malzeme ile yedek parça alımları ve diğer madde kapsamına girmeyen tüketilebilen her türlü malzeme alımları ile ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

40 - 49 DEMİRBAŞ ALIMLARI

Madde 41 : DÖŞEME - DEMİRBAŞ :

- a) Daire hizmetlerinde kullanılacak daktilo, hesap makinesi gibi demirbaş niteliği taşıyan makine alımları;
  - b) Dairelerin donanımı ve döşemelerinde kullanılan eşyalar ile hizmetin; çalışmanın ve işin gerektirdiği büro malzemeleri gibi her türlü menkul mal alımları ile ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 42 : TEKNİK TEÇHİZAT :

- a) Makine, teçhizat ve bunların yedek parçalarının satın alınması;
  - b) Uzun ömürlü ve demirbaş niteliğinde olan makine, alet, cihaz ve sabit tesis giderleri ile buna benzer giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 44 : ESKİ ESER ALIMLARI :

İlgili Yasaya uygun olarak yapılacak her türlü eski eser alımları ile ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 51 : TEMSİL VE AĞIRLAMA GİDERLERİ :

Makamı icabı temsilin gerektirdiği her türlü giderler ile yetkililerce yapılacak görevle ilgili temsil ve ağırlama giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 52 : STAJ VE EĞİTİM ETKİNLİKLERİ :

Bakanlar Kurulu Kararı veya Burs Seçim Komisyonu kararı uyarınca Kamu Görevlilerinin Bakanlar Kurulu'nun yapacağı kriterler ile ilgili her türlü staj, kurs ve eğitim giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 53 : KUÇUK BAKIM VE ONARIMLAR :

İnşaatlarla ilgili her türlü küçük bakım, onarım ve idame giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 54 : BEKLENMEDİK GİDERLER VE DİĞER ÖDEMELER :

İflet, sel baskını, yangın v.b. olağanüstü hallerde Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca yapılacak her türlü ödemeler ve Maliyeden Sorumlu Bakan'ın onayı ile yapılacak diğer ödemeler niteliğindeki giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 55 : PUL BASKISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kullanılan her türlü pulların baskı giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 56 : ACIL İÇME SULARI :

Çok acil olarak tedbir alınması gerekli olduğu hallerde köy ve şehirlerde doğabilecek içme suyu sorunlarının hali için gerekli her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 57 : EMANET TAHSİLATLARDAN ÖDEMELER :

Bütçe Yasası'na göre belli amaçlar için tahsil edilen gelirin amacında kullanılabilmesini temin amacıyla yapılacak gelir-gider kaydı sonucu kaydedilecek ödenekten amacında kullanılması koşulu ile yapılacak giderler bu kalemden karşılanır.

II- YATIRIM PROJE HARCAMALARI

A- MAKİNE TECHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI

Proje No 61 : TAŞIT ARAÇ ALIMLARI PROJELERİ :

Kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere satın alınan her türlü taşıtlar ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 62 : MAKİNE TECHİZAT ALIMLARI PROJELERİ :

- a) Hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili olarak satın alınan iş makineleri ve teçhizatları;
  - b) Jeneratör, röntgen makinesi, telefon santrali ve bilgisayar alımları ile hizmetin gerektirdiği benzer makine ve teçhizat alımları ile benzeri projelerle ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Proje No 63 : MAKİNE ARAÇ GEREÇ BÜYÜK ONARIM PROJELERİ :

Madde 62'de belirtilen makine, araç ve gereçlerin büyük bakım onarımları ile ilgili her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

B- YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIMLAR :

Proje No 71 : İNŞAAT YAPI VE BÜYÜK ONARIM PROJELERİ :

Kamu hizmetleri amaçlarında kullanılan idari binalar, sağlık merkezleri inşaatları, okul inşaatları ve Devlet'e ait gayrimenkullerin büyük onarımları ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 72 : SU TESİSLERİ YAPI VE ONARIM PROJELERİ :

İçme suları temini ile ilgili giderler, şebeke yenileme ve tadilatları, isale hatları yenilemeleri, jeoloji, jeofizik, hidroloji araştırma sondajları ve göletlerin onarımı ile benzeri projelerle ilgili ödemeler bu kalemden karşılanır.

Proje No 73 : ALT YAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME PROJELERİ

Alt yapı, ulaşım ve haberleşme ile ilgili yol, liman, havaalanı yapımları ve telekomünikasyon projeleri ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 74 : TARIM VE ORMANCILIK PROJELERİ :

Tarım, hayvancılık ve tabii kaynaklarla ilgili Bitkisel Üretimi Geliştirme, Tarımsal Araştırmalar, Hayvancılığın Geliştirilmesi, Hayvansal Hastalıklar ve Zararlılarla Mücadeleler ve Ormancılığın Geliştirilmesi Projeleri ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 75 : SOSYAL İÇERİKLİ (EĞİTİM-SAĞLIK) PROJELERİ :

İnsan Sağlığını Tehdit Eden Verem ve Kanserle Mücadele Giderleri, İlaç İmalâtı Giderleri, Eğitim Amaçlı Projeler ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 76 : SOSYAL İÇERİKLİ (İSKÂN-REHABİLİTASYON) PROJELERİ :

İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Uygulamaları; İskân ve Rehabilitasyon Amaçlı Projeler ile benzeri projelerde ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 77 : TURİZM YATIRIM PROJELERİ :

Turizm yatırımları ile ilgili her türlü proje giderleri bu kalemden karşılanır.

Proje No 78 : SANAYİ YATIRIM PROJELERİ :

Ticaret ve Sanayi Yatırımları ile ilgili her türlü proje giderleri bu kalemden karşılanır.

Proje No 79 : ETÜD-PLAN-PROJE :

Projelerin hazırlanması amacıyla yapılacak her türlü etüd giderleri bu kalemden karşılanır.

III- TRANSFER HARCAMALARI :

Madde 81 : MALİ TRANSFERLER :

- a) Özel İdarelere yapılacak her türlü yardımlar ve ödemeler;
  - b) Fonlara Katılma Payı ve Ödemeler;
  - c) Diğer Mali Transferler ile ilgili ödemeler;
  - d) Birlik ve Kurumlara yardımlar ile benzeri transfer giderleri;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 82 : SOSYAL TRANSFERLER :

- a) Şehit, kayıp, malûl, yoksul ve göçmen ailelerine aylık nakdi ve her türlü yardımlar;

- b) Sosyal Sigorta özel uygulamalara ödemeler;
  - c) Yurt içinde ve yurt dışında okutulan öğrencilerle ilgili burs giderleri ve benzeri sosyal transferler;
  - d) Emekli maaşı ve ikramiyeleri;
  - e) Yabancı Ülkelerde muhtaç duruma düşen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Dış Temsilciliklerimiz eliyle yapılacak yardımlar ve benzeri transfer giderleri;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 83 : İKTİSADİ TRANSFERLER :

Ekonominin geliştirilmesi amacıyla Kurum ve Müesseselere yapılacak ödemeler, primler, Toprak Ürünleri Kurumu giderleri ile benzeri transfer giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 84 : KURUMLARA KATILMA PAYLARI VE SERMAYE TEŞKİLİ TRANSFERLER :

- a) Kamu İktisadi Teşebbüslerine katılma paylarına ilişkin ödemeler;
  - b) Diğer Kamu Kuruluşlarına katılma paylarına ilişkin ödemeler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 85 : BORÇLAR- FAİZ VE HARÇLARI :

Mevzuatlar çerçevesindeki gelir vergisi ideleri, gümrük resmi ideleri, ilâma bağlı borçlar, Dördüncü Uyruklu şahısların mallarına karşılık tazminat, geçmiş yıl borçları, faiz ödemeleri, banka harçları ile benzeri transfer giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 86 : İSTİMLAK GİDERLERİ :

1962 Zorla Mal İktisabı Yasası çerçevesinde istimlak edilen mallar ile ilgili ödemeler bu kalemden karşılanır.

Madde 87 : BELEDİYELERE VE DİĞER YEREL KURULUŞLARA YARDIMLAR :

15/80 sayılı Belediyeler Yasası ve 11/1982 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası ve mevzuatlar çerçevesinde Belediyeler ve Belediyeler dışındaki diğer Yerel Kuruluşlara Devlet tarafından yapılacak yardımlar bu kalemden karşılanır.

Madde 88 : GEÇMİŞ YILLARDAN DEVREDİLEN DIŞ YARDIMLAR :

Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımların geçmiş yıldan kullanılmayan kısmı bu kaleme devredilerek amacına uygun şekilde yapılacak olan harcamalar bu kalemden karşılanır.

Madde 89 : DIŞ YARDIMLAR :

Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkeler tarafından yıl içerisinde yapılacak insancıl yardımlar bu kaleme ödenek kaydedilerek amacına uygun şekilde yapılacak olan harcamalar anılan kalemden karşılanır.

"F" CETVELİ
HARCAMALARA İLİŞKİN FORMÜL

"F" CETVELİ
HARCAMALARA İLİŞKİN FORMÜL

1- CARI HARCAMALAR

01 - 09 MAAŞ, ÜCRET VE DİĞER ÖZLÜK HAKLARI

- Madde 01 - 02 : Kadrolu Memur Maaşları;**
00 : Kadrolu işçi ücretleri;
04 : 22/84 Sayılı Geçici Personelin Kadrolanması (Özel Kurallar) Yasası Uyarınca Kadrolanan Memur Maaşları;
06 : Sözleşmeli personel maaşları;
09 : Diğer personel giderleri ile mevzuatlara göre ödenecek özlük hakları;
bu kalemden karşılanır.

10 - 19 YOLLUKLAR

Madde 11 : YURT İÇİ YOLLUKLAR :

14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "1979 Yolluk ve İaşe İbâte Tüzüğü" ve halen yürürlükte olan "Devlet İşçileri Toplu İş Sözleşmesi" çerçevesinde Kamu Görevlilerine ve İşçilere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları dahilinde yapacakları görev seyahatleri dolayısıyla ödenecek yolluk, iaşe-ibâte giderleri ile bisiklet, motosiklet ve maktu yolluk tahsisatları bu kalemden karşılanır.

Madde 12 : YURT DIŞI GÖREV YOLLUKLARI :

Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında yapılacak dış görev ve müzakerelerle aydınlatma ziyaretlerinin gerektirdiği yolluk giderleri yürürlükteki mevzuat uyarınca gidiş-dönüş bilet bedelleri, iaşe-ibate, otel v.b. giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 15 : YURT İÇİ VE YURT DIŞI PERSONEL NAKİL GİDERLERİ :

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yasalarına uygun olarak Kamu Görevlilerinin görevleri gereği bulunduğu yere başka bir görev yerine atanmaları halinde taşınmak zorunda olan Kamu Görevlisinin; 14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı resmi Gazete'de yayınlanan "1979 Taşınma Ödeneği Tüzüğü" çerçevesinde ailesini ve şahsi ev eşyalarını taşımak için yaptığı giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 16 : DAVETLİ ZEVATIN YOLLUK VE AŞIRLAMA GİDERLERİ :

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin davetlisi olarak Dış Ülkelerden gelecek zevatın ülkemizde davetli olduğu süre zarfında yapacağı her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

20 - 29 HİZMET ALIMLARI

Madde 21 : POSTA - TELEFON - TELGRAF

- a) Telefon-Telex, telefaxların tesis, kullanım, nakli ve abone giderleri ile telex hat kiralama giderleri;
  - b) Posta-Telgraf giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 22 : KİRALAR

Hazine malı dışında kalan ve kamu yararına kullanılan her türlü gayrimenkuller ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dış Temsilciliklerinin kiraladıkları daire, ikametgâhlar için imzalanan Kira Sözleşmeleri ile ilgili kira giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 23 : GEÇİCİ HİZMETLİLER

Hizmetin gerektirdiği hallerde devrevi olarak ve belirli süreler için önceden Maliye ile ilgili Bakanlıktan gerekli yetkinin alınması koşulu ile ve tamamen geçici nitelikte mahallen yapılan hizmet alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 29 : DİĞER HİZMET ALIMLARI :

Taahhüt kiralaları, her türlü ilân ve reklâm giderleri, kayıt ücretleri, sigorta giderleri ile her türlü alet, makine, taşıt, bina ve sair küçük onarımlar ile ilgili işçilik ve diğer hizmet alımı niteliğindeki tüm giderler bu kalemden karşılanır.

30 - 39 TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI

Madde 31 : YIRTASIYE-MATBUA-NEŞRİYAT-ABONMAN :

- a) Hizmetin gerektirdiği kırtasiye, basılı kâğıt, defter ve benzeri alım giderleri ile daire ihtiyaçlarına ilişkin her türlü tüketim malzemesi alımları, basılı kâğıt ve defterlerin alım ve yapımı ile bunlara ilişkin diğer giderler;
  - b) Hizmetin gerektirdiği her türlü baskı-yayın ve cilt giderleri;
  - c) Mesleki ve Teknikyerli-yabancı neşriyat ile gazete alımları;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 32 : AYDINLATMA-ISITMA-SU :

Aydınlatma ve havalandırmaya zorunlu ve yararlı her türlü malzeme alımları, elektrik ücretleri, ısıtma, içme suyu ile diğer amaçlar için kullanılan su bedelleri ve bunlara ilişkin her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 33 : TEKNİK MALZEME ALIMLARI :

Hizmetin gereği olarak demirbaş niteliği taşımayan ancak kullanılıp tüketilebilen malzeme alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 34 : AKARYAKIT-YAĞ :

Makine ve taşıtların işletilmesi ile ilgili akaryakıt-yağ alımları ile belli işletmelerde, hastanelerde, OTEM ve sair gibi hizmetin gerektirdiği yerlerde yemek pişirme ile ilgili yakıt alımları bu kalemden karşılanır.

Madde 35 : İLÂÇ VE TIBBİ MALZEME :

Sağlıkla ilgili olarak kullanılacak her türlü ilâç ve tıbbi malzeme alımları ile bunlara ilişkin giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 36 : YIYECEK VE YEM ALIMLARI :

Besin ürünleri ve beslenme ile ilgili her türlü satın alımlar ile bunlara ilişkin her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 37 : GIYECEK ALIMLARI :

14 Eylül, 1979 tarihli ve 79 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "1979 Özel Giysi Giyecek Kamu Görevlilerine Giyecek Yardımı Tüzüğü" Devlet İşçileri Toplu İş Sözleşmesi ve kendi özel yasa veya tüzükler çerçevesinde belirlenen personele tüzüklerde belirlenen giyecek alımları ve bunlara ilişkin diğer giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 38 : HAYVAN ALIMLARI :

- a) Hizmetin gerektirdiği her cins ve çeşit hayvan alımları ve bunlara ilişkin her türlü giderler;
  - b) Sağlık açısından tehlike arzeden hastalıklı hayvanların satın alınıp eridikasyonu ile ilgili ödemeler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 39 : DİĞER TÜKETİM MALLARI VE MALZEME ALIMLARI :

- a) Her türlü temizlik malzemesi ve bunlarla ilgili giderler,

- b) Eşya ve bahçelerin bakımlarında kullanılan her türlü madde ve malzeme satın alımlarıyla ilgili giderler;
  - c) Yangınlardan korumanın gerektirdiği malzeme alımları ve buna ilişkin her türlü giderler;
  - d) Bütçelerinde ilaç ve malzeme alımı için bdenek bulunmayan Dairelerin ilaç alımları ile ilgili giderler.
  - e) Sabitleşmiş, hareketli veya taşınabilen her çeşit makine, alet, teçhizat, taşıt, bina ve sairle ilgili küçük bakım ve onarımlarında alınacak her türlü malzeme ile yedek parça alımları ve diğer madde kapsamına girmeyen tüketilebilen her türlü malzeme alımları ile ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

40 - 49 DEMİRBAS ALIMLARI

Madde 41 : DÖŞEME - DEMİRBAS :

- a) Daire hizmetlerinde kullanılacak daktilo, hesap makinesi gibi demirbaş niteliği taşıyan makine alımları;
  - b) Dairelerin donanımı ve döşemelerinde kullanılan eşyalar ile hizmetin; çalışmanın ve işin gerektirdiği büro malzemeleri gibi her türlü menkul mal alımları ile ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 42 : TEKNİK TEÇİZAT :

- a) Makine, teçhizat ve bunların yedek parçalarının satın alınması;
  - b) Uzun ömürlü ve demirbaş niteliğinde olan makine, alet, cihaz ve sabit tesis giderleri ile buna benzer giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 44 : ESKİ ESER ALIMLARI :

İlgili Yasaya uygun olarak yapılacak her türlü eski eser alımları ile ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 51 : TEMSİL VE AĞIRLAMA GİDERLERİ :

Makamı icabı temsil gerektirdiği her türlü giderler ile yetkililerce yapılacak görevler ilgili temsil ve ağırlama giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 52 : STAJ VE EĞİTİM ÖDEMELERİ :

Bakanlar Kurulu Kararı veya buna eşdeğer Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca Kamu Görevlilerinin Bakanlar Kurulu'nun seçtiği kriterler ile ilgili her türlü staj, kurs ve eğitim giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 53 : KÜÇÜK BAKIM VE ONARIMLAR :

İnşaatlarla ilgili her türlü küçük bakım, onarım ve idame giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 54 : BEKLENMEDİK GİDERLER VE DİĞER ÖDEMELER :

Afet, sel baskını, yangın v.b. olağanüstü hallerde Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca yapılacak her türlü ödemeler ve Maliyeden Sorumlu Bakan'ın onayı ile yapılacak diğer ödemeler niteliğindeki giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 55 : PUL BASKISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kullanılan her türlü pulların baskı giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 56 : ACIL İÇME SULARI :

Çok acil olarak tedbir alınması gerekli olduğu hallerde köy ve şehirlerde doğabilecek içme suyu sorunlarının halli için gerekli her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

Madde 57 : EMANET TAHSİLATLARDAN ÖDEMELER :

Bütçe Yasası'na göre belli amaçlar için tahsil edilen gelirin amacında kullanılabilmesini temin amacıyla yapılacak gelir-gider kaydı sonucu kaydedilecek ödenekten amacında kullanılması koşulu ile yapılacak giderler bu kalemden karşılanır.

II- YATIRIM PROJE HARCAMALARI

A- MAKİNE TECHİZAT VE TAŞIT ALIMLARI

Proje No 61 : T-AŞIT ARACI ALIMLARI PROJELERİ :

Kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere satın alınan her türlü taşıtlar ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 62 : MAKİNE TECHİZAT ALIMLARI PROJELERİ :

- a) Hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili olarak satın alınan iş makineleri ve teçhizatları;
  - b) Jeneratör, röntgen makinesi, telefon santrali ve bilgisayar aksamları ile hizmetin gerektirdiği benzer makine ve teçhizat alımları ile benzeri projelerle ilgili giderler;
- bu kalemden karşılanır.

Proje No 63 : MAKİNE ARAC GEREÇ BÜYÜK ONARIM PROJELERİ :

Madde 62'de belirtilen makine, araç ve gereçlerin büyük bakım onarımları ile ilgili her türlü giderler bu kalemden karşılanır.

B- YAPI, TESİS VE BÜYÜK ONARIMLAR :

Proje No 71 : İNŞAAT YAPI VE BÜYÜK ONARIM PROJELERİ :

Kamu hizmetleri amaçlarında kullanılan idari binalar, sağlık merkezleri, inşaatları, okul inşaatları ve Devlet'e ait taşınmazlıkların büyük onarımları ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 72 : SU TESİSLERİ YAPI VE ONARIM PROJELERİ :

İçme suları temini ile ilgili giderler, şebeke yenileme ve tadilatları, isale hatları yenilemeleri, jeoloji, jeofizik, hidroloji araştırma sondajları ve göletlerin onarımı ile benzeri projelerle ilgili ödemeler bu kalemden karşılanır.

Proje No 73 : ALT YAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME PROJELERİ :

Alt yapı, ulaşım ve haberleşme ile ilgili yol, liman, havaalanı yapımları ve telekomünikasyon projeleri ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 74 : TARIM VE ORMANCILIK PROJELERİ :

Tarım, hayvancılık ve tabii kaynaklarla ilgili Bitkisel Üretimi Geliştirme, Tarımsal Araştırmalar, Hayvancılığın Geliştirilmesi, Hayvansal Hastalık ve Zararlılarla Mücadeleler ve Ormancılığın Geliştirilmesi Projeleri ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 75 : SOSYAL İÇERİKLİ (EĞİTİM-SAĞLIK) PROJELERİ :

İnsan Sağlığını Tehdit Eden Verem ve Kanserle Mücadele Giderleri, İlaç İmalatı Giderleri, Eğitim Amaçlı Projeler ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 76 : SOSYAL İÇERİKLİ (İSKÂN-REHABİLİTASYON) PROJELERİ:

İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Uygulamaları, İskân ve Rehabilitasyon Amaçlı Projeler ile benzeri projelerle ilgili giderler bu kalemden karşılanır.

Proje No 77 : TURİZM YATIRIM PROJELERİ :

Turizm yatırımları ile ilgili her türlü proje giderleri bu kalemden karşılanır.

Proje No 78 : SANAYİ YATIRIM PROJELERİ :

Ticaret ve Sanayi yatırımları ile ilgili her türlü proje giderleri bu kalemden karşılanır.

Proje No 79 : ETÜD-PLAN-PROJE :

Projelerin hazırlanması amacıyla yapılacak her türlü etüd giderleri bu kalemden karşılanır.

III- TRANSFER HARCAMALARI :

Madde 81 : MALİ TRANSFERLER :

- a) Özel idarelere yapılacak her türlü yardımlar ve ödemeler;
- b) Fonlara Katılma Payı ve ödemeler;
- c) Diğer Mali Transferler ile ilgili ödemeler;
- d) Birlik ve Kurumlara yardımlar ile benzeri transfer giderleri;

bu kalemden karşılanır.

Madde 82 : SOSYAL TRANSFERLER :

- a) Şehit, kayıp, malûl, yoksul ve göçmen ailelerine aylık nakdi ve her türlü yardımlar;

- b) Sosyal Sigorta özel uygulamalara ödemeler;
  - c) Yurt içinde ve yurt dışında okutulan öğrencilerle ilgili burs giderleri ve benzeri sosyal transferler;
  - d) Emekli maaşı ve ikramiyeleri;
  - e) Yabancı Ülkelerde muhtaç duruma düşen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Dış Temsilciliklerimiz eliyle yapılacak yardımlar ve benzeri transfer giderleri
- bu kalemden karşılanır.

Madde 83 : İKTİSADİ TRANSFERLER :

Ekonominin geliştirilmesi amacıyla Kurum ve Müesseselere yapılacak ödemeler, primler, Toprak Ürünleri Kurumu giderleri ile benzeri transfer giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 84 : KURUMLARA KATILMA PAYLARI VE SERMAYE TEŞKİLİ TRANSFERLER :

- a) Kamu İktisadi Teşebbüslerine katılma paylarına ilişkin ödemeler;
  - b) Diğer Kamu Kuruluşlarına katılma paylarına ilişkin ödemeler;
- bu kalemden karşılanır.

Madde 85 : BORÇLAR- FAİZ VE HARÇLARI :

Nevzuatlar çerçevesindeki gelir vergisi iadeleri, gümrük resmi iadeleri, ilâme bağlı borçlar, Üçüncü Uyruklu şahısların mallarına karşılık tazminat, geçmiş yıl borçları, faiz ödemeleri, banka harçları ile benzeri transfer giderleri bu kalemden karşılanır.

Madde 86 : İSTİMLÂK GİDERLERİ :

1962 Zorla Mal İktisabı Yasası çerçevesinde istimlâk edilen mallar ile ilgili ödemeler bu kalemden karşılanır.

Madde 87 : BELEDİYELERE VE DİĞER YEREL KURULUŞLARA YARDIMLAR :

15/80 sayılı Belediyeler Yasası ve 11/1982 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası ve mevzuatlar çerçevesinde Belediyeler ve Belediyeler dışındaki diğer Yerel Kuruluşlara Devlet tarafından yapılacak yardımlar bu kalemden karşılanır.

Madde 88 : GEÇMİŞ YILLARDAN DEVREDİLEN DIŞ YARDIMLAR :

Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımların geçmiş yıldan kullanılmayan kısmı bu kaleme devredilerek amacına uygun şekilde yapılacak olan harcamalar bu kalemden karşılanır.

Madde 89 : DIŞ YARDIMLAR :

Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkeler tarafından yıl içerisinde yapılacak insancıl yardımlar bu kaleme ödenek kaydedilerek amacına uygun şekilde yapılacak olan harcamalar anılan kalemden karşılanır.

BAŞKAN - 10'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı?

EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden)
Cetvelin okunmuş olarak kabul edilmesini öneriyorum
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Cetvelin okunmuş olarak kabul edilmesi önerisi vardır. Bu öneriyi kabul edenler?...Etmeyenler? Çekimser?...Kabul edilmiştir. Şimdi maddeyi Cetveli ile birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. (F Cetveli 10'uncu maddeye eklenmiştir.)

KATİP -

Bütçeye yansayan
Ek Konular

11. Harcamacı Dairelerin kendi görev alanları içine giren ve Karara veya Yasa'ya bağlanmasını istedikleri konularda Bütçeye yansımaları olanlar hakkında, Maliye işleriyle görevli Bakanlığın yazılı onayı alınır.

BAŞKAN - 11'inci madde hakkında söz isteyen? Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Avanslar

12.(1) Bütçede ödeneği olan amaçlar için, tahakkuk ve kesin ödeme emri işlemlerinin tamamlanması beklenmeyecek ve peşin ödeme gerektiren ivedi durumlarda İta Amirlerinin gösterecekleri gerekçeler üzerine ilgili İta Amiri'ne veya önereceği kişi, kurum veya kuruluşlara Maliye işleriyle görevli Bakanlığın onayı ile avans verilir.

(2) Hizmetlerin aksatılmadan yürütülmesi amacıyla ilgili İta Amiri'nin önerisi ve Bakanlar Kurulunun onayı ile Bütçede ödeneği bulunmayan veya ödeneği olmasına rağmen ödenek yetersizliği durumlarında, Maliye işleriyle Görevli Bakanlığın uygun göreceği koşullara bağlı kalmak üzere avans verilebilir.

(3)(A) Yukarıdaki (1)'inci fıkraya göre verilecek avansların, avansın veriliş amacının gerçekleşmesini takip eden yedi gün içinde ilgili Bütçe ödeneğine mahsup edilerek kapatılması şarttır.

(B) Yukarıdaki (2)'nci fıkraya göre verilecek avansların, mahsup ve kapatılma işlemleri, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın önereceği koşullara bağlıdır.

BAŞKAN - 12'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

İmprestler

13.(1) Bazı ödemelerin mahallinde yapılmasına olanak sağlanması amacıyla İta Amiri'ne veya önereceği Sürekli Statüdeki Kamu Görevlisine Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın onaylayacağı miktarda imprest verilir.

(2) İmprestler, şahsen sorumlu kılınacak Sürekli Statüdeki Kamu Görevlisinin ismine, Dış Temsilcilikler ile Kaymakamlıklar ve Kaza İdare Amirliklerine ise Makam adına verilir.

(3) Bütün imprestlerin Mali Yıl sonundan önce kapatılması koşuldur.

BAŞKAN - 13'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Aktarmalar

Aktarma Yöntem
ve Kuralları

14. (1) Aktarma önerileri, ilgili bakanlıkça, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığa gönderilir ve Maliye İşleriyle görevli Bakanlık, bu Yasa uyarınca öneriyi gerekli işleme koyar.
- (2)(A) Program içinde yapılacak aktarma, yeni madde ihdası dahil, İta Amiri'nin önerisi üzerine Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın onayına bağlıdır.
- (B) Programlar arası aktarmalar, Cumhuriyet Meclisinin onayına bağlıdır.
- (C) Herhangi bir madde altında öngörülen bir hizmetin yerine getirilmemesi nedeniyle, kullanılmayan ödenek, Bakanlar Kurulunun uygun görüşü alınmadıkça başka bir maddeye aktarılamaz.
- (Ç) Aktarma suretiyle ödeneği azaltılan bir maddeye sonradan aktarma yapılamaz.
- (D) Aktarma suretiyle ödeneği aktarılan bir maddeden başka bir maddeye aktarma yapılamaz.
- (E) Bütçede öngörülen bir ödeneğin %50'sinden fazla miktarı Bakanlar Kurulunun onayı alınmadan aktarılamaz.

BAŞKAN - 14'üncü madde üzerinde söz isteyen?

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?
Çekimser? Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Aktarma Yapılamayacak
Ödenekler ile Aktarma
suretiyle Artırıl-
mayacak Ödenekler

15. Bütçede aktarmaya bağlı olmadığı belirtilen ödenekler ile aşağıda öngörülen ödeneklerden, başka bir amaç için kullanılmak üzere aktarma yapılamaz.

- (1) Maaş, ücret ve diğer özlük hakları;
- (2) Nakdi ve Ayni Yardımlar;
- (3) Acil Yardımlar ve Sosyal Yardımlar;
- (4) Emekli Maaş ve İkramiyeleri;
- (5) Mali, İktisadi ve Sosyal Transferler.

BAŞKAN - 15'inci madde üzerinde söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Maliye
İşleriyle
Görevli
Bakanlığın
Aktarma
Yetkisi

16. Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, aşağıdaki aktarmaları
yapmaya yetkilidir:

- (1)Emekliye ayrılan veya sevk edilen personelin maaşlarından sağlanan tasarruflardan, yine bu personelin emekli maaşı, ikramiye ve yürürlükteki mevzuatla saptanan özlük haklarının karşılanması için aktarma yapmak; ve
- (2)Yasa veya yürürlükteki mevzuatla saptanmış maaş, ücret ve özlük haklarının ödenmesini sağlamak.

BAŞKAN - 16'ncı madde üzerinde söz isteyen var mı efendim? Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP - DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Ek Ödenekte Ek Ödenek
Temel İlke 17. Bütçe tanzimi ve onayı sırasında mevcut olmayan ve tahmin edilmeyen her hizmetin, Bütçe yasalaştıktan sonra ortaya çıkması nedeniyle, Bütçeye ek ödenek gerektirmesi halinde Bütçeye yeni tertip veya ek ödenek ilâvesi, Cumhuriyet Meclisinin onayı ile yapılır.

BAŞKAN - Efendim 17'nci madde üzerinde söz isteyen? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -
Maliye İşleriyle Gösrevli Bakanlığın Ek Ödenek Yetkisi 18. Aşağıdaki ek ödeneklerin Bütçeye eklenmesi Maliye İşleriyle Gösrevli Bakanlıkça yapılır:

- (1) Bağışlar ve Krediler: Belirli bir hizmetin yerine getirilmesi için şartı olarak yapılan bağışlar ve kredilerin Bütçenin gelir kısmına "GELİR" kaydedilerek, "GİDERLER" kısmında açılacak özel maddeye ödenek kaydı. Bu bağış ve kredilerin yıl içinde harcanmayan kısmı müteakip mali yıla devredilir.
- (2) Bu Yasanın 7'nci maddesinde belirtilen gelirin mali yıl içinde meydana gelmesinden dolayı, Bütçede gelir kaydına karşılık ilgili gelirlerle birlikte gider gereken hallerde, hizmeti yerine getirecek Daire Bütçesi altında gider kalemi açmak.

- 4268 -

- (3) Gelir iadeleri, vergi iadeleri, gümrük resmi iadeleri, banka faiz ve harçlar.
- (4) Emekli ikramiyelerinin ödenebilmesi için ödeneklerin yeterli gelmemesi halinde ödenek kaydı.
- (5) Program 05, Alt Program 35, Madde 85 ile Program 05, Alt Program 36, Madde 85'de öngörülen ödeneklere, borç tahakkuk ettikçe gerektiği halde ödenek kaydı.
- (6) Bütçe tertibi içinde ve giderleri karşılıklı olarak yer alan özel Fonlara ait harcamalarla ilgili gelir ve gider kalemlerine, ihtiyaca göre ek ödenek kaydı.
- (7) Kamu Görevlileri Yasası'na uygun olarak Bakanlar Kurulu'nca verilen Hayat Pahalılığı ödeneği kadar bütçenin ilgili kalemlerine gelir ve ödenek kaydı.
- (8) Fon kaynaklarının kullanımına yetki veren Yasanın 3'üncü ve 4'üncü maddeleri uyarınca Bütçenin ilgili kalemlerine gelir ve ödenek kaydı.

7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992
43/1992

BAŞKAN - 18'nci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Bütçenin Borçlandırılması 19. Ek Ödenek ve aktarma önerileri usulüne uygun şekilde kesinleşmedikçe, sözkonusu öneriler harcamalara esas alınamaz ve Bütçe borçlandırılmaz.

BAŞKAN - 19'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı? Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Koşullar 20. Bütçede belirli koşulların gerçekleşmesine Harcamalar bağlanan harcamalar ancak bu koşullar gerçekleştiği takdirde yapılabilir.

BAŞKAN - 20'nci madde üzerinde söz isteyen var mı efendim? Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

BEŞİNCİ BÖLÜM

Personel Rejimi

Tayin, Terfi, Barem Değişiklikleri ve Ek Kadro İhdası 21. (1) Bütçede kadrosu ve ödeneği olmadan herhangi bir tayin, terfi ve barem ayarlaması yapılamaz. Ancak 1 Ocak, 1993 tarihinden başlayarak Cumhuriyet Meclisi tarafından onaylanıp yürürlüğe girecek olan Yasalarla ihdas edilecek kadro ve baremler ile mevcut Yasalarda yapılacak kadro ve/veya barem düzenlemeleri, Bütçede herhangi uygun bir ödenekten ödeme olanağının bulunması durumunda münhal kadrolar doldurulup, kullanılabilir ve/veya barem ayarlamaları yapılabilir.

- (2) Bütçede öngörülen veya yıl içinde herhangi bir sebeple münhal düşen mevkiler, karşılarında "Münhal" sözcüğü yazılı olup, olmadığına bakılmaksızın, mali olanaklar elverdiği ölçüde ve Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığı içten veya dıştan olmak üzere vereceği onaya bağlı olarak doldurulabilir.
- (3) Bütçede öngörülen münhallerin yukarıdaki (2)'nci fıkradaki kurallara bağlı olarak doldurulmasını müteakip ortaya çıkacak münhal mevkiilere, kademeli olarak atama yapılamaz. Ancak çok ivedi durumlarda hizmetin aksamasına neden olabileceği durumlarda mali olanakların uygun olması koşuluna bağlı olarak, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça münhal yerlere atama yapılması için yetki verilebilir.

BAŞKAN - 21'nci madde üzerinde söz isteyen? Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimler?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yatırım Projelerinde İstihdam Koşulları 7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989

22. Yatırım Projelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Kamu Görevlileri Yasası'nın 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası kuralları uyarınca, tamamen geçici olarak ve proje süresince proje amacına göre istihdam yapılabilir. Geçici nitelikli bu atamalar ile esas kadrolar arasında hiçbir koşul altında ve hiçbir şekilde bağlantı kurulamaz.

73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992

BAŞKAN - 22'nci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yoktur.
Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimse?
Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Arazi veya Geçici Personeli Aktarma Yetkisi 23. Arazi veya geçici olarak istihdam edilen personelin maaş ve ücret ödenekleri, hangi program altında olursa olsun, başka bir Bakanlık veya Daireye aktarmaya, ilgili Bakanlığın istemi üzerine Maliye işleriyle Görevli Bakanlık yetkilidir.

(Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Vehbi Z.Serter,
Başkanlık kürsüsünü en yaşlı üye sıfatı ile Sayın Ali
Süha'dan devralın.)

BAŞKAN - 23'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Aktarmalar- 24. Hizmet şemalarında ilk atanma yeri olarak
da Öncelik belirlenen kadrolardaki münhallere, halen Bütçeden
22/1984 maaş alan ve Geçici Personelin Kadrolanması
32/1984 (Özel Kurallar) Yasası uyarınca istihdam edilen
37/1984 personelden gerekli niteliği taşıyanlar, öncelikle
8/1985 atanırlar.

BAŞKAN - 24'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Geriye Dönük 25. Sebep ve gerekçesi ne olursa olsun, geriye
Atamalar dönük atama yapılamaz ve herhangi bir adla
ödemede bulunulamaz.

BAŞKAN - 25'inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Personel izinleri 26. Personelin ödenekli veya ödeneksiz izinleri,
Bütçeye mali külfet yüklemeyecek şekilde programlanır
ve uygulanır.

BAŞKAN - 26'ncı madde üzerinde söz isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

- Yurt Dışı Atamalar
53/1977
12/1980
7/1981
51/1982
24/1983
43/1983
2/1984
20/1986
4/1987
49/1987
50/1987
33/1989
61/1989
2/1990
41/1990
30/1991
31/1992
27. (1) Yurt dışına yapılacak nakil ve atamalar,
Bakanlar Kurulu'nun onayı ile gerçekleştirilir.
- (2) Üst Kademe Yöneticilerinin nakil ve atamaları,
Üst Kademe Yöneticileri Yasası kuralları
çerçevesinde gerçekleştirilir.

BAŞKAN - 27'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..
Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

- Ek Ücretler 28. (1) Bütçeden maaş veya ücret alan kişiler
birden fazla görevlerde çalıştırıldıkları
takdirde, sadece atanmış buldukları
kadronun maaş ve ücretini alabilirler.
Resmi çalışma saatleri dışında kurs
veya seminerlerin yönetici ve öğretmenlerine
veya öğretim görevlileri ile kamu yararına
olmak koşuluyla Bakanlar Kurulu'nca
öngörülen diğer geçici hizmetleri görenlere,
Bütçede kabul edilmiş ödenekten verilecek
ücretler, bu kayıt dışındadır.
- (2) Bir Kamu Görevlisi, esas görevi dışında
yalnız bir Kamu İktisadi Teşebbüsü İdare
Meclisi'nde görev alabilir.

BAŞKAN - 28'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

Emeklilik
Hakkı

29. Yasaların öngördüğü esaslar dışında hiç kimseye emeklilik hakkı tanınmaz.

BAŞKAN - 29'uncu madde üzerinde söz isteyen?..
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

ALTINCI BÖLÜM
Finansman

Bütçe Dışı
Fonlar

30. Bir Yasa uyarınca belli amaçlarla kurulmuş olan Bütçe Dışı Fonların Cari ihtiyaçları üstündeki nakit mevcutları vezne birliği esasına göre Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça saptanacak yöntemler çerçevesinde değerlendirilir ve yönetilir.

BAŞKAN - 30'uncu madde üzerinde söz isteyen?
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

YEDİNCİ BÖLÜM
Denetim

Denetim
Yöntemleri

31. Denetim aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır:

(1)Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık: Harcamaların Bütçeye uygunluğu, ödemelerden önce veya ödemeler sırasında, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık ile Bakanlığa bağlı Daireler ve yetkili elemanları tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında Bütçeye, bütçe esas prensiplerine, yürürlükteki mevzuata uygun olmayan veya belgeleri eksik olan ödeme istemleri yerine getirilemez. Doğrudan veya mutemetler eliyle yapılan ödemeler sırasında hak sahiplerinin kimliklerinin denetimini, ödemeyi yapan Dairenin Kamu Görevlileri yapar.

53/1982
27/1990

(2) Maliye, Teftiş ve İnceleme Kurulu: Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık bünyesi içerisinde Maliye, Teftiş ve İnceleme Kurulu, "Maliye, Teftiş ve İnceleme Kurulu (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası" kurallarına bağlı olarak inceleme ve denetim yapar.

(3) Sayıştay: Sayıştay, Denetim Yasalarının koyduğu yöntem ve kurallarla, bu Yasa ve eklerinde öngörülen kuralları gözönünde bulundurmak suretile harcamalar ile gelirlerin Bütçeye ve Bütçe Prensiplerine, karar ve belgelere uygun olup olmadığını denetler ve her üç ayda bir Cumhuriyet Meclisine rapor verir.

(4) Meclis Bütçe Kesin Hesapları Cumhuriyet Meclisi denetimine sunulur.

BAŞKAN - 31'inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser? Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bütçenin Uygulama ve Denetimine İlişkin Sonuçlar

Kesin Hesap Yasa
Tasarıları ve
Raporlar

32.(1) Uygulama ve Denetim Sonuçları, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın üç ayda bir düzenleyeceği raporlarda gösterilir. Bu raporlar en geç müteakip ayın sonuna kadar, Bütçe Kesin Hesap Cetve ve Raporları ise mali yılın sona ermesinden başlayarak üç ay içinde Bakanlar Kuruluna sunulur.

(2) Kesin Hesap Yasa Tasarıları ve ekli Hesap Cetvelleri, ilgili oldukları mali yılın sonundan başlayarak en geç bir yıl içinde Bakanlar Kurulunca Cumhuriyet Meclisine sunulur. Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu Kesin Hesap Yasa Tasarısının verilmesinden başlayarak iki ay içinde Cumhuriyet Meclisine sunar.

(3) Üç ayda bir düzenlenen ve Bakanlar Kuruluna sunulan raporlar, Cumhuriyet Meclisine gönderilir.

BAŞKAN - 32'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Usulsüzlük- 33. Kontrol, iç ve dış denetim sırasında, usulsüz
lerde Yapı- ödeme, ödenek aşması, avansların zamanında
lacak işlem kapatılmaması, ihtiyaç dışında fuzuli harcamalar
gibi mali mevzuata ve bu Yasa'ya aykırı bir
duruma rastlandığı takdirde, hatalı işlemler
düzelttirilir ve gerekirse soruşturma açılır.
Soruşturma sonucu saptanacak suçlar için yasal
işlem yapılır ve usulsüz, fuzuli ödemeler ile
ödenek aşmaları müsebbiblerden tahsil edilir.

BAŞKAN - 33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

KATİP -

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yatırım Harcamalarına İlişkin Uygulama ve Denetim Kuralları

- Projenin 34 (1) Yatırım Proje Harcamaları, Proje Termin
Uygulanması Planları ile bu Yasada öngörülen kurallar
çerçevesinde yapılır.
- (2) Türkiye Cumhuriyeti Yardımları ile finanse
edilecek Yatırım Projeleri (*) için ilgili
Bakanlıklarca hazırlanacak Proje Termin
Planları, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça
değerlendirilerek, Türkiye Cumhuriyeti
Yardım Heyeti'ne intikal ettirilir.
- (3) Mahalli Kaynaklarla finanse edilmesi öngörülen
Yatırım Projeleri, Maliye İşleriyle Görevli
Bakanlığın onayı ile uygulanır.

BAŞKAN - 34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

KATİP -

- Aktarma ve Yeni Projeler 35. (1) Türkiye Cumhuriyeti Yardımları ile finanse edilmesi öngörülen Yatırım Projelerinin uygulama seyrine göre, projeler arasında aktarma yapılmasına ve finansmanı ayrıca sağlanan yeni projelerin mevcut projelere eklenmesine veya başlanmamış bir kısım projenin kaldırılmasına Türkiye Cumhuriyeti Yardım Heyeti'nin olumlu görüşünün alınması kaydıyla Bakanlar Kurulu yetkilidir.
- (2) Mahalli Kaynaklarla finanse edilmesi öngörülen Yatırım Projeleri ile ilgili aktarma işlemlerinde bu Yasa'nın 14'üncü maddesindeki kurallar uygulanır.

BAŞKAN - 35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

KATİP -

- Kredi ve Yardımlar 36. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nce verilecek kredi ve yardımların kullanım biçim ve koşullarıyla, denetim esaslarını ve geri ödeme biçimini Türkiye Cumhuriyeti Yetkilileri ile saptamaya Maliye İşleriyle Görevli Bakan yetkilidir.
- (2) Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, bu yolla sağlanacak krediler için ayrı bir fon açar. Fon'da toplanan paralar, tahsis edildiği amaçlar dışında kullanılmaz.

BAŞKAN - 36'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?.. Etmeyenler?...Çekimser?..Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

KATİP -

Taahhüde Girişme 37. Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıktan onay alınmadan
yaltırım projelerine ilişkin harcamaya yol
açabilecek taahhüde girişilemez.

BAŞKAN - 37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

KATİP -

Sermaye Katkısı ve Krediler 38. Bütçede, Kurumlara katılma ve sermayeteşki-
latı için öngörülen ödenekler ile Devlet
ekonomisinin kalkınmasını desteklemek amacıyla
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nce sağlanacak
yardım ve krediler, bu Yasanın 36'ncı madde
kurallarına bağlıdır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 38'nci maddeyi
oylariınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?.. Çekimser?..
Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Kurallar

Devlet Hesap- larında Kuruşlu İşlemler 39. (1) Devlet'in mahkemelerce hükme bağlanan
para cezaları da dahil olmak üzere
her türlü gelir ve giderlerinin tarh,
tahakkuk, tahsil ve tediyesi ile
Emanetlerin alınıp geri verilmesinde
ve Devlet Kayıtlarında, yasalarında
ve diğer mevzuatında belirtilmiş
tutar ve oranlar değişmemek şartıyla
"Lira" kesirleri dikkate alınmaz.

(2) Maliye İşleriyle Görevli Bakan; yukarıda belirtilen hususlarla ilgili olarak doğacak aksaklıkları gidermeye, Vergi Dairesi ile Tahsil Amirliklerinin müfredat ve mutabakat hesapları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla denetim raporlarına dayanılarak tesbit edilecek kesin farkları terkine yetkilidir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Kiralamaya iliş-40. Bütçede öngörülen kira ödeneklerinin kin Kısıtlamalar artışına neden olabilecek kira taahhüdüne girilmez. Bu kayıt Bütçeden katkı alan Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile diğer Kamu Kuruluşlarını da kapsar. Bu kurala uyulması ve öngörülen ödeneklerin aşılması yönünde Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık gerekli önlemleri alır.

BAŞKAN - 40'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Dış Yardımla- 41. Bütçede Dış Yardım olarak öngörülen ödenek-
rın Kullanıl- ler, Bakanlar Kurulu'nca onaylanan Tüzük
masında ilke çerçevesinde ve belirtilen amaçlara uygun
olarak kullanılır.

BAŞKAN - 41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Resmi Hizmet Araçlarının Kullanımında İlke 42. Bakanlık, bağlı ve bağımsız daire, kurum ve Kuruluşlara ait Resmi Hizmet Araçları, yalnız hizmetin gerektirdiği alanlarda ve mesai saatleri içerisinde kullanılabilir. Mesai saatleri dışında kullanımın zorunlu olduğu durumlarda ise ilgili Daire Müdürü, Kurum ve Kuruluşun Müdür veya Başkanların izni gerekir. Resmi Hizmet Araçları hiçbir şekilde özel amaçlar için kullanılamaz. Resmi Hizmet araçlarının denetiminden Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık yetkilidir.

BAŞKAN - 42'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Elzem Servisler Haricindeki Resmi Hizmet Araçları 43. Elzem servis veren Bakanlık ve Daireler dışındaki tüm Bakanlık ve Dairelerdeki Resmi Hizmet Araçları açık artırma usulüyle satılacak ve tahsil edilecek paralarla yeni araçların alımında kullanılmak üzere, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık ayrı bir Fon oluşturulacaktır.

BAŞKAN - 43'üncü madde üzerinde söz isteyen?
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

BEŞİNCİ BÖLÜM
Son Kurallar

Her Mevkiye
Uygulanacak
Maaş Barem-
lerinin
Saptanmasında
ilke

44.Bütçede öngörülen mevkilerin baremleri, bu Yasaya ekli "A"
Cetvelinde Türk Lirası olarak gösterilmiştir. Ancak 1 Ocak,
1993 tarihinden sonra yeni Barem Cetvelinin Cumhuriyet Meclisince
onaylanıp yürürlüğe girmesi halinde bu Yasada öngörülen Barem
Cetveli de aynı tarihten geçerli olmak üzere değiştirilmiş
sayılır ve uygulama değişikliğe göre yapılır.

BAŞKAN - 44'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

İta ve Tahsil
Amirleri

45. Cari Harcamalarda İta Amirleri, Bu Yasaya ekli
'G' Cetvelinde, Tahsil Amirleri de 'H' Cetvelinde
gösterilmiştir.

BAŞKAN 45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu
ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yasanın
Uygulaması

46. Bu Yasayı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu
adına Maliye İşleriyle Görevli Bakan uygular.

BAŞKAN - 46'ncı madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..
Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe
Giriş

47. Bu Yasa, 1 Ocak, 1993 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 47'nci madde üzerinde söz isteyen?
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi, ikinci görüşme tamamlanmıştır. Şimdi Tasarının üçüncü görüşmesine geçiyoruz. Üçüncü görüşmesine geçmeden önce son söz olarak söz almak isteyen var mı? Efendim Bütçe hakkında Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Oylandıktan sonra.

BAŞKAN - Peki efendim. Şimdi Tasarının üçüncü görüşmesine geçiyoruz. Üçüncü görüşme Tasarının Kısa İsmi'nin okunması ile başlayacak ve bütünü oylanmak suretiyle sona erecektir. Oylama da İçtüzüğü'nün 155'inci maddesi uyarınca açık olacaktır. Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KÂTİP -

Bu Yasa 1993 Mali Yılı Bütçe Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Oylama cetvelini okuyunuz lütfen.

1993 MALİ YILI BÜTÇE YASA TASARISINA İLİŞKİN
OYLAMA CETVELİ:

<u>Kabul Edenler:</u>	<u>Kabul Etmeyenler:</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar:</u>
Ayhan Halit Acarkan	Mustafa Adaoğlu	Hakkı Atun
Kenan Atakol	Kenan Akın	Ömer Demir
Mehmet Bayram	Taşkent Atasayan	Serdar Denктаş
Günay Caymaz	Aytaç Beşeşler	Olgun Paşalar
Salih Coşar	Nazif Borman	Hasan Yumuk
Hüseyin Curcioğlu	Erkan Emekçi	Süha Türköz
Derviş Çobanoğlu	Mustafa Hacıahmetoğlu	
Harun Dimililer	Ahmet Kâşif	
Mustafa Erbilin	İsmet Kotak	
Aydemir Erdoğan	Atay A.Raşit	
Derviş Çobanoğlu	Ergün Vehbi	
Kütlu Evren		
Güner Göktuğ		
Ertuğrul Hasipoğlu		
İlkay Kamil		
Mustafa Karpaslı		
Tokay Kerem		
Hasan Kutay		
Salih Miroğlu		
Zaim Necatigil		
Ali Onay		
Erdal Onurhan		
Gülin Sayiner		
Eşber Serakinci		
Hüseyin Ş. Serdaroğlu		
Vehbi Zeki Serter		
Ahmet Sevinç		
Muhârrem Söylemez		
Ali Süha		
Ruhsan Tuğyan		
Emin Uzun		
Ekrem Uzun		
Onal Üstel		

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Oylama sonucunu tutanağı göre açıklıyorum. Kabul 33, ret 11, çekimser yok, oylamaya katılmayan 6, Bütçe kabul edilmiştir. Toplumumuza hayırlı ve uğurlu olsun. Sayın milletvekilleri; söz almak isteyen var mı efendim son olarak Bütçe üzerinde?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Toplumun bir kısmına hayırlı ve uğurlu olsun

BAŞKAN - Sayın Başbakan buyurun efendim.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce Yüce Meclise 8 gün, 8 gece mesai merfumu tanımadan özveri ile çalıştığı ve Bütçe Yasasını Meclisten geçirdiği için teşekkür edeyim. Bu arada bir üzüntülü haberi de bildirmek istiyorum. İskân Bakanımız Sayın Hasan Yumuk'un bugün öğleden sonra aldığı bir habere göre ablasının kocası bir trafik kazasında vefat etmiştir, onun için öğleden sonra süratle cenazeye yetişmek üzere Türkiye'ye gitmiştir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Başınız sağolsun.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Hepimizin. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetimizin amacı halkına refah seviyesini yükseltmek, ekonomi için gerekli olan alt yapıları ve katkıları sağlamaktır. Bunun da aracı Bütçedir. Bugün Bütçemizi, 93 Yılı Bütçesini, oyçokluğu ile geçirmiş bulunuyoruz. Bu Bütçe çalışmalarında tenkitleriyle katkıda bulunan bütün muhalefete ve Genel Kurula katılımlarıyla ve Bütçenin süratle geçmesinde hizmeti geçen bütün partili arkadaşlara teşekkür ediyorum. Bütçenin Komisyon safhası hariç, hakikatten 8 gün, 8 gece biraz önce söylediğim gibi mesai mevhumu tanımadan çalışmalar yapılmıştır. Muhalefete mensup arkadaşlar eleştirilerini yapmıştır. Elbette bu eleştirilerden yararlanmaya da çalışacağız. Ve belki geçmiş yıllara göre fazla polemige girmeden de bu Bütçe çalışmaları tamamlanmıştır. Sayın Hacıahmetoğlu'nun oy verirken söylediği bir söze de teşekkürle birlikte bu politikanın cilvesi deyip geçmek lâzım. 1992 Yılı Bütçesine olumlu oy veren arkadaşımızın bu defa isteyerek veya istemeyerek olumsuz oy verdiğini söylemesi bu artık politikanın cilvesi deyip geçmekte yarar vardır.

Bir konuya daha değinmek istiyorum. Ülkemizin en önemli yasalarından birisi olan Bütçe Yasası, Meclisten geçiyor...

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kapı açık demek ki.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - O şahısların düşüncesi. Ona bir lâfımız yok. Bu kadar önemli bir yasa Meclisten geçerken, herhalde yarınki basın organlarında, muhalefete mensup, Meclis dışında kalan muhalefete mensup basın organlarında eleştirilerin olacağı da bir gerçek. Çünkü bazı çevreler Meclisin yetkisiz olduğunu, Meclisin karar almakta önemli yasaları geçirmekte hakkı olmadığını söyleyecek kadar ileri gitmektedirler. İşte bugün çok önemli bir yasayı geçiririrken, Meclisin bazı çevrelere rağmen hayatta olduğunu, faaliyetlerini sürdürdüğünü ve her türlü kararı almaya, her türlü yasayı geçirmeye yetkisi olduğu da ispatlanmış oluyor. Özellikle son günlerde Sayın Cumhurbaşkanımızın da vermiş olduğu bir beyanat, bir kere daha Meclisin varlığını gündeme getirmiştir. Muhalefete karşı güzel bir cevap oluşturmuştur. 789 Sayılı Karar tahtında New-York'a gidilip gidilmemesinin kararını Yüce Meclisin vereceği ve bu konuda yetkili merciin Yüce Meclis olduğunu söylemiş olması da, Yüce Meclisimizin yasal olduğunu, her türlü kararı alma yetkisine sahip olduğunu da ortaya koyan delillerden bir tanesidir.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde, Yasa Tasarısının yasalaşması yönünde özverili çalışan bütün arkadaşlara teşekkür ederken, Bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, gelecek birleşimin 29 Aralık 1992, Salı günü saat 10.00'da yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu Kararını okutup oylarınıza sunacağım. Okuyun efendim kararı.

KATİP -

DÖNEM: II
YIL : 3

17 Aralık 1992

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, 17 Aralık 1992 tarihli toplantısında, oybirliği ile almış olduğu, "Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunun gelecek birleşime ilişkin Kararı", İçtüzüğün 7'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası gereğince ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Dr. Vehbi Z. Serter
Cumhuriyet Meclisi Başkan
Vekili

KARAR NO: 97/3/1992

CUMHURİYET MECLİSİ GENEL KURULUNUN GELECEK BİRLEŞİMİNE
İLİŞKİN KARAR

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu, Genel Kurulun gelecek birleşiminin, 29 Aralık 1992, Salı günü saat 10.00'da yapılmasına Karar verir.

- 4287 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Kararı oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; buna göre gelecek birleşim, 29 Aralık 1992, Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem, sizlere daha sonra dağıtılacaktır.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış Saati: 19.30)

DÖNEM: II

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ
18'inci Birleşim
18 Aralık 1992, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
  - (1) 1993 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:215/3/92) Saptanan Program Çerçevesinde Görüşülmesi.
    1. Program 05: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesinin Görüşülmesi.
    2. Gelirler Bütçesinin Görüşülmesi.
    3. Tasarının madde madde görüşülmesinin tamamlanması ve bütününün oylanması.